

Tartalom

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2022–2023

2022. november 21–24-i ülések

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

I *Állásfoglalások, ajánlások és vélemények*

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

Európai Parlament

2022. november 22., kedd

2023/C 167/01 Az Európai Parlament 2022. november 22-i állásfoglalása az Unió helyreállítási eszköze, a NextGenerationEU finanszírozására vonatkozó hitelfelvételi stratégia végrehajtásáról (2021/2076(INI)) 2

2023/C 167/02 Az Európai Parlament 2022. november 22-i állásfoglalása az Európai Innovációs Tanács végrehajtásáról (2022/2063(INI)) 8

2022. november 23., szerda

2023/C 167/03 Az Európai Parlament 2022. november 23-i állásfoglalása az Oroszországi Föderációnak a terrorizmust támogató állammá nyilvánításáról (2022/2896(RSP)) 18

2023/C 167/04 Az Európai Parlament 2022. november 23-i állásfoglalása a regionális stabilitás és biztonság előmozdításáról a tágabb értelemben vett közel-keleti régióban (2020/2113(INI)) 25

2023/C 167/05 Az Európai Parlament 2022. november 23-i állásfoglalása a cukorbetegség megelőzéséről, kezeléséről és jobb ellátásáról az EU-ban a diabétesz világnapja alkalmából (2022/2901(RSP)) 36

2022. november 24., csütörtök

2023/C 167/06 Az Európai Parlament 2022. november 24-i állásfoglalása az afganisztáni emberi jogi helyzetről, és különösen a nők jogainak romlásáról és az oktatási intézmények elleni támadásokról (2022/2955(RSP)) 43

2023/C 167/07	Az Európai Parlament 2022. november 24-i állásfoglalása a belarusz demokratikus ellenzék és civil társadalom folyamatos elnyomásáról (2022/2956(RSP))	48
2023/C 167/08	Az Európai Parlament 2022. november 24-i állásfoglalása a Kongói Demokratikus Köztársaság (KDK) keleti részén kieleződő konfliktus miatt bekövetkező kényszerű lakóhelyelhagyásról (2022/2957(RSP))	54
2023/C 167/09	Az Európai Parlament 2022. november 24-i állásfoglalása a jövőbeli európai fejlesztésfinanszírozási struktúráról (2021/2252(INI))	57
2023/C 167/10	Az Európai Parlament 2022. november 24-i állásfoglalása az Energia Charta Egyezmény korszerűsítéséről folytatott tárgyalások eredményéről (2022/2934(RSP))	68
2023/C 167/11	Az Európai Parlament 2022. november 24-i állásfoglalása a feltételrendszerről szóló rendelet szerinti jogállamisági feltételek Magyarország általi teljesítésének értékeléséről és a magyar helyreállítási és rezilienciaépítési terv jelenlegi állásáról (2022/2935(RSP))	74
2023/C 167/12	Az Európai Parlament 2022. november 24-i állásfoglalása az állattenyésztés és a nagyragadozók európai védelméről (2022/2952(RSP))	77
2023/C 167/13	Az Európai Parlament 2022. november 24-i állásfoglalása az ifjúság 2022. évi európai évének öröksége (2022/2953(RSP))	83
2023/C 167/14	Az Európai Parlament 2022. november 24-i állásfoglalása az Európai Unióban kedvtelésből tartott vadon élő és egzotikus állatokra vonatkozó uniós szabályozás pozitív uniós jegyzék révén történő javításáról (2022/2809(RSP))	89
2023/C 167/15	Az Európai Parlament 2022. november 24-i állásfoglalása az egyiptomi emberi jogi helyzetről (2022/2962(RSP))	94
2023/C 167/16	Az Európai Parlament 2022. november 24-i állásfoglalása az emberi jogok helyzetéről a katari labdarúgó-világbajnoksággal összefüggésben (2022/2948(RSP))	99

AJÁNLÁSOK

Európai Parlament

2022. november 23., szerda

2023/C 167/17	Az Európai Parlament 2022. november 23-i ajánlása az Európai Parlamentnek a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjéhez intézett, az új uniós bővítési stratégiára vonatkozó ajánlásáról (2022/2064(INI))	105
2023/C 167/18	Az Európai Parlament 2022. november 23-i ajánlása az Európai Parlamentnek a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjéhez intézett, a líbiai helyzetről szóló ajánlásáról (2021/2064(INI))	116

VÉLEMÉNYEK

Európai Parlament

2022. november 22., kedd

2023/C 167/19	Az Európai Parlament 2022. november 22-i határozata az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség 2020. évi pénzügyi évre vonatkozó elszámolásának lezárásáról (2022/2903(RSP))	126
---------------	--	-----

III Előkészítő jogi aktusok

Európai Parlament

2022. november 22., kedd

2023/C 167/20	Az Európai Parlament 2022. november 22-i határozata Keit Pentus-Rosimannusnak a Számvevőszék tagjává történő kinevezéséről (C9-0316/2022 – 2022/0808(NLE))	128
2023/C 167/21	Az Európai Parlament 2022. november 22-i jogalkotási állásfoglalása az egyrészt az Európai Közösség, másrészt Ciszjordánia és a Gázai-övezet Palesztin Nemzeti Hatósága képviselőiben a Palesztin Felszabadítási Szervezet (PFSZ) közötti kereskedelemről és együttműködésről szóló euromediterrán ideiglenes társulási megállapodáshoz csatolt, az Európai Unió és a Ciszjordánia és a Gázai-övezet Palesztin Nemzeti Hatósága közötti, az uniós programokban való részvétel alapelveiről szóló keretmegállapodásról szóló jegyzőkönyv megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről (12669/2019 – C9-0115/2021 – 2019/0164(NLE))	129
2023/C 167/22	Az Európai Parlament 2022. november 22-i jogalkotási állásfoglalása a nyilvánosan működő részvénytársaságok igazgatói körében a nemek közötti egyensúly javításáról és a kapcsolódó intézkedésekről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (10521/1/2022 – C9-0354/2022 – 2012/0299(COD))	130
2023/C 167/23	P9_TA(2022)0394 A kritikus fontosságú szervezetek rezilienciája Az Európai Parlament 2022. november 22-i jogalkotási állásfoglalása a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2020)0829 – C9-0421/2020 – 2020/0365(COD)) P9_TC1-COD(2020)0365 Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. november 22-én került elfogadásra a kritikus szervezetek rezilienciájáról és a 2008/114/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel	131
2023/C 167/24	P9_TA(2022)0395 Közös halászati politika: az uniós vizekhez való hozzáférés korlátozása Az Európai Parlament 2022. november 22-i jogalkotási állásfoglalása a 2013. december 11-i 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az uniós vizekhez való hozzáférés korlátozása tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2021)0356 – C9-0254/2021 – 2021/0176(COD)) P9_TC1-COD(2021)0176 Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. november 22-én került elfogadásra az 1380/2013/EU rendeletnek az uniós vizekhez való hozzáférés korlátozása tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel . . .	132
2023/C 167/25	P9_TA(2022)0396 Döntéshozatal az európai szabványügyi szervezetekben Az Európai Parlament 2022. november 22-i jogalkotási állásfoglalása az 1025/2012/EU rendeletnek az európai szabványügyi szervezetekben az európai szabványokkal és az európai szabvány jellegű dokumentumokkal kapcsolatos döntéshozatal tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2022)0032 – C9-0033/2022 – 2022/0021(COD)) P9_TC1-COD(2022)0021 Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. november 22-én került elfogadásra az 1025/2012/EU rendeletnek az európai szabványügyi szervezetek európai szabványokkal és európai szabvány jellegű dokumentumokkal kapcsolatos döntései tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel	134

2023/C 167/26	P9_TA(2022)0397	Egyes közúti árufuvarozást vagy személyszállítást végző járművek vezetőinek alapképesítése és továbbképzése (kodifikált szöveg)	
		Az Európai Parlament 2022. november 22-i jogalkotási állásfoglalása az egyes közúti árufuvarozást vagy személyszállítást végző járművek vezetőinek alapképzéséről és továbbképzéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (kodifikált szöveg) (COM(2021)0034 – C9-0008/2021 – 2021/0018(COD))	
	P9_TC1-COD(2021)0018	Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. november 22-én került elfogadásra egyes közúti árufuvarozást vagy személyszállítást végző járművek vezetőinek alapképesítéséről és továbbképzéséről szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel .	135
2023/C 167/27		Az Európai Parlament 2022. november 22-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Unió és Új-Zéland között az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) XXVIII. cikke alapján létrejött, az EU CLXXV. engedményes listájában szereplő valamennyi vámkontingensre vonatkozó engedményeknek az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépése következtében szükséges módosításáról szóló megállapodásnak az Európai Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről (07910/2022 – C9-0296/2022 – 2022/0098(NLE))	136
2023/C 167/28		Az Európai Parlament 2022. november 22-i jogalkotási állásfoglalása az egyrészt az Európai Unió és tagállamai, másrészt a Koreai Köztársaság közötti szabadkereskedelmi megállapodás megkötéséről szóló (EU) 2015/2169 határozat módosításáról szóló a tanácsi határozatra irányuló tervezetről (12600/2022 – C9-0343/2022 – 2022/0257(NLE))	137
2022. november 23., szerda			
2023/C 167/29		Az Európai Parlament 2022. november 23-i állásfoglalása a „További intézkedések az Ukrajna elleni orosz háború következményeinek kezelésére – Az uniós polgári védelmi mechanizmus megerősítése – A kifizetési előirányzatok csökkentése és a bevételek aktualizálása – Egyéb kiigazítások és technikai frissítések” című, az Európai Unió 2022. pénzügyi évre vonatkozó 5/2022. számú költségvetés-módosítási tervezetéről szóló tanácsi álláspontról (14832/2022 – C9-0388/2022 – 2022/0318(BUD)) .	138
2023/C 167/30		Az Európai Parlament 2022. november 23-i jogalkotási állásfoglalása a költségvetési eljárás keretében az egyzetetbizottság által jóváhagyott, az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésének közös szövegtervezetéről (14783/2022 – C9-0389/2022 – 2022/0212(BUD))	141
2023/C 167/31		Az Európai Parlament 2022. november 23-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló (EU, Euratom) 2020/2053 határozat módosításáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2021)0570 – C9-0034/2022 – 2021/0430(CNS))	162
2022. november 24., csütörtök			
2023/C 167/32		Az Európai Parlament 2022. november 24-i jogalkotási állásfoglalása a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretet létrehozó (EU, Euratom) 2020/2093 rendeletet módosító tanácsi rendeletre irányuló tervezetről (14471/2022 – C9-0386/2022 – 2022/0369(APP))	167

2023/C 167/33	P9_TA(2022)0411	Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendeletnek a diverzifikált finanszírozási stratégia mint általános hitelfelvételi módszer bevezetése tekintetében történő módosítása	
		Az Európai Parlament 2022. november 24-i jogalkotási állásfoglalása az (EU, Euratom) 2018/1046 rendeletnek a diverzifikált finanszírozási stratégia mint általános hitelfelvételi módszer bevezetése tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2022)0596– C9-0374/2022 – 2022/0370(COD))	
	P9_TC1-COD(2022)0370	Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. november 24-én került elfogadásra az (EU, Euratom) 2018/1046 rendeletnek a diverzifikált finanszírozási stratégia mint általános hitelfelvételi módszer bevezetése tekintetében történő módosításáról szóló (EU, Euratom) 2022/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel	168
2023/C 167/34	P9_TA(2022)0412	„Makroszintű pénzügyi támogatás plusz” – az Ukrajna 2023. évi támogatását célzó eszköz	
		Az Európai Parlament 2022. november 24-i jogalkotási állásfoglalása az Ukrajna 2023. évi támogatását célzó eszköz (makroszintű pénzügyi támogatás plusz) létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2022)0597– C9-0373/2022 – 2022/0371(COD))	
	P9_TC1-COD(2022)0371	Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. november 24-én került elfogadásra az Ukrajna 2023. évi támogatását célzó eszköz (makroszintű pénzügyi támogatás plusz) létrehozásáról szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel	169
2023/C 167/35	P9_TA(2022)0413	Az Orosz Föderáció Ukrajnában és Grúziában kiállított úti okmányainak el nem fogadása	
		Az Európai Parlament 2022. november 24-i jogalkotási állásfoglalása a megszállt külföldi régiókban kiállított orosz úti okmányok el nem ismeréséről szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2022)0662 – C9-0302/2022 – 2022/0274(COD))	
	P9_TC1-COD(2022)0274	Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. november 24-én került elfogadásra az Oroszországi Föderáció Ukrajnában és Grúziában kiállított úti okmányainak el nem fogadásáról szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi határozat elfogadására tekintettel	170
2023/C 167/36	P9_TA(2022)0414	„A digitális évtizedhez vezető út” elnevezésű, 2030-ig szóló szakpolitikai program létrehozása	
		Az Európai Parlament 2022. november 24-i jogalkotási állásfoglalása „A digitális évtizedhez vezető út” elnevezésű, 2030-ig szóló szakpolitikai program létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2021)0574 – C9-0359/2021 – 2021/0293(COD))	
	P9_TC1-COD(2021)0293	Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. november 24-én került elfogadásra a Digitális évtized 2030 szakpolitikai program létrehozásáról szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi határozat elfogadására tekintettel	171
2023/C 167/37		Az Európai Parlament 2022. november 24-i határozata a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott szabályozástechnikai standardoknak a biztosítéki követelményekre vonatkozó ideiglenes vészhelyzeti intézkedések tekintetében történő módosításáról szóló 2022. október 21-i felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szembeni kifogás mellőzésére (C(2022)7536 – 2022/2908(DEA))	172

Az Európai Parlament 2022. november 24-i határozata a 149/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott szabályozási technikai standardoknak a tőzsdén kívüli származtatott árupiaci ügyletekben és egyéb tőzsdén kívüli származtatott ügyletekben tartott pozíciók elszámolási értékhatára tekintetében történő módosításáról szóló, 2022. október 18-i, felhatalmazáson alapuló bizottság rendelettel szembeni kifogás mellőzésére (C(2022)7413 – 2022/2899(DEA)) 174

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2022–2023

2022. november 21–24-i ülések

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

2022. november 22., kedd

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK
EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2022)0400

A Next Generation EU finanszírozására vonatkozó hitelfelvételi stratégia

Az Európai Parlament 2022. november 22-i állásfoglalása az Unió helyreállítási eszköze, a NextGenerationEU finanszírozására vonatkozó hitelfelvételi stratégia végrehajtásáról (2021/2076(INI))

(2023/C 167/01)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló, 2020. december 14-i (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozat 5. cikkének (3) bekezdésére (a saját forrásokról szóló határozat) ⁽¹⁾,
- tekintettel a Covid19-válság utáni helyreállítás támogatására szolgáló Európai Unió Helyreállítási Eszköz létrehozásáról szóló, 2020. december 14-i (EU) 2020/2094 tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a költségvetési fegyelemlről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére irányuló ütemtervről szóló, 2020. december 16-i intézményközi megállapodásra ⁽³⁾,
- tekintettel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2020. december 17-i (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletre ⁽⁴⁾, beleértve a többéves pénzügyi keret részeként elfogadott együttes és egyoldalú nyilatkozatokat,
- tekintettel a Next Generation EU új finanszírozási stratégiájáról szóló, 2021. április 14-i bizottsági közleményre (COM(2021)0250),
- tekintettel a saját forrásokról szóló határozat módosításáról szóló tanácsi határozatra irányuló bizottsági javaslatra (COM(2021)0570),
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640) és az erről szóló, 2020. január 15-i európai parlamenti állásfoglalásra ⁽⁵⁾,
- tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére, valamint az Elnökök Értekezlete 2002. december 12-i ülésén hozott, a saját kezdeményezésű jelentések engedélyezésére vonatkozó eljárásról szóló határozatának 1. cikke (1) bekezdésének e) pontjára és 3. mellékletére,
- tekintettel a Költségvetési Bizottság jelentésére (A9-0250/2022),

⁽¹⁾ HL L 424., 2020.12.15., 1. o.

⁽²⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 23. o.

⁽³⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o.

⁽⁴⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 11. o.

⁽⁵⁾ HL C 270., 2021.7.7., 2. o.

2022. november 22., kedd

- A. mivel a saját forrásokról szóló határozat felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy 2021 és 2026 között 2018-as áron legfeljebb 750 milliárd EUR értékben hitelt vegyen fel az Unió nevében a tőkepiacokon, kizárólag a Covid19-válság következményeinek az EU helyreállítási eszköze, a NextGenerationEU (NGEU) révén történő kezelése céljából; mivel 2018-as áron 360 milliárd EUR használható fel a tagállamoknak történő hitelnyújtásra, 390 milliárd EUR pedig közvetlenül uniós kiadásokra;
- B. mivel a felvett összegek és a kapcsolódó kamatok visszafizetését az uniós költségvetésnek kell viselnie, és azt úgy kell ütemezni, hogy legkésőbb 2058. december 31-ig biztosított legyen a kötelezettségek egyenletes és kiszámítható csökkentése; mivel az NGEU-hoz kapcsolódó hitelfelvételből eredő valamennyi uniós kötelezettség fedezése érdekében a saját források felső határát 0,6 %-kal megemelték;
- C. mivel a Parlament, a Tanács és a Bizottság jogilag kötelező erejű ütemtervet fogadtak el az új saját források bevezetésére azzal a céllal, hogy elegendő forrást teremtsenek az NGEU visszafizetéséhez kapcsolódó várható kiadások fedezésére anélkül, hogy ez csökkentené az uniós programok és szakpolitikák finanszírozását;
- D. mivel a saját forrásokról szóló határozat értelmében a Bizottságnak rendszeresen és teljeskörűen, minden szempontra kiterjedően tájékoztatnia kell a Parlamentet és a Tanácsot adósságkezelési stratégiájáról, beleértve a következő évre tervezett kibocsátási időpontokat és mennyiségeket tartalmazó kötvénykibocsátási menetrendet, valamint a várható tőke- és kamatfizetést tartalmazó tervet;
- E. mivel az NGEU-n belül a lejáratkori kamatszervény-fizetésekre és visszaváltásra tervezett teljes összeget (EURI visszafizetési költségek) a 2021 és 2027 közötti időszakra 14,7 milliárd euróban állapították meg;

A NextGenerationEU érdekében történő hitelfelvétel indokai

1. hangsúlyozza, hogy az NGEU a legnagyobb közös uniós hitelfelvételi program és az első olyan program, amely nemcsak hiteket nyújt a tagállamoknak, hanem lehetővé teszi közvetlen uniós költségvetési kiadások valódi uniós programokba és szakpolitikákba történő beágyazását; hangsúlyozza, hogy a Bizottság által kezelt közös uniós adósság növeli az uniós költségvetés méretét, hatását és hozzáadott értékét, ezáltal támogatja a Covid19 utáni helyreállítást és megvalósítja az Unió hosszú távú prioritásait, különösen a zöld és digitális átállás tekintetében;
2. rámutat arra, hogy az NGEU hitelfelvételi programja 2026-ig évi 150 milliárd EUR átlagos hitelfelvételi volumennel az Uniót a pénzügyi piacok kulcsfontosságú szereplőjévé teszi, egyenlő helyzetbe hozza más jelentős európai állampapír-kibocsátókkal, illetve a legnagyobb szupranacionális kibocsátóvá és a legnagyobb zöldkötvény-kibocsátóvá teszi;
3. hangsúlyozza, hogy a hitelfelvételi stratégia sikerét az fogja meghatározni, hogy képes lesz-e időben és viszonylag alacsony költséggel előteremteni az NGEU végrehajtásához szükséges forrásokat a tőkepiacokon, és az adósságot 2058-ig egy folyamatos és egyben kiszámítható profil alapján törleszteni a többéves pénzügyi keret felső határain belüli, már megállapított programkiadások kizorítása és a jövőbeli uniós fellépés veszélyeztetése nélkül; hangsúlyozza, hogy az uniós kibocsátás nem boríthatja fel más európai kibocsátók hitelfelvételi feltételeit, sőt pozitív szerepet kell játszania a tőkepiacokon, különösen azáltal, hogy kielégíti a befektetők euróban denominált eszközök és új termékek, például zöldkötvények iránti igényét;

A NextGenerationEU eddigi hitelfelvételi stratégiájának ismertetése és értékelése

4. megjegyzi, hogy a Bizottság új, nagyszabású finanszírozási programot dolgozott ki és vezetett be, emellett gyorsan és hatékonyan kiépítette adósságkezelési kapacitásait; üdvözlöi, hogy az első, 2021-es kibocsátás óta a kibocsátásokra egyenletes ütemben került sor, és az eszközöket jelentősen túljegyezték, ami erős befektetői érdeklődést jelez, és lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy teljesítse finanszírozási céljait; elégedettséggel állapítja meg, hogy az Unió AAA-minősítésének megfelelően az uniós termékek vonzó kamatokkal értékesíthők, amelyek összemérhetőek más nagy európai és szupranacionális kibocsátók termékeivel;
5. elismeri, hogy a Bizottság által elfogadott finanszírozási stratégia diverzifikált, és termékek (kötvények és váltók) és lejáratok (három hónaptól 30 évig) széles skáláját kínálja különböző kibocsátási módszerek (szindikált ügyletek és aukciók) útján, rendszeres ütemezés alapján;

2022. november 22., kedd

6. megjegyzi, hogy a Bizottság úgy döntött, hogy az elsődleges kereskedők egy nagyobb hálózatára támaszkodik, akik fontos partnerek a jól működő elsődleges és másodlagos piacok biztosításában, és beszámolnak a Bizottságnak a piaci feltételek alakulásáról; emlékezteti a Bizottságot, hogy fontos biztosítani, hogy a bankok teljesítsék a rájuk vonatkozó jogi előírásokat, illetve jobb földrajzi egyensúlyra törekedni mind az elsődleges kereskedői hálózat tagjainak összetétele, mind pedig a szindikált ügyletek irányítása tekintetében; felhívja a Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy az elsődleges kereskedői hálózat tagjai megfelelő ösztönzőkkel és kötelezettségekkel rendelkezzenek ahhoz, hogy betölthessék szerepüket;

7. tudomásul veszi a Bizottság által eddig közzétett éves hitelfelvételi határozatokat és finanszírozási terveket; hangsúlyozza, hogy a Bizottság hitelfelvételi stratégiájának és műveleteinek átláthatósága kulcsfontosságú a többi piaci szereplővel való sikeres koordinációhoz és az elszámoltathatóság biztosításához, különösen a Parlament felé, valamint a döntéshozók és a nyilvánosság tájékoztatásához és közreműködéséhez; ezzel összefüggésben felhívja a Bizottságot, hogy gyorsan és szisztematikusan tájékoztassa a Parlamentet azáltal, hogy lebontott adatokat szolgáltat az uniós adósságkibocsátással kapcsolatban felmerült valamennyi költségről, beleértve a Bizottság által az EURI-ra igazgatási költségként terhelt díjakat, valamint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében történő hitelfelvétel során a tagállamoknál felmerült költségeket;

8. megjegyzi, hogy az éves hitelfelvételi határozattal és a féléves finanszírozási tervekkel összhangban a Bizottság 2021 júniusáig több mint 113 milliárd EUR értékű forrásra tett szert a pénzügyi piacokon, ebből 23 milliárd EUR-ra zöldkötvények, valamint rövid, közepes és hosszú lejáratú kötvények formájában; tudomásul veszi a befektetőtípusok megoszlásával és a földrajzi megoszlással kapcsolatban nyújtott információkat; további átlátható kommunikációt kér a kötvényaukciók és a szindikálások előrehaladására vonatkozóan;

A NextGenerationEU-hoz kapcsolódó hitelfelvétel lehetséges pozitív hatásai és kihívásai

9. úgy véli, hogy azáltal, hogy az Uniót Európa egyik legnagyobb kötvénykibocsátójává teszi, az NGEU pozitív hatást gyakorolhat az uniós tőkepiacok stabilitására és likviditására, javíthatja az EU gazdasági kilátásait, kiegészítheti az euróövezet makrogazdasági architektúráját, és megerősítheti az euró nemzetközi szerepét; megjegyzi, hogy az NGEU mérete és időtartama jogilag korlátozott, és a biztonságos eszközök forrásaként még befolyásosabb szerepet játszhat, és hozzájárulhat az uniós pénzügyi piacok integrációjához és az Unió rezilienciájának megerősítéséhez, feltéve, hogy a tanulságokat megfelelően figyelembe veszik; megjegyzi továbbá, hogy az NGEU hitelfelvételi program időtartama és volumene egyaránt korlátozza az uniós kötvények abbéli potenciálját, hogy valódi biztonságos eszközökké váljanak, a pénzügyi piacok megfelelő működését szolgálják és erősítsék a gazdasági és monetáris unió stabilitását; felhívja a Bizottságot, hogy gondolkozzon el, milyen módokon lehetne 2027 után is fenntartani az NGEU-kötvények kiemelkedő volumenét, megakadályozva, hogy a likviditás rövid időn belül visszaessen az NGEU kiadási szakaszának végén elért csúcspont követően;

10. megjegyzi, hogy nagy szükség van az uniós kötvényekre és azok zökkenőmentes tőkepiaci integrációjára; felhívja a Bizottságot, hogy szilárdítsa meg az uniós kötvények helyzetét azáltal, hogy diverzifikálja a befektetői profilt, ösztönzi a másodlagos piacokat és elhárítja a technikai akadályokat;

11. kiemeli különösen, hogy az Unió referenciamutatókat határozhatna meg a fenntartható befektetésekre a zöldkötvények legnagyobb globális kibocsátójaként, valamint azáltal, hogy diverzifikálja befektetői bázisát és alacsonyabb hitelfelvételi költségeket biztosít; hangsúlyozza a zöldkötvények fontos szerepét az alacsony szén-dioxid-kibocsátásra való áttéréshez szükséges eszközök finanszírozása során; üdvözlí, hogy a Bizottság zöldkötvény-keretrendszere magas fenntarthatósági normákat alkalmaz; sürgeti a Bizottságot, hogy akadályozza meg a zöldrefestés valamennyi formáját, és biztosítsa a bevételek felhasználásáról szóló magas színvonalú jelentéstétel annak érdekében, hogy a zöld prémium ne kerülhessen veszélybe; megjegyzi, hogy a jelentős károkozás elkerülését célzó elv irányadó norma az NGEU keretében finanszírozott kiadások tekintetében; hangsúlyozza, hogy azáltal, hogy az NGEU-adósság egy részét zöldkötvényként bocsátják ki, a tagállamok és a Bizottság felelősek azért, hogy minden tőlük telhetőt megtegyenek az éghajlatpolitikai kiadások tekintetében a befektetők felé tett kötelezettségvállalások teljesítésének biztosítása érdekében, és elvárja, hogy a Bizottság teljes mértékben tegyen eleget azon kötelezettségvállalásának, hogy a problematikus projekteket kizárja a zöldkötvényekből történő finanszírozásból, mihelyt kellően megalapozott aggályok merülnek fel a zöldrefestéssel kapcsolatban; üdvözlí az NGEU zöldkötvény-eredménytábláját, amely a zöldkötvényekből finanszírozott beruházásokkal kapcsolatos információkat tartalmazó interaktív weboldal ⁽⁶⁾;

⁽⁶⁾ https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget/eu-borrower-investor-relations/nextgenerationeu-green-bonds/dashboard_en

2022. november 22., kedd

12. úgy véli, hogy a Bizottságnak hatékony ellenőrzési intézkedéseket kell bevezetnie a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz megfelelő végrehajtásának biztosítása céljából, különösen a zöldrefestés bármilyen kockázatának csökkentése érdekében, tekintettel az NGEU egyedülálló kialakítására is, amelynek alapján a Bizottság az, aki forrásokat gyűjt a tőkepiacokon és felelős a befektetőkkel szemben, de a pénzt ténylegesen a tagállamok költik el; ezért felhívja a tagállamokat, hogy tartsák magukat a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben tett kötelezettségvállalásaikhoz, e kötelezettségvállalásokat megfelelően és teljes mértékben teljesítsék, és a Bizottságnak részletesen számoljanak be a mérföldkövek és a célértékek eléréséről;

13. megjegyzi, hogy – nagyságrendje ellenére – az NGEU-nak ezidáig sikerült mérsékelnie a más európai államkötvények iránti keresletet érintő kiszorítási hatást; hangsúlyozza, hogy az NGEU-kibocsátás pozitív hatással lehet a más európai piaci szereplők által kibocsátott értékpapírok iránti keresletre azáltal, hogy vonzóbbá teszi az euróövezeti kötvénypiacot, különösen az EU-n kívüli befektetők számára; felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is szorosan működjön együtt a tagállamok államadósság-kezelő központjaival, valamint az Európai Központi Bankkal, az Európai Beruházási Bankkal és az Európai Stabilitási Mechanizmussal; ismételten hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az uniós kötvények kereskedelmét más uniós értéktőzsdékre is kiterjesszék, összhangban a tőkepiaci uniós elveivel;

14. továbbá amellet érvel, hogy az NGEU pozitív hatással van a tagállami kötvények vonzerejére és fenntarthatóságára azáltal, hogy AAA-minősítésű hitelfelvételi feltételeket kínál valamennyi tagállamnak a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz hitelei révén, segít jelentősen csökkenteni az állampapírok hozamfelárát, figyelmen kívül hagyja a támogatásokat a nemzeti adósság kiszámításánál, és erőteljes üzenetet közvetít a pénzügyi piacoknak az euróövezet és az EU rezilienciáját és kohézióját illetően;

15. úgy véli, hogy az NGEU egy ambiciózusabb, kollektívebb és demokratikusabb uniós szintű válságreakálást tükröz; úgy véli, hogy ha az uniós polgároknak lehetőségük lenne közvetlenül vásárolni uniós kötvényeket, az erősíthetné bennük az EU-hoz való tartozás érzését; kéri a Bizottságot, hogy e tekintetben dolgozzon ki egy egyszerű és átlátható mechanizmust; megjegyzi, hogy ez a gyakorlat több tagállamban már létezik; úgy véli, hogy a gazdasági előnyök számozottak lennének, és meghaladnák a végrehajtás költségeit; megjegyzi, hogy a közös kötvénykibocsátásból finanszírozott jelentős válsághelyzeti támogatás erősítette az EU és tagállamai rezilienciája iránti bizalmat, és a pénzügyi piac résztvevői széles körben elismerik, hogy az európai pénzügyi architektúra szilárdabbá vált; hangsúlyozza, hogy az NGEU sikeres végrehajtása azt mutatja, hogy az EU megfelelő választ adott a Covid19-válság gazdasági következményeire; ezért felszólítja az összes uniós intézményt, hogy gondoskodjanak arról, hogy az EU teljesítse ígéreteit azáltal is, hogy hosszú távú politikai jövőképet kínál;

16. aggasztónak tartja az Oroszország Ukrajna elleni jogellenes, provokáció nélkül indított és indokolatlan agressziója, valamint az infláció és a kamatlábak meredek emelkedése miatt a globális környezetben jelentkező, a biztonság hiányával kapcsolatos új kihívásokat, amelyek a szuverén kibocsátókat érintik; figyelmeztet, hogy a kihívást jelentő piaci feltételek miatt a finanszírozási költségek jelentősen növekedtek, és a hosszú távú kamatkörnyezettel kapcsolatban komoly bizonytalanság várható; arra számít, hogy ez hatással lesz az EURI-törlesztések költségvetési sorára az uniós költségvetésben; aggodalommal állapítja meg, hogy a programozottnál magasabb refinanszírozási költségek már most is befolyásolják a 2b. fejezet alatti források rendelkezésre állását, sőt még a korlátozottan hozzáférhető speciális eszközöktől is forrásokat vonnak el az éves költségvetési eljárás során; felhívja a Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon a helyzetet, és rendszeresen tájékoztassa a költségvetési hatóságot; elismeri, hogy a Bizottságnak igen bizonytalan piacon kell működnie, a 99 %-os konfidencia-intervallumon kívül; emlékeztet arra, hogy az EURI-rendelet és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szemben a tagállamoknak szánt valamennyi pénzügyi hozzájárulás kifizetését 2026. december 31-ig kell teljesíteni, de ezen a határidőn lehet változtatni; hangsúlyozza, hogy ilyen változtatások esetén az EURI-rendeletet és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szemben a tagállamoknak szánt valamennyi pénzügyi hozzájárulás kifizetését 2026. december 31-ig kell teljesíteni, de ezen a határidőn lehet változtatni; hangsúlyozza, hogy ilyen változtatások esetén az EURI-rendeletet és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szemben a tagállamoknak szánt valamennyi pénzügyi hozzájárulás kifizetését 2026. december 31-ig kell teljesíteni, de ezen a határidőn lehet változtatni;

17. úgy véli, hogy az NGEU teljes potenciálját csak akkor lehet kiaknázni, ha az összes nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervet hatékonyan és időben végrehajtják; aggasztónak tartja több tagállam esetében a pénzügyi abszorpciós kapacitás hiányát; sajnálja azt a több tagállamban előforduló dinamikát, hogy a hagyományos uniós alapok végrehajtását azért késleltetik, hogy gyorsabban felhasználhassák a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásait; ösztönzi a tagállamokat, hogy teljes mértékben és következetesen használják fel az NGEU keretében biztosított hiteleket;

2022. november 22., kedd

18. hangsúlyozza, hogy az EU versenyképességének, rezilienciájának és stratégiai autonómiájának megerősítése érdekében további beruházásokra lesz szükség az uniós szakpolitikákba, különös tekintettel az iparra és az éghajlat-politikára; úgy véli, hogy az állandó újraelosztás nem jelent életképes, hosszú távú megoldást az uniós prioritások finanszírozására, és hangsúlyozza, hogy további forrásokra van szükség; emlékeztet, hogy az éghajlatváltozás és az Ukrajnában zajló háború rávilágít arra, hogy sürgősen meg kell szüntetni az Unió harmadik országoktól való függőségét az olyan alapvető uniós gazdasági ágazatokban, mint az energia, a nyersanyagok, az ipar és a mezőgazdaság; ezzel összefüggésben úgy véli, hogy a Bizottság elnöke, Ursula von der Leyen által az Európai Szuverenitási Alap létrehozásáról tett bejelentés összhangban van a Parlament 2022. május 19-i állásfoglalásával⁽⁷⁾ és az Elnökök Értekezletének a Bizottság 2023. évi munkaprogramjáról szóló, 2022. június 30-i nyilatkozatával; ezért felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy – az Európa jövőjéről szóló konferencia ajánlásaival összhangban – a kedvezőbb hitelfelvételi feltételek elérése céljából tegyék további megfontolás tárgyává a közös, uniós szintű hitelfelvételt, ugyanakkor fenntartva tagállami szinten a felelős költségvetési politikákat; sajnálja, hogy bizonyos eszközöket, alapokat és közös hitelfelvételi programokat – az NGEU-t is beleértve – szisztematikusan az uniós költségvetésen kívül hoznak létre és használnak fel, a költségvetési hatóság általi ellenőrzés vagy felügyelet nélkül; ezért kéri, hogy a hitelfelvételi és hitelnyújtási műveleteket, továbbá valamennyi jövőbeli uniós programot vagy eszközt építsenek be a költségvetésbe; kéri, hogy a Parlamentet minden esetben teljes mértékben vonják be együtt döntési eljárás keretében;

Uniós költségvetés és új saját források

19. rámutat, hogy az NGEU-hoz kapcsolódó hitelfelvétel a sajátosságaiból adódóan évtizedeken át közvetlen következményekkel fog járni az uniós költségvetésből történő visszafizetésekre; ezért ragaszkodik az adósságszolgálat optimalizálásához és egy problémamentes adósságprofil kialakításához a jövőbeli terhek egyenletes eloszlása érdekében;

20. hangsúlyozza, hogy az NGEU-val az EU hitelfelvételi és hitelnyújtási kapacitása jelentősen bővült; kitart amellett, hogy a hitelnyújtási és a hitelfelvételi folyamat minden szakaszába be kell vonni a költségvetési hatóságot; emlékeztet arra, hogy a saját forrásokról szóló határozat értelmében a Bizottságnak rendszeresen frissített tervet kell közzétennie a várható törke- és kamatkifizetésekről, amelyet az NGEU-ról tartott rendszeres intézményközi üléseken kell megvitatni a Parlamenttel és a Tanáccsal;

21. emlékeztet azon határozott kérésére, hogy az EURI-törlesztési költségekre vonatkozó költségvetési előirányzatokat a többéves pénzügyi keret felső határain felül kell bevezetni az EU költségvetésébe, ily módon fenntartva a rendeltetési céljukhoz szükséges mozgásteret és rugalmassági mechanizmusokat; kéri, hogy a többéves pénzügyi keret féldős felülvizsgálata során hajtsák végre a megfelelő módosításokat a többéves pénzügyi keretről szóló rendeletben;

22. határozottan úgy véli, hogy az NGEU végső sikerét és különösen finanszírozásának hitelességét és fenntarthatóságát az is meghatározza majd, hogy az Unió képes lesz-e a közös adósságot a környezetvédelmi és vállalati szektor új saját forrásaiból törleszteni ahelyett, hogy a tagállamok bruttó nemzeti jövedelmen alapuló hozzájárulását növelné meg;

23. hangsúlyozza, hogy az új saját források kulcsfontosságú eszközök az Unió számára szakpolitikai prioritásainak megvalósításában, részben az energiatünetlenség eléréséhez és az Oroszország ukrajnai agresszív háborúja által okozott társadalmi hatások enyhítéséhez szükséges megnövekedett beruházási igény miatt, valamint a zöld energiára való átállás felgyorsítása érdekében; hangsúlyozza, hogy az új saját források bevezetése segítene elkerülni, hogy a jövőben csökkenteni kelljen az uniós programok forrásait, ami aláásná a helyreállítási terv valódi célját és hosszú távú előnyeit; úgy véli, hogy az új saját források bevezetése – a 2020. december 16-i, jogilag kötelező erejű intézményközi megállapodásnak megfelelően – tartós előnyökkel járna nemcsak az uniós politikák végrehajtása, hanem az Unió hiteles és intelligens adósságkibocsátói pozíciójának biztosítása terén is; felhívja ezért a tagállamokat, hogy a lehető leggyorsabban lépjenek és gyorsítsák fel az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszeren, az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmuson és a multinacionális vállalatok minimumadójáról szóló nemzetközi OECD-megállapodás I. pillérén alapuló, a Bizottság által 2021. december 22-én ismertetett, az uniós saját források úgynevezett új generációjának első kosaráról szóló tárgyalásokat; sürgeti a Tanácsot, hogy 2022 vége előtt hagyja jóvá a saját források első kosarát;

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament 2022. május 19-i állásfoglalása az Ukrajnában zajló orosz háború Unióra gyakorolt társadalmi és gazdasági következményeiről – az Unió reaklási képességének megerősítéséről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0219).

2022. november 22., kedd

24. megjegyzi azonban, hogy az e három saját forrásból származó becsült bevétel nem lenne elegendő az NGEU-adósságállomány fedezéséhez; ezért ismételten kéri, hogy a Bizottság 2023 decemberéig terjesszen elő javaslatot az új saját források második kosarára vonatkozóan, beleértve a pénzügyi tranzakciós adóra vonatkozó javaslatot is, annak biztosítása érdekében, hogy az NGEU visszafizetésére elegendő forrás álljon rendelkezésre; hangsúlyozza az intézményközi megállapodás alapján létrehozott, jogilag kötelező erejű ütemtervet; kéri azonban a Bizottságot, hogy a közelmúltbeli gazdasági kihívások fényében legyen még ambiciózusabb, és ne zárja ki az innovatív, új és lehetőleg valódi saját források bevonásának lehetőségét;

o

o o

25. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2022. november 22., kedd

P9_TA(2022)0401

Végrehajtási jelentés az Európai Innovációs Tanácsról

Az Európai Parlament 2022. november 22-i állásfoglalása az Európai Innovációs Tanács végrehajtásáról (2022/2063(INI))

(2023/C 167/02)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ), különösen annak XIX. címére,
- tekintettel a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról szóló, 2021. április 28-i (EU) 2021/695 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram végrehajtását szolgáló egyedi program létrehozásáról szóló (EU) 2021/764 tanácsi határozatra ⁽²⁾,
- tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽³⁾,
- tekintettel az Európai Innovációs Tanács (EIC) 2021. és 2022. évi munkaprogramjaira,
- tekintettel az EIC 2021. évi éves hatásvizsgálati jelentésére,
- tekintettel a Bizottság „A Horizont 2020 időközi értékelése: az uniós kutatás és innováció hatásának maximalizálása” című, 2018. január 11-i közleményére (COM(2018)0002),
- tekintettel a Horizont Európára vonatkozó bizottsági javaslatot kísérő, 2018. június 7-i hatásvizsgálatra (SWD(2018) 0307),
- tekintettel az EIC-testületnek a Parlament Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottságában az EIC végrehajtásáról folytatott vitára vonatkozó, 2022. augusztus 16-i nyilatkozatára ⁽⁴⁾,
- tekintettel az EIC-testületnek az EIC 2022. évi munkaprogramjáról és az EIC-alap jövőjéről szóló, 2022. február 9-i nyilatkozatára ⁽⁵⁾,
- tekintettel a Bizottság „Az EIC Akcelérátor programja végrehajtásának aktuális állása” című, 2022. augusztus 5-i sajtóközleményére ⁽⁶⁾,
- tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére, valamint az Elnökök Értekezlete 2002. december 12-i ülésén hozott, a saját kezdeményezésű jelentések engedélyezésére vonatkozó eljárásról szóló határozatának 1. cikke (1) bekezdésének e) pontjára és 3. mellékletére,
- tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére (A9-0268/2022),

⁽¹⁾ HL L 170., 2021.5.12., 1. o.

⁽²⁾ HL L 167. I, 2021.5.12., 1. o.

⁽³⁾ HL L 193., 2018.7.30., 1. o.

⁽⁴⁾ https://eic.ec.europa.eu/news/statement-eic-board-discussion-european-parliament-itre-committee-eic-implementation-2022-08-16_en

⁽⁵⁾ <https://eic.ec.europa.eu/system/files/2022-02/Statement%20by%20the%20EIC%20Board%20on%20the%20EIC%20Work%20Programme%20for%202022%20and%20future%20of%20the%20EIC%20Fund.pdf>

⁽⁶⁾ https://eic.ec.europa.eu/news/eic-accelerator-implementation-update-2022-08-05_en

2022. november 22., kedd

Az EIC általános célkitűzései és felépítése a Horizont Európa keretében

- A. mivel az EIC az EU kiemelt innovációs programja az áttörést jelentő innovációk, különösen a deep tech innovációk azonosítása, fejlesztése és növelése érdekében; mivel az EIC elő fogja segíteni és fokozni fogja a hálózatépítést és az együttműködést, és szinergiákat kell teremtenie az Unió különböző innovációs közösségei körében, különösen az Európai Innovációs és Technológiai Intézettel, széles földrajzi lefedettséget biztosítva; mivel létrehozásának célja Európa technológiai stratégiai autonómiájának előmozdítása, valamint az európai kockázatitőke-piac működésének javítása volt;
- B. mivel az (EU) 2021/695 rendelet az EIC-t „központi irányítású egyablakos ügyintézési pontként” határozza meg, amelynek „elsősorban az áttörést hozó és a diszruptív innovációra kell összpontosítania, különösen a piacteremtő innovációt célozva meg, ugyanakkor támogatnia kell az innováció valamennyi formáját, az inkrementális innovációt is beleértve”;
- C. mivel az (EU) 2021/695 rendelet előírja, hogy az EIC-nek egyértelmű uniós hozzáadott értékkel, autonómiával, kockázatvállalási képességgel, hatékonysággal, eredményességgel, átláthatósággal és elszámoltathatósággal kell működnie;
- D. mivel az (EU) 2021/764 tanácsi határozat kimondja, hogy az EIC-nek két célkitűzése van: egyrészt azonosítania, fejlesztenie és alkalmaznia kell mindennemű magas kockázatú innovációt, beleértve az inkrementális innovációt is; másodsorban támogatnia kell az innovatív vállalatok uniós és nemzetközi szinten, az ötlettől a piaci bevezetésig terjedő folyamat során történő gyors felfuttatását;
- E. mivel az EIC három fő pilléren keresztül valósul meg: az EIC Úttörő kutatásokat támogató programja; az EIC Átállás programja; és EIC Akcelerátor programja révén;
- F. mivel az Úttörő kutatásokat támogató program olyan magas kockázatú, élvonalbeli, új, illetve deep tech technológiákat alkalmazó területeket feltáró projektekhez nyújt vissza nem térítendő támogatást, amelyekből esetlegesen forradalmian innovatív, a jövőt célzó technológiák alakulhatnak ki és új piaci lehetőségek jöhetnek létre;
- G. mivel az Akcelerátor program elsősorban a kis- és középvállalkozásokat (kkv-k) támogatja azzal a céllal, hogy áttörést jelentő, deep tech innovációkat fejlesszenek ki, amelyek kulcsfontosságúak Európa jövőbeli növekedése és nyitott stratégiai autonómiája szempontjából;
- H. mivel az Akcelerátor programot elsősorban az EIC vegyes finanszírozásának alkalmazása révén hajtják végre, amelynek odaítélése egylépcsős eljárásban, egyetlen, egyértelmű és átlátható határozattal történik, amelynek keretében a támogatott innovátort egyetlen átfogó kötelezettségvállalás formájában biztosítják arról, hogy az innováció különböző szakaszaiban pénzügyi forrásokban részesül egészen a piaci bevezetésig, a tömegkereskedelmi hasznosítás fázisát megelőzően is;
- I. mivel a Horizont Európáról szóló jogszabályok lehetővé teszik, hogy az Unió egyedül viselje a kiválasztott innováció kezdeti kockázatát;
- J. mivel az (EU) 2021/764 tanácsi határozat előírja a Bizottság számára, hogy hozzon létre egy különleges célú gazdasági egységet az EIC-vegyesfinanszírozás végrehajtására, és kezelje az Akcelerátor program projektjeinek valamennyi operatív elemét;

A kísérleti projekt eredményei

- K. mivel az EIC kísérleti projektje és az EIC megerősített kísérleti projektje sikeresen bizonyította, hogy az EIC teljes értékű programként megvalósítható az Európai Bizottság által közzétett 2022. évi értékelő tanulmány⁽⁷⁾ általános következtetéseiben vázoltak szerint, néhány kezdeti probléma ellenére, többek között a kedvezményezettekkel a vállalatok beruházási feltételeiről folytatott nem egyértelmű kommunikáció tekintetében;
- L. mivel az EIC kísérleti projektjének hatékonyságára az alacsony sikerességi arány miatt nyomás nehezedett;
- M. mivel 2018 és 2020 között az EIC kísérleti projektje 330 Úttörő kutatásokat támogató programhoz tartozó projektet finanszírozott a felhívások keretében, amelyekre jelentős számú pályázat érkezett;

⁽⁷⁾ Európai Bizottság, *Értékelő tanulmány az Európai Innovációs Tanács (EIC) kísérleti projektjéről*, 2022.

2022. november 22., kedd

- N. mivel a részvétel földrajzi kiterjedése és különösen az Úttörő kutatásokat támogató kísérleti program koordinációja az EU-15-re és a társult országokra összpontosult; mivel úgy tűnik, hogy egy ország európai innovációs eredménytáblán elfoglalt pozíciója tükröződik a pályázatok számában, valamint az Úttörő kutatásokat támogató kísérleti projektben részt vevő innovátorok sikerében: az innováció vezetői érték el a legmagasabb sikerességi arányt, a feltörekvő innovátorok esetében volt a legalacsonyabb a sikerességi arány;
- O. mivel az EIC-alap az eredeti struktúrája szerint, az EIC kísérleti projekt keretében 2020-ban létrehozott és a Bizottság által akkor elfogadott formájában megfelelően működött; mivel 140 részesedésszerzési döntést hoztak a vegyesfinanszírozási eszköz aláírásával kapcsolatos visszatérő késedelmek és problémák ellenére; mivel e döntések tőkeáttételi mutatója 2,7 volt, ami azt mutatja, hogy az EIC-alap eredeti struktúrájában képes volt jelentős társbefektetéseket létrehozni;
- P. mivel az értékelő tanulmány arra a következtetésre jut, hogy „az EIC-alapot megfelelően indokolt közpolitikai célok és piaci igények támasztják alá”, és hogy „az alap struktúrájával kapcsolatos egyik vitás kérdés két támogathatósági szabály értelmezését érinti: a nem banki képesség és a társbefektetés”;
- Q. mivel a kísérleti projekt keretében kialakított átvilágítási eljárás különösen sikeres volt, mert magas színvonalú átvilágítási értékeléseket eredményezett, amit az is megerősít, hogy ezen értékelések közül többet külső befektetők vonzására használtak fel, ami azt jelzi, hogy a befektetők befektetési döntéseiket a megfelelő minőségű átvilágításra alapozzák;
- R. mivel a beruházási bizottság és az Európai Befektetési Banknak (EBB) az EIC és a Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség (EISMEA) részét képező csapata által nyújtott strukturált szakmai befektetési tanácsadás képes volt magas színvonalú átvilágítást végezni az EISMEA és az EBB közötti egyedi együttműködés, valamint a beruházási bizottság külső szakértői – többek között sorozatos befektetők és kockázati tőke-befektetők – által biztosított beruházási szakértelemnek köszönhetően;

Az EIC végrehajtásának állása a Horizont Európa keretében

- S. mivel a Horizont Európára vonatkozó, magyarázatokkal ellátott támogatásimegállapodás-mintát rendkívül későn tették közzé, ami jelentős bizonytalanságot teremtett a pályázók, köztük az EIC hatálya alá tartozó potenciális pályázók körében;
- T. mivel a programmenedzserek bevezetése növelheti az EIC hatékonyságát; mivel további kilenc programmenedzsert neveztek ki;
- U. mivel a programmenedzserek munkája még mindig nem látható, és ezt az érdekelt felek az átláthatóság hiányaként értékelik;
- V. mivel az EIC egy új programtípus, amely több pénzügyi kockázatot hordoz, mint a hagyományos uniós kiadások, ami célzott ellenőrzési stratégiát tesz szükségessé;
- W. mivel a 2021. és 2022. évi munkaprogramok keretében 1,55 milliárd EUR-t, illetve 1,71 milliárd EUR-t bocsátottak az EIC rendelkezésére; mivel mindkét évben mintegy 430 millió EUR származott a Next Generation EU költségvetéséből, amelyet teljes egészében az EIC támogatási komponensei számára bocsátottak rendelkezésre; mivel a rendelkezésre álló költségvetés mintegy 52 %-át nyílt, alulról felfelé építkező pályázati felhívásokra különítették el; mivel a rendelkezésre álló források 65 %-át az EIC támogatási komponenseire, 35 %-át pedig beruházási összetevőkre fordították; mivel a rendelkezésre álló források közel 70 %-át az Akcelátor program felhívásaira, 20 %-át pedig az Úttörő kutatásokat támogató program felhívásaira fordították;
- X. mivel az Úttörő kutatásokat támogató program nyílt pályázati felhívásának sikerességi aránya 2021-ben 6,45 %, 2022-ben pedig 7 % volt; mivel az Úttörő kutatásokat támogató program 2021. évi pályázati felhívása keretében 403 pályázatot nyújtottak be és 39 pályázat kapott támogatást, ami 9,7 % sikerességi arányt jelent;

2022. november 22., kedd

- Y. mivel az Akcelerátor program pályázati felhívása esetében két határidő volt 2021-ben és 2022-ben;
- Z. mivel 2022 szeptemberéig az Akcelerátor program kedvezményezettjeinek kizárólag olyan előlegeket utaltak át, amelyek esetében a támogatás odaítéléséhez szükséges idő 12 hónap volt, a (kvázi-) sajátőke-támogatás részeként semmilyen pénzeszközt nem utaltak át, és csak egyetlen beruházási döntés született, aminek eredményeképpen a beruházáshoz szükséges idő jóval több mint egy év; mivel a Bizottság csak 2022 nyarán kezdte meg a 2021-ben kiválasztott kedvezményezettekre vonatkozó feltételek aláírását, és a legtöbbet a nyár után fogják aláírni ⁽⁸⁾;

Alapvető végrehajtási kérdések

Az EIC-alap kezelése és az alap szerkezetátalakításával kapcsolatos megfontolások

1. mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy 2022 elején bejelentették, hogy az EIC kísérleti projekt keretében fennálló helyzethez képest megváltoztatják az alap szerkezetét, miközben a 2021-es első két határidő vonatkozásában már kiválasztották finanszírozásra a vállalkozásokat;
2. emlékeztet arra, hogy az EIC-alapot a deep tech innovációkat fejlesztő induló vállalkozások és kkv-k támogatására hozták létre; kiemeli, hogy a pénzforgalom döntő fontosságú az induló vállalkozások és a kkv-k számára, és hogy a várható finanszírozáshoz való hozzájárulás hosszú késedelme csödbe sodorhatja az ilyen típusú vállalkozásokat; hangsúlyozza ezért annak fontosságát, hogy az EIC-alap képes legyen a piacnak megfelelő időkereteken belül befektetni; sajnálatát fejezi ki azon esetek miatt, amikor az EIC-alap nem érte el ezt a célkitűzést, és amikor az EIC-alap eredeti befektetési döntését irrelevánssá tette a hosszú időbeli eltolódás és a vállalkozás ez idő alatti fejlődése;
3. aggódik az Akcelerátor program keretében végrehajtott vegyesfinanszírozási intézkedések végrehajtásának késedelmei miatt; hangsúlyozza, hogy a késedelmek kizárólag az EIC végrehajtásával kapcsolatos eltérő nézőpontoknak tudhatók be, amelyek abból erednek, hogy a Bizottság különböző szervezeti egységei eltérően értelmezik a vonatkozó jogi szövegeket az EIC-alap irányításával kapcsolatban; megjegyzi, hogy a konfliktusok csak a projekt tőkerészesedési részét érintették, és ezért nem befolyásolták volna a támogatási megállapodásokat; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy ezek a Bizottságon belüli konfliktusok 96 európai deep tech vállalatot veszélyeztetnek; mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egyetlen befektetési döntés kivételével az EIC-alap nem hozott tényleges befektetésekre vonatkozó döntéseket;
4. emlékeztet arra, hogy az EIC vegyes finanszírozását egyetlen eljárás és egyetlen határozat keretében kell odaítélni, amely kiterjed mind a vissza nem térítendő támogatások, mind a pénzügyi eszközök alkotta elemekre; rámutat, hogy a Bizottságnak az Akcelerátor-projektek valamennyi operatív elemét kezelnie kell;
5. elismeri, hogy a Bizottság aggodalmát fejezte ki az EIC-alap kezelésével kapcsolatban a személyzeti vonzatok, valamint a Bizottság beruházásokkal kapcsolatos esetleges reputációs felelőssége tekintetében;
6. tudomásul veszi a Bizottság által az EIC-alap befektetési portfóliójának kezelésével kapcsolatban felvetett személyzeti aggályokat; tudatában van annak, hogy az EIC-alap képviselőinek megfelelőnek kell lennie, és hogy ehhez jelentős számú jelentős tapasztalattal rendelkező személynek kell képviselnie az EIC-alapot; úgy véli azonban, hogy e személyek közvetlen foglalkoztatása nem az egyetlen megoldás; rámutat arra, hogy az eredeti beruházási bizottság az EBB-vel közösen alternatív tervet dolgozott ki a személyzeti kérdés megoldására; ezért arra a következtetésre jut, hogy a személyzeti kihívás nem indokolja az Alap szerkezetátalakítását;
7. tudomásul veszi a Bizottság azon érvelését, hogy az (EU) 2021/764 tanácsi határozat 11. cikkének (3) bekezdése előírja a Bizottság számára a közvetett irányítás lehetőségének vizsgálatát, és hogy ez változásokat idéz elő az EIC-alap szerkezetében;
8. emlékeztet arra, hogy a 11. cikk (3) bekezdésének szövegét belefoglalták a Horizont Európáról szóló bizottsági javaslatba, és azt a jogalkotási eljárás során soha nem támadták meg; kiemeli, hogy ez azt jelenti, hogy a Bizottságnak teljes mértékben tisztában kellett volna lennie ezzel a szöveggel, amikor 2020-ban létrehozta az EIC-alapot; hangsúlyozza, hogy az EIC-alap létrehozásáról szóló bizottsági határozatot, amely magában foglalta az eredeti struktúrát, a biztosi testület fogadta el, és az az egész Bizottság támogatását élvezte; hangsúlyozza, hogy ugyanez igaz az EIC 2021. évi munkaprogramjára is, amely nem tett említést az EIC-alap szerkezetátalakításának szükségességéről; arra a következtetésre jut, hogy a 11. cikk (3) bekezdésének való megfelelés kérdését a Bizottság 2021 nyarán, a program elindítását követően

⁽⁸⁾ https://eic.ec.europa.eu/news/eic-accelerator-implementation-update-2022-08-05_en

2022. november 22., kedd

vetette fel; úgy véli, hogy egy ilyen alapvető kérdésnek egy működő program során történő felvetése azt követően, hogy a program kezdetét megelőző három évben több lehetőséget elmulasztott a kérdés felvetésére, legalábbis hiba, és annak jele, hogy nem hajlandóak elfogadni társjogalkotók által tervezett új munkamódszert;

9. kiemeli, hogy az 11. cikk (3) bekezdése csak egyetlen mondat, amelyet a teljes tanácsi határozattal összefüggésben kell értelmezni; e tekintetben hangsúlyozza továbbá, hogy a fent említett tanácsi határozat melléklete előírja, hogy a Bizottság „különleges célú gazdasági egységet” hozzon létre, anélkül, hogy bármilyen más feltételt meghatározná; hangsúlyozza továbbá, hogy a tanácsi határozat 11. cikkének (3) bekezdésében említett és I. mellékletének 1.1.2. pontjában meghatározott EIC-vegyesfinanszírozás magában foglalja a tőke vagy más visszafizetendő formában nyújtott vissza nem térítendő támogatásokat és beruházási támogatásokat is; ezért arra a következtetésre jut, hogy a közvetett irányítás követelménye nem értelmezhető úgy, hogy az csak a vegyes finanszírozás beruházási részére vonatkozik, és hogy ez a cikk nem értelmezhető oly módon, hogy a végrehajtás során a két összetevő elkülönül egymástól;

10. felhívja a figyelmet a befektetési döntések szakmai előkészítésének fontosságára; kiemeli ezért kiemeli az EIC-alap Bizottság által kinevezett beruházási bizottságának szerepét, valamint az EISMEA részét képező EBB által biztosított átvilágítás támogatását; sajnálja azonban, hogy az EIC-alap további döntései – például a kezdeti befektetési döntést követő beruházási fordulóhoz való csatlakozás vagy a befektetés indoklása – túl hosszú időt vesznek igénybe, részben amiatt, hogy az EBB-nek ennyi időre van szüksége a hozzájáruláshoz;

11. megjegyzi, hogy mind az EIC beruházási bizottsága, mind az EIC-alap igazgatótanácsa az EIC-alap eredeti létrehozása keretében a Bizottság képviselőiből és külső szakértőkből állt, biztosítva a szakpolitikai koherencia és a szakmai befektetési döntések közötti megfelelő egyensúlyt;

12. megjegyzi, hogy 2022 októberére a Bizottság elfogadott és végrehajtott egy „átmeneti megállapodást”, amelynek értelmében az EIC-alap továbbra is a Bizottság tulajdonában marad, míg az alap befektetési döntéseit egy külső alapkezelő hozza meg; kiemeli, hogy a külső alapkezelő venné fel a beruházási bizottság tagjait is, és hogy ez azt jelenti, hogy a bizottságban már nem lesznek olyan független szakértők, akik felbecsülhetetlen értékű szakértelmet biztosítanak, és a Bizottságtól sem lesz egyetlen képviselő sem, aki biztosítaná a szakpolitikai koherenciát; tudomásul veszi e megállapodás leírását az EIC 2022. évi munkaprogramjában;

13. aggodalommal állapítja meg, hogy amíg a beruházásokra vonatkozó, az EIC 2022. évi munkaprogramjában bejelentett átmeneti intézkedés hatályban van, a biztosi testületnek jóvá kell hagynia minden egyetlen odaítélési határozat és jelentős befektetési döntést, és ezért azokat más szintű ellenőrzésnek kell kitérnie; ezt elfogadhatatlan helyzetnek tekinti, mivel még hosszabbá és bonyolultabbá teszi a döntéshozatali folyamatot, és nagyobb bizonytalansággal jár a pályázók számára;

14. mély aggodalommal jegyzi meg, hogy még az EIC-alap átmeneti rendszerének létrehozása is több mint egy évet vett igénybe a Bizottság különböző szerkezeti egységei közötti folyamatos belső viták miatt; megjegyzi, hogy 2022 júniusában a Bizottság megkezdte az Akcelerátor program keretében 2021 júniusában kiválasztott projektek támogatási összetevőinek feldolgozását, jelezve, hogy elegendő előrelépés történt az átmeneti rendszer létrehozása terén, hogy megkezdődhessen a vegyesfinanszírozási projektek végrehajtása; megjegyzi, hogy a 2021 júniusában kiválasztott kedvezményezettek esetében a támogatási megállapodások többségét 2022 nyarán írták alá, vagyis több mint egy év kellett ahhoz, hogy megkapják a támogatást; megjegyzi, hogy 2022 májusában a Bizottság közölte, hogy az EIC által nyújtott, 2021. októberi határidőhöz kapcsolódó vegyesfinanszírozási támogatásban részesülő kedvezményezettek számára május végéig vagy június elejéig véglegesítik a támogatási elemeket⁽⁹⁾; megjegyzi, hogy a Bizottságnak 2022 nyarán tájékoztatnia kellett ezeket a kedvezményezetteket arról, hogy a támogatások júliusig nem készülnek el, és a kedvezményezetteknek valószínűleg 2022 októberéig kell várniuk; arra a következtetésre jut, hogy e határidő esetében is legalább egy év lesz a támogatás odaítéléséhez szükséges idő;

15. kiemeli, hogy a költségvetési rendelet 216. cikkének (1) bekezdése kifejezetten felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy közvetlenül irányítsa a befektetéseket (a 216. cikk (1b) bekezdése) vagy „különleges célú befektetési eszköz” (216. cikk (1a) bekezdése) révén hajtsa őket végre; hangsúlyozza, hogy ez a végrehajtási forma nagyobb rugalmasságot és stratégiai megfontolást tesz lehetővé a befektetési döntésekben és a portfóliókezelésben, mint a közvetett irányítás; elutasítja azt az elképzelést, hogy az alap irányításának az EBB-hez és egy külső alapkezelőhöz való áthelyezése lehetővé teszi az EIC sikeréhez szükséges rugalmasságot és stratégiai megfontolást; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az EIC-alap egyszerűen egy másik, az EBB által támogatott kockázatitőke-alappá válik;

⁽⁹⁾ <https://sciencebusiness.net/news/commission-says-european-innovation-council-grant-logjam-end-june>

2022. november 22., kedd

16. hangsúlyozza, hogy az EIC-testület stratégiai tanácsait átfogóbban kell érvényesíteni az EIC munkájában, beleértve a sokszínűség növelésére és országok széles köréből érkező résztvevők bevonására vonatkozó ajánlásait, hogy Európa-szerte ki lehessen aknázni az innovátorokban rejlő lehetőségeket, és elő lehessen mozdítani az Európai Innovációs és Technológiai Intézettel (EIT) való gyakorlati együttműködést;

Az EIC-alap mint egyedüli befektető

17. mély aggodalmát fejezi ki a nyilvánvaló politika miatt, amely szerint az EIC-alap soha nem lehet vezető befektető egy tőkefinanszírozási körben, különösen azzal a követelménnyel párosítva, hogy a vállalatoknak külső befektetőktől származó társbefektetéseket kell bevonniuk; úgy véli, hogy ez ellentétes az EIC mögött húzódó stratégiai célkitűzésekkel és fő logikával; kiemeli, hogy az EIC kísérleti projekt kezdetén nem ez volt a politika, és hogy ezt a politikai változtatást visszamenőleges hatállyal alkalmazták a politikai változtatás előtt benyújtott kérelmekre; mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy ez pénzforgalmi problémákat okozott számos pályázó számára, valamint hogy a tőkebefektetések csupán egyharmada esetében történt meg a vonatkozó kifizetés a vállalkozások számára; hangsúlyozza, hogy a társfinanszírozás nem lehet a projektek előzetes követelménye, hanem az EIC-alap célkitűzésének kell lennie a támogatási projekt időtartama alatt;

18. emlékeztet arra, hogy az (EU) 2021/695 rendelettel összhangban az EIC lehet az egyetlen befektető, amely vállalja a befektetés valamennyi kockázatát; megjegyzi, hogy úgy tűnik, hogy ezt a szerepet csak átváltható hitelek nyújtásával töltik be a tőkebefektetésekhez kapcsolódó társbefektetések követelménye mellett; megjegyzi, hogy a sajáttőke-komponenshez tartozó összes befektetés több mint 50 %-a átváltható hitelek formájában valósult meg; kiemeli, hogy az EIC létrehozásának egyik oka az volt, hogy Európában hiányoznak a kockázatitőke-befektetők, és különösen a deep tech piacokon szakértelemmel rendelkező kockázatitőke-befektetők; e tekintetben megjegyzi, hogy egy diszfunkcionális piacra nem lehet teljes mértékben támaszkodni az EIC beruházási és kilépési döntéseinek irányítására szolgáló hatékony mechanizmusként; e tekintetben figyelmeztet arra, hogy a minősített társberuházás követelménye súlyosbíthatja az EIC által orvosolandó piaci hiányosságot;

19. megjegyzi, hogy a társbefektetés előírásának gyakorlata az EIC-t követő beruházóvá teszi, ami a következő kockázattal jár:

- a) szabad és részben kizárólagos hozzáférést biztosít a magánbefektetők számára kiváló befektetési lehetőségekhez, ami azzal a kockázattal jár, hogy torzítja az európai kockázatitőke-piacot, ugyanakkor megerősíti az európai piac relatív kockázatkerülő jellegét;
- b) vagy feleslegessé válik, mert a vezető befektető határozza meg a beruházási forduló ütemét és normáit, ami felveti a kérdést, hogy az induló vállalkozásoknak miért lenne egyáltalán szükségük az EIC-re;

20. riasztónak tartja azt a gyakorlatot, hogy az átváltható hiteleket tőkebefektetéseké alakítják át olyan vállalatok számára, amelyek nem tudtak további befektetéseket vonzani egy olyan értékelés alapján, amelyet a kölcsön nyújtásakor, nem pedig a hitel átalakításakor végeztek el; e tekintetben rámutat arra, hogy az EIC-t azért hozták létre, hogy elősegítse az induló innovatív vállalkozások fejlesztését és bővítését pontosan abban a szakaszban, amikor az értékelések gyors ütemben emelkedhetnek, mivel a technológiát körülvevő kockázatok gyorsan csökkennek és közelebb kerül a piacra lépés; ezért arra a következtetésre jut, hogy a régi értékelésre való támaszkodás ellentétes az EIC célkitűzéseivel; rámutat továbbá arra, hogy az EIC-alapnak kockázatot kell vállalnia, de átváltható hitelek felhasználásával a kockázat nagy része lényegében a kérelmezőre hárul;

21. elismeri, hogy egy külső vezető befektető hozzáadott értéket képvisel, mivel ez a vezető befektető különleges szakértelemmel rendelkezik az adott befektetés szempontjából releváns piaci szegmensről, és hogy az EIC-alap mérete és általános jellege miatt nem feltétlenül képes megfelelni e speciális ismereteknek; megjegyzi, hogy ezért a szakosodott vezető befektető nagyobb hozzáadott értéket képvisel a vállalat fejlődése szempontjából, mint az EIC-alap; elismeri továbbá, hogy a külső vezető befektető megléte garantálja, hogy a befektetés értékelését és egyéb feltételeit a piac határozza meg;

22. határozottan elutasítja azt az elképzelést, hogy az EIC-alap nem lehet egyetlen befektető vagy vezető befektető; hangsúlyozza, hogy az EIC létezésének egyik fő indoka az, hogy akkor is képes a befektetésre, amikor a piac arra nem áll készen; arra a következtetésre jut, hogy az EIC-alap befektetési politikájának kifejezetten lehetővé kell tennie, hogy:

- a) az EIC-alap legyen az egyetlen befektető, amely átváltható kölcsönökkel vagy – bizonyos esetekben – tőkebefektetésekkel valósul meg;
- b) az EIC-alap vezethessen befektetési fordulót;

2022. november 22., kedd

c) az EIC-alap legyen a legnagyobb befektető, akkor is, ha nem az a vezető befektető;

23. megjegyzi, hogy az (EU) 2021/764 tanácsi határozat I. mellékletének 1.2.3. pontja előírja, hogy az EIC-alapnak meg kell határoznia és végre kell hajtania a beruházásaira vonatkozó kilépési stratégiát; megállapítja, hogy úgy tűnik, nem létezik ilyen stratégia;

Végrehajtási hiányosságok

Kérelmezési eljárás

24. hangsúlyozza a hozzáférhető és hatékony pályázati eljárás fontosságát egy olyan program esetében, amelynek célja a legambiciózusabb innovátorok megnyerése; megjegyzi, hogy az eljáráson továbbra is javítani lehetne az alábbiak szerint:

a) a pályázati eljárás során mind az egy-, mind a több kedvezményezettre irányuló pályázatokat elő kell segíteni – ehhez mindkét pályázattípus esetében külön pályázati sablonra van szükség;

b) a sikeres pályázathoz szükséges valamennyi információknak koherens módon rendelkezésre kell állnia; az információk jelenleg több dokumentum között oszlanak meg, ami szükségtelenül nehézkessé teszi a kérelem elkészítését;

25. aggodalommal állapítja meg, hogy az értékelők zavaros jelzéseket küldenek az érdekelt feleknek az EIC Akcelerátor program javaslatainak megfelelő kockázatával és bankképességével kapcsolatban, különösen az alulreprezentált régiók és a nők által vezetett vállalatok részvételét illetően; emlékeztet arra, hogy az EIC egyik alapelve a kockázatvállalás képessége; emlékeztet továbbá arra, hogy az (EU) 2021/764 tanácsi határozat I. mellékletének 1.1.2. pontja az Akcelerátor program egyik fő célkitűzéséként határozza meg a nem hitelképes projektek finanszírozásának biztosítását; mély meggyőződése, hogy az EIC Akcelerátor programja csak az EIC Akcelerátor program projektjeinek megfelelő kockázatával és bankképességével kapcsolatos egyértelmű politikával és kommunikációval lehet sikeres;

26. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az érdekelt felek jelentése szerint nyilvánvalóan nem átlátható a program irányítása; kiemeli az érdekelt felek két fő aggodalmát:

a) az átláthatóság hiányát az úttörő kutatásokkal kapcsolatos kihívások témáinak kiválasztásával kapcsolatban;

b) valamint az átláthatóság hiányát azzal kapcsolatban, hogy a programirányítók hogyan kezelik a portfóliókat, különösen a ajánlatkiválasztási szakaszban;

27. hangsúlyozza a támogatások odaítéléséhez szükséges időre vonatkozó megbízható ígéret fontosságát; e tekintetben kiemeli, hogy a 2021. évi Úttörő kutatásokat támogató program nyílt pályázati felhívásának értékelése több mint öt hónapot vett igénybe, míg az (EU) 2021/695 rendelet 31. cikke előírja, hogy a kérelmezőket öt hónapon belül tájékoztatni kell az értékelési folyamat eredményéről;

28. aggodalmának ad hangot az EIC Akcelerátor pályázatbenyújtási folyamatával kapcsolatban, amely hosszabbá és összetettebbé vált azáltal, hogy több lépést alkalmaz és egy saját EIC-platfomon történik, a hivatalos finanszírozási és pályázati lehetőségek portálján kívül; úgy véli, hogy az innovátorközpontú EIC Akcelerátor program benyújtási és értékelési folyamatának könnyen érthetőnek kell lennie a vállalkozók és a tudósok számára, hogy ráfordított időnek minimálisnak kell lennie, tisztességesnek és átláthatónak kell lennie, és összhangban kell lennie az ipari normákkal;

29. mély aggodalmát fejezi ki a mesterségesintelligencia-platform működési módja miatt; e tekintetben megjegyzi, hogy mind a pályázók, mind az értékelők aggodalmuknak adtak hangot a platformmal kapcsolatban;

30. kiemeli, hogy az online űrlap időigényes, nem rugalmas az információk megjelenítése tekintetében (nem formázható és képeket sem kezel), és szükségtelenül használ szakmai zsargont; megjegyzi, hogy úgy tűnik, hogy az ennek eredményeként létrejött „üzleti terv” nem felel meg az ipari szabványoknak, és nem olyan formátumú, amely felhasználóbarát az értékelők vagy projektmenedzserek számára;

31. külön felhívja a figyelmet arra, hogy 120–200 oldalra nőtt az oldalszám az EIC kísérleti projekthez képest (50 oldal), ugyanakkor rámutat, hogy az értékelőknek 36 perc áll rendelkezésükre a teljes (második szakaszbeli) javaslat értékelésére; megjegyzi, hogy ez az egyik oka annak, hogy az érdekelt felek elégedetlenek az értékelés minőségével kapcsolatban;

32. aggodalommal állapítja meg, hogy az értékelési folyamat második szakaszában elegendő egyetlen negatív vélemény ahhoz, hogy a pályázat sikertelen legyen; ezt aránytalanak tartja, figyelembe véve, hogy három értékelő értékeli a pályázatot, és mindannyian igenlő/nemleges választ adnak a három külön értékelési kritérium tekintetében;

2022. november 22., kedd

33. a legtöbb érdekelt féllel együtt nagyra értékeli az ellenbizonyítási eljárás bevezetését, mivel az potenciálisan hozzájárul az értékelési eljárás javításához; megjegyzi azonban, hogy javításokra van szükség, mivel számos érdekelt fél arról számol be, hogy nem világos, hogy mi történik a kérelmezők által benyújtott ellenérvekkel, valamint hogy a kérelmezőknek nagyon kevés idejük van ellenvéleményük elkészítésére; hangsúlyozza, hogy a támogatások odaítéléséhez szükséges hosszabb idő egyik okaként az ellenbizonyítási eljárás bevezetését állapították meg; felhívja a Bizottságot, hogy javítsa az ellenbizonyítási eljárást és tegye azt érdemibbé annak lehetővé tétele révén, hogy a támogatás odaítéléséhez szükséges idő fenntartása érdekében rövidebb időn belül fejeződjön be, ugyanakkor elegendő időt biztosítson az ellenbizonyítás előkészítésére;

34. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az összetettség miatt egyre nagyobb szükség van arra, hogy a kérelmezők tanácsadókat alkalmazzanak a pályázati eljárás irányítására;

35. elismeri, hogy az EIC döntéshozatala és a deep tech induló vállalkozás fejlesztése gyors ütemének elősegítése érdekében a kutatószervezetek által alkalmazott személyek számára lehetővé kell tenni, hogy a kutatási projektek eredményeit felhasználják induló vállalkozások létrehozására; üdvözli e tekintetben, hogy a támogatási megállapodás mintájában és a 2022. évi munkaprogramban bevezették az „EIC-feltaláló” fogalmát; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy ennek bevezetését bizonytalanság kíséri e fogalomnak a kutatószervezetekre gyakorolt jogi következményeivel kapcsolatban;

Egyéb felmerült egyedi kérdések

36. hangsúlyozza, hogy az „EIC-feltaláló” fogalmának a kutatási eredményeknek a gazdasági tevékenységek fejlesztésére való eredményes felhasználásához kell vezetnie; ezért arra a következtetésre jut, hogy ez nem áthatja alá az eredményeknek a kutatási szervezeten belüli más szakértők vagy maga a kutatószervezet által a gazdasági tevékenységek fejlesztésére történő felhasználását; úgy véli, hogy az EIC feltalálóinak széles körű, időbeli korlátozás nélküli hozzáférési joga csak abban az esetben indokolt, ha a kutatóhelyek nem biztosítják a szükséges támogatást ahhoz, hogy az egyes kutatók az eredményeket a gazdasági tevékenység fejlesztésére használják fel; úgy véli ezért, hogy ezeket a hozzáférési jogokat az EIC feltalálói számára eseti alapon kell biztosítani, amennyiben nyilvánvaló, hogy a feltaláló nem rendelkezik a kutatási szervezeten belül szükséges támogatással;

37. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a program alacsony sikerességi aránya (6–10 %) ahhoz vezet, hogy túl sok magas színvonalú pályázatot nem finanszíroznak; kiemeli, hogy az alacsony sikerességi arányok veszteséget képeznek a mélyen transzformatív potenciális innovációk továbbfejlesztésének elmaradása, valamint a javaslatok előkészítésébe fektetett idő és pénz tekintetében; e tekintetben kéri, hogy adott esetben használjanak kétlépcsős alkalmazásokat az idővesztés és a pályázatok előkészítésébe fektetett pénz csökkentése érdekében;

38. hangsúlyozza, hogy Európa innovációs kapacitását, gazdasági növekedését és ellenálló képességét aláássa a nők alacsony részvétele az induló vállalkozásokban és a kockázatitőke-tevékenységekben; üdvözli e tekintetben az EIC arra irányuló erőfeszítéseit, hogy előmozdítsa a nők vezető szerepét és részvételét az induló vállalkozásokban és a kockázatitőke-tevékenységekben; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy ez még nem eredményezett elegendő változást; e tekintetben rámutat arra, hogy 2021-ben az európai induló vállalkozásokba történő beruházásoknak csupán 1,8 %-át szereztek meg kizárólag nők által alapított induló vállalkozások, és mindössze 9,3 %-át vegyes nemű alapító csoportok ⁽¹⁰⁾;

39. rámutat annak fontosságára, hogy az EIC-testület a Bizottság fő tanácsadójaként működjön az EIC végrehajtása, valamint a tágabb innovációs politika kidolgozása tekintetében, különös tekintettel az európai innovációs ökoszisztéma javítására és a stratégiaileg releváns technológiák azonosítására; hangsúlyozza, hogy mind az EISMEA-nak, mind az egyéb érintett bizottsági szervezeti egységeknek teljeskörűen és időben tájékoztatniuk kell az EIC-testületet az EIC végrehajtásával kapcsolatos valamennyi fejleményről, valamint meg kell adniuk a testület számára az EIC-vel kapcsolatban kért valamennyi információt;

40. megjegyzi, hogy az EIC átállás formálisan az EIC Úttörő kutatásokat támogató programjának részét képezi, noha azt különálló programrészként hajtják végre; úgy véli, hogy az átállási felhívások az EIC 2021. és 2022. évi munkaprogram szerinti költségvetésének kevesebb mint 10 %-át teszik ki; rámutat arra, hogy a gyorsított kutatási és innovációs eljárás (FTRI) kizárólag az átállási felhívásokra vonatkozik; támogatja, hogy ezt az eljárást alkalmazzák az átállási felhívásra; felhívja a Bizottságot, hogy terjessze ki ezen eljárás alkalmazását az Úttörő kutatásokat támogató programhoz kapcsolódó több pályázati felhívásra;

⁽¹⁰⁾ <https://europeanwomeninvc.idcinteractive.net/>

2022. november 22., kedd

41. kiemeli, hogy a 2022. évi munkaprogram mind az EIC Akcelerátor program értékelési kritériumaként, mind pedig általában az EIC támogathatósági kritériumaként hivatkozik a jelentős károkozás elkerülését célzó elvre; riasztónak tartja az (EU) 2020/852 rendeletben, az úgynevezett taxonómiai rendeletben foglalt, a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek való megfelelésre vonatkozó követelményt, mivel azt minden felhívásra alkalmazzák tartalmától és érettségétől függetlenül; elismeri az elv hasznosságát olyan pályázati felhívások projektjeinek kiválasztásához, amelyek tartalma közvetlenül kapcsolódik az Unió környezeti célkitűzéseéhez, és amelyek közel állnak a piaci bevezetéshez; hangsúlyozza, hogy nincs jögalap arra, hogy ezt a kiegészítő támogathatósági kritériumot minden felhívásra általánosan alkalmazzák;

42. üdvözli az EIC arra irányuló erőfeszítéseit, hogy megfelelő keretet dolgozzon ki az EIC teljesítményének értékelésére; kiemeli, hogy az EIC egyedi jellege testre szabott megközelítést tesz szükségessé a teljesítmény nyomon követése, valamint a nyomon követés eredményének felhasználása tekintetében annak biztosítása érdekében, hogy az EIC a piacon a legjobban teljesítő szereplő legyen;

Ajánlások

43. felhívja a Bizottságot, hogy az Horizont Európa program keretében értékelje újra az EIC-alap végrehajtását, és találjon olyan új, a célnak megfelelő irányítási módot, amely tükrözi az EIC ambiciózus és átalakító jellegét mint az áttörést jelentő európai innováció befektetője; sürgeti a Bizottságot, hogy új megközelítésébe foglalja bele a következő elveket:

- a) annak biztosítása, hogy mind a sajáttőke-, mind a támogatási komponens végrehajtása a Bizottság teljes körű ellenőrzése alatt álljon, amelynek azt is biztosítania kell, hogy a két komponens végrehajtása között közvetlen koordinációs csatorna legyen, valamint biztosítani kell a Bizottság azon képességét, hogy a beruházási ciklus bármely szakaszában beavatkozhasson annak biztosítása érdekében, hogy stratégiai jelentőségű beruházások valósuljanak meg;
- b) biztosítsa az EIC-alap igazgatótanácsának szerepét és a beruházási bizottság által készített független szakértői értékelést az EIC-alapra vonatkozó befektetési iránymutatások végrehajtásának szoros nyomon követésében, miközben a műveletek napi szintű irányításához az EBB csapatára és a külső alapkezelőkre támaszkodik;
- c) használja ki teljeskörűen a külső befektetők társbefektetési hozzáadott értékét, fenntartva ugyanakkor az EIC-alap számára a lehetőséget, hogy:
 - i. egyedüli befektető legyen, többek között azért, hogy külső befektetőktől társbefektetés nélkül vásárol tőkét;
 - ii. a legnagyobb befektető legyen, anélkül, hogy vezetné a befektetési fordulót;
 - iii. vezesse a befektetési fordulót;
- d) dolgozzon ki a tőkebefektetésekre vonatkozó, olyan mérföldköveken alapuló befektetési stratégiát, amelyek az innováció előnyeit és az Unió stratégiai célkitűzéseit tükrözik, és nem csupán azt, hogy más befektetők hajlandóak-e csatlakozni a beruházási fordulóhoz, ami arra ösztönözné az EIC-alapot, hogy egyedüli befektetőként vállaljon kockázatokat, különösen az alulreprézantált régiók és a nők által vezetett vállalatok sikeres részvételének ösztönzése érdekében, amelyek még több nehézséggel szembesülnek induló vállalkozásaik finanszírozása során;
- e) az EIC-alap tőkebefektetéseire vonatkozó kilépési stratégiát hozzon létre, amely figyelembe veszi az Unió stratégiai célkitűzéseit;
- f) fenntartsa azt a szerkezetet, amely lehetővé teszi, hogy az EBB-csapat beágyazódjon az Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökségbe (EISMEA) a magas szintű átvilágítás biztosítása érdekében; kéri a Bizottságot, hogy építsen erre a sikeres együttműködésre, és állapodjon meg az EBB-vel arról, hogy a beágyazott EBB-csapat képviselje az EIC-alapot a befektetést befogadók igazgatótanácsai ülésein;
- g) hatékony együttműködés biztosítása a nemzeti kapcsolattartó pontokkal és adott esetben a regionális hatóságokkal;

2022. november 22., kedd

44. sürgeti a Bizottságot, hogy kezdjen nyílt párbeszédet a Parlamenttel, az illetékes programbizottsággal és az EIC-testülettel az EIC-alap struktúrájára vonatkozó olyan alternatív hosszú távú megoldás kidolgozása érdekében, amely teljes mértékben tiszteletben tartja a vonatkozó uniós jogszabályokat és a fent említett elveket; javasolja annak alapos értékelését, hogy miként lehetne javítani az EIC végrehajtását, lehetőségként mérlegelve – az EIC végrehajtásáért felelős fő szervként – egy független uniós szerv létrehozását az EUMSZ 187. cikke alapján; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy a kérelmezőket mindig egyenlő bánásmódban részesítsék, és hogy a végrehajtás biztosítsa az átláthatóságot, az elszámoltathatóságot és az összeférhetetlenség megelőzését; javasolja, hogy amennyiben az alapos értékelés azt állapítja meg, hogy egy ilyen szerv lenne a legjobb intézményi keret az Akcelerátor program fent említett módon történő megvalósításához, a lehető leghamarabb hozzák létre e szervet;

45. felhívja a Bizottságot, hogy fordítson különös figyelmet a nők támogatására az innovációs ágazatban, törekedve a nemek paritásának elérésére valamennyi releváns pozícióban, valamint az EIC kedvezményezettjeinek földrajzi egyensúlyára az uniós régiókban; kéri különösen, hogy a Bizottság az EIC munkaprogramjaiba foglaljon bele konkrét intézkedéseket mindkét kérdés kezelésére az EIC-n belül;

46. javasolja, hogy vizsgálják meg az InvestEU komponenst az EIC-alapon kívül azon vállalkozások számára, amelyeknek egyszerűen kiegészítő alapra van szükségük a növekedési fordulók befejezéséhez;

47. felhívja a Bizottságot, hogy tisztázza a hitelképtelenségi és társbefektetési kritériumok értelmezésére vonatkozó szabályokat és eljárásokat, javítva a kommunikációt és jobban bevonva a nemzeti kapcsolattartó pontokat;

48. felhívja a Bizottságot, hogy alkalmazza a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet azon pályázati felhívások esetében, amelyek tartalma közvetlenül kapcsolódik az Unió környezeti célkitűzéseivel, és amelyek közel állnak a piaci bevezetéshez, és tartózkodjon a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek az összes EIC-projektre vonatkozó további támogathatósági kritériumként történő alkalmazásától;

49. felhívja a Bizottságot, hogy a támogatásimegállapodás-mintát oly módon alakítsa ki, hogy tartalmazza az „EIC-feltaláló” fogalmának egyértelmű meghatározását, és határozzon meg egyértelmű politikát az EIC feltalálói hozzáférési jogaira vonatkozóan, amely csak akkor biztosít széles körű hozzáférési jogokat a számukra, ha a kutatási szervezet nem rendelkezik olyan aktív politikával és struktúrával, amely támogatja a kutatási eredmények gazdasági tevékenységekhez való felhasználását;

50. felhívja a Bizottságot, hogy vezessen be egy, az EIC és különösen az Akcelerátor program teljesítményének folyamatos és gyors értékelésére szolgáló rendszert;

51. felhívja a Bizottságot, hogy végezze el az értékelési eljárás szigorú és folyamatos értékelését, komolyan véve a pályázók által felvetett panaszokat, amelyek egyértelműen következetlenségeket jeleznek pályázatuk értékelésében; felkéri a Bizottságot, hogy tájékoztassa a Parlamentet arról, hogy hogyan kezeli azokat az egyéni panaszokat, amelyek bizonyítják, hogy az értékelők egyértelműen kudarcot vallottak;

52. felhívja az érintett uniós szerveket, köztük az Európai Számvevőszéket és az EIC-testületet, hogy dolgozzanak ki külön ellenőrzési stratégiát az EIC számára, amely tükrözi az EIC sajátos jellegét;

53. felhívja a Bizottságot, hogy foglaljon bele olyan intézkedéseket, amelyek javítják a kkv-k részvételét, és az EIC Akcelerátor programját hozzáférhetővé és vonzóvá teszik az innovatív kkv-k számára a kérelmezési folyamat egyszerűsítése révén, a kkv-k előtt álló akadályok csökkentése érdekében;

54. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az eszköz a projektek széles körét támogassa azok léptékét tekintve, hogy a nagy hatású innovációkat fejlesztő és terjesztő kisvállalkozások egyenlő hozzáféréssel rendelkezhetnek ehhez;

55. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül az EIC-akcelerátor folyamatban lévő benyújtási folyamatát és annak odaítéléséhez szükséges időt, hozzáigazítva az EIC-platformot az EIC Akcelerátor programjának értékelési kritériumaihoz; úgy véli, hogy ennek a felülvizsgálatnak egy olyan gyors és egyszerű eszközre kell irányulnia, amely megfelel az európai deep tech induló vállalkozások igényeinek, és eléri a támogatások odaítéléséhez szükséges idő tekintetében a megcélzott négy-öt hónapos időtartamot;

56. felhívja a Bizottságot, hogy javítsa az EIT-vel való szinergiákat és együttműködést; felhívja az EIT-t és az EIC-t, hogy a válaszfalak, illetve a párhuzamos erőfeszítések és stratégiák elkerülése érdekében hozzanak létre kölcsönös és szisztematikus információcserét, valamint rendelkezzenek egy-egy közös taggal egyes igazgatótanácsaikban;

o

o o

57. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2022. november 23., szerda

P9_TA(2022)0405

Az Oroszországi Föderáció terrorizmust támogató állammá nyilvánítása

Az Európai Parlament 2022. november 23-i állásfoglalása az Oroszországi Föderációnak a terrorizmust támogató állammá nyilvánításáról (2022/2896(RSP))

(2023/C 167/03)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Oroszországról és Ukrajnáról szóló korábbi állásfoglalásaira, többek között az Ukrajna elleni agresszív háború Oroszország általi eszkalálásáról szóló, 2022. október 6-i állásfoglalására ⁽¹⁾, az ukrajnai háborús bűncselekmények büntetlensége elleni küzdelemről szóló, 2022. május 19-i állásfoglalására ⁽²⁾, valamint az emberi jogok katonai és biztonsági magánvállalatok – különösen a Wagner-csoport – általi megsértéséről szóló, 2021. november 25-i állásfoglalására ⁽³⁾,
 - tekintettel az Egyesült Nemzetek Alapokmányára, a népirtás büntetének megelőzéséről és megbüntetéséről szóló, 1948. december 9-i egyezményre és a polgári lakosság háború idején való védelméről szóló, 1949. augusztus 12-i negyedik genfi egyezményre,
 - tekintettel a terrorizmus megelőzésére és az ellene folytatott küzdelemre vonatkozó nemzetközi jogi keretre, többek között az ENSZ Biztonsági Tanácsának a kritikus infrastruktúrák terrorcselekményekkel szembeni védelméről szóló 2341. számú, 2017. február 13-án elfogadott határozatára,
 - tekintettel a terrorizmus visszaszorításáról szóló, 1977. január 27-i európai egyezményre és az azt követő nemzetközi egyezményekre,
 - tekintettel a terrorizmus elleni küzdelemre vonatkozó uniós jogi keretre, így a terrorizmus elleni küzdelemre vonatkozó különös intézkedések alkalmazásáról szóló, 2001. december 27-i 2001/931/KKBP tanácsi közös álláspontra ⁽⁴⁾ és a terrorizmus leküzdése érdekében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedésekről szóló, 2001. december 27-i 2580/2001/EK tanácsi rendeletre ⁽⁵⁾,
 - tekintettel a Nemzetközi Büntetőbíróság (NBB) Római Statútumára,
 - tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni agressziója további fokozódásáról szóló, 2022. október 13-i 2463. számú határozatára,
 - tekintettel Charles Michelnek, az Európai Tanács elnökének a Kijev és más ukrán városok elleni orosz erőszakos támadásokról szóló, 2022. október 10-i nyilatkozatára,
 - tekintettel a főképviselőnek az Európai Unió nevében tett, Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborújáról szóló, 2022. szeptember 22-i nyilatkozatára,
 - tekintettel az ENSZ Közgyűlésének 2022. november 14-i határozatára, amely javasolja egy, az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni agressziója által okozott károk dokumentálására szolgáló nyilvántartás létrehozását,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel 2014 óta, valamint különösen 2022. február 24. óta, amikor Oroszország újraindította jogellenes, provokáció nélküli és indokolatlan agresszív háborúját Ukrajna ellen, erői válogatás nélkül támadtak lakóövezeteket és a polgári infrastruktúrát, több ezer ukrán polgári személyt öltek meg, és országszerte terrorcselekményeket hajtottak végre a polgári infrastruktúra különböző elemei, például lakóövezetek, iskolák, kórházak, vasútállomások, színházak, valamint víz- és villamosenergia-hálózatok ellen; mivel ezek a brutális és embertelen cselekmények halált, szenvedést és pusztítást okoznak, és az embereket lakóhelyük kényszerű elhagyására kényszerítik;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0353.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0218.

⁽³⁾ HL C 224., 2022.6.8., 104. o.

⁽⁴⁾ HL L 344., 2001.12.28., 93. o.

⁽⁵⁾ HL L 344., 2001.12.28., 70. o.

2022. november 23., szerda

- B. mivel az orosz fegyveres erők és megbízottjaik azonnali kivégzéseket, emberrablásokat, szexuális erőszakot, kínzást és egyéb atrocitásokat követtek el Ukrajna újonnan és korábban megszállt területein, így polgári személyeket mészároltak le többek között Bucsa, Irpin, Izjum és Liman városában, szándékos támadást intéztek a mariupoli színház ellen, amely több száz ember halálát okozta, és megtámadták a kramatorszki vasútállomást, aminek során 60 polgári személy vesztette életét;
- C. mivel az orosz fegyveres erők és megbízottjaik sok ezer polgári személyt, köztük gyermekek százait gyilkoltak meg Ukrajnában, és még ennél is sokkal többet kínoztak meg, zaklattak, bántalmaztak szexuálisan, raboltak el, kényszerítettek lakóhelyük elhagyására vagy tüntettek el; mivel az emberi jogi csoportok és a nemzetközi megfigyelő missziók alaposan dokumentálták az orosz fegyveres erők és megbízottjaik által az ukrán polgári személyekkel szemben elkövetett számos atrocitást, például a törvénytelen kivégzéseket, a kínzást, a nemi erőszakot és polgári személyek úgynevezett szűrőközpontokban történő tömeges fogva tartását, valamint az ukrán gyermekek kényszeradoptálását és a kényszerdeportálásokat; mivel Ukrajnában a dokumentált háborús bűncselekmények száma megközelíti a 40 000-et, amely szám várhatóan növekedni fog a háborús bűncselekmények Herszon nemrégiben felszabadított részeiben való dokumentálása után; mivel az ukrán tömegtájékoztatói intézet által gyűjtött nyomkövetési adatok szerint az Oroszországi Föderáció 457 bűncselekményt követett el újságírók és a média ellen Ukrajnában, és az orosz megszállók több mint 40 ukrán és külföldi újságírót öltek meg az agresszív háború kezdete óta; mivel az Oroszországi Föderáció és megbízottjai 2014 óta ugyanezeket a módszereket alkalmazzák a megszállt területeken, aminek leghírhedtebb példája a donyiecki „Izoljacia börtön”;
- D. mivel az Oroszországi Föderáció továbbra is folyamatosan megsérti az ENSZ Alapokmányának elveit Ukrajna szuverenitása, függetlensége és területi integritása elleni agressziójával, valamint kirívóan és súlyosan megsérti a nemzetközi humanitárius jogot, többek között azáltal, hogy szándékosan olyan polgári objektumokat céloz meg, amelyek az 1949. évi genfi egyezmények 1977. évi I. kiegészítő jegyzőkönyve 52. cikkének (1) bekezdése szerint „nem képezhetik támadás tárgyát”; mivel ezek a bűncselekmények a katonai hatalom gyakorlását korlátozó háborús szabályokkal és törvényekkel szembeni groteszk közömbösséget tükröznek, ami látható például a hadifoglyokkal való embertelen bánásmódban, az ukrán hadifoglyok kínzásának és azonnali kivégzésének széles körű alkalmazásában, valamint az olyan nemzetközi humanitárius szervezetek, mint a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága bejutásának megakadályozásában;
- E. mivel az Oroszországi Föderáció már több mint 4 000 rakétát indított Ukrajna ellen, és több mint 24 000 alkalommal bombázta az országot, többek között Belarusz területéről; mivel Oroszország rakéta-, drón- és tüzérségi támadásai eddig 60 982 polgári infrastrukturális létesítményt, köztük 42 818 lakóépületet és lakóházat, 1 960 oktatási intézményt, 396 egészségügyi intézményt, 392 kulturális és 87 egyházi épületet, valamint 5 315 víz- és villamosenergia-szolgáltató létesítményt rongáltak vagy semmisítettek meg Ukrajnában; mivel az Oroszországi Föderáció által indított szándékos rakéta- és dróntámadások (amelyeket többek között Irán által szállított drónokkal hajtottak végre) Ukrajna kritikus energetikai infrastruktúrájának mintegy 40 %-át rongálták vagy semmisítették meg;
- F. mivel Mariupol ostroma során az Oroszországi Föderáció hatóságai nagyszabású humanitárius válságot idéztek elő, amely több tízezer polgári személy halálához és a város 95 %-ának elpusztításához vezetett;
- G. mivel 2022 októbere óta Oroszország szándékosan célozza az ukrán kritikus infrastruktúrát az ország egész területén annak érdekében, hogy terrorizálja a lakosságot és korlátozza a gázhoz, a villamos energiához, a vízhez, az internethez és más alapvető árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést, ami különösen pusztító a tél közeledtével; mivel e támadások célja, hogy terrorizálják Ukrajna lakosait, elfojtsák ellenállásukat és abbéli elhatározásukat, hogy továbbra is megvédjék országukat, valamint arra kényszerítsék őket, hogy fogadják el a megszálló hatalmat és járuljanak hozzá az Ukrajna több részének annektálására irányuló jogellenes kísérlethez; mivel ezek a támadások Lengyelország területét is sújtották, és két lengyel állampolgár halálát okozták;
- H. mivel Oroszország felelős az Ukrajna elleni agresszív háborúja és az ukrán tengeri kikötők orosz blokádjá miatt kialakult globális élelmiszerbiztonsági válságért; mivel Oroszország a háború kezdete óta fegyverként használja az élelmiszert és az éhezést; mivel Oroszország szándékos intézkedései – például a készletek megsemmisítése, a termelés leállítása, valamint az élelmiszerek és műtrágyák orosz exportjára vonatkozó kvóták bevezetése – súlyosbították a globális élelmiszerbiztonsági válságot;

2022. november 23., szerda

- I. mivel Oroszország jogellenesen annektálta az ukrán Krími Autonóm Köztársaságot és Szevasztopol városát, valamint Ukrajna Donyeck, Herszon, Luhanszk és Zaporizzsja régióját; mivel a zaporizzsjai atomerőmű Oroszország általi elfoglalása komoly veszélyt jelent az erőmű biztonságára és védelmére; mivel Oroszország elrabolta, illetve munkavégzésre kényszerítette az atomerőmű munkavállalóit, katonai felszereléseket tárolt a helyszínen, és tüzet nyitott a közvetlen közelében található célpontok ellen; mivel Oroszország a csernobili atomerőmű biztonságát és védelmét is veszélyeztette;
- J. mivel Oroszország kockázatot jelent az egész európai kontinens biztonságára és védelmére, valamint a szabályokon alapuló nemzetközi rendre azáltal, hogy igyekszik aláásni Ukrajna nukleáris létesítményeinek biztonságát és védelmét, valamint nukleáris fegyverek bevetésével fenyegetőzik; mivel az orosz tisztviselők számos alkalommal, többek között „katonai-technikai intézkedésekkel” fenyegették meg az európai országokat az Ukrajnának nyújtott támogatásuk és/vagy a NATO-hoz való csatlakozásra irányuló törekvésük miatt; mivel Oroszország arra irányuló kísérlete, hogy geopolitikai kényszerítőeszközeként használja az energiaexportot, az energiaellátás fegyverként való felhasználásának minősül; mivel az Északi Áramlat 1 és 2 csővezetékeiben 2022. szeptember 26-án keletkezett kár jelentős gázszivárgást okozott a Balti-tengeren, ami az EU elleni környezeti támadásnak is minősül;
- K. mivel az orosz fegyveres erők és az orosz állami ellenőrzés alatt álló csoportok és megbízottjaik, például a Wagner-csoport más helyszíneken is több alkalommal célba vették a polgári lakosságot, többek között a második csecsen háború, a 2008-as orosz-grúz háború és a szíriai polgárháború során, valamint Líbiában, a Közép-afrikai Köztársaságban és Maliban; mivel a Wagner-csoport jelentős politikai, gazdasági és logisztikai támogatást kap az orosz államtól, különösen az orosz védelmi minisztériumtól;
- L. mivel Oroszország sok éve támogat és finanszíroz terrorista rezsimeket és szervezeteket, nevezetesen a szíriai Aszad-rezsimeket, amelyek Oroszország fegyvereket szállított, és amelyek védelmében szándékos támadásokat hajtott végre a szíriai polgári lakosság, városok és a polgári infrastruktúra ellen; mivel Oroszország más szuverén országokban és saját területén is támadásokat hajtott végre, beleértve a Putyin-diktatúra számos ellenzője, köztük újságírók, politikusok, aktivisták és külföldi vezetők meggyilkolását vagy annak kísérletét – közéjük tartozik különösen Anna Politkovszkaja, Viktor Juscenko, Borisz Nyemcov, Sztanislav Markelov, Anasztaszia Baburova, Szergej Protazanov, Natalja Esztyemirova, Szergej Magnyickij, Szergej Jusenkov, Jurij Scsekocsihin, Borisz Berezovszkij, Dzsokhar Dudajev és Zelimhan Hangosvili –, az Egyesült Királyságban a Szkripal család idegméreggel történő megmérgezését, Alekszander Litvinyenko, Vlagyimir Kara-Murza, Alekszej Navalnij és mások megmérgezését, valamint 2014-ben a Cseh Köztársaságban található lőszerraktárak bombázását; mivel a jelenlegi orosz rezsimek saját népével szemben gyakorolt szisztematikus elnyomása totalitárius jelleget öltött, és mivel a rezsimek hosszú múltra tekint vissza a politikai ellenfeleivel szembeni erőszak alkalmazása terén;
- M. mivel az Oroszországi Föderáció aktívan támogatja és elősegíti Aljakszandr Lukasenkának a belarusz nép feletti zsarnok uralmát, amelyet tömeges elnyomó intézkedések – többek között kínzások – hatalmas hulláma kísér; mivel vizsgálatok szerint a belarusz és orosz titkosszolgálat különleges közös műveletének keretében, magas rangú belarusz tisztviselők összeesküvése nyomán hamis bombafenyegetést használtak fel egy Ryanair utasszállító járat jogellenes eltérítésére, hogy letartóztassanak egy belarusz disszidentet; mivel egy polgári repülőgép eltérítése állami terrorcselekménynek minősül; mivel Lukasenkát az Ukrajna elleni agresszív háborúban bűnrészesként kell kezelni a Belarusz területéről kiinduló támadások lehetővé tétele és az orosz agresszorok nyílt támogatása révén játszott szerepe miatt;
- N. mivel 2022. november 15-én egy holland bíróság a távollétükben elítélt két orosz személyt és egy Moszkva-párti ukrán szeparatistát 298 ember meggyilkolásáért a Malaysia Airlines 17-es járatának lelövése miatt; mivel az orosz állam továbbra is tagadja felelősségét a Malaysia Airlines 17-es járatának lelövésében, és nem hajlandó együttműködni a nemzetközi igazságszolgálati szervekkel; mivel az Oroszországi Föderáció ehhez hasonlóan továbbra is megtagadja a 2010 áprilisában az Oroszországi Föderáció területén, Szmolenszk közelében lezuhant TU-154 lengyel kormányzati repülőgép roncsainak és fekete dobozainak visszajuttatását;
- O. mivel Oroszország aktív információs háborút is folytat, dezinformációt terjeszt Ukrajnával, Európával és a liberális demokrácia értékeivel kapcsolatban, különleges műveleteket hajtott végre az ukrán társadalom destabilizálása érdekében, és rontja Ukrajna nemzetközi partnereivel fenntartott kapcsolatait;

2022. november 23., szerda

- P. mivel az EU jegyzéket vezet a terrorcselekményekben részt vevő, szankciók hatálya alá tartozó személyekről, csoportokról és szervezetekről, de a jelenlegi jogi keret – ellentétben az olyan országokkal, mint az Egyesült Államok és Kanada – nem rendelkezik egy állam terrorizmust támogató állammá nyilvánításáról;
- Q. mivel az orosz és megbízott erők által végrehajtott cselekmények illeszkednek a terrorizmusnak az EU, az ENSZ Biztonsági Tanácsa és az ENSZ Közgyűlése által elfogadott, az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2004. évi 1566. sz. határozatában, az ENSZ Közgyűlésének 1994. december 9-i 49/60. sz. határozatában, valamint a 2001/931/KKBP és a 2009/468/KKBP tanácsi közös álláspontban ⁽⁶⁾ szereplő fogalom meghatározásába;
- R. mivel az elmúlt hónapokban Litvánia, Lettország, Észtország, Lengyelország és Csehország parlamentjei vagy parlamenti kamarái, az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése és az Európai Unió parlamentjei uniós ügyekkel foglalkozó bizottságainak konferenciája (COSAC) olyan határozatokat fogadtak el, amelyek Oroszországot terrorista állammá vagy a terrorizmust támogató állammá, illetve a jelenlegi orosz rezsimit terrorista rezsimmé nyilvánították; mivel az Egyesült Államok Szenátusának 2022. július 27-i határozata és az Egyesült Államok Képviselőházának 2022. május 12-i határozata felszólította a külügyminisztériumot, hogy az Oroszországi Föderációt nyilvánítsa a terrorizmust támogató állammá;
- S. mivel Charles Michel, az Európai Tanács elnöke az Ukrajna elleni orosz agresszióról szóló, 2022. március 1-jei rendkívüli parlamenti vitán tett észrevételeiben kijelentette, hogy az orosz agresszió „nem más, mint színtiszta geopolitikai terrorizmus”; mivel Michel elnök 2022. szeptember 23-án, az ENSZ Közgyűlésének az Oroszországi Föderációról szóló 77. ülésén elhangzott beszédében kijelentette: „ha a Biztonsági Tanács egyik állandó tagja provokáció nélküli, indokolatlan háborút indít, amelyet a Közgyűlés elítél, akkor a Biztonsági Tanácsban betöltött tagságát automatikusan fel kellene függeszteni”;
- T. mivel Zbigniew Rau, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (OSCE) hivatalban lévő elnöke 2022. március 14-i nyilatkozatában „állami terrorizmusnak” minősítette az Oroszországi Föderáció kormánya által Ukrajnában ártatlan civilek és polgári infrastruktúra ellen elkövetett támadásokat,
- ismételten hangsúlyozza, hogy szilárdan támogatja Ukrajna függetlenségét, szuverenitását és nemzetközileg elismert határain belüli területi integritását; ismételten elítéli Oroszország Ukrajna elleni jogellenes, provokáció nélkül indított és indokolatlan agresszív háborúját; követeli, hogy Oroszország és annak megbízott erői hagyjanak fel minden katonai akcióval, különösen a lakóövezetek és a polgári infrastruktúra elleni támadásokkal, és hogy Oroszország vonja vissza az összes katonai erőt, megbízottat és katonai felszerelést Ukrajna teljes nemzetközileg elismert területéről, vessen véget az ukrán polgári személyek erőszakos deportálásának és az ukrán gyermekek kényszerített örökbefogadásának, engedje szabadon az Ukrajnában fogva tartott személyeket, és véglegesen hagyjon fel Ukrajna szuverenitásának, függetlenségének és területi integritásának megsértésével vagy fenyegetésével;
 - hangsúlyozza, hogy az Oroszországi Föderáció által az ukrán polgári lakosság ellen elkövetett szándékos támadások és atrocitások, a polgári infrastruktúra lerombolása, valamint az emberi jogok és a nemzetközi humanitárius jog egyéb súlyos megsértése az ukrán lakosság elleni terrorcselekménynek minősül, és kimeríti a háborús bűncselekmény fogalmát; mélyszéges felháborodásának ad hangot e támadások és atrocitások, valamint Oroszország Ukrajnában és más országok területén destruktív politikai céljai elérése érdekében elkövetett egyéb cselekményei miatt, és mélyszégesen elítéli azokat; a fentiek fényében Oroszországot a terrorizmust támogató és terrorista eszközöket használó állammá nyilvánítja;
 - ismét megingathatatlan szolidaritásáról biztosítja Ukrajna népét, amely 2022. február 24. óta és az orosz agresszió elmúlt kilenc éve során mindvégig figyelemreméltó bátorságot és ellenálló képességet tanúsított a szüntelen fenyegetések és támadások közepette, továbbá szolidaritásáról biztosítja az orosz agresszió további áldozatait is világszerte; szolidaritását fejezi ki a 2022. november 15-i lengyelországi rakétatámadás áldozatainak családtagjaival, és támogatásáról biztosítja Lengyelországot;

⁽⁶⁾ 2009/468/KKBP tanácsi közös álláspont (2009. június 15.) a terrorizmus elleni küzdelemre vonatkozó különös intézkedések alkalmazásáról szóló 2001/931/KKBP közös álláspont naprakésszé tételéről és a 2009/67/KKBP közös álláspont hatályon kívül helyezéséről (HL L 151., 2009.6.16., 45. o.).

2022. november 23., szerda

4. felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy dolgozzanak ki uniós jogi keretet államok „terrorizmust támogató” vagy „a terrorizmus eszközeit használó” állammá nyilvánítására, ami számos jelentős korlátozó intézkedést vonna maga után ezen országokkal szemben, és alapvető korlátozásokat eredményezne az EU ezen országokkal fenntartott kapcsolataiban; felszólítja a Tanácsot, hogy ezt követően fontolja meg az Oroszországi Föderáció felvételét a terrorizmust támogató államok uniós jegyzékébe; felszólítja az EU partnereit hasonló intézkedések megtételére;

5. felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy tegyenek lépéseket az Oroszországi Föderáció nemzetközi szinten történő teljes elszigetelésének kezdeményezése érdekében, többek között Oroszország nemzetközi szervezetekben és testületekben, például az ENSZ Biztonsági Tanácsában való tagsága tekintetében, és tartózkodjanak attól, hogy az Oroszországi Föderáció területén bármilyen hivatalos eseményt rendezzenek; szorgalmazza az Oroszországgal fenntartott diplomáciai kapcsolatok további mérséklését, valamint azt, hogy a hivatalos képviselőkkel való kapcsolattartást minden szinten a szükséges minimumra korlátozzák; felszólítja az uniós tagállamokat, hogy zárják be és tiltsák be az orosz államhoz kötődő intézményeket, például az Orosz Tudományos és Kulturális Központokat vagy az orosz diaszpóra szervezeteit és egyesületeit, amelyek az orosz diplomáciai képviseletek égisze alatt és vezetésével működnek, és az orosz propagandát terjesztik világszerte;

6. felszólítja a Tanácsot, hogy a Wagner-csoportot és a 141-es különleges motorizált ezredet (más néven a Kadirov-ezredet), valamint más, orosz finanszírozású fegyveres csoportokat, milíciákat és megbízottakat, például az Ukrajna megszállt területein tevékenykedő személyeket, csoportokat és szervezeteket vegye fel a terrorcselekményekben részt vevő személyek, csoportok és szervezetek uniós jegyzékébe (a terroristák uniós jegyzéke); üdvözli az EU 2021. december 13-i határozatát, amely négy különböző uniós szankciórendszer keretében szankcionálja magát a Wagner-csoportot, valamint hozzá kapcsolódó nyolc személyt és három szervezetet; sürgeti az összes országot, hogy szakítsák meg a kapcsolatot a Wagner-csoporthoz tartozó vállalatokkal, és tegyenek eleget a nemzetközi jog szerinti kötelezettségeiknek azáltal, hogy felelősségre vonják a területükön elkövetett súlyos emberi jogi jogsértések és visszaélések, valamint a nemzetközi humanitárius jogi jogsértések valamennyi elkövetőjét;

7. felszólítja a Tanácsot, hogy vegye figyelembe az Oroszországi Föderáció által Ukrajna lakossága ellen elkövetett fokozódó terrorcselekményeket, és ezért mielőbb fejezze be a kilencedik szankciócsomaggal kapcsolatos munkáját; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák valamennyi szankció gyors végrehajtását és szigorú érvényesítését; felszólítja a tagállamokat, hogy aktívan előzzék meg, vizsgálják ki és vonják büntetőeljárás alá a szankciók bármifajta megkerülését; felszólítja az összes tagállamot, hogy továbbra is egységesen reagáljanak az Ukrajna elleni orosz agresszív háborúra, és hogy valamennyi uniós tagjelölt és potenciális tagjelölt ország igazodjon az EU szankciópolitikájához; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mérleeljék azon országokkal szembeni esetleges intézkedések bevezetését, amelyek megpróbálnak segítséget nyújtani Oroszországnak a kiszabott szankciók megkerülésében; sürgeti a Bizottságot annak biztosítására, hogy az uniós szankciók megsértése esetén kiszabott nemzeti szankciók hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűek legyenek;

8. határozottan elítéli, hogy Oroszország más olyan diktatúrákat támogat, amelyek terrort alkalmaznak társadalmi demokratikus törekvéseinek elnyomására, különös tekintettel a Lukasenka- és az Aszad-rezsimre, valamint az iráni, kubai és más rezsimekre is;

9. felszólítja a Tanácsot, hogy a szankciók által érintett személyek listáját terjesszék ki a kényszerdeportálásokban, az ukrán gyermekek kényszeradaptálásában, a Luhanszk, Herszon, Zaporizzsja és Donyeck régiókban tartott jogellenes „népszavazásokban”, valamint a Krimben és Szevasztopolban tartott jogellenes „választásokban” részt vevő személyekre, továbbá az Állami Dumát alkotó pártok minden olyan tagjára, akik bármilyen – többek között regionális és önkormányzati – szinten megválasztott parlamentekben töltenek be tisztséget; szorgalmazza az Oroszországi Föderációból származó gyémántok – akár nyers, akár feldolgozott formában történő – közvetlen vagy közvetett behozatalának, vásárlásának vagy átadásának betiltását; szorgalmazza, hogy Oroszországot és Belaruszt vegyék fel a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelmet érintő kiemelt kockázatot jelentő harmadik országok uniós listájára; sürgeti a tagállamokat, hogy orvosolják a szankciók végrehajtása terén meglévő joghézagokat, például a kriptoeszközök, illetve a pénzmosás elleni szabályok hivatásos támogatók általi be nem tartása tekintetében, és függeszték fel az adóinformációk automatikus cseréjét és a kettős adóztatás elkerüléséről szóló megállapodásokat mind Oroszországgal, mind Belarusszal; szorgalmazza az orosz fosszilis tüzelőanyagok és urán uniós importjára vonatkozó azonnali és teljes embargót, valamint az Északi Áramlat 1 és 2 csővezeték teljes leállítását Oroszország agresszív háborúja finanszírozásának megszüntetése érdekében; felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy tiltsák be Oroszország katonai agressziójának és háborús bűncselekményeinek bármilyen formában történő szándékos védelmét vagy tagadását;

10. felszólítja a Bizottságot, hogy terjesszen elő jogalkotási javaslatot az EU jelenlegi globális emberi jogi szankciórendszerének (uniós Magnyickij-törvény) módosítására azáltal, hogy annak hatályát kiterjeszti a korrupciós cselekményekre, továbbá haladéktalanul fogadjon el célzott szankciókat az Oroszországban és Belaruszban a magas szintű korrupcióért felelős személyekkel, valamint azok uniós székhelyű támogatóival és kedvezményezettjeivel szemben;

2022. november 23., szerda

11. ismételt és határozottan kéri, hogy az Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborújával összefüggésben elkövetett emberi jogi jogsértések, atrocitások és háborús bűncselekmények elkövetéséért, az azokban való segítségnyújtásért vagy azok megszervezéséért felelős valamennyi személyt a lehető leggyorsabban azonosítsák, vonják büntetőeljárás alá, és vonják felelősségre; további támogatást kér az Oroszország által elkövetett háborús bűncselekmények és emberiség elleni bűncselekmények folyamatban lévő független kivizsgálásához, amelynek biztosítania kell, hogy az e bűncselekmények megtervezésében, szervezésében, elkövetésében és elősegítésében részt vevő személyeket egyénileg felelősségre vonják; felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy nyújtsanak megfelelő támogatást az Oroszország által Ukrajna ellen elkövetett agresszió büntetettével foglalkozó különleges törvényszék létrehozásához; felszólítja azokat a tagállamokat, amelyek ezt még nem tették meg, hogy az agresszió büntetettét foglalják bele nemzeti jogukba; teljes mértékben támogatja a Nemzetközi Büntetőbíróság ügyésze által az ukrainai helyzettel kapcsolatban indított vizsgálatot, az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala alá tartozó vizsgálóbizottság munkáját, valamint a háborús bűncselekmények bizonyítékainak összegyűjtésével és megőrzésével foglalkozó független civil társadalmi szervezetek erőfeszítéseit; ösztönzi az uniós tagállamokat, hogy még szélesebb körben alkalmazzák az egyetemes joghatóság elvét, és fokozzák az ukrainai háborús bűncselekmények valamennyi elkövetőjének és felelősének kivizsgálására és büntetőeljárás alá vonására irányuló nemzetközi erőfeszítések támogatását; hangsúlyozza, hogy az EU-nak biztosítania kell a nemi dimenzió beépítését e vizsgálatokba, beleértve a nők elleni szexuális erőszakkal kapcsolatos bűncselekmények büntetőeljárás alá vonását is, amelyek háborús és emberiség elleni bűncselekményeknek is minősülhetnek;

12. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy törekedjenek egy átfogó nemzetközi kártérítési mechanizmus létrehozására, beleértve egy nemzetközi kárnyilvántartás létrehozását is, és aktívan működjenek együtt az ukrán hatóságokkal ebben a kérdésben; felszólítja a Bizottságot és a társjogalkotókat, hogy egészítsék ki azt a jogi rendszert, amely lehetővé teszi az EU által befagyasztott orosz vagyoni eszközök elkobzását és azok felhasználását az Ukrajna elleni orosz agresszió különböző következményeinek kezelésére, beleértve Ukrajna újjáépítését és az orosz agresszió áldozatainak kártalanítását;

13. felszólítja a Tanácsot és a tagállamokat, hogy sürgősen és jelentősen növeljék az Ukrajnának nyújtott politikai, gazdasági, pénzügyi, katonai, technikai és humanitárius támogatásukat annak érdekében, hogy segítsék Ukrajnát az orosz agresszív háborúval és az ukrán állami intézmények destabilizálására, az ország makrogazdasági stabilitásának aláadására, az energia és a közlekedés kritikus infrastruktúrájának, valamint az oktatás, az egészségügy és a kultúra területén a polgári infrastruktúra lerombolására irányuló orosz kísérletekkel szembeni védekezésben;

14. üdvözlöli a Bizottság 2022. november 9-i javaslatát, amely egy példa nélküli, 18 milliárd eurós támogatási csomagot irányoz elő Ukrajna számára 2023-ban makrogazdasági stabilitásának biztosítása, a kritikus infrastruktúra helyreállítása és az alapvető közszolgáltatások fenntartása érdekében, és megerősíti, hogy támogatja a javaslat gyors elfogadását; hangsúlyozza a pénzügyi és technikai segítségnyújtásra vonatkozó kötelezettségvállalások gyors végrehajtásának fontosságát, különös tekintettel a közeledő télre, amikor számos ukrán polgár ki lesz téve annak a kockázatnak, hogy nem fér hozzá alapvető szolgáltatásokhoz, például a vízhez, a fűtéshez és a villamos energiához;

15. elítéli a Zaporizzsja erőmű orosz megszállását, amelynek célja az ukrán lakosság terrorizálása, és elítéli Oroszországot, amiért katonai célponttá tette az erőműveket;

16. felszólítja az orosz népet, hogy ne csak annak álljon ellen, hogy belekényszerítsék ebbe a háborúba, hanem tiltakozzon az Oroszországi Föderáció által az orosz nép nevében az ukrán nép ellen elkövetett kegyetlen háborús bűnök ellen is; támogatásáról biztosítja mindazokat az orosz állampolgárokat, akik Oroszországon belülről vagy kívülről tiltakoznak és küzdenek a jelenlegi rezsim ellen vagy támogatják az Ukrajnából érkező menekülteket; felszólítja a Bizottságot, az Európai Külügyi Szolgálatot és a tagállamokat, hogy erősítsék meg a civil társadalom és a szabad média támogatását és a velük való együttműködést Oroszországban, és továbbra is biztosítsanak védelmet és ideiglenes menedéket azoknak az oroszoknak, akiket a rezsimmel szembeni ellenállásuk miatt üldöznek; elismerését fejezi ki az ukrán és nemzetközi újságírók munkájáért, akik gyakran saját életüket kockáztatva nyújtanak valós tájékoztatást a világnak az ukrainai háborúról; szorgalmazza az újságírók ellen Ukrajnában oroszok által elkövetett bűncselekmények és az Ukrajna elleni teljes körű háború szerves részét képező dezinformációs kampányokban részt vevők tevékenységeinek kivizsgálását;

17. hangsúlyozza, hogy Oroszország Ukrajna elleni jelenlegi agresszív háborúja rámutat a szovjet rezsim által elkövetett bűncselekmények alapos történelmi és jogi értékelésének és átlátható nyilvános vitájának szükségességére, különösen Oroszországon belül, mivel az elszámoltathatóság és az igazságszolgáltatás hiánya csak hasonló bűncselekmények megismétléséhez vezet;

2022. november 23., szerda

18. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ENSZ főtítkárnak, az Európa Tanácsnak, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetnek, az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosa Hivatalának, az ENSZ Menekültügyi Főbiztosa Hivatalának, a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottságának, a Nemzetközi Büntetőbíróságnak, az Oroszországi Föderáció elnökének, kormányának és parlamentjének, valamint Ukrajna elnökének, kormányának és parlamentjének.

2022. november 23., szerda

P9_TA(2022)0408

A regionális stabilitásnak és biztonságának a tágabb értelemben vett közel-keleti régióban történő támogatása**Az Európai Parlament 2022. november 23-i állásfoglalása a regionális stabilitás és biztonság előmozdításáról a tágabb értelemben vett közel-keleti régióban (2020/2113(INI))**

(2023/C 167/04)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre, különösen 8. és 21. cikkére,
- tekintettel a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályok meghatározásáról szóló, 2008. december 8-i 2008/944/KKBP tanácsi közös álláspontra ⁽¹⁾,
- tekintettel „A közös biztonság- és védelempolitika végrehajtása – 2021. évi éves jelentés” című, 2022. február 17-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője „Jelentés a KKBP-ről – 2021. évi prioritásaink” című, 2021. június 16-i jelentésére,
- tekintettel az Európai Unió és az Egyesült Nemzetek Szervezetének a közel-keleti palesztin menekülteket segélyező hivatala (UNRWA) 2021. november 17-i közös nyilatkozatára a hivatalnak nyújtandó európai uniós támogatásról (2021–2024),
- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a Bizottság „Stratégiai partnerség az Öböl menti országokkal” című, 2022. május 18-i közös közleményére (JOIN(2022)0013), valamint az erről szóló, 2022. június 20-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének „A 2005. évi világ-csúcstalálkozó eredményei humánbiztonságról szóló 143. bekezdésének nyomán követése” című, 2012. szeptember 10-i, 66/290. sz. határozatára,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló. 2000. október 31-i, 1325 (2000) sz. határozatára,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének „Alakítsuk át világunkat: 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend” című, 2015. szeptember 25-i, 70/1. sz. határozatára,
- tekintettel az ENSZ fenntartható fejlődési céljaira,
- tekintettel „A nemek közötti egyenlőség az EU kül- és biztonságpolitikájában” című, 2020. október 23-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
- tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A9-0256/2022),

A. mivel az e jelentés tárgyát képező, a Földközi-tenger és a Perzsa-öböl közötti területet magában foglaló „tágabb értelemben vett közel-keleti régió” országai igen heterogén csoportot alkotnak; mivel ez a régió – földrajzi helyzetére és a közös kötelezettségekre való tekintettel – stratégiai jelentőségű az Unió számára, és hosszú távú megközelítést és összehangolt politikát igényel, figyelembe véve az Unió azon célkitűzéseit, hogy a nemzetközi jog szigorú betartása mellett előmozdítsa a béke, a biztonság és az emberi jogok védelmét; mivel Európa és a tágabb értelemben vett közel-keleti régió stabilitása és biztonsága kölcsönösen függ egymástól, és mivel a régió biztonsági helyzete rendkívül törékeny és aggasztó, hiszen jelenleg erős regionális és extraregionális dimenzióval rendelkező, folyamatos konfliktusok jellemzik;

⁽¹⁾ HL L 335., 2008.12.13., 99. o.

⁽²⁾ HL C 342., 2022.9.6., 167. o.

⁽³⁾ HL C 404., 2021.10.6., 202. o.

2022. november 23., szerda

- B. mivel a közel-keleti régió számos konfliktusfészek keresztútjében van, mind a strukturális geopolitikai feszültségek, mind pedig az olyan tartós belső tényezők miatt, mint a társadalmi-gazdasági fejlődéshez, a rossz kormányzáshoz és a vallási radikalizmushoz kapcsolódó problémák; mivel a tágabb értelemben vett Közel-Kelet számos országa háborúval, instabilitással, valamint társadalmi és pénzügyi válsággal néz szembe; mivel bizonyos terrorista szervezetek kihasználták az instabilitást és a biztonsági helyzetet, és számos civil halálát okozták; mivel ebben a nehéz helyzetben, tekintettel a történelmi és szomszédsági kapcsolatokra is, az Uniónak kulcsszerepet kell játszania a régió stabilizálásának előmozdításában; mivel az Uniónak – nemzetközi szereplőként – képesnek kell lennie arra, hogy konstruktív partnerként lépjen fel, és közvetítői kapacitásra támaszkodva hozzájáruljon a közel-keleti országok stabilizációjához és jólétéhez;
- C. mivel az egyes uniós tagállamok sajátos történelmi, kulturális és társadalmi-gazdasági kapcsolataik miatt különböző befolyással és szereppel bírnak a régióban; mivel valamennyi uniós tagállam közös célja a biztonság és stabilitás, valamint az emberi jogok és a demokrácia előmozdítása; mivel ezek a különbségek néha egymásnak ellentmondó vagy egymással ellentétes hatású felfogást eredményeznek a régió országaiban, valamint olyan rivális stratégiákat, amelyek súlyosan károsak a koherensebb és hatékonyabb uniós megközelítésre nézve; mivel az uniós politika egyre inkább a migráció és a menekültügy, valamint a terrorizmus elleni küzdelem kérdéseire összpontosít; mivel annak érdekében, hogy hosszú távú stratégiákat és megoldásokat lehessen biztosítani a közös kihívásokra, az instabilitás mögöttes okaira is figyelemmel kell lenni;
- D. mivel a Perzsa-öböl térségét erősödő állami, etnikai és vallási rivalizálás jellemzi, amely nemcsak azzal a veszéllyel fenyeget, hogy állandósítja a jelenlegi válságokat – mint amilyen a jemeni –, hanem azzal is, hogy az instabilitást kiterjeszti a tágabb régióban;
- E. mivel a megoldatlan líbiai és szíriai konfliktusok komoly aggodalomra adnak okot, és akadályozzák az egész régió stabilitását; mivel ezekben az országokban harmadik szereplők is jelen vannak, például Irán, Oroszország, valamint Szíriában Törökország, a konfliktusokban pedig katonai és félkatonai csoportok – például Oroszország Wagner-csoportja – is érintettek; mivel Jemen jelenleg egy elhúzódó politikai és humanitárius válságot él át, amelyet még a háború is súlyosbít, és folyamatosan fegyverek áramlanak az országba; mivel a lakosság 80 %-a, vagyis 24,1 millió ember szorul humanitárius segítségre és védelemre; mivel a jemeni háború jelenleg a világ legnagyobb humanitárius válsága; mivel Irakban és Libanonban folyamatos társadalmi és politikai konfliktusok vannak, amelyekben a különböző regionális hatalmak megpróbálják befolyásolni a helyi lakosságot, hogy kiterjesszék ellenőrzésüket; mivel ezek a konfliktusok tovább gyűrűzhetnek; mivel a palesztin területek folyamatos izraeli megszállása továbbra is instabilitást okoz; mivel a régióban zajló konfliktusok több millió menekültet, köztük mintegy 14 millió palesztint⁽⁴⁾, 7 millió szíriait⁽⁵⁾, 2 millió irakit⁽⁶⁾ és 1,7 millió jemenit⁽⁷⁾ kényszerítettek országuk elhagyására;
- F. mivel az UNRWA továbbra is hozzájárul a regionális stabilitáshoz és békéhez; mivel finanszírozása nem elegendő ahhoz, hogy teljesítse megbízatását, ami pedig kulcsfontosságú a világ legkiszolgáltatottabb menekültjeinek humán fejlődése és humanitárius támogatása szempontjából, és ezért az UNRWA-nak nyújtott folyamatos uniós támogatás kulcsfontosságú eleme az Unió azon stratégiájának, hogy hozzá kíván járulni a régió biztonságának, stabilitásának és fejlődésének előmozdításához;
- G. mivel az USA annak ellenére, hogy számára ez a régió kisebb prioritású, továbbra is fontos szereplő, többek között közvetlen katonai és biztonsági jelenléte révén, amely bár csökkenőben van, de számos ország számára még így is meghatározó; mivel azt követően, hogy 2015-ben a szíriai rezsimet támogatta, Oroszország katonai szereplővé vált a régióban;
- H. mivel 2020. szeptember 15-én az Egyesült Arab Emírségek és Bahrein megállapodtak abban, hogy az úgynevezett Abraham-egyezmények aláírásával normalizálják diplomáciai kapcsolataikat Izraellel;

⁽⁴⁾ Martin Griffiths, az ENSZ humanitárius ügyekért felelős főtárhelyettese és gyorssegélyekkel foglalkozó koordinátora, Filippo Grandi, az ENSZ menekültügyi főbiztosa, valamint Achim Steiner, az ENSZ Fejlesztési Programjának ügyintézője, „Message from the United Nations humanitarian, refugee, and development chiefs on the situation in Syria and the region” (Üzenet az ENSZ humanitárius, menekültügyi és fejlesztési vezetőitől Szíria és a régió helyzetéről), 2022. május 10.

⁽⁵⁾ Az ENSZ menekültügyi főbiztosa, „Syria emergency” (A szíriai vészhelyzet), frissítve: 2021. március 15.

⁽⁶⁾ Az ENSZ menekültügyi főbiztosa, „Iraq Refugee Crisis Explained” (Tájékoztató az iraki menekültválságról), 2019. november 7.

⁽⁷⁾ Az ENSZ menekültügyi főbiztosa, „Yemen crisis Explained” (Tájékoztató a jemeni válságról), 2022. július 14.

2022. november 23., szerda

- I. mivel az Izrael, az Egyesült Arab Emírségek, Bahrein, Egyiptom és Marokkó részvételével 2022. március 27–28-án rendezett csúcstalálkozó, amelynek célja egy új regionális biztonsági stratégia kialakítása és az országok közötti együttműködés fokozása volt, és amelyen az USA külügyminisztere is részt vett, előkészítette a biztonságra vonatkozó új regionális megközelítést; mivel Irán 2011-et követően jelentősen növelte befolyását a régióban; mivel az Öböl-menti Együttműködési Tanács (ÖET) 2021. évi, Al-Ulában rendezett csúcstalálkozóján Szaúd-Arábia, az Egyesült Arab Emírségek, Egyiptom és Bahrein közel négy év után véget vetett Katar bojkottjának; mivel 2021-ben a Szaúd-Arábia és Irán közötti tárgyalások, valamint az Irán és az Egyesült Arab Emírségek közötti magas szintű párbeszédnek hozzájárultak a feszültség enyhüléséhez a régióban;
- J. mivel Ukrajna és Oroszország egyaránt vezető gabona- és műtrágyaexportőr a régió számos, nagymértékben függő és sérülékeny országa számára; mivel Oroszország ukrajnai háborúja és Ukrajna gabonaexportjának blokádja akár 49 millió embert is éhínségközeli helyzetbe sodorhat; mivel a háború miatti ellátási zavarok fokozzák az élelmiszerárak már amúgy is zajló emelkedését, és mélyítik a szegénységet;
- K. mivel az uniós tagállamok továbbra is exportálnak fegyvereket a régió országaiba; mivel az Unió közös álláspontot alakított ki, amely közös szabályokat állapít meg a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozóan ⁽⁸⁾;
- L. mivel a régió országai az Unió kulcsfontosságú kereskedelmi partnerei, és a két felet fontos gazdasági kapcsolatok kötik össze; mivel a jelenleg zajló globális energiaválság miatt, amelyet az ukrajnai orosz háború csak tovább fokoz, az energiaforrások uniós importjával összefüggésben megélenkült a kapcsolat az ÖET-vel és a régió más országaival; mivel lehetőség nyílik szorosabb együttműködésre más területeken, például a zöld átállás, az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás, a turizmus, a jobb kormányzás, az oktatás, a kultúra és az emberi jogok területén is; mivel az Öböl-menti stratégiai partnerségről szóló közös közlemény az EU, az ÖET és más Öböl-menti országok között számos közös érdekű területet vázolt fel; mivel az Arab-öböl országai növelték az általuk nyújtott nemzetközi humanitárius és fejlesztési segélyek összegét;
- M. mivel a tágabb értelemben vett Közel-Kelet világszerte az éghajlatváltozás által leginkább érintett országok közé tartozik, ahol a hőmérséklet a globális átlagnál kétszer gyorsabban emelkedik; mivel a régió országainak számos környezeti kihívással kell szembenéznük, például az elsivatagosodással, a biológiai sokféleség csökkenésével, a tengeri és part menti területeket érintő szennyezéssel, a légszennyezéssel, valamint a vízhiánnyal és vízminőségi problémákkal, és ezeket az éghajlatváltozás tovább fogja súlyosbítani; mivel a homokviharak gyakorisága és intenzitása folyamatosan növekszik a régióban; mivel az éghajlatváltozás okozta vízhiány, elsivatagosodás és bizonytalan élelmiszer-ellátás veszélyezteti az emberek biztonságát, és súlyosbíthatja a meglévő konfliktusokat, vagy új konfliktusokat válthat ki a régióban; mivel a folyamatban lévő globális energiaválság és az Ukrajna elleni orosz agresszió közepette fokozott kapcsolatra van szükség a régióbeli partnerekkel; mivel lehetőség nyílik szorosabb együttműködésre más területeken, például a zöld átállás, a jobb kormányzás és az emberi jogok területén is; mivel az európai zöld megállapodás utat nyithat az Unió és a régió országai közötti konstruktív együttműködés előtt; mivel az Uniónak megújuló energiát kell importálnia ahhoz, hogy teljesítse éghajlat-politikai célkitűzéseit; mivel az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésére és a fosszilis tüzelőanyagokba való befektetések kivonására irányuló globális erőfeszítések összefüggésében a tágabb értelemben vett Közel-Kelet országainak diverzifikálniuk kell gazdaságaikat, amelyek erősen támaszkodnak a szénhidrogének kitermelésére és kereskedelmére; mivel 2021 októberében az Egyesült Arab Emírségek elkötelezte magát amellett, hogy 2050-re eléri a nulla nettó kibocsátást, Szaúd-Arábia vállalta, hogy saját területén belül 2060-ig eléri a nulla nettó kibocsátást, Katar pedig vállalta, hogy 2030-ig 25 %-kal csökkenti az üvegházhatásúgáz-kibocsátást;
- N. mivel a régióban a nem inkluzív kormányzással, a jogállamiság, az emberi jogok és az alapvető szabadságok megsértésével, valamint a terrorizmussal, a korrupcióval és a külföldi beavatkozással kapcsolatos problémák aggodalomra adnak okot, és jelentős mértékben hozzájárulnak az instabilitáshoz és a bizonytalansághoz; mivel a kifejezésre juttatott legitim demokratikus törekvésekre válaszul a régió számos országában fokozódott a békés szándékú politikai ellenzéki személyiségek, emberijog-védők és társadalmi aktivisták bebörtönzése vagy megkínzása, és emiatt további konfliktusokra lehet számítani; mivel egyes jelentések szerint 2021-ben hét országban – Egyiptomban, Iránban, Irakban, Szaúd-Arábiában, Szíriában, az Egyesült Arab Emírségekben és Jemenben – 520 kivégzést regisztráltak, ami 2020-hoz képest 19 %-os növekedést jelent; mivel a mélyen gyökerező korrupció negatív hatással van a foglalkoztatásra, a növekedésre és a fejlődésre, és veszélyezteti az államok azon képességét, hogy saját joghatóságukon

⁽⁸⁾ A Tanács 2008/944/KKBP közös álláspontja.

2022. november 23., szerda

belül teljesítsék az egyének emberi jogainak előmozdítására, tiszteletben tartására és védelmére vonatkozó kötelezettségüket; mivel a világ legmagasabb ifjúsági munkanélkülisége, valamint a politikai ellenzéki személyiségek és társadalmi aktivisták bebörtönzése vagy megkínzása régiószerte táplálja a feszültséget és a konfliktust;

- O. mivel a stabilitás és a biztonság fogalma közvetlenül kapcsolódik a demokratikus fejlődéshez és a jogállamiság tiszteletben tartásához; mivel egy politikai gazdaságtannal foglalkozó közelmúltbeli kutatás⁽⁹⁾ megerősíti, hogy „a demokrácia gazdaságilag és statisztikailag jelentős pozitív hatást gyakorol a jövőbeli egy főre jutó GDP-re”, és megállapítja, hogy „a demokratizálódási folyamatot követő 25 évben a GDP hosszú távon 20–25 %-kal nő”; mivel a médiapluralizmus és a sajtószabadság elleni fellépés tovább destabilizálta a régiót azáltal, hogy fokozta az erőszak propagálását és démonizálta az ellenzéki véleményeket;
- P. mivel az UNICEF szerint a Közel-Keleten és Észak-Afrikában a népesség közel felét jelenleg gyermekek és fiatalok (0–24 évesek) teszik ki; mivel a 2021. évi arab ifjúsági felmérés szerint a megélhetési költségek emelkedése és az egyéb háztartási kérdések jelentik a régióban a legfőbb akadályt, mivel az arab fiatalok több mint egyharmada küzd pusztán a megélhetésért; mivel az Al-Hol és Al-Roj menekülttáborokban több mint négy éve európai gyermekek százait tartják fogva;
- Q. mivel az uniós emberi jogi iránymutatásokat, köztük a nők és lányok elleni erőszakra, valamint a nők jogainak és a nemek közötti egyenlőségnek az előmozdítására vonatkozó uniós iránymutatásokat meg kellene erősíteni, és a régióra vonatkozó stratégia középpontjába kellene helyezni; mivel a régióban a nők emberi jogait rendszeresen megsértik, és a nőjogi aktivistákat továbbra is zaklatják, megfélemlítik, őrizetbe veszik és bebörtönzik, vagy eltiltják az utazástól; mivel a tágabb értelemben vett Közel-Kelet számos országában továbbra is elterjedtek a becsületbeli gyilkosságok, továbbá sok nő él továbbra is családi fogságban; mivel a nők teljes körű bevonása a konfliktusok megelőzésébe és rendezésébe hasznosnak bizonyult a biztonság és a stabilitás globális előmozdításában; mivel az ÖET az elmúlt években jelentős hangsúlyt fektetett a nők munkaerő-piaci, önkormányzati és parlamenti képviselőinek növelésére;
- R. mivel az LMBTI-személyek továbbra is elnyomás és erőszak áldozatai régiószerte, és a halálbüntetés még mindig jelen van a régió számos országában;
- S. mivel számos közel-keleti országban továbbra is üldözik a vallási és etnikai kisebbségeket, köztük a keresztényeket, és mivel garantálni kell e kisebbségek jogainak és szabadságainak teljes körű gyakorlását;
- T. mivel a közelmúltbeli iráni események tovább súlyosbították a már meglévő emberi jogi válságot; mivel Mahszá Amíni halálát követően az ország egész területén tömeges tiltakozások törtek ki, és az iráni hatóságok elfogadhatatlan elnyomó intézkedésekkel reagáltak, különösen a visszaélések és a rendszerszintű megkülönböztetés ellen tiltakozó nőkkel szemben;

A jelenlegi helyzet

1. kiemeli, hogy a tágabb értelemben vett közel-keleti régióban a jelenlegi helyzetet a folyamatos konfliktusok – többek között a külső szereplők által szított, regionális dimenzióval rendelkező bénító konfliktusok és a több forrásból származó válságok – tartóssága jellemzi, ami különösen bonyolulttá teszi a globális európai stratégia kidolgozását, mivel minden hozzájárulásnak többdimenziósnak kell lennie, és igazodnia kell az egyes helyzetek sajátosságaihoz, fenntartva ugyanakkor a koherens regionális és nemzetközi dimenziót; hangsúlyozza, hogy az uniós tagállamok vagy más külső felek – különösen Oroszország – bevonásának a konfliktusok megoldására, valamint a biztonság és a stabilitás növelésére kell irányulnia; megjegyzi, hogy a folyamatban lévő konfliktusok mellett vannak látens konfliktusok is, amelyeket az Uniónak a régió instabilitása mögött meghúzódó okok kezelése érdekében hosszú távú stratégiájának meghatározásakor figyelembe kell vennie;

2. üdvözli az Unió arra irányuló erőfeszítéseit, hogy előmozdítsa a demokráciát, a jogállamiságot, az emberi jogokat, a gazdasági fejlődést és az alapvető szabadságokat a közel-keleti régióban, és felhívja az Uniót, hogy továbbra is ösztönözze a politikai és gazdasági reformokat minden országban;

⁽⁹⁾ Acemoglu, D. et al., „Democracy Does Cause Growth”, *Journal of Political Economy*, 127. kötet, 1. sz., 2019., 47–100. o.

2022. november 23., szerda

3. hangsúlyozza, hogy az Unió egy békét és stabilitást célzó menetrendet támogat, és készen áll arra, hogy szorosabb együttműködést folytasson és megossza a konfliktusmegelőzés, a közvetítés és a terrorizmus elleni küzdelem terén rendelkezésére álló módszereket, tapasztalatokat és bevált gyakorlatokat, kétoldalú és regionális szinten egyaránt;

4. hangsúlyozza, hogy a Közel-Keleten – mint egy olyan kiemelt figyelmet érdemlő térségben, amely hatással van az Unió és polgárai biztonságára – az Uniónak megvannak a maga érdekeltségei, nevezetesen a béke, a stabilitás és a feszültségek enyhítésének előmozdítása a tágabb régióban, az éghajlatváltozás elleni küzdelem, a tiszta energia előállítás terén folytatott együttműködés, a multilateralizmus előmozdítása és végrehajtása, az emberi jogok, a jogállamiság és a jó kormányzás tiszteletben tartásának előmozdítása, a jólét növelése, a növekvő globális fejlesztési és humanitárius szükségletek kielégítése, valamint a globális egészség előmozdítása; hangsúlyozza, hogy az Unió biztonsága összefügg a közel-keleti biztonsággal, és hogy az uniós finanszírozási eszközöknek, például az Európai Békekeretnek és a Szomszédügyi, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköznek (Globális Európa), valamint a régióra irányuló humanitárius segítségnyújtásnak és műveleteknek jelentősen hozzá kell járulniuk a régió stabilitásához és jólétéhez; hangsúlyozza az illetékes uniós hatóságok felelősségét a pénzügyi elszámoltathatóság és átláthatóság folyamatos biztosításában a teljesítménymentes- és -beszámolási rendszer meglévő módszertana alapján, valamint azt, hogy az uniós finanszírozás nem fordítható terrorista szervezetekre vagy tevékenységekre;

5. hangsúlyozza, hogy azok a globális vagy regionális szereplők, amelyek támogatásukat semmilyen módon nem teszik függővé a jó kormányzás – Unió által előmozdított – elveitől, egyre fokozzák erőfeszítéseiket, különösen az afrikai országokkal folytatott katonai műveletek területén, és gyengítik a békefenntartáshoz elengedhetetlen többoldalú mechanizmusokat;

6. megjegyzi, hogy a régió a 2011. évi arab tavasz óta történelmi változásokon ment keresztül; hangsúlyozza azonban, hogy az ezt követő instabilitást többek között az egyes önkényuralmi rendszerek által hozott azon döntés okozta, hogy erőszakot alkalmaznak a békés tüntetések és kritikák ellen; úgy véli, hogy a fokozott polarizáció kontraproduktív a stabilitás és biztonság területén kitűzött uniós célok szempontjából; felhívja az Uniót, hogy az Unió és az ÖET közötti intézményi partnerség és az euromediterrán partnerség révén mozdítsa elő a tágabb értelemben vett Közel-Keleten a multilateralizmust és a regionális integrációt, beleértve az erős parlamentközi kapcsolatokat is; ezzel párhuzamosan arra ösztönzi az Uniót, hogy fokozza kétoldalú megbeszéléseit és partnerségeit a régió békéjének és stabilitásának megerősítése mellett komolyan elkötelezett valamennyi érdekelt féllel;

7. kiemeli, hogy az Unió fontos szerepet játszhat a régióbeli partnerekkel – többek között a civil társadalommal, a békés ellenzékkel, a szakszervezetekkel és az üzleti közösséggel – kétoldalú, regionális és nemzetközi szinten folytatott szoros együttműködésben annak érdekében, hogy segítsen kollektív választ adni a stabilizálás és a fejlődés megvalósítása érdekében, ami kulcsfontosságú a stabilitás előmozdításához; e tekintetben elismerését fejezi ki a regionális szereplők, például Irak, Kuvait, Omán és Katar arra irányuló erőfeszítéseiről, hogy előmozdítsák a régió belüli konstruktív diplomáciai szerepvállalást, többek között olyan kezdeményezések révén, mint a 2021. évi bagdadi együttműködési és partnerségi konferencia, valamint az Irán és Szaúd-Arábia közötti, Irak által elősegített normalizálási tárgyalások; felszólítja az Uniót, hogy lehetőség szerint támogassa ezeket a diplomáciai lépéseket, és ösztönözze a feszültségek enyhítésével kapcsolatos regionális szerep- és felelősségvállalást; ezért felszólít a regionális szervezetekkel, például az ÖET-vel és az Arab Ligával való együttműködés megerősítésére;

8. üdvözli az Öböl-menti térséggel való stratégiai partnerségről szóló közös közleményt, amelynek célja az ÖET-országokkal különböző területeken folytatott széles körű együttműködés előmozdítása; úgy véli, hogy a közlemény fontos lépés az Arab-öböl országai régióban betöltött szerepének elismerése, valamint az Unió és az Öböl-menti térség közötti régióközi kapcsolatok új alapokra helyezése felé; úgy véli, hogy a közleménynek hasznos lett volna olyan politikák kidolgozása, amelyek célja a Perzsa-öböl különböző érdekelt felei – köztük az ÖET, Irak és Irán – közötti bizalomhiány leküzdése; úgy véli, hogy az Uniónak támogatnia kell a regionális szereplők között a közös kihívásokkal – például az éghajlatváltozással, a természeti katasztrófákkal, a kereskedelemmel, a fenntartható fejlődési célokkal – kapcsolatos, kérdésorientált együttműködést, a régió belüli bizalomépítés eszközeként; elismerését fejezi ki az együttműködésnek a zöld átállásban betöltött központi szerepéért, ugyanakkor sajnálja, hogy hiányzik a kritikusabb szerepvállalás az érintett országok rossz emberi jogi helyzete és problematikus kül- és biztonságpolitikája tekintetében; felkéri az Uniót és tagállamait, hogy hangsúlyozzák, hogy az Öböl-menti országokkal való szorosabb partnerséget az emberi jogok terén tett előrehaladásra vonatkozó, egyértelmű referenciamutatókkal kell összekapcsolni, többek között a jemeni háborús bűnökkel kapcsolatos elszámoltathatóság, a nők jogai, a véleménynyilvánítás és az egyesülés szabadsága, az emberijog-védők szabadon bocsátása, a halálbüntetésre vonatkozó moratórium, a migráns munkavállalók jogai, valamint a nemzetközi fórumokon való alkalmazkodás tekintetében; üdvözli a közös közlemény arra irányuló javaslatát, hogy fokozzák az Unió és az Öböl-menti országok közötti együttműködést a nemzetközi humanitárius és fejlesztési segélyek finanszírozása terén; felhívja a Bizottságot, hogy ösztönözze az Öböl-menti adományozókat arra, hogy humanitárius és fejlesztési segélyeik

2022. november 23., szerda

nagyobb részét multilaterális intézményeken keresztül folyósítsák⁽¹⁰⁾, mivel az általuk nyújtott segélyek főként kétoldalúak, és azoknak csupán 1–6 %-a jut multilaterális intézményekhez; javasolja a Bizottságnak, hogy nyújtson segítséget az érintett országoknak segélyezési célkitűzéseik újragondolásához, valamint az egymás közötti, illetve az Unióval való együttműködés és koordináció javításához;

9. elítéli a jemeni nép ellen 2015 óta folyamatosan zajló erőszakos támadásokat, amelyek több ezer halálos áldozatot követeltek, kulcsfontosságú polgári infrastruktúrát semmisítették meg, és széles körű éhínséget idéztek elő; emlékeztet arra, hogy nem lehet helye katonai megoldásnak a jemeni konfliktusban, és hogy a válságot csak a jemeni társadalom valamennyi része és a konfliktusban részt vevő összes fél bevonásával, jemeni vezetőség és jemeni felelősségvállalással zajló inkluzív tárgyalási folyamat révén lehet rendezni; felhívja az uniós tagállamokat, hogy a nemzetközi humanitárius jog vagy a humanitárius jog megsértésének komoly veszélyére való tekintettel függesszék fel azon fegyverek kivételét, amelyeket a jemeni háborúban használnak; elítéli, hogy iráni személyek és szervezetek jelentős mennyiségű fegyvert és alkatrészt szállítanak a húshi mozgalom számára; üdvözli a Szaúd-Arábia vezette koalíció és az Irán által támogatott húshi lázadók közötti, 2022 áprilisában Jemenben az ENSZ közvetítésével tett fegyverszüneti bejelentést, valamint annak 2022. júniusi megújítását; ragaszkodik ahhoz, hogy a fegyverszünet legyen az első lépés a jemeni felek közötti hiteles béketárgyalások előkészítése felé, amelyeknek a háború befejezéséhez és a világ egyik legnagyobb humanitárius katasztrófájának lezárásához kell vezetniük; hangsúlyozza, hogy az állítólagos háborús bűncselekményekért való elszámoltathatóság nélkül a konfliktust nem lehet ténylegesen megoldani; felszólítja az összes felet, hogy tartsák tisztelben a fegyverszünetet, és kezdjenek jóhiszemű tárgyalásokat az életképes politikai és biztonsági megállapodások elérése érdekében, összhangban az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2216 (2015) sz. határozatával, a Hudajjai Megállapodást támogató ENSZ-misszió közös végrehajtási mechanizmusaival és a globális tűzszünettel, amint arra az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2532 (2020) sz. határozata felszólít; felhívja a figyelmet a 2016 óta dúló jemeni háború által okozott humanitárius katasztrófára; felszólítja az összes felet, hogy tartsák be a nemzetközi humanitárius jogot, és teljes mértékben vegyenek részt az ENSZ által vezetett béketárgyalásokon;

10. mély aggodalmát fejezi ki az iraki feszültségek eszkalálódása miatt, ideértve a külföldi beavatkozást is, amely veszélyezteti az ország kulcsfontosságú állami intézményeinek munkáját; felszólítja az összes felet, hogy tanúsítsanak maximális önmérsékletet és maradjanak nyugodtak, mivel minden szereplő számára kritikus fontosságú minden olyan fellépés elkerülése, amely további erőszakhoz vezethet; ismételten hangsúlyozza, hogy az Unió szilárdan támogatja Irak biztonságát, stabilitását és szuverenitását; aggodalmát fejezi ki az iraki helyzet miatt, és hangsúlyozza, hogy a lakosság körében súlyos elégedetlenség uralkodik a tartós korrupció miatt; ösztönzi az Uniót és tagállamait, hogy a konfliktus utáni újjáépítés és megbékélés, valamint az elszámoltatható intézményépítés támogatása révén járuljanak hozzá Irak stabilizálásához annak érdekében, hogy megvédjék az országot a geopolitikai rivalizálástól, és áthidalják a szélesedő társadalmi szakadékokat; hangsúlyozza, hogy a kulturális örökség megsemmisítését, valamint a műalkotások és más kulturális javak fegyveres konfliktusok során történő eltulajdonítását mind újjáépítés, mind visszaszolgáltatás révén kezelni kell a kulturális örökség integritásának és a társadalmak, közösségek, csoportok és egyének identitásának védelme és biztosítása érdekében; tudomásul veszi az Unió iraki tanácsadó missziójának jelentőségét; hangsúlyozza azonban, hogy az iraki hatóságokkal együttműködve meg kell reformálnia magát annak érdekében, hogy növelje a helyszínen kifejtett hatását;

11. emlékeztet arra, hogy a libanoni konfliktus a politikai szereplők klientizmusának következménye, amelyhez mindent átható korrupció társul, és hogy az Unió által esetlegesen nyújtott bármely pénzügyi támogatást egy olyan, demokratikus és inkluzív kormány meglétéhez kell kötni, amely egyértelműen elkötelezett a korrupció ellen; legmélyebb aggodalmát fejezi ki a libanoni politikai, gazdasági, pénzügyi és társadalmi válság elhúzódása miatt, amely továbbra is szenvedést okoz a teljes lakosságnak; üdvözli a 2022. május 15-én Libanonban tartott parlamenti választásokat, és felszólít egy küldetésorientált, hiteles és elszámoltatható, külföldi befolyástól mentes új kormány gyors és inkluzív megalakítására; felhívja az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét / a Bizottság alelnökét, az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ) és a tagállamokat, hogy továbbra is határozottan gyakoroljanak nyomást Libanon politikai képviselőire a reformok érdekében, többek között azért, hogy a nagyszabású strukturális támogatást a valódi változások végrehajtásához kötik; ezzel párhuzamosan felhívja az Uniót és tagállamait, hogy növeljék a libanoni népnek nyújtott humanitárius segítségnyújtást, és ezzel egyidejűleg támogassák az alapvető közszolgáltatásokat, az önszerveződő szervezeteket és a civil társadalmat;

12. hangsúlyozza a szíriai rezsim különleges felelősségét; hangsúlyozza Oroszországnak mint az ENSZ Biztonsági Tanácsa állandó tagjának különleges felelősségét, mivel 2011 óta 18 alkalommal nyújtott be vétót az ENSZ BT azon határozataival szemben, amelyek célja a szíriai válság politikai rendezése volt; üdvözli a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet

⁽¹⁰⁾ AlMezaini, K., „Humanitarian Foreign Aid of Gulf States – Background and Orientations”, Konrad Adenauer Alapítvány, 20. sz. szakpolitikai jelentés, 2021. január.

2022. november 23., szerda

2021. áprilisi határozatát, amely felfüggeszti Szíria tagságát a szervezetben; emlékeztet arra, hogy a szíriai polgárháború évtizedek óta a régió egyik legtöbb áldozatot követelő konfliktusa, amely félmillió ember halálát okozta és 14 millió szíriait kényszerített otthona elhagyására; emlékeztet a szíriai lakosság feléneke földönfutóvá tétele által előidézett emberi tragédiára, akiknek egy része az országon belül, más része szerte a régióban, illetve Európában keresett otlatot menekültként; hangsúlyozza, hogy véget kell vetni annak, hogy a regionális szereplők Szíria különböző részeit folyamatosan megszállják; hangsúlyozza, hogy a demokrácián, valamint az ország szuverenitásán és területi integritásán alapuló megoldást kell találni a Szíriában zajló konfliktusra; hangsúlyozza, hogy ezt párbeszéd révén kell elérni; üdvözlö az EU, a tagállamok és a civil társadalom minden arra irányuló erőfeszítését, hogy dokumentálják az emberiség ellen elkövetett bűncselekményeket, és büntetőeljárásokat indítsanak az elkövetők ellen, és felszólítja az EU-t, hogy fokozza erőfeszítéseit a büntetlenség megszüntetése érdekében; megjegyzi, hogy a konfliktus kezdete óta annak egyik fő kiváltó oka sem oldódott meg, miközben a regionális feszültségek nőtték, és Szíria gazdasági válsága tovább súlyosbodott, ami szörnyű szenvedést okozott a polgári lakosságak; üdvözlö a Törökországnak, Libanonnak és Jordániának a szíriai menekültek befogadásához nyújtott uniós pénzügyi támogatást; emlékeztet arra, hogy Szíria továbbra sem biztonságos visszaküldési célország az elnyomás és a konfliktus elől 2011 óta menekülő 7 millió menekült számára; hangsúlyozza, hogy a Dáís/ISIS elleni nemzetközi koalíció számára a Dáís/ISIS legyőzése továbbra is elsődleges prioritás, mivel a Dáís/ISIS a vezetése által a közelmúltban elszenvedett jelentős kudarcok ellenére továbbra is támadásokat hajt végre, és folyamatos regionális és globális fenyegetést jelent;

13. felszólítja az uniós tagállamokat, hogy tegyenek eleget azon kötelezettségüknek, hogy haladéktalanul hazatelepítsék az észak- és kelet-szíriai autonóm közigazgatás területén található al-Hol és al-Roj fogolytáborokban több mint négy éve fogva tartott állampolgáraikat, ideértve a kiskorúakat és édesanyjaikat is; úgy véli, hogy amennyiben az anyák vagy apák büntetőjogi felelősséget viselnek, a tagállamba való visszatérésükkor felelősségre kell vonni őket;

14. hangsúlyozza, hogy a stabil, biztonságos, egységes és virágzó Líbia megteremtése az EU egyik prioritása; e tekintetben javasolja, hogy az EU továbbra is semleges pozíciót foglaljon el az országban folyó hatalmi küzdelmek kapcsán, különösen a közelmúltbeli harcokat követően; hangsúlyozza, hogy az EU-nak támogatnia kell a munkahelyteremtés fokozására irányuló projekteket, különösen a Fezzan régióban, ami fontos szerepet játszana az ország stabilizálásában;

15. felhívja a figyelmet az EU vonatkozó ENSZ-határozatok melletti régóta fennálló elkötelezettségére és a közös kül- és biztonságpolitika végrehajtásáról szóló korábbi, 2022. február 17-i parlamenti állásfoglalásra, amelyek az izraeli-palesztin konfliktussal kapcsolatos uniós álláspontot, valamint a kétállami megoldáson alapuló igazságos és átfogó megoldás iránti régóta fennálló elkötelezettséget tükrözik; kiemeli továbbá, hogy a nemzetközi joggal összhangban az illegális telepek akadályozzák a kétállami megoldás kialakítását, amely az Európai Unió elfogadott politikája; emlékeztet arra, hogy az Izrael és a Palesztin Hatóság közötti, a konfliktus végleges rendezésére irányuló béketárgyalások, amelyek olyan megoldáson alapulnak, amely mindkét ország számára lehetővé teszi, hogy az 1967-es vonalak mentén békében és biztonságban éljenek, a stabilitás egyik előfeltétele; ismételten mély aggodalmát fejezi ki a Gázai övezetben gyorsan romló humanitárius helyzet miatt, és felszólít az Izrael által a személyek és árak mozgására vonatkozóan meghozott, a lakosságra pusztító hatással bíró valamennyi korlátozó intézkedés feloldására; felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy mindkét fél részéről akadályozza meg a kétállami megoldást aláásó tevékenységeket, például a telepek bővítését; határozottan elítéli a folytatódó erőszakot, a terrorista tevékenységeket és az erőszakra való felbujtást, amelyek alapvetően összeegyeztethetetlenek a békés kétállami megoldás előmozdításával; hangsúlyozza a palesztin választások fontosságát; felhívja az EU-t, hogy fordítson különös figyelmet az izraeli-palesztin konfliktusra, tekintettel annak kivételes hosszára és azokra a jelenlegi kilátásokra, amelyek mellett nehezen képzelhető el, hogyan biztosítható a közel-keleti régió egészének stabilitása;

16. elismeri az Egyesült Arab Emírségek, Bahrein, Marokkó és Szudán, valamint Izrael közötti kapcsolatok normalizálódását; ösztönzi a regionális együttműködést és támogatja az Izrael és az arab államok közötti kapcsolatok normalizálását, előmozdítva a Palesztin Nemzeti Hatóság teljes körű bevonását, összhangban a régió békéjének, biztonságának és stabilitásának megteremtésére irányuló uniós és amerikai erőfeszítésekkel, valamint az ENSZ keretrendszerével, az arab békekezdeményezéssel és az oslói megállapodásokkal; felszólít, hogy használják ki ezt a lendületet a régió belüli párbeszéd és együttműködés előmozdítására a közel-keleti békefolyamat és a kétállami megoldás támogatása, valamint a nemzetközi jog tiszteletben tartása érdekében; megjegyzi, hogy az Ábrahám-megállapodások jelentős szerepet játszanak a régió államközi kapcsolatainak átszervezésében, amelyeket figyelembe kell venni a régió stabilizálását elősegítő európai stratégia kidolgozása során; felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy az érintett arab országokkal közösen vizsgálják meg, hogy az Izraellel kötött normalizálási megállapodásaik hogyan segíthetik elő a kétállami megoldást;

17. újlag megerősíti, hogy az UNRWA alapvető módon járul hozzá a stabilitáshoz és a biztonsághoz a növekvő humanitárius és fejlesztési szükségletek közepette, és felszólítja az EU-t és a szélesebb nemzetközi közösséget, hogy mind politikai, mind finanszírozási szempontból biztosítsa az ügynökségnek nyújtott megfelelő támogatást, valamint azt, hogy az ügynökség teljesíteni tudja megbízatását, tekintettel arra is, hogy az ENSZ Közgyűlése 2022-ben megújítja megbízatását; hangsúlyozza, hogy az uniós finanszírozást nem szabad felfüggeszteni anélkül, hogy bizonyíték lenne a visszaélésre;

2022. november 23., szerda

18. sürgeti az EU-t és tagállamait, hogy foglalkozzanak az Ukrajna elleni orosz agresszióval a globális élelmiszer-ellátásra és -árakra gyakorolt, a régió stabilitását fenyegető következményeivel; felhívja a Bizottságot, hogy kezelje prioritásként az Ukrajna elleni orosz agresszióval a tágabb értelemben vett Közel-Kelet egyes országaira gyakorolt hatását az élelmiszerbiztonság tekintetében, kiemelt figyelmet fordítva a magas importfüggőség és a szociális biztonság hiánya miatt legkiszolgáltatottabb országokra, és biztosítva, hogy a pénzügyi támogatás közvetlenül a legkiszolgáltatottabb csoportok javát szolgálja; hangsúlyozza, hogy az ukrajnai konfliktus súlyosbíthatja a Covid19-világjárvány által okozott inflációs nyomást, és ezáltal fokozhatja az élelmiszer- és humanitárius válságot a Közel-Kelet leginkább függő országaiban;

Lehetőségek a stabilitás és biztonság terén

19. hangsúlyozza, hogy az együttműködés minden formájának humánbiztonsági megközelítésen, valamint a nemzetközi jog, a szabályokon alapuló világrend és az emberi jogok és a demokrácia előmozdítására irányuló közös célkitűzések tiszteletben tartásán kell alapulnia;

20. felszólítja az összes uniós tagállamot, hogy ne hagyja magát bevonni regionális hatalmi harcokba; hangsúlyozza, hogy tekintettel a folyamatban lévő konfliktusokra és a belső elnyomásról szóló jelentésekre, a közel-keleti régió egyes országaiba irányuló fegyver kivitel sértheti a 2008/944/KKBP tanácsi közös álláspontban foglalt uniós álláspontot; kéri, hogy a régióba irányuló fegyver kivitel nyomom követését egy, a tagállamok közötti konzultációs mechanizmus révén biztosítsák;

21. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a szomszédos országok túl gyakran beavatkoznak a belső válságokba, ideértve a politikai és katonai beavatkozást is, ami hozzájárul a régió államközi kapcsolatainak tartós romlásához és a konfliktusokhoz; felszólítja a régió harmadik országait, hogy tartózkodjanak a belső konfliktusok által érintett országokba irányuló fegyver kivitteltől vagy harcok küldésétől, valamint attól, hogy katonai vagy félkatonai erők révén katonailag beavatkozzanak más, konfliktusban álló országokban, mivel az ilyen beavatkozások hozzájárulnak a regionális destabilizációhoz, aláássák az állami struktúrákat és különböző ideológiai irányultságú harcok csoportját támogatják; e tekintetben elítéli, hogy Törökország rendszeresen megsérti Irak szuverenitását és területi integritását; elítéli továbbá, hogy Irán a közelmúltban ballisztikus rakétákat és dróntámadásokat intézett az iraki kurdisztáni régió ellen, ami az iraki szuverenitás és területi integritás indokolatlan megsértését jelenti; határozottan ellenzi a drónok bírósági eljárás nélkül és területen kívül végrehajtott kivégzések során történő alkalmazását, és felszólít egy arra vonatkozó kötelezettségvállalásra, hogy a megfelelő nemzetközi fórumokon dolgozzanak az ilyen bevetések globális tilalmán; kiemeli különösen az autonóm és távirányítású rendszerek ilyen műveletek során történő használatával kapcsolatos veszélyeket;

22. felhívja az EU-t, hogy teljes mértékben használja ki az együttműködés és a pénzügyi támogatás új formáit, például a Szomszédügyi, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközt (Globális Európa) és az Európai Békakeretet, a már meghatározott vezérelvekkel összhangban és oly módon, amely előmozdítja a stabilitást és a humán fejlődést;

23. üdvözli az Unió elkötelezettségét a tömegpusztító fegyverektől mentes övezet Közel-Keleten történő létrehozása mellett, az atomsorompó-szerződés szerződő feleinek a szerződést és annak meghosszabbítását vizsgáló 1995. évi konferenciájának a Közel-Keletről elfogadott határozatával összhangban, valamint üdvözli az e teljes körű, ellenőrizhető és visszafordíthatatlan folyamatot támogató bizalomépítő intézkedések Unió általi előmozdítását; mélyszégyent fejezi ki az atomfegyverek potenciális elterjedése miatt a régióban, és felhívja az EU-t és tagállamait, hogy aktiválják és fokozzák a diplomáciai erőfeszítéseket ennek elkerülése és e jelenség felszámolása érdekében; megjegyzi, hogy Izrael – amely nem részes fele a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződésnek – régóta homályban tartja nukleáris státuszát; felszólítja Izraelt, hogy írja alá a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződést;

24. a leghatározottabban elítéli, hogy Irán kíméletlen erőszakkal lép fel azokkal szemben, akik azt követően, hogy az iráni hatóságok a rezsim kötelező öltözködési kódexének be nem tartása miatt meggyilkolták a 21 éves Mahszá Amínt, békésen tüntetnek; rendkívüli nagybecsülését, tiszteletét és támogatását fejezi ki azon nők és férfiak iránt, akik a békés tiltakozásokon való részvételükkel kiállnak az alapvető jogokért és szabadságokért, például az iráni azon jogáért, hogy ne kelljen fejkendőt viselniük; üdvözli, hogy a Tanács további célzott szankciókat alkalmaz az iráni rezsimnek az erőszakos fellépésben részt vevő vezető tisztviselőivel szemben, többek között az Iszlám Forradalmi Gárda és az erkölcsrendészet tisztviselőivel, valamint – a fokozott online cenzúrára való tekintettel – az információs miniszterrel szemben; kijelenti, hogy a Parlament nem tarthat hivatalos találkozót iráni tisztviselőkkel mindaddig, amíg Irán célzott szankciókat alkalmaz hat képviselője ellen; ismételt hangsúlyozza, hogy támogatja az átfogó közös cselekvési tervet, ugyanakkor még átfogóbb megállapodást szorgalmaz Irán rakéta programjával kapcsolatban; mélyszégyent fejezi ki amiatt, hogy Irán jelenleg is támogatja a szíriai elnyomó rezsimet és a libanoni Hezbollahot, valamint hogy az Ukrajna elleni agresszív háború ellenére katonai drónokat és rakétákat exportál Oroszországba;

2022. november 23., szerda

25. tudomásul veszi a közel-keleti régióval folytatott energiaügyi együttműködés stratégiai dimenzióját; hangsúlyozza, hogy az EU energiaforrásait diverzifikálni kell, és felszólítja az EKSZ-t és a Bizottságot, hogy értékeljék az olaj, gáz vagy hidrogén EU-ba történő behozatalára vonatkozó megállapodások biztonsági vonatkozásait; hangsúlyozza, hogy a regionális stabilitás és jólét az EU egyik kulcsfontosságú célkitűzése, tekintettel arra, hogy a régió fontos szerepet játszik az EU energiaforrásainak diverzifikálásában; felhívja az Európai Uniót, hogy az Oroszországból származó gáz- és olajimportját ne csak egyszerűen kiváltsa a tágabb Közel-Keletről származó szénhidrogén-ellátással, hanem ragadja meg az alkalmat arra, hogy 2022 előtt kétharmaddal csökkentse az orosz gáztól való függőséget annak érdekében, hogy csökkentse az EU fosszilis tüzelőanyagoktól való általános függőségét, valamint növelje a megújuló forrásokból történő energiatermelésbe és a villamosenergia-hálózatok összekapcsolásába történő beruházásokat; felhívja az EU-t, hogy fokozza együttműködését a tágabb értelemben vett közel-keleti országokkal az európai zöld megállapodással kapcsolatban; felhívja az EU-t, hogy ösztönözze és támogassa a régió országait éghajlat-politikai célkitűzéseik elérésében, különösen nagy megújulóenergia-kapacitásuk kihasználásával; úgy véli, hogy a térség szénhidrogén-kitermelésre és -kereskedelembre való támaszkodása veszélyezteti jövőbeli stabilitását; felhívja az EU-t, hogy a régióban élő tárgyalópartnerei felé hangsúlyozza a zöld átállásban való együttműködés kölcsönös előnyeit, különösen a fenntartható növekedés előnyeit; felkéri az EU-t, hogy vegye fontolóra az EU megújulóenergia-partnerség létrehozását a tágabb értelemben vett közel-keleti országokkal;

26. hangsúlyozza, hogy küzdeni kell a terrorista szervezetek és tevékenységek finanszírozása ellen; hangsúlyozza, hogy az EU-nak elő kell segítenie a pénzmosás megállítását és az illegális pénzmozgások megfékezését azáltal, hogy egyértelmű stratégiát fogad el az ilyen típusú pénzeszközök ellenőrzése terén a régió több államában tapasztalható hiányosságok kezelésére; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az Egyesült Arab Emírségek biztos menedéket nyújt az Oroszországgal szembeni uniós szankciókat kikerülő orosz oligarchák számára; hangsúlyozza, hogy a régióval kialakított fejlett és történelmi biztonsági partnerség közös megközelítést tesz szükségessé Oroszország Ukrajna ellen folytatott agressziójával és az alapvető európai érdekekkel kapcsolatban; hasonlóképpen sajnálja, hogy a szíriai rezsimmel szembeni uniós szankciókat 2011 óta kijátsszák Libanonon, Iránon és Oroszországon keresztül;

27. határozottan elítéli a terrorista csoportok által a régióban elkövetett terrortámadásokat; felhívja ezért az EU-t és tagállamait, hogy továbbra is szorosan működjenek együtt a dzsihádisták hálózatok ellen harcoló legitim kormányokkal; üdvözlöli a Bizottság és az EKSZ arra irányuló erőfeszítéseit, hogy szakértői hálózatot hozzon létre a régió számos országában működő uniós küldöttségeken a terrorizmus elleni küzdelem terén, és hogy több kormány is testre szabott segítséget nyújtson; rendszeres együttműködésre szólít fel a radikalizálódás és a terrorizmus elleni küzdelem terén, célzott, testre szabott és rendszeresen értékelt polgári programok révén; üdvözlöli a Bizottság – és különösen a Külpolitikai Eszközökért Felelős Szolgálat – arra irányuló erőfeszítéseit, hogy programokat hozzon létre a régió több országával való partnerség kialakítására a radikalizálódás és a terrorizmus elleni küzdelem terén; úgy véli, hogy az ilyen, testre szabott programok, amelyeket a kedvezményezett államok sajátos igényeinek megfelelő anyagi és pénzügyi források támogatnak, a biztonsági együttműködés hatékony eszközei lehetnek; felszólít azonban e projektek eredményességének alapos értékelésére, valamint annak biztosítására, hogy a szolgáltatók – akiket gyakran a tagállamok ügynökségei adnak – valódi szakmai szakértelem alapján megfelelő, a fogadó országok által kifejezett igényekhez igazított képzést nyújtsanak;

28. üdvözlöli, hogy a Tanács elfogadta a Magnyickij-törvényt mint az emberi jogokat megsértő személyek szankcionálására szolgáló fontos uniós eszközt; felszólít korlátozó intézkedések kidolgozására mindazon iráni tisztviselőkkel szemben, akiket felelősség terhel az iráni emberjog-védőkkel, lelkiismereti foglyokkal és az országban békésen tiltakozó személyekkel szembeni súlyos emberi jogi jogsértésekért;

Állampolgárok és emberi jogok

29. kiemeli, hogy az emberek közötti kapcsolatok és az együttműködés olyan területeken, mint az oktatás, a tudomány és a kultúra, fontos szerepet játszanak a régióban, és jelentősen hozzájárulhatnak a régió stabilitásához és a szakadékok áthidalásához az EU és a régió között, valamint a régió országai között egyaránt; ezzel összefüggésben üdvözlöli a Bizottság által a Kuvait és Katar állampolgárainak vízummentességére vonatkozóan előterjesztett javaslatot; felhívja a Bizottságot, hogy haladéktalanul kezdjen technikai megbeszéléseket azon kritériumok teljesítésének biztosítása érdekében, amelyek végső soron lehetővé teszik a kuvaiti és katari állampolgárok vízummentességét; felhívja a Bizottságot, hogy könnyítse meg a régióból származó diákok Erasmus+ programhoz való hozzáférését;

30. hangsúlyozza az EU régióbeli állandó és növekvő politikai és diplomáciai jelenlétének fontosságát, elősegítendő a stratégiai politikai párbeszédet és a régió országai közötti cseréket a stabilitás előmozdítása érdekében; felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy a közel-keleti és észak-afrikai régió belüli békés népmozgalmak kérésének megfelelően fokozzák a demokrácia, az emberi jogok és a jogállamiság előmozdítását célzó diplomáciai és politikai erőfeszítéseket;

2022. november 23., szerda

31. megjegyzi, hogy az Európai Unió és tagállamai jelenleg számos típusú katonai műveletben és együttműködésben vesznek részt a régióban: EU NAVFOR Szomália – Atalanta művelet az Élelmezési Világprogram vízi járműveinek és más veszélyeztetett szállítmányoknak a védelme, valamint a kalóztámadásoktól és fegyveres rablásoktól való elrettentés, azok megelőzése és visszaszorítása érdekében, az EU földközi-tengeri térségben folytatott IRINI katonai művelete, az USA Inherent Resolve művelete a partnererők támogatására Irak és Szíria kijelölt területein, amíg azok önállóan le nem győzik a Dáís/ISIS-t, a NATO Sea Guardian hadművelete a tengeri biztonsági kapacitásépítés, a tengeri helyzetismeret és a tengeri terrorizmus elleni küzdelem támogatása érdekében, valamint a Hormuzi-szoroson belüli, európai vezetésű tengeri helyzetismereti misszió; úgy véli, hogy ezek a kötelezettségvállalások választ adnak a nemzetközi jog által felvetett kollektív fenyegetésekre, és jelentős európai hozzájárulást jelentenek a régió biztonságához; megjegyzi azonban, hogy egyes tagállamok helyi válságokban vagy konfliktusokban való egyéni részvétele nem része az európai szinten – például Szíriában vagy Líbiában – szorosabban összehangolt megközelítéseknek; hangsúlyozza, hogy az uniós jelenlét emberi jogi szempontból nyomon kell követni és értékelni kell, és figyelembe kell venni az emberi biztonsági kritériumokat;

32. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a régió vezetői az autoriter kormányzás felé való visszalépéssel reagáltak a számos arab országban 2010-ben, 2011-ben és később a demokratikus reformokért folytatott kiterjedt utcai tiltakozásokra, tovább korlátozva a polgárok és lakosok szólásszabadságát, egyesülési szabadságát, gyülekezési szabadságát és sajtószabadságát; hangsúlyozza, hogy a jogállamiság és az emberi jogok, a jó kormányzás és a korrupció elleni küzdelem előnyös az emberek számára, és elősegíti a régió stabilitását; hangsúlyozza, hogy az eshetőség, hogy a régióban bárki önkényes fogva tartással és kínzással szembesülhet, olyan elfogadhatatlan bizonytalanságot jelent a térség valamennyi polgára számára, amely további társadalmi nyugtalanság forrása, és a nemzeti intézményekkel szembeni bizalmatlanságot és ellenérzéseket ébreszt;

33. elítéli, hogy az emberi jogi jogvédőket, aktivistákat, újságírókat és az államhatalom szerint kritikát megfogalmazó személyeket a régió egészében továbbra is súlyos és mindenre kiterjedő állami elnyomás sújtja; felhívja az EU és a tagállamok helyszíni küldöttségeit, hogy a helyi hatóságokkal való kapcsolattartás során kezeljék prioritásként az emberi jogi kérdéseket, és biztosítsák valamennyi uniós iránymutatás, többek között az emberi jogok védelmezőiről szóló iránymutatások, valamint az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó cselekvési terv teljes körű és szigorú végrehajtását; felhívja az EU-t, hogy mozdítsa elő a toleranciát és a vallásszabadságot a régióban; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a harmadik országokkal kötött uniós társulási megállapodások demokratikus záradékát ténylegesen alkalmazzák minden olyan esetben, amikor az emberi jogok egyértelműen sérülnek; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy használjanak fel minden rendelkezésükre álló többoldalú fórumot, beleértve az ENSZ-et is, hogy újítsák meg a független nemzetközi vizsgálati és jelentéstételi mechanizmusokat – vagy hozzanak létre újakat – a nemzetközi humanitárius jog és a nemzetközi emberi jogi normák legsúlyosabb megsértésének kezelésére a közel-keleti régióban, különös tekintettel a kínzásra, az erőszakos eltüntetésekre és a bírósági eljárás nélkül végrehajtott kivégzésekre; felszólít e célból az ENSZ Jemennel foglalkozó, elismert nemzetközi és regionális szakértőkből álló csoportjának visszaállítására, az egyiptomi emberi jogi jogsértések nyomon követésére és jelentésére szolgáló ENSZ-mechanizmus létrehozására, valamint az ENSZ líbiai független tényfeltáró missziója megbízatásának megújítására;

34. mélységes aggodalmának ad hangot a tömeges megfigyelési technológiák értékesítésének, kivitelének, frissítésének és fenntartásának emberi jogi hatásai miatt a régióban, tekintettel arra, hogy a régió országaiban régóta jellemző a technológiák belpolitikai elnyomás céljából történő visszaélésével; elítéli, hogy a régió visszaél a kémsoftver-technológiával, például az izraeli NSO Group vállalat Pegasus kémprogramjával; hangsúlyozza, hogy a politikai vezetők, újságírók, aktivisták vagy a civil társadalom ellen irányuló, megfigyelési szoftverekkel való visszaélés az alapvető jogok és szabadságok súlyos megsértésének minősül; hangsúlyozza, hogy az új digitális technológiák konkrét fenyegetést jelentenek az emberijog-védőkre, az ellenzéki szereplőkre, az újságírókra és másokra nézve a tevékenységük ellenőrzése, korlátozása és aláásása révén; kéri az EU-t, hogy kezdeményezze a kémprogram-technológia értékesítésére, átadására és használatára vonatkozó azonnali, globális moratórium előmozdítását egy ezzel kapcsolatos szilárd szabályozási keret elfogadásáig; kéri az EU-t és a tagállamokat, hogy az európai megfigyelési technológiák bármilyen jövőbeli exportja és a kapcsolódó technikai segítségnyújtás során gondoskodjanak teljes körű emberi jogi átvilágításról és megfelelő felülvizsgálatról; felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy működjenek együtt a harmadik országok kormányaival az elnyomó kiberbiztonsági és terrorizmusellenes jogalkotási gyakorlatok és jogszabályok megszüntetése érdekében; felhívja az illetékes hatóságokat, hogy engedjék szabadon a lelkiismereti okokból bebörtönzötteket, köztük az újságírókat és a civil újságírókat, és tegyék lehetővé a szabad, független és sokszínű médiakörnyezet kialakulását saját stabilitásuk és biztonságuk hosszú távú érdekében; hangsúlyozza a dezinformáció és az álhírterjesztés elleni küzdelem fontosságát a régióban, és felhívja az EU-t, hogy tegyen megfelelő lépéseket, különösen a független média és az oktatási célú polgári kezdeményezések támogatása révén;

35. felhívja az EU-t, hogy továbbra is mozdítsa elő az erős és független civil társadalom kialakulását a régióban, különösen a szakszervezetekkel, nőszervezetekkel és környezetvédelmi szervezetekkel való együttműködés révén; megjegyzi, hogy az EU-nak érdeke, hogy együttműködjön a helyi civil társadalmi szervezetekkel a régió országaival kapcsolatos szakpolitikáinak gondosabb megalapozása, értékelése és diverzifikálása érdekében; hangsúlyozza, hogy a civil

2022. november 23., szerda

társadalom mozgásterének számos országban tapasztalható szűkülése a regionális stabilitást fenyegeti; mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az elmúlt évtizedben számos országban jelentősen zsugorodott az egyesülési szabadság, és a civil társadalmi szervezetek támadások érték, akár jogi, akár de facto elnyomás és megfélemlítés révén; határozottan megerősíti, hogy az alapvető polgári és politikai jogok és szabadságok védelme jogszerű munkaterület a civil társadalmi szervezetek számára, többek között a közel-keleti régióban is;

36. kiemeli a nők elleni erőszak súlyosságát a régióban, különösen konfliktushelyzetekben; kéri az EU-t és tagállamait, hogy szólítsák fel régióbeli tárgyalópartnereiket, hogy növeljék a nők részvételét a konfliktusok megelőzésében és megoldásában, a béketárgyalásokban, a béketeremtésben, a békefenntartásban, a humanitárius reagálásban és a konfliktust követő újjáépítésben; e tekintetben kéri az EU-t, hogy mutasson példát, és biztosítsa a nők méltányos képviselését saját uniós küldöttségeiben és misszióiban; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy a tágabb értelemben vett közel-keleti régióban tett konfliktusrendezési erőfeszítéseikbe építsék be az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325 (2000) sz. határozatát; megismétli arra irányuló felhívását, hogy a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési tervet teljes körűen hajtsák végre és kezeljék prioritásként az EU külső tevékenységének minden területén; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy sürgessék a régióban zajló konfliktusokban érintett valamennyi felet, hogy hozzanak különleges intézkedéseket fegyveres konfliktusok esetén a nők és lányok nemi alapú erőszakkal, különösen a nemi erőszakkal és a szexuális bántalmazás egyéb formáival szembeni védelme érdekében; hangsúlyozza a helyi nőszervezetek támogatásának fontosságát mint a társadalmi szerepvállalás előmozdításának eszközét;

37. felhívja a régióbeli hatóságokat, hogy minden körülmények között tartsák fenn a kínzás tilalmát, amelyről különösen az ENSZ kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmódok elleni egyezménye rendelkezik, és amelyet a régió országainak legtöbbje aláírt és ratifikált; felhív a halálbüntetés eltörlésére az egész régióban; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az Öböl-menti térséggel kialakítandó stratégiai partnerségről szóló közös közlemény nem vezetett be emberi jogi biztosítékokat az Öböl-menti államokkal folytatott, terrorizmus elleni együttműködés tekintetében, és ragaszkodik ahhoz, hogy az Öböl-menti és a közel-keleti országokkal folytatott ilyen irányú együttműködés az ilyen biztosítékok szigorú alkalmazásához legyen kötve; mély aggodalommal állapítja meg, hogy a régió országaiban továbbra is olyan homályosan megfogalmazott „terrorizmusellenes” jogszabályokat fogadnak el, amelyek végrehajtása a gyakorlatban az eltérő vélemények jogszerű és békés kifejezésének bűncselekménnyé nyilvánításához vezet; üdvözli az Arab-öböl országaival, valamint Izraellel, Jordániával és Libanonnal folytatott kétoldalú emberi jogi párbeszédet; hangsúlyozza azonban, hogy az ilyen párbeszéd nem korlátozódhat bizonyos napirendi pontok gépies „kipipálására”, hanem arra kell irányulniuk, hogy konkrét kötelezettségvállalásokat és eredményeket érjenek el a partnerországokban az emberi jogok terén tett konkrét előrelépés érdekében; hangsúlyozza továbbá, hogy az éves emberi jogi párbeszéd nem jelenthetik az egyetlen lehetőséget az érintett országokkal folytatott emberi jogi tárgyalásokra; felhívja az EU-t és a tagállamok vezetőit, hogy az ÖET-tagállamokbeli kollégáikkal tartott magas szintű találkozókra ismételjék meg a párbeszéd során felmerült aggodalmakat és az ott megfogalmazott ajánlásokat; mély aggodalmát fejezi ki a szaúd-arábiai emberi jogi helyzet folyamatos romlása miatt, ami abban tükröződik, hogy 2022-ben nőtt a kivégzések száma, és hogy szaúdi állampolgárokat – például Salma al-Shehabot – 45 év börtönbüntetésre ítélték a közösségi média használata miatt; mély aggodalmát fejezi ki az érdemi elszámoltathatóság hiánya miatt Dzsamál Hasogdzsi, a Washington Post újságírójának meggyilkolásával kapcsolatban;

38. kiemeli az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjében meghatározott fenntartható fejlődési célok fontosságát, amelyek kulcsfontosságúak a régió stabilitásának előmozdítása tekintetében; hangsúlyozza, hogy tovább kell erősíteni az EU és a régió országai közötti együttműködést annak érdekében, hogy e célok mindegyike teljesüljön, különös tekintettel azokra, amelyek a globális együttműködést igénylő kihívásokkal, például az éghajlatváltozással kapcsolatosak, egyértelmű stratégiákat, időkereteket és célokat határozva meg ezeken a területeken; hangsúlyozza, hogy az Unió úgy tudja leghatékonyabban előmozdítani a régió biztonságát és stabilitását, ha a mögöttes okok kezelésére összpontosít;

o

o o

39. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Arab Államok Ligája főtítkárnak, az Unió a Mediterrán Térségért főtítkárnak, az Öböl-menti Együttműködési Tanács főtítkárnak, valamint e szervezetek tagállamai kormányainak és parlamentjeinek.

2022. november 23., szerda

P9_TA(2022)0409

A diabétesz megelőzése, kezelése és jobb ellátása az EU-ban a Diabétesz Világnap alkalmából

Az Európai Parlament 2022. november 23-i állásfoglalása a cukorbetegség megelőzéséről, kezeléséről és jobb ellátásáról az EU-ban a diabétesz világnapja alkalmából (2022/2901(RSP))

(2023/C 167/05)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 168. cikkére,
- tekintettel a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendre, különösen a 3. fenntartható fejlődési cél 4. alcéljára (a nem fertőző betegségekből származó idő előtti elhalálozás egyharmadával történő csökkentése megelőzéssel és kezeléssel, valamint a mentális egészség és jóllét elősegítése), és a 3. fenntartható fejlődési cél 8. alcéljára (egyetemes hozzáférés biztosítása az egészségügyi ellátáshoz, beleértve a pénzügyi kockázatokkal szembeni védelmet, a minőségi alapvető egészségügyi szolgáltatásokhoz történő hozzáférést, valamint a hozzáférést a biztonságos, megfelelő hatású és minőségű, megfizethető árú alapvető gyógyszerekhez és vakcinákhoz) ⁽¹⁾,
- tekintettel a nem fertőző betegségek megelőzésére és felügyeletére vonatkozó globális nyomon követési keretrendszerre, különösen azon prioritásra, hogy megállítsuk a cukorbetegség és az elhízás esetei számának növekedését ⁽²⁾,
- tekintettel az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 2019. április 9–10-én a türkménisztáni Aşgabatban tartott, nem fertőző betegségekről szóló európai magas szintű konferenciájának „Time to Deliver in Europe: meeting non-communicable disease targets to achieve the Sustainable Development Goals” (Ideje teljesíteni Európában: a nem fertőző betegségekre vonatkozó célkitűzések teljesítése a fenntartható fejlődési célok elérése érdekében) című eredményjelentésére ⁽³⁾,
- tekintettel a WHO cukorbetegségekre vonatkozó globális paktumára ⁽⁴⁾,
- tekintettel a diabétesz járványszerű terjedésének az Európai Unióban történő megakadályozásáról szóló, 2012. március 14-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640) és az erről szóló, 2020. január 15-i európai parlamenti állásfoglalásra ⁽⁶⁾,
- tekintettel „A »termelőtől a fogyasztóig« stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerért” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0381) és a Parlament erről szóló, 2021. október 20-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel az európai gyógyszerstratégiáról szóló, 2020. november 25-i bizottsági közleményre (COM(2020)0761) és a Parlament erről szóló, 2021. november 24-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel az európai rákellenes tervről szóló, 2021. február 3-i bizottsági közleményre (COM(2021)0044) és a Parlament „Európa megerősítéséről a rák elleni küzdelemben – egy átfogó és összehangolt stratégia felé” című, 2022. február 16-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ <https://sdgs.un.org/goals>

⁽²⁾ A nem fertőző betegségek globális nyomon követési keretrendszere (Egészségügyi Világszervezet).

⁽³⁾ <https://apps.who.int/iris/handle/10665/347381>

⁽⁴⁾ <https://www.who.int/initiatives/the-who-global-diabetes-compact>

⁽⁵⁾ HL C 251. E, 2013.8.31., 47. o.

⁽⁶⁾ HL C 270., 2021.7.7., 2. o.

⁽⁷⁾ HL C 184., 2022.5.5., 2. o.

⁽⁸⁾ HL C 224., 2022.6.8., 47. o.

⁽⁹⁾ HL C 342., 2022.9.6., 109. o.

2022. november 23., szerda

- tekintettel a 2021–2027-es időszakra szóló uniós egészségügyi cselekvési program (az „EU az egészségért” program) létrehozásáról szóló, 2021. március 24-i (EU) 2021/522 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁰⁾,
 - tekintettel az európai egészségügyi adatterről szóló rendeletre irányuló bizottsági javaslatra (COM(2022)0197),
 - tekintettel az egészségügyi technológiaértékelésről szóló, 2021. december 15-i (EU) 2021/2282/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹¹⁾,
 - tekintettel a Bizottság 2022. június 20-i „Egészségesebben, együtt” elnevezésű, a nem fertőző betegségekre vonatkozó uniós kezdeményezésére ⁽¹²⁾,
 - tekintettel az Egészségügyi Világszervezetnek a gyógyszerek, vakcinák és más egészségügyi termékek piaci átláthatóságának javításáról szóló, 2019. május 28-i állásfoglalására,
 - tekintettel a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési tervre ⁽¹³⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a cukorbetegség az egyik leggyakoribb nem fertőző betegség; mivel az EU-ban több mint 33 millió ember él cukorbetegséggel; mivel az előrejelzések szerint 2030-ra a cukorbetegek száma az EU-ban 38 millióra fog emelkedni ⁽¹⁴⁾;
- B. mivel az Unióban a cukorbeteg akár fele nem éri el az optimális vércukorszint-célértékeket ⁽¹⁵⁾, ami a cukorbetegséggel összefüggő szövődmények fokozott kockázatához, ez pedig a jóllét romlásához és egyéb következményekhez vezet, beleértve a termelékenység visszaesését és a társadalomra háruló költségeket; mivel a világon az európai régióban a legmagasabb az 1-es típusú cukorbetegséggel élő gyermekek és fiatalok száma ⁽¹⁶⁾;
- C. mivel a cukorbetegek több mint 95 %-a 2-es típusú cukorbetegségben szenved, amelynek kockázati tényezői közé tartozik az egészséges tartomány feletti testsúly, a dohányzás, a testmozgás hiánya és az egészségtelen táplálkozás; mivel a 2-es típusú cukorbetegség egyre elterjedtebb a gyermekek és a fiatal felnőttek körében ⁽¹⁷⁾;
- D. mivel kimutatták, hogy az 1-es és 2-es típusú cukorbetegség hátrányosan befolyásolja a várható élettartamot ⁽¹⁸⁾; mivel a becslések szerint a cukorbetegség a negyedik vezető halálok Európában ⁽¹⁹⁾;
- E. mivel a cukorbetegség jelenleg nem gyógyítható;
- F. mivel a cukorbetegség korosztálytól és társadalmi háttértől függetlenül bárkit sújthat;
- G. mivel a cukorbetegség egyenlőtlenül érinti a különböző társadalmi-gazdasági csoportokat, és a társadalmi-gazdasági tényezők meghatározzák az emberek életére gyakorolt hatását;
- H. mivel minden betegnek joga van az optimális kezeléshez, pénzügyi lehetőségeitől, nemétől, korától vagy nemzeti hovatartozásától függetlenül, mivel sürgősen biztosítani kell a biztonságos, hatékony és megfizethető kezelésekhöz való egyenlő hozzáférést az EU-n belül;

⁽¹⁰⁾ HL L 107., 2021.3.26., 1. o.

⁽¹¹⁾ HL L 458., 2021.12.22., 1. o.

⁽¹²⁾ https://health.ec.europa.eu/publications/eu-non-communicable-diseases-ncds-initiative-guidance-document_en

⁽¹³⁾ <https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/en/>

⁽¹⁴⁾ https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/health/diabetes_en

⁽¹⁵⁾ <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1479164116679775>

⁽¹⁶⁾ <https://diabetesatlas.org/atlas/tenth-edition/>

⁽¹⁷⁾ <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/diabetes>

⁽¹⁸⁾ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7673790/>

⁽¹⁹⁾ <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/327971/9789289041904-eng.pdf>

2022. november 23., szerda

- I. mivel az uniós polgárok a megelőzés terén továbbra is egyenlőtlenséggel szembesülnek, nem azonos mértékben védettek a kockázati tényezőkkel szemben, nem kapnak egyenlő tájékoztatást az egészséges magatartásformák tekintetében, és a felretájékoztatással szemben sincsenek egyenlő módon felvértezve; mivel az uniós polgárok körében – az egyes tagállamokat, illetve bármely ország egyes régióit tekintve – nincs egyenlőség a megfizethető és minőségi kezeléshez és ellátáshoz való időben történő hozzáférés tekintetében sem;
- J. mivel a cukorbetegség számos egészségügyi szövődmény okozója, és a cukorbeteg egyharmadánál diabéteszes retinopátia⁽²⁰⁾, egyharmaduknál pedig szív- és érrendszeri betegségek alakulnak ki⁽²¹⁾; mivel a végstádiumú veseelégtelenségek négyötöde 2-es típusú cukorbetegséggel és/vagy magas vérnyomással élőknel fordul elő⁽²²⁾; mivel a cukorbetegség korai halálózást és fogyatékoságot (vaktságot, amputációkat, szívelégtelenséget) okoz;
- K. mivel a 2-es típusú cukorbetegség egyes formái, a terhesség alatti cukorbetegség, a cukorbetegséggel összefüggő szövődmények és a cukorbetegség egyéb következményei megelőzhetők olyan szakpolitikák révén, amelyek az állapot megváltoztatható kockázati tényezőivel foglalkoznak, mint például az aktív és dohányzásmentes életmód előmozdítása, az egészséges élelmiszerekhez való hozzáférés, valamint az egészség környezeti, kulturális és társadalmi-gazdasági meghatározó tényezőivel foglalkozó szakpolitikák révén, továbbá a korai diagnózis és cselekvés előmozdítása révén; mivel azonban a cukorbetegséget gyakran túl későn diagnosztizálják, és az EU-ban a cukorbeteg mintegy harmada jelenleg nem is tud a betegségéről⁽²³⁾;
- L. mivel a tápértékre vonatkozó adatoknak a csomagolás előoldalán való feltüntetése segíti a polgárokat abban, hogy egészségesebb élelmiszereket válasszanak, és ezáltal kerüljék a magas só-, zsír- és cukortartalmú élelmiszerek egészségtelen fogyasztását, valamint megelőzzék az elhízást, amely a 2-es típusú cukorbetegség kialakulásának egyik fő meghatározó kockázati tényezője;
- M. mivel a cukorbeteg azok közé tartoznak, akiket a Covid19 a leg súlyosabban érintett, nemcsak a betegség súlyos formáinak kialakulási kockázata miatt, hanem az ellátás járvány alatti megszakadásából eredő későbbi szövődmények kockázata miatt is⁽²⁴⁾;
- N. mivel a cukorbetegség összetett és többtényezős betegség, más állapotokkal és az ellátás minden szintjével való kölcsönhatása miatt; mivel a betegség megelőzése és kezelése mutathatja az egészségügyi rendszer minőségét, hatékonyságát, teljesítményét és rezilienciáját; mivel a cukorbetegség hatékony kezelése és ellátása más nem fertőző betegségek és egyéb betegségek vonatkozásában is jobb eredményekhez vezet;
- O. mivel 100 évvel az inzulin áttörést jelentő felfedezése után még mindig számos egyenlőtlenség áll fenn világszerte és a tagállamok között és azokon belül az ellátáshoz való hozzáférés, az oktatás, az autonómia, a gyógyszerek, a vércukorszint ellenőrzésére szolgáló eszközök, a készletek és a technológiák, valamint az egészségre gyakorolt hatások tekintetében⁽²⁵⁾; mivel az 1-es típusú cukorbetegség esetében további kutatásokra van szükség az egyedi kockázati tényezők egyértelmű megállapításához, annak meghatározásához, hogy miként lehet a legjobban elősegíteni az 1-es típusú cukorbetegség korai diagnosztizálását, és azonosítani azokat a betegeket, akik a jövőben esetlegesen immunológiai kezelésben részesülhetnek; mivel további – többek között magatartástani – kutatásokra van szükség a leghatásosabb beavatkozások fejlesztéséhez és további meghatározásához a 2-es típusú cukorbetegség megelőzése és kezelése érdekében;
- P. mivel az összes tagállamban az egészségügyi kiadások körülbelül 9 %-át a cukorbetegség kezelésére fordítják⁽²⁶⁾, és mivel e költségek akár 75 %-a potenciálisan megelőzhető szövődményekhez kapcsolódik⁽²⁷⁾; mivel a megelőzés minden gyógymódnál hatékonyabban csökkenti a cukorbetegség bizonyos típusainak előfordulását, elterjedtségét és szövődményeit, valamint ez a cukorbetegség hosszú távú kézben tartásának legköltséghatékonyabb stratégiája is;

⁽²⁰⁾ <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26605370/>

⁽²¹⁾ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5994068/>

⁽²²⁾ <https://idf.org/our-activities/care-prevention/diabetes-and-the-kidney.html>

⁽²³⁾ <https://diabetesatlas.org/atlas/tenth-edition/>

⁽²⁴⁾ <https://idf.org/our-network/regions-members/europe/covid-19.html>

⁽²⁵⁾ <https://www.mepinterestgroupdiabetes.eu/wp-content/uploads/2021/03/MMD-BLUEPRINT-FOR-ACTION-ON-DIABETES.pdf>

⁽²⁶⁾ <https://www.idf.org/our-network/regions-members/europe/europe-news/487:idf-europe-statement-on-the-eu-ncd-initiative-%E2%80%93-80%93-healthier-together%C2%A0.html>

⁽²⁷⁾ <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/17853332/>

2022. november 23., szerda

- Q. mivel a cukorbetegeknek maguknak kell kézben tartaniuk saját állapotukat, az egészségügyi szakemberektől csak szórványosan, évente néhány alkalommal kapnak tanácsot vagy támogatást; mivel a cukorbetegség nemcsak pénzügyi terhet ró az egyénre és családjára, hanem pszicho-szociális kérdéseket is felvet, továbbá az életminőséget is rontja; mivel a vércukorszint saját részre elvégzett mérésével kapcsolatos innovációk elősegítik a vércukorszint könnyebb és jobb szabályozását; mivel az ilyen innovációkhoz való gyors hozzáférés támogatása a cukorbeteg javára válik, mivel azok javítják a cukorbetegség sikeres kezelését, megelőzve ezáltal az egészségügyi szövődményeket és az ezekkel járó egészségügyi költségeket;
- R. mivel nem létezik uniós szintű jogi keret a cukorbeteg vagy más krónikus betegséggel élők hátrányos megkülönböztetése tekintetében, és az ilyen betegséggel élőkkel szemben fennálló előítéletek még mindig igen elterjedtek Uniószerthe az iskolákban, a munkaerő-felvétel során, a munkahelyen, biztosításkötéskor és a vezetői engedélyekhez szükséges vizsgálatok során; mivel az elmúlt években a cukorbetegséggel kapcsolatos ismeretek, valamint a kezelés és a technológia fejlődése azt eredményezte, hogy a cukorbetegek sokkal pontosabban és folyamatosan ellenőrizhetik vércukorszintjüket, ami lehetővé teszi számukra, hogy leküzdjék a napi tevékenységük során korábban észlelt kockázatokat;
- S. mivel kimutatták, hogy a cukorbetegséggel és más nem fertőző betegséggel élő embereknél humanitárius vészhelyzetek során nagy a kockázata az ellátás megszakadásának és a még súlyosabb tünetek és szövődmények kialakulásának;
- T. mivel számos uniós intézkedés foglalkozott a cukorbetegséggel, beleértve az egészséges életmód előmozdításáról és a cukorbetegség megelőzéséről szóló 2006. évi tanácsi következtetéseket, valamint a diabétesz járványszerű terjedésének Európai Unióban történő megakadályozásáról szóló, 2012. március 14-i parlamenti állásfoglalást; mivel a cukorbetegséggel járó növekvő terhekre adandó válasz érdekében szilárd érvek szólnak ezen erőfeszítések fokozása mellett, és a tagállamoknak sürgősen határozott lépéseket kell tenniük, különösen az uniós szintű összehangolt erőfeszítések hozzáadott értékének fényében; mivel az „Egészségesebben, együtt” elnevezésű, a nem fertőző betegségekre vonatkozó uniós kezdeményezés foglalkozik a tagállamok néhány, a Parlament 2012-es állásfoglalásában felvetett szükségletével és kérésével, azonban hiányzik belőle a tagállami fellépés egyértelmű kerete, és nem tűz ki konkrét célkitűzéseket és célértékeket, amelyek lehetővé tennék célok meghatározását és az előrehaladás mérését;
1. mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy egyre több ember él cukorbetegséggel, és szolidaritását fejezi ki e súlyos betegségben szenvedő betegek és családjaik felé;
 2. emlékeztet a 75. Egészségügyi Világkögyűlésen elfogadott, a cukorbetegséggel kapcsolatos 2030-ra vonatkozó globális lefedettségi célokra, beleértve az alábbi célokat: a cukorbeteg 80 %-át diagnosztizálják; 80 %-uk jól kezeli a glikémiát; a diagnosztizált cukorbeteg 80 %-ának legyen jól szabályozott a vérnyomása; a 40 éves vagy annál idősebb cukorbeteg 60 %-a kapjon sztatintokat; valamint az 1-es típusú cukorbeteg 100 %-a férjen hozzá megfizethető, minőségi inzulin- és vércukorszint-önellenőrző eszközökhöz; hangsúlyozza, hogy az EU 2030-as lefedettségi céljainak még ambíciózusabbnak kell lenniük;
 3. üdvözli a Bizottság és a WHO Európai Regionális Irodája által a WHO Európai Regionális Bizottságának 2020. évi 70. ülésén kiadott közös nyilatkozatot, amelyben ígéretet tettek arra, hogy fokozzák a már egyébként is erős partnerségüket és azt új egészségügyi prioritásokhoz igazítják, beleértve a nem fertőző betegségekre adott átfogó választ⁽²⁸⁾;
 4. üdvözli az „Egészségesebben, együtt” elnevezésű, a nem fertőző betegségekre vonatkozó uniós kezdeményezés kidolgozását, és felhívja a tagállamokat, hogy használják ki a dokumentumban vázolt bevált gyakorlatokat és a különböző uniós programokon keresztül rendelkezésre bocsátott finanszírozást;
 5. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tanúsítsanak politikai elkötelezettséget, és tüzzenek ki ambíciózus célokat, hogy megfordítsák a cukorbetegséggel élő európaiak számának növekedését, csökkentsék az uniós polgárok közötti egyenlőtlenségeket, valamint javítsák a cukorbeteg ellátását és életminőségét;

(28) https://health.ec.europa.eu/system/files/2020-11/2020_who_euro_cooperation_en_0.pdf

2022. november 23., szerda

6. e tekintetben hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak teljes mértékben meg kell valósítania az „Egészségesebben, együtt” elnevezésű, a nem fertőző betegségekre vonatkozó uniós kezdeményezést, többek között azáltal, hogy együttműködik a tagállamokkal a cukorbetegséggel kapcsolatos adatgyűjtés közös, szabványosított kritériumainak és módszereinek kidolgozásában és végrehajtásában, valamint a cukorbetegséggel kapcsolatos átfogó epidemiológiai adatok, továbbá az EU-ban a cukorbetegség megelőzésének és kezelésének költségeire vonatkozó gazdasági adatok gyűjtésében, nyilvántartásában, nyomon követésében és kezelésében, beleértve a betegek preferenciáit és a betegek által generált adatokat; hangsúlyozza, hogy a bevált gyakorlatok előmozdítása és kiaknázása, valamint a klinikai beavatkozások és prevenció programok hatékonyságára irányuló kutatások támogatása nemcsak a cukorbetegség, hanem a cukorbetegség minden egyéb szövődménye és komorbiditása vonatkozásában is jobb eredményekhez vezet;

7. felhívja a tagállamokat, hogy dolgozzák ki, hajtsák végre és kövessék nyomon a cukorbetegséggel kapcsolatos nemzeti terveket és stratégiákat, amelyeknek összehasonlítható mérőkövetekkel és célokkal kell rendelkezniük, beleértve egy kockázatcsökkentési és szűrési/korai cselekvési összetevőt, amely többek között az egészség társadalmi-gazdasági meghatározó tényezőire, az egészséget támogató környezet előmozdítására, valamint az egészségügyi és digitális jártasságra, az oktatás és a tudatosság mind a lakosság széles rétegei, mind a különösen a magas kockázatú csoportok (például prediabéteszesek) körében való növelésére irányul, és amelynek célja az egyenlőtlenségek csökkentése és az egészségügyi erőforrások optimalizálása;

8. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy minden uniós intézkedés és dokumentum minden munkaterületen a legfrissebb bizonyítékokat tükrözze, különösen a megváltoztatható kockázati tényezők és a kockázatcsökkentő intézkedések tekintetében, és pontos képet adjon a cukorbetegségről a megőlyegzés és a hátrányos megkülönböztetés leküzdése érdekében;

9. hangsúlyozza, hogy nagyobb figyelmet kell fordítani valamennyi nem fertőző betegség megelőzésére, és felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék meg, hajtsák végre és értékeljék a megfelelően finanszírozott megelőzési terveket;

10. sajnálatát fejezi ki az EU-ban a nem fertőző betegségek megelőzése terén is tapasztalható jelentős egészségügyi egyenlőtlenségek miatt; ragaszkodik ahhoz, hogy azonosítsák és kezeljék kiemelt figyelemmel a kiszolgáltatott, marginalizálódott, társadalmilag kirekesztett lakosságot és a távoli területeken élő embereket (például az orvosi központoktól távol eső vidéki, elszigetelt vagy legkülső régiókban élőket), biztosítva a megelőzési szolgáltatásokhoz való hozzáférésüket; e tekintetben úgy véli, hogy a megelőzést a társadalmi igazságosság összefüggésében is el kell helyezni, ami az egyéni magatartás változásain túlmutató, a lakosság egészére kiterjedő közpolitikákon alapuló rendszerszintű változásokat tesz szükségessé;

11. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a betegeknek az alap- és másodlagos ellátáshoz, valamint a diabétesz-kezelésekhez és a technológiákhoz – köztük az e-egészségügyi technológiákhoz, például a folyamatos vércukorszint-ellenőrző rendszerekhez és az új inzulinadagoló rendszerekhez – való folyamatos hozzáférést, valamint segítsék a betegeket az életen át tartó megfelelő önkezeléshez szükséges készségek és ismeretek elsajátításában és fenntartásában;

12. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a nem fertőző betegségeket olyan nézőpontból kell szemlélni, amely elismeri, hogy az emberi egészség, az állatok és a környezet egészsége szorosan összefügg, és ezért a nem fertőző betegségek leküzdésére irányuló minden intézkedésnek szilárdan az „Egy az egészség” koncepcióban kell gyökereznie;

13. hangsúlyozza az uniós egészségügyi jogszabályoknak és intézkedéseknek, többek között a határon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogokról szóló irányelvnek⁽²⁹⁾, az uniós közegészségügyi ügynökségek felülvizsgált megbízatásának, a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelettervezetnek (COM(2020)0727), a dohánytermékekről szóló irányelvnek⁽³⁰⁾, „az EU az egészségért” programnak és az uniós gyógyszerstratégiának a fontosságát a krónikus betegségek megelőzésében és az egészségügyi kockázatok kezelésében;

14. hangsúlyozza az egészséges ételmezési környezet alapvető szerepét a nem fertőző betegségek megelőzésében, és kéri a tagállamokat és a Bizottságot, hogy fokozzák fellépéseiket annak biztosítása érdekében, hogy a legegészségesebb és legfenntarthatóbb élelmiszerek egyben a legmegfizethetőbbek is legyenek;

⁽²⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/24/EU irányelve (2011. március 9.) a határon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok érvényesítéséről (HL L 88., 2011.4.4., 45. o.).

⁽³⁰⁾ HL L 127., 2014.4.29., 1. o.

2022. november 23., szerda

15. hangsúlyozza, hogy a nem fertőző betegségek megváltoztatható kockázati tényezőit olyan szakpolitikák révén kell kezelni, amelyek előmozdítják az aktív és dohányzásmentes életmódot, az egészséges élelmiszerekhez és a testmozgáshoz való hozzáférést, és amelyek foglalkoznak a rossz egészségi állapot környezeti, kulturális és társadalmi-gazdasági tényezőivel;

16. elismeri, hogy az elhízás a 2-es típusú cukorbetegség elsődleges kockázati tényezője; hangsúlyozza az egészséges táplálkozás szerepét a 2-es típusú cukorbetegség megelőzésében és kezelésében; hangsúlyozza, hogy a cukorbetegség egyéni kockázata csökkenthető a fenntartható módon termelt növények és növényi alapú élelmiszerek, például friss gyümölcsök és zöldségek, teljes kiőrlésű gabonák és hüvelyesek fogyasztásának növelésével⁽³¹⁾; hangsúlyozza továbbá, hogy foglalkozni kell a hús és az ultrafeldolgozott termékek, valamint a magas cukor-, só- és zsírtartalmú termékek túlzott mértékű fogyasztásával; üdvözlö az EU iskolagyümölcs-, iskolazöldség- és iskolatejprogramjának, valamint a mezőgazdasági termékek promóciójára vonatkozó szakpolitikájának felülvizsgálatát;

17. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ösztönözzék és segítsék a fogyasztókat az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékozott, egészséges és fenntartható döntések meghozatalában a csomagolás elülső oldalán feltüntetett kötelező, harmonizált uniós tápértékjelölés bevezetésével, amely jelölés megbízható és független tudományos bizonyítékokon alapul; üdvözlö, hogy az uniós gyermekgarancia hangsúlyt fektet az egészséges táplálkozásra, és új uniós cselekvési terv kidolgozását kéri a gyermekkori elhízással kapcsolatban; támogatja adóügyi intézkedések bevezetését annak érdekében, hogy a friss élelmiszerek (például a gyümölcsök és a zöldségek, a hüvelyesek és a teljes kiőrlésű gabonafélék) nemzeti szinten megfizethetőbbé és hozzáférhetőbbé váljanak, különösen az alacsony jövedelműek számára; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy alkalmazzanak az árázásra vonatkozó olyan politikákat, mint például a hozzáadottérték-adó differenciálása és a forgalmazást szabályozó intézkedések, amelyek célja, hogy befolyásolják az alacsony telítettségű, transzzsír-, só- és cukortartalmú élelmiszerek és italok iránti keresletet, valamint ezek hozzáférhetőségét és megfizethetőségét; támogatja az édesített italok és a magas zsír-, só- és cukortartalmú feldolgozott élelmiszerek reklámozásának – beleértve a közösségi médiában történő reklámozást is – korlátozására vonatkozó rendelkezések tagállamok általi felülvizsgálatát, és kíváncsian várja „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia keretében ezzel kapcsolatban bejelentett jogalkotási javaslatokat;

18. hangsúlyozza, hogy a dohányzás, a káros alkoholfogyasztás és a környezetszennyezés más krónikus betegségek kockázati tényezői is; megismétli a krónikus betegségek megelőzésére irányuló integrált programra vonatkozó felhívását, amely programot az egészségfejlesztéssel, a betegségmegelőzéssel és a nem fertőző betegségek kezelésével foglalkozó irányítócsoporthal szoros együttműködésben kell kidolgozni;

19. megismétli az európai zöld megállapodás fontosságát, amely jelentős mértékben hozzájárul a betegségek megelőzéséhez Európában a levegő-, élelmiszer-, víz- és talajszennyezés, valamint a vegyi anyagoknak való kitettség csökkentése, és az egészséges élelmiszerekhez való hozzáférés és az azokkal kapcsolatos információk biztosítása révén; kéri, hogy „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiának, a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiának, a szennyezőanyag-mentességi stratégiának és a toxikus anyagoktól mentes környezetre vonatkozó stratégiának képezze részét egy, a szakpolitikáknak a nem fertőző betegségek előfordulására gyakorolt hatására vonatkozó értékelés;

20. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a nemzeti egészségügyi szolgáltatások digitalizálását és új eszközök és technológiák bevezetését, amelyek hatékonyabb adatgyűjtést, nyomon követést és fellépést tesznek lehetővé az önkezelés javítása, a cukorbetegséggel összefüggő szövődmények és a cukorbetegség egyéb következményei jelentette kockázatok csökkentése, valamint az életminőség javítása érdekében; hangsúlyozza, hogy az egészségügyben a digitális átállásnak együtt kell járnia a fokozott digitális egészségügyi jártassággal, felhasználóbarátnak és betegközpontúnak kell lennie, és elő kell mozdítania a bizalmat az adatvédelem és a kiberbiztonság magas színvonalának biztosításával; e tekintetben hangsúlyozza az európai egészségügyi adattérben rejlő lehetőségeket a nem fertőző betegségek, köztük a cukorbetegség vonatkozásában;

21. felhívja a Bizottságot, hogy strukturált módon lépjen kapcsolatba a betegszervezetekkel, valamint a cukorbetegséggel és más krónikus betegséggel élő emberekkel, és ösztönözze a cukorbeteg számára leginkább fontos eredmények elérésére koncentrált intézkedések közös rendszerének kidolgozását, amelyet a szabályozásbeli értékeléshez és az ármegállapítással és ártámogatással kapcsolatos döntéshozatalhoz, valamint a vonatkozó szakpolitikák – többek között a cukorbetegséggel kapcsolatos nemzeti tervek és figyelemfelhívó programok – kidolgozása és végrehajtása során használnak fel;

22. felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is biztosítson átlátható módon pénzügyi támogatást a kulcsfontosságú nem kormányzati szervezeteknek, beleértve azokat is, amelyek a betegek, a fogyasztók és az egészségügyi szakemberek érdekét képviselik;

⁽³¹⁾ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5466941>

2022. november 23., szerda

23. felhívja a tagállamokat, hogy vizsgálják felül és adott esetben fejlesszék nemzeti ellátási modelljeiket, a teljes ellátási úton a személyközpontú és teljesen integrált ellátás bevezetésére összpontosítva, különös tekintettel a betegségmegelőzésre, a cukorbetegség szövődményeinek megelőzésére és a mentális egészségügyi támogatásra;
24. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy térképezzék fel és kezeljék a humán és az analóg inzulin előtt álló akadályokat, valamint biztosítsák a megfizethetőséget mind a felhasználók, mind a nemzeti egészségügyi rendszerek számára;
25. felhívja a Bizottságot, hogy szolgáljon konkrét iránymutatással a tagállamoknak a cukorbetegség humanitárius vészhelyzetek idején történő folyamatos kezelésének biztosítására, és kiemeli, hogy a humanitárius válaszlépések keretében biztosítani kell a cukorbetegség ellátását;
26. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a továbbképzést az alapellátásban és a lakosság-közelében az ellátás integrációját és folytonosságát, különös tekintettel a multidiszciplináris gondozó csoportokon belüli szakemberek közötti együttműködésre;
27. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy javítsák az európai és a tagállamok közötti diabéteszkutatás koordinációját;
28. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a cukorbetegséggel és számos komorbiditásával és szövődményével kapcsolatos kielégítetlen klinikai igényekre irányuló kutatást, figyelembe véve a cukorbeteg és más krónikus betegséggel élők életminősége javításának szükségességét; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a minőségbiztosított, megfizethető inzulin, valamint az injekciós és vércukorszint-ellenőrző eszközök gyártási kapacitását a verseny, a nemzeti ellátás és a betegek hozzáféréseinek javítása érdekében;
29. hangsúlyozza az orvosi kutatás és innováció kiválóságának jelentőségét az Unióban, és felhívja a Bizottságot, hogy e tekintetben építsen az európai rákellenes terv munkájára; megismétli a 2021. november 24-i állásfoglalásában megfogalmazott felhívását, hogy támogassák az alulreprezentált népesség, például az idősek, gyermekek, nők és a komorbiditással – köztük elhízással, mint elsődleges morbiditással vagy adott esetben mint más, nem fertőző betegséghez, például cukorbetegséghez vezető krónikus betegséggel – élők körében végzett további kutatásokat;
30. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a gyógyszerek elérhetősége és megfizethetősége továbbra is kihívást jelent a nemzeti egészségügyi rendszerek számára, és hogy az innovatív gyógyszerek költségesek vagy egyes tagállamokban kereskedelmi okokból nem is kerülnek piacra;
31. megismétli a Bizottsághoz intézett felhívását annak biztosítására, hogy az orvosi kutatás és fejlesztés uniós finanszírozása a beruházások teljes átláthatóságától és nyomon követhetőségétől, az ellátás valamennyi tagállamban való biztosításától, valamint a betegek számára a legjobb eredményektől függjön, többek között a gyártott gyógyszerek hozzáférhetősége és megfizethetősége tekintetében;
32. felhívja a Bizottságot, hogy rendszeres időközönként vizsgálja felül az ösztönzőrendszert, növelje az árak átláthatóságát, emelje ki a megfizethetőséget és a betegek gyógyszerekhez való hozzáférést korlátozó tényezőket; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy foglalkozzon a gyógyszerhiány kiváltó okaival, és javasoljon olyan fenntartható megoldásokat, amelyek előmozdítják a szabadalmon belüli és a szabadalmon kívüli versenyt, valamint a generikus és biohasonló gyógyszerek időben történő piacra lépését;
33. megismétli arra irányuló felhívását, hogy garantálni kell, hogy a kutatási prioritásokat a betegek és a népegészségügy szükségletei határozzák meg, és hogy a közpénzeket átlátható módon ruházzák be, biztosítva az ilyen partnerségekből és közpénzekből származó termékek elérhetőségét és megfizethetőségét;
34. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a vonatkozó munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó jogi keretet és a közúti biztonsági előírásokat a cukorbetegséggel szembeni további megkülönböztetés elkerülése érdekében;
35. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a cukorbetegség elleni fellépés folyamatos finanszírozását a jelenlegi és az elkövetkezendő uniós kutatási keretprogramok keretében, beleértve az integrált ellátási modellek kutatását, a cukorbetegség megelőzése és kezelése terén tett hatékony beavatkozásokat, valamint a digitális technológiáknak a cukorbetegség önkezelésére és a magatartásbeli változásokra gyakorolt hatását;
36. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2022. november 24., csütörtök

P9_TA(2022)0417

Az emberi jogok helyzete Afganisztánban, különös tekintettel a nők jogainak viszszaeszesítésére és az oktatási intézmények ellen irányuló támadásokra**Az Európai Parlament 2022. november 24-i állásfoglalása az afganisztáni emberi jogi helyzetről, és különösen a nők jogainak romlásáról és az oktatási intézmények elleni támadásokról (2022/2955(RSP))**

(2023/C 167/06)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az afganisztáni helyzetről elfogadott korábbi állásfoglalásaira, különösen a 2021. szeptember 16-i⁽¹⁾ és a 2022. április 7-i⁽²⁾ állásfoglalására,
- tekintettel az emberi jogok védelméről és az EU külső migrációs politikájáról szóló, 2021. május 19-i állásfoglalására⁽³⁾,
- tekintettel a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló, 2022. november 14-i és az Afganisztánról szóló, 2021. szeptember 15-i tanácsi következtetésekre, amelyek öt kritériumot vázoltak fel a tálibok által vezetett *de facto* hatóságokkal való uniós kapcsolatfelvétel tekintetében,
- tekintettel a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője Afganisztánról szóló nyilatkozataira,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának Afganisztánról szóló határozataira, többek között a 2626 (2022), a 2596 (2021), a 2543 (2020) és a 2513 (2020) számú határozatra,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének az afganisztáni helyzetről szóló, 2022. november 10-i határozatára,
- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának az afganisztáni nők és leányok emberi jogi helyzetéről szóló, 2022. július 8-i határozatára,
- tekintettel az ENSZ afganisztáni emberi jogi helyzettel foglalkozó különleges előadójának 2022. szeptember 9-i jelentésére,
- tekintettel az ENSZ afganisztáni segítségnyújtási missziójának (UNAMA) 2022. július 20-i jelentésére, amely felvázolja az afganisztáni emberi jogi helyzetet a tálib hatalomátvétel óta eltelt 10 hónapban,
- tekintettel a táliboknak az afganisztáni ügyvivő kormány létrehozásáról szóló, 2021. szeptember 7-i bejelentésére,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára és a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára,
- tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló ENSZ-egyezményre és a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezményre, amelyeket Afganisztán ratifikált,
- tekintettel a menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. július 28-án aláírt genfi egyezményre és annak 1967. évi jegyzőkönyvére,
- tekintettel az egyrészt az Európai Unió és tagállamai, másrészt az Afgán Iszlám Köztársaság között 2017. február 18-án létrejött partnerségi és fejlesztési együttműködési megállapodásra,

⁽¹⁾ HL C 117., 2022.3.11., 133. o.

⁽²⁾ HL C 434., 2022.11.15., 86. o.

⁽³⁾ HL C 15., 2022.1.12., 70. o.

2022. november 24., csütörtök

- tekintettel az emberi jogok védelmezőiről, a gyermekek jogainak előmozdításáról és védelméről, valamint a nőkkel és lányokkal szembeni erőszakról és a velük szembeni megkülönböztetés valamennyi formája elleni küzdelemről szóló uniós tematikus iránymutatásokra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel a tálibok 2021. augusztus 15-én a NATO és szövetséges csapatok kivonását követően átvették a hatalmat Afganisztánban; mivel visszaállították az Afgán Iszlám Köztársaságot, és egy csak férfiakból álló kormányt neveztek ki, köztük az 1996–2001-es tálib rezsim több tagját is, akik közül néhányat terrorizmus vádjával körözik; mivel az EU továbbra is szilárd álláspontot képvisel a *de facto* tálib kormány el nem ismerése tekintetében;
- B. mivel a tálibok lerombolják az elmúlt 20 évben elért eredményeket; mivel újra létrehozták az erkölcsösség terjesztéséért és a kicsapongás megelőzéséért felelős minisztériumot, bezárták a Nőügyi Minisztériumot, az Afganisztáni Független Emberi Jogi Bizottságot és a nőket és lányokat támogató egyéb helyi struktúrákat, eltörölték a nőket védő, korábban érvényes jogszabályokat, és szigorú korlátozásokat vezettek be a nők jogaira vonatkozóan; mivel a tálibok kizárták a nőket a közigazgatásból, és nem vontak be nőket új, el nem ismert kormányukba;
- C. mivel a tálib hatalomátvétel óta egyre inkább korlátozzák a nők és lányok alapvető jogait, különösen az oktatáshoz és a foglalkoztatáshoz való hozzáférést, valamint a szabad mozgás tekintetében; mivel a nők gyakorlatilag egyáltalán nem vehetnek részt a közéletben;
- D. mivel a 12 évesnél idősebb lányoktól megtagadják az oktatást Afganisztánban; mivel Afganisztán *de facto* hatóságai 2022. január 15-én ígéretet tettek arra, hogy minden szinten lehetővé teszik a lányok számára, hogy 2022. március második felében, az új tanév kezdete után visszatérjenek az iskolába; mivel a diáklányok nem járhatnak hetedik vagy annál magasabb osztályba; mivel ez sérti az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában rögzített, valamennyi gyermek oktatáshoz való alapvető jogát; mivel az afgán lányok és nők bátor békés tüntetéseket tartottak az országban, követelve az oktatáshoz való joguk tiszteletben tartását; mivel a gyermekházasságok száma jelentősen nőtt;
- E. mivel az emberijog-védők sorozatos letartóztatásával a tálibok a közelmúltban fokozták a nők és lányok rendszerszintű elnyomását; mivel Alia Azizi, a Herat női börtön igazgatója 2021 októberében eltűnt; mivel az emberi jogi szervezetek azt gyanítják, hogy erőszakos cselekmény áldozata lett; mivel 2022. november 3-án a tálibok megszakították azt a sajtókonferenciát, amelyen bejelentették az Afgán Nőmozgalom az Egyenlőségért megalakulását, és letartóztattak egy nőt, Zarifa Jaqobit és négy férfi kollégáját; mivel 2022. november 11-én a tálibok letartóztatták Farhat Popalzai prominens aktivistát, az afgán nők spontán mozgalmának egyik alapítóját; mivel 2022. november 13-án a tálibok őrizetbe vettek egy másik nőjogi aktivistát, Humaira Yusufot;
- F. mivel naponta érkeznek jelentések az emberi jogok megsértéséről, többek között letartóztatásokról, fogva tartásról, emberrablásról, kínzásról, fenyegetésről, zsarolásról, gyilkosságokról, valamint az emberi jogi aktivisták és családtagjaik elleni támadásokról; mivel az ilyen jogsértések esetében továbbra is teljes mértékben hiányzik az elszámoltathatóság; mivel a tálibok nemrégiben arra utasították a bírákat, hogy teljes mértékben hajtsák végre a saria jogot tálib értelmezésben, ami kegyetlen és embertelen büntetésekhez vezethet, és felveti az emberi jogok további megsértésének lehetőségét;
- G. mivel a tálib hatalomátvétel a kisebbségi csoportok, különösen a hazarok, a hinduk, a szikhek és a keresztények elleni támadások fokozódásához vezetett; mivel a tálib hatalomátvétel óta az Iszlám Állam Khorasan tartománya és más szereplők számos támadást hajtottak végre a túlnyomórészt síita kisebbség, a hazar közösség ellen; mivel ezek a támadások és a hazarok történelmi üldözése emberiség elleni bűncselekménynek minősülhetnek; mivel 2021 augusztusa óta rendszeresen támadják imahelyeiket, valamint oktatási és egészségügyi központjaikat, tagjaikat önkényesen letartóztatják, megkínózzák, szimbolikusan kivégezik, kilakoltatják, marginalizálják, és egyes esetekben száműzik őket az országból; mivel 2021-ben és 2022-ben több oktatási központot – különösen a Sayed ul Shuhadát, az Abdul Rahman Shahidot, a Mumtazt és a Kaaj Oktatási Központot – megtámadtak a kabuli Dasht-e Barchi-i

2022. november 24., csütörtök

- túlnyomórészt hazarak lakta körzetében; mivel a támadások több száz halálos áldozatot és sebesültet követeltek; mivel a jelentések szerint a tálib erők tüzet nyitottak és fizikai erőszakot alkalmaztak a támadások elleni tüntetések feloszlására;
- H. mivel az afganisztáni humanitárius helyzet gyorsan romlik, és aránytalanul sújtja a nőket és lányokat; mivel a tálib kormány által bevezetett új politikák súlyosan csökkentették a nők munkaképességét, többek között segélyszervezetek munkatársaiként is, ami negatívan befolyásolja a nők humanitárius segítségnyújtáshoz való hozzáférését is; mivel a nők munkaerő-piaci részvételének korlátozása tovább súlyosbította a nők szegénységét, és a becslések szerint 850 000 lányt fenyeget a gazdasági és szexuális kizsákmányolás, valamint a gyermekházasság veszélye; mivel az Afganisztánban még fellelhető női emberjog-védők közül négyből kevesebb mint egy számolt be arról, hogy bármilyen típusú humanitárius segélyhez vagy pénzügyi és jogi segítséghez hozzáfér;
- I. mivel az UNAMA becslése szerint 2022 júliusától a lakosság 59 %-a szorult humanitárius segítségre, ami 2021 elejéhez képest 6 milliós növekedést jelent; mivel 2023-ban várhatóan 28 millió ember szorul humanitárius segítségre, ebből 13 millió gyermek; mivel a World Food Programme becslése szerint 18,9 millió afgán él az élelmiszer-ellátás súlyos bizonytalanságában; mivel 4,3 millió afgán kényszerült elhagyni lakóhelyét, és 5,6 millióan kényszerültek szomszédos országokba kivándorolni; mivel Irán és Pakisztán fogadja be az afgán menekültek nagy részét, amelyek összesen 2,2 millió afgán menekültet regisztráltak;
- J. mivel 2022 júniusában pusztító földrengés sújtotta Kelet-Afganisztánt, több mint 1 000 ember halálát okozva és több mint 6 000 embert megsebesítve; mivel 2022 augusztusában Afganisztán több részén heves esőzések fordultak elő, amelyek áradásokat, árvizeket és földcsuszamlásokat okoztak, a média beszámolóit szerint több mint 180 ember halálát okozva és több mint 250 embert megsebesítve; mivel a földrengések, áradások, aszályok, valamint a Covid19-világjárvány hatása és az Ukrajna elleni orosz invázió következtében emelkedő nyersanyagárak súlyosbították a már amúgy is súlyos humanitárius helyzetet;
- K. mivel az EU 2021 októberében 1 milliárd EUR összegű humanitárius segélycsomagot indított Afganisztán számára, hogy támogassa az országban és a régióban élő kiszolgáltatott helyzetben levő afgánokat; mivel a G20-ak a világ legkiszolgáltatottabbjainak nyújtott 210 millió EUR-s élelmiszersegélyt tartalmazó új humanitárius segélycsomagjuk részeként 75 millió EUR-t terveznek Afganisztán számára folyósítani az ország drámai élelmiszerbiztonsági helyzetének megoldására;
- L. mivel a független média és a civil társadalom mozgástere drasztikusan szűkült a tálibok alatt; mivel a különböző tálib szervek által hozott rendeletek jelentősen korlátozták az újságírói tevékenységet, és az újságírók önkényes letartóztatásának növekedéséhez vezettek;
1. mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a 2021. augusztusi tálib hatalomátvétel óta folyamatosan romlik a politikai, gazdasági, humanitárius, emberi jogi és biztonsági helyzet Afganisztánban, különösen a nők és a lányok esetében; ismételten kifejezésre juttatja megingathatatlan szolidaritását és elkötelezettségét Afganisztán népe mellett;
 2. elítéli, hogy a tálibok alatt a nők és lányok jogainak gyakorlása elképesztő mértékben visszaszorult, ami jelenleg nemi apartheidnek minősül; elítéli a tálibok által a nők szabad mozgására vonatkozóan bevezetett további korlátozásokat; felhívja Afganisztán *de facto* hatóságait annak biztosítására, hogy a nőkre vonatkozó valamennyi nemi alapú korlátozást megszüntessék, és hogy a nők ismét aktívan részt vehessenek az afganisztáni közéletben; hangsúlyozza, hogy ez alapvető előfeltétele kell, hogy legyen a nemzetközi közösség tálibokkal való bármilyen együttműködésének;
 3. elítéli a lányok középfokú oktatásának felhárító tilalmát, amely közvetlenül sérti a lányok oktatáshoz való egyetemes jogát; emlékeztet rá, hogy a tálibok ígéretet tettek arra, hogy újra lehetővé teszik a nők oktatáshoz való hozzáférését; ezért követeli, hogy a tálibok tartsák be saját ígéreteiket, oldják fel a tilalmat és haladéktalanul folytassák a tanítást, továbbá biztosítsák az UNESCO oktatási céljainak teljesítését; sürgeti az EU-t, hogy növelje a nők és lányok jogainak védelmén dolgozó afgán csoportok támogatását, beleértve a lányok alternatív oktatási lehetőségeit, és finanszírozzon konkrét segítségnyújtási és védelmi programokat, többek között ösztöndíjak révén és a vízumok gyors kiadásának biztosításával az uniós ösztöndíjban részesülő afgán diákok és tudósok számára;

2022. november 24., csütörtök

4. elítéli az emberi jogvédők, újságírók és más civil társadalmi szereplők, LMBTIQ+-személyek, másként gondolkodók, bírák elleni könyörtelen támadásokat, valamint a békés tüntetéseknek és az eltérő vélemények kifejezésének brutális elnyomását az ország egész területén; elítéli a nők és az emberi jogok védelmezőinek – köztük Zarifa Jaqobi és kollégái, Farhat Popalzai és Humaira Jusuf – letartóztatását; követeli azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátásukat; sürgeti az EU-t, hogy minőségi oktatási és foglalkoztatási lehetőségek biztosításával fokozza az afgán nők és emberi jogok védőinek, valamint a száműzetésben élő nőknek nyújtott politikai és pénzügyi támogatását, és garantálja biztonságukat;
5. megdöbbenőnek tartja a kisebbségi csoportok elleni egyre gyakoribb támadásokat és a kisebbségek marginalizálását, beleértve a kabuli Kaaj Oktatási Központban nemrégiben elkövetett támadást; részvétét fejezi ki az áldozatok hozzátartozóinak, és szolidaritásáról biztosítja a túlélőket; felhívja a *de facto* hatóságokat, hogy állítsák bíróság elé a támadások felelőseit, és vonják őket felelősségre;
6. mély aggodalmát fejezi ki a hazara, hindu, szikh, keresztény és más kisebbségek tálib hatalomátvétel óta tapasztalt helyzete miatt, valamint az ellenük irányuló szisztematikus támadások és széles körű megkülönböztetés miatt, beleértve az önkényes letartóztatásokat, kínzásokat és egyéb bántalmazásokat, gyorsított kivégzéseket és erőszakos eltüntetéseket; emlékeztet a *de facto* hatóságok felelősségére, hogy tiltsák meg és akadályozzák meg az összes etnikai és vallási közösséggel szembeni hátrányos megkülönböztetést, és védjék meg imahelyeiket, valamint oktatási és egészségügyi központjaikat;
7. mélyesen sajnálja, hogy a tálib hatalomátvétel óta az információhoz való hozzáférés egyre nehezebbé vált, az újságírói függetlenséget jelentősen korlátozták, és a civil társadalmi szervezetekre egyre nagyobb nyomást gyakorolnak a *de facto* hatóságok; sürgeti a tálibokat, hogy biztosítsanak olyan környezetet, amely lehetővé teszi az újságírók, a média és a civil társadalmi szervezetek számára, hogy akadályok és megtorlástól való félelem nélkül végezhesék tevékenységüket;
8. megismétli rendkívüli aggodalmát a romló humanitárius helyzet miatt; sürgeti az országokat, hogy fokozzák és hangolják össze humanitárius segítségnyújtásukat az ENSZ ügynökségeivel és a nem kormányzati szervezetekkel; felszólítja a *de facto* hatóságokat, hogy szüntessenek meg a humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos minden korlátozást és akadályt, és hangsúlyozza, hogy megfelelő hozzáférést kell biztosítani az ilyen segítséget nyújtó szervezetek számára; sürgeti az EU-t és tagállamait, hogy foglalkozzanak a jelenlegi humanitárius válság mögött meghúzódó gazdasági tényezőkkel, és tegyenek meg mindent a humanitárius segítségnyújtás fokozása érdekében, amelynek a nemi dimenziót is figyelembe kell vennie;
9. aggodalmát fejezi ki az éghajlatváltozás és a környezetkárosodás Afganisztánra gyakorolt pusztító hatása miatt, amely országot az ENSZ a világ hatodik, az éghajlatváltozásnak leginkább kitett országaként tart számon; sürgős fellépésre szólítja fel a nemzetközi közösséget annak érdekében, hogy segítse az afgánokat e drámai helyzet kezelésében, amely aránytalanul sújtja a kiszolgáltatott csoportokat, például a nőket és a lányokat;
10. üdvözli és támogatja az ENSZ-misszió és az ENSZ Afganisztánnal foglalkozó különleges előadójának munkáját, mivel alapvető fontosságú az országban fennálló emberi jogi helyzet nyomon követése és az arról való jelentéstétel; felhívja az EU-t és a nemzetközi közösséget, hogy fokozzák munkájuk politikai és pénzügyi támogatását;
11. üdvözli, hogy a Nemzetközi Büntetőbíróság újraindítja az Afganisztánban elkövetett emberiség elleni és háborús bűnökkel kapcsolatos vizsgálatot; felszólítja az EU-t, hogy a fokozott elszámoltathatóság érdekében fokozza az információmegosztás, a kutatás, a nyomon követés és a felügyelet támogatását;
12. emlékeztet arra, hogy az Unió szilárd állásponttal rendelkezik a tálibokkal való bárminemű politikai párbeszédet illetően, amelynek lényege, hogy a tárgyalás feltételét képezi az emberi jogok általános érvényesítéséhez és a jogállamisághoz kapcsolódó öt tematikus kritérium; kiemeli, hogy 2021. augusztus 15. óta ezek a tematikus kritériumok csak egyértelműen romlottak, ami azt jelenti, hogy a tálib hatóságok legitimitása nem indokolt; rámutat, hogy a jelenlegi tematikus kritériumokat aktualizálni kell az EU hosszú távú afganisztáni stratégiájának kialakítása érdekében, tekintettel a jelenlegi helyzetre és arra, hogy a tálibok nem teljesítették eredeti ígéreteiket;
13. felszólítja az EU-t, hogy törekedjen az emberi jogi helyzet folyamatos romlásáért felelős tálib vezetés elleni célzott intézkedések listájának bővítésére;

2022. november 24., csütörtök

14. felszólítja a *de facto* hatóságokat, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket a nők és a lányok elleni erőszak – beleértve a kényszerházasságot és a párkapcsolati erőszakot – elleni küzdelem érdekében, és haladéktalanul vonják felelősségre az elkövetőket; felszólítja a *de facto* hatóságokat, hogy nyissák meg újra az országos áldozatsegítő rendszert;
 15. felszólítja az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ), az uniós küldöttségeket és a tagállamok nagykövetségeit, hogy fokozzák az afgán emberijog-védők és független újságírók támogatását az országban és azon kívül, többek között azáltal, hogy az erre vonatkozó uniós iránymutatásokkal összhangban egyszerűsítik az emberijog-védők áttelepítését;
 16. felszólít egy olyan képvisleti és választott kormány létrehozására, amely minden szinten bevonja a nőket és a kisebbségeket a döntéshozatali folyamatba;
 17. felszólítja az ENSZ Emberi Jogi Tanácsát, hogy hozzon létre egy kiegészítő, folyamatos elszámoltathatósági mechanizmust, amely kivizsgálja a nemzetközi jog szerint bűncselekménynek minősülő emberi jogi jogsértéseket és visszaéléseket, különösen a nők és lányok elleni erőszakot;
 18. megjegyzi, hogy további nemzetközi erőfeszítésekre van szükség a nők által vezetett, Afganisztánon belüli párbeszéd és afgán női hálózatok támogatása érdekében, az országon belül és kívül egyaránt; felszólítja az EKSZ-t, hogy továbbra is vonja be a Parlamentet és a többi uniós intézményt az afgán női vezetők fórumába; felszólítja az alelnököt/főképviselet, a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek lépéseket az afgán nők Afganisztánról szóló politikai párbeszédekben való részvételének biztosítása érdekében;
 19. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseletének és az EU afganisztáni különmegbízottjának.
-

2022. november 24., csütörtök

P9_TA(2022)0418

A demokratikus ellenzék és a civil társadalom folyamatos elnyomása Belaruszban

Az Európai Parlament 2022. november 24-i állásfoglalása a belarusz demokratikus ellenzék és civil társadalom folyamatos elnyomásáról (2022/2956(RSP))

(2023/C 167/07)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Belaruszról szóló korábbi állásfoglalásaira,
 - tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, valamint az összes olyan emberi jogi egyezményre, amelynek Belarusz részes fele,
 - tekintettel a Tanács 2020. október 12-i következtetéseire,
 - tekintettel az Európai Tanács 2021. október 21–22-i ülésének következtetéseire,
 - tekintettel a nemzetközi és független belarusz emberi jogi szervezetek által készített jelentésekre,
 - tekintettel Anaïs Marinnek, az ENSZ belarusz emberi jogi helyzettel foglalkozó különleges előadójának az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa számára készített, 2021. május 4-i és 2022. július 20-i jelentéseire, valamint az ENSZ szakértőinek 2022. október 10-i, a bebörtönzött Nobel-díjas és más belarusz jogvédők azonnali szabadon bocsátására irányuló felhívására,
 - tekintettel az ENSZ emberi jogi főbiztosának a belarusz emberi jogi helyzet 2020. évi elnökválasztás előtti és utáni alakulásáról szóló, 2022. március 4-i jelentésére,
 - tekintettel a G7-ek külügyminisztereinek Belaruszról szóló 2022. november 4-i nyilatkozatára,
 - tekintettel az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) médiaszabadsággal foglalkozó képviselőjének az újságírók és a médiában dolgozók Belaruszban való tartós bebörtönzéséről szóló, 2022. július 13-i nyilatkozatára,
 - tekintettel az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) szóvivőjének a független média képviselői elleni bírósági ítéletről szóló, 2022. október 7-i nyilatkozatára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel a belarusz rezsimek által a civil társadalom és az emberi jogi aktivisták ellen folytatott rendszeres elnyomás célja az, hogy minden fennmaradó független hangot elhallgattasson; mivel becslések szerint különböző időpontokban több mint 10 000 belarusz személyt tartottak fogva a rezsimek elleni tiltakozás miatt; mivel az emberi jogi aktivistákat, az ellenzéki politikusokat, a civil társadalom képviselőit, a művészeket, a független újságírókat, a szakszervezeti vezetőket és tagokat, valamint más aktivistákat rendszeresen erőszakos elnyomásnak vetik alá és az ország elhagyására kényszerítik;
- B. mivel 2020 augusztusa óta fokozódott az emberi jogok megsértése Belaruszban, ahol 2022 novemberében több mint 1 400 politikai foglyot tartanak fogva, köztük a 2022-ben Nobel-békedíjas Alesz Bjaljackit; mivel a fogvatartottak jegyzéke tartalmaz kiskorúakat, fogyatékosággal élő személyeket, nyugdíjasokat és súlyosan beteg embereket; mivel folytatódott a politikai foglyok pereit, és az ítéleteket korábban soha nem látott léptékben szabták ki;

2022. november 24., csütörtök

- C. mivel egyre több erőszakos fellépésre kerül sor Belarusz széles körben támogatott demokratikus ellenzéki mozgalma ellen; mivel 2022 októberében a hrodnai regionális bíróság 25 éves börtönbüntetést szabott ki Mikalaj Autuhovics politikai aktivistára teljesen koholt vádak alapján, amelyek magukban foglalták a hazaárulást; mivel ez a Lukasenka-rezsim egyik ellenfelére valaha kiszabott leghosszabb börtönbüntetés; mivel Autuhovicsot, aki nyáron éhségstrájkba kezdett, bebörtönzésének kezdete óta rendszeresen megverik és kínozzák;
- D. mivel az ügy további 11 vádlottját és Autuhovicsot együtt „Autuhovics-tizenkettő” csoportnak nevezik, és összesen 169,5 év börtönbüntetésre ítélték őket, nevezetesen Paval Szavát, Halina Dzerbist, Volha Majoravát, Viktor Sznyehurt, Uladzimir Hundart, Szjarhej Razanovicsot, Paval Razanovicsot, Ljobov Razanovicsot, Irina Melhert, Anton Melhert és Irina Haracskínát; mivel a fogvatartottak közül egyeseket ismételt magánzárkába zártak, azt követően, hogy családjuk beszámolt a börtönőrök által a foglyokon elkövetett erőszokról és kínzásokról;
- E. mivel a belarusz bíróságok több száz tisztességtelen és önkényes ítéletet hoztak a „körtánc” ügyben folytatott politikai indíttatású perekben, és a meghallgatásokat gyakran zárt ajtók mögött, jogszerű eljárás nélkül és az uniós diplomatáknak az eljárások megfigyeléséből való kizárásával tartották;
- F. mivel a belarusz vizsgálóbizottság távollétükben különleges eljárást kezdeményezett a belarusz demokratikus ellenzék vezetői és a Koordinációs Tanács tagjai, nevezetesen Szvjatlana Cihanouszkaja, Pavel Latuska, Volha Kavalkova, Marija Maroz, Szjarhej Dileuszkij, Dmitrij Navosa, Valerija Zanemonszkaja, Danyil Bogdanovics, Janina Szazanovics, Volha Viszockaja, Alekszandra Heraszimova, Aljakszandr Opejkin és Dmitrij Szolovjev ellen;
- G. mivel a demokratikus ellenzéki pártok vezetőit és képviselőit, köztük Pavel Szevjarinyecet, Mikalai Kazlout, Antanyina Kavaljevát, Akszana Aljakszejevát, Taccjana és Dzmistri Kaneuszkit, Ihar Szalavejt, Pavel Szpirint, Uladzimir Nyapomnyascsihot, Aljakszandr Agrajcovicsot, Pavel Belavuszt, Andrej Kudzikot, Mikolaj Szjarhjenkát, Ramuald Ulant, Aljakszandr Nahelát, Andrej Kabanaut, Artur Szmajjakout, Andrej Aszmalouszkit, Dzjana Csarnusinát, Mikola Sztatkevicsot, Szjarhej Cihanouszkit, Viktor Babarikát, Marija Kalesznyikavát, Makszim Znakot, Ihar Loszkit, Szergej Szparist továbbra is embertelen körülmények között tartják bebörtönözve;
- H. mivel a belarusz rezsim nem vizsgálja a rendőrségi brutalitásról szóló több ezer bejelentést; mivel ehelyett előlépteti és jutalmazza az e cselekményekért felelős személyeket; mivel az emberi jogok megsértésének széles körű büntetlensége állandósítja a belarusz nép kétségbeejtő helyzetét; mivel a jogállamiság hiánya csorbítja az áldozatok tisztességes eljáráshoz való jogát;
- I. mivel Belarusz az egyetlen olyan ország Európában, amely halálbüntetést alkalmaz, és a közelmúltban bejelentették, hogy ki fogják végezni a rezsim egyes politikai ellenfeleit; mivel 2022 januárjában módosították a belarusz büntető törvénykönyvet, amelyet Lukasenka 2022 májusában írt alá, annak érdekében, hogy a halálbüntetést kiterjesszék a „terrorcselekmények kísérletére”, végső soron a politikai disszidenseket célozva, hogy távollétükben „szélsőséges” vagy „terrorista” indokok alapján pereket indítsanak ellenük;
- J. mivel a Lukasenka-rezsim még mindig alkalmaz kínzást, és a politikai foglyok továbbra is romló egészségügyi körülményekről, megalázásról, valamint embertelen és kegyetlen bánásmódról számolnak be; mivel Lukasenka kiterjesztette az emberi jogi aktivisták és újságírók elleni kampányát, bebörtönözve Andzsej Poczobutot, a belarusz lengyel kisebbség kiemelkedő újságíróját és aktivistáját, akit felvettek a „terroristák jegyzékére”; mivel fokozódott a lengyel és más kisebbségek elfogadhatatlan üldözése, beleértve a belarusz hatóságok közelmúltbeli határozatait, amelyek célja a lengyel és litván nyelvű oktatás megszüntetése, házkutatások folytatása lengyel vezetőknél, valamint lengyel temetők és költők, írók, felkelők és a Honi Hadsereg katonái sírjainak lerombolása; mivel a hatóságok felmondták azt a szerződést, amely lehetővé tette a Vörös Katolikus Templom szabad használatát a Szent Simon és Szent Heléna római katolikus egyházközség számára, amelynek ezt követően el kellett távolítania ingóságait a templomból;
- K. mivel a belarusz emberi jogi helyzettel foglalkozó különleges előadó szerint egyetemi hallgatók önkényes fogva tartással, jogtalan elbocsátással és a tanulmányokból való kizárással szembesülnek, ami egyértelműen veszélyezteti a tudományos élet szabadságát;

2022. november 24., csütörtök

- L. mivel Belarusz kilépett az Aarhusi Egyezményből, amely jelentős sikereket ért el az információhoz való hozzáférés joga, a fenntartható fejlődés és a környezeti demokrácia megerősítése terén;
- M. mivel a hatóságok gyakran folyamodnak megfigyeléshez, online cenzúrához és dezinformációhoz, és különböző technológiákat alkalmaznak a lakosság ellenőrzésére; mivel ez az elnyomó gyakorlat újabb lépést jelent a digitális önkényuralom és az emberek digitális jogainak elnyomása felé Belaruszban, ami a polgárok fokozódó megfélemlítéséhez és a civil társadalmi tér szűküléséhez vezet; mivel ennek következtében a szólásszabadság már nem létezik;
- N. mivel 2022. november 14-én a független média beszámolt Irena Valjusz és Renata Dzemancsuk, a Belaruszi Lengyelek Uniója vezetőinek büntetőeljárásáról;
- O. mivel a belarusz Lukasenka-rezsim továbbra is lehetővé teszi Oroszország Ukrajna elleni indokolatlan agresszív háborúját azáltal, hogy engedélyezi Oroszország számára, hogy Belarusz területét Ukrajna elleni katonai támadásokra használja;
- P. mivel a háborúellenes mozgalomhoz csatlakozó belaruszokra elnyomó intézkedések várnak, letartóztatják vagy bűncselekmények elkövetésével vádolják őket, ideértve Alekszander Danilevics ügyvédet, akivel szemben az ukrajnai háború elleni nyilvános petíció aláírása miatt vádat emeltek, valamint három belarusz állampolgárt, Dzjanisz Dzikunt, Dzsmitri Ravicsot és Aleh Malcsanaut, akiket terrorizmussal vádolnak, azt állítva, hogy orosz katonai felszerelések szállításának megakadályozása céljából szabotálták a vasúti infrastruktúrát;
- Q. mivel a Vjaszna emberi jogi központra számos nyomozás és vádemelés vár, többek között Alesz Bjaljacki, Valjancin Sztefanovics, Uladzimir Labkovics, Marfa Rabkova, Leanyid Szudalenka, Taccjana Laszica és Andrej Csepjuk ügyében;
- R. mivel több mint 600 nem kormányzati szervezetet – köztük gyakorlatilag az országban tevékenykedő minden emberi jogi csoportot – felszámoltak vagy felszámolnak; mivel a független szakszervezetek üldözése még mindig folyamatban van, és vezetőik és aktivistáik, köztük Aljakszandr Jarasuk, Henadz Fjadinics, Szjarhej Antusevics, Mihail Hromau, Irina Bud-Huszaim, Janina Malas, Vaszil Berasznyeu, Zinajda Mihnyuk, Aljakszandr Misuk, Ihar Povarau, Jauhen Hovar, Arcjom Zsernak és Danyil Cseunakou továbbra is börtönben vannak; mivel júliusban a belarusz legfelsőbb bíróság megszüntette a Demokratikus Szakszervezetek Belarusz Kongresszusát, amely a független szakszervezetek ernyőszervezete, és ezáltal ténylegesen betiltotta az összes független szakszervezetet;
- S. mivel az újságírók – köztük Kacjarina Andrejeva, Irina Szaunyikava, Szjarhej Szacuk, Ihar Loszik, Kszenja Luckina és Andrej Kuznyecsik – továbbra is a rezsim által leginkább célzott csoportok egyikét alkotják; mivel 2022. október 6-án a minszki regionális bíróság 4-től 14 évig terjedő börtönbüntetésre ítélte a betiltott BelaPAN független médiaorgánum három újságíróját, nevezetesen Irina Leusina főszerkesztőt, Dzsmitri Navavsilau igazgatót és Andrej Aljakszandrau igazgatóhelyettesét, valamint egy független újságíró, Irina Zlobinát;
- T. mivel a békés gyülekezés szabadságát folyamatosan megsértik; mivel a 2020. augusztusi elcsalt elnökválasztás óta nem engedélyeznek ellenzéki utcai tiltakozásokat;
- U. mivel Lukasenka folytatja Belarusz eloroszosítására irányuló politikáját, amelynek célja a belarusz nemzeti identitás – többek között a nyelv, az oktatás és a kultúra – megnyilvánulásainak háttérbe szorítása és lerombolása önkényes letartóztatások, fogva tartások és különösen a kulturális élet meghatározó személyiségeivel szembeni brutális bánásmód révén;
1. továbbra is határozottan szolidaritást vállal a belarusz néppel, valamint a demokratikus ellenzék és a civil társadalom tagjaival, akik továbbra is kiállnak a szabad, szuverén és demokratikus Belarusz mellett;
 2. emlékeztet arra, hogy az EU és tagállamai a tömeges szavazathamisítás és szavazategyártás miatt nem ismerték el a 2020. évi elnökválasztás eredményeit, és nem ismerik el Aljakszandr Lukasenkát Belarusz elnökének; felszólít a belarusz demokratikus ellenzék és a független civil társadalom, köztük az európai politikai családokhoz tartozó tagjaik folyamatos támogatására; üdvözlí a Szvjatlana Cihanouszkaja vezetésével létrejött belarusz Egyesült Átmeneti Kabinetet, amely

2022. november 24., csütörtök

a Koordinációs Tanács és a Nemzeti Válságkezelési Központ létrehozását követően alakult meg; felszólítja a demokratikus ellenzék erőit, hogy tartsák fenn és mozdítsák elő a szabad, demokratikus és független Belarusz célkitűzésén alapuló egységet; megjegyzi, hogy sok belarusz szerint Szvjatlana Cihanouszkaja volt a 2020. évi elnökválasztás nyertese;

3. megismétli, hogy szilárdan támogatja a belarusz demokratikus ellenzékot és a civil társadalmat, és kéri őket, hogy továbbra is a belarusz nép érdekében lépjenek fel, és dolgozzanak ki tervet az ország reformjára; megjegyzi, hogy Ukrajna győzelme fel fogja gyorsítani a demokratikus változásokat Belaruszban; megismétli, hogy az EBESZ elveivel összhangban teljesíteni kell a belarusz népnek az emberi jogokon és alapvető szabadságokon, jóléten, szuverenitáson és biztonságon alapuló demokráciával kapcsolatos jogos követeléseit; megismétli azon korábbi felhívásait, hogy új választásokat kell kiírni, melyek szabad és tisztességes lebonyolítását az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala által biztosított nemzetközi megfigyelésnek kell szavatolnia;

4. határozottan elítéli az „Autuhovics-tizenkettő” csoport tagjaira, valamint a több mint 1 400 politikai fogolyra kiszabott indokolatlan és politikai indíttatású ítéleteket; követeli, hogy haladéktalanul vessenek véget az erőszaknak és az elnyomásnak, valamint feltétel nélkül bocsássák szabadon az összes politikai foglyot és a politikai okokból önkényesen fogva tartott, letartóztatott vagy elítélt személyeket, és ejtsék az ellenük felhozott valamennyi vádat; követeli továbbá teljes körű rehabilitációjukat és a törvénytelen fogva tartásuk következtében elszenvedett károk pénzügyi ellentételezését; hangsúlyozza, hogy addig is tájékoztatást kell nyújtani tartózkodási helyükről és fogvatartási körülményeikről, továbbá biztosítani kell számukra az általuk választott ügyvédekhez és az orvosi támogatáshoz való hozzáférést, valamint a családtagokkal való kommunikáció lehetőségét; követeli, hogy a Lukasenka-rezsím tegye lehetővé az összes politikai fogoly, köztük a demokráciapárti aktivisták, a demokratikus ellenzék tagjai, az emberijog-védők, az újságírók és a szakszervezeti aktivisták bírósági tárgyalásainak megfigyelők általi nyomon követését;

5. határozottan elítéli Belarusz részvételét az Ukrajna ellen indok és provokáció nélkül indított orosz agresszív háborúban; elítéli az orosz fegyveres erők újbóli bevetését Belaruszban; elítéli a belarusz tisztviselők Ukrajna elleni harcias és fenyegetésen alapuló retorikáját; megjegyzi, hogy Lukasenka és a holdudvarához tartozó személyek egyaránt felelősek az ukrajnai háborús bűncselekményekért, és ezért felelősségre kell őket vonni a nemzetközi bíróság és a Nemzetközi Büntetőbíróság előtt;

6. felhívja a Bizottságot, a tagállamokat és az EKSZ-t, hogy működjenek együtt a nemzetközi partnerekkel, így az EBESZ moszkvai mechanizmusával, az ENSZ Emberi Jogi Tanácsával, valamint a helyszíni emberijog-védőkkel és civil társadalommal, biztosítandó az emberi jogok megsértésének ellenőrzését, dokumentálását és bejelentését, valamint az ezt követő elszámoltathatóságot és az áldozatoknak nyújtott igazságszolgáltatást; üdvözlí és támogatja a Belarusszal kapcsolatos nemzetközi elszámoltathatósági platform létrehozását; ismételten hangsúlyozza annak fontosságát, hogy folytatódjon Belarusz diplomáciai elszigetelése, az EU és tagállamai csökkentsék diplomáciai jelenlétüket az országban, és folytatódjon Belarusz elszigetelése a nemzetközi szervezetekben;

7. sürgeti a belarusz hatóságokat, hogy vessenek véget az emberek elnyomásának, üldözésének, kínzásának és bántalmazásának, beleértve a nők és a kiszolgáltatott csoportok elleni erőszakot és az erőszakos eltüntetéseket; továbbra is elítéli a fogva tartás embertelen körülményeit, valamint a politikai foglyok folyamatos megalázását és a romló egészségügyi körülményeiket;

8. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy nagy, uniós székhelyű vállalatoknak beszállító vállalkozások állítólag a belarusz büntetés-végrehajtási intézetekben fogva tartottakkal végeztetnek kényszermunkát; felszólítja az összes uniós székhelyű vállalatot, hogy végezzenek gondos átvilágítást, és szüntessék meg kapcsolataikat minden olyan belarusz beszállítóval, amely ellátási láncokban kényszermunkát alkalmaz, elnyomja alkalmazottai polgári és politikai jogait, vagy nyíltan támogatja az erőszakos rezsímet; felhívja a Tanácsot, hogy szabjon ki szankciókat minden olyan, Belaruszban működő belarusz vagy nemzetközi vállalatra, amely ellátási láncokban kényszermunkát alkalmaz, elnyomja alkalmazottai polgári és politikai jogait, vagy nyíltan támogatja az erőszakos rezsímet; sürgeti a Lukasenka-rezsímet, hogy hagyjon fel azzal a gyakorlattal, hogy kényszermunkát alkalmaz a büntetés-végrehajtási intézetekben;

9. elítéli Lukasenka arra irányuló erőfeszítéseit, hogy aláássa a belarusz kultúrát, beleértve a kisebbségi kultúrákat is, és eloroszosítsa a nemzetet; felhívja az EU-t, hogy támogassa a független belarusz kulturális szervezeteket, például színházakat, kórusokat, iskolákat, népművészeti csoportokat és művészeket; sajnálatát fejezi ki a belarusz belügyminisztérium azon döntése miatt, amely az ország „Zsive Belarusz!” („Éljen Belarusz!”) hazafias jelmondatát náci mottónak bélyegezte;

2022. november 24., csütörtök

10. határozottan elítéli, hogy az orosz hadsereg belarusz területeket is használ Ukrajna elleni agressziójához; üdvözlí, hogy a belarusz társadalom fellépett azzal szemben, hogy Belarusz területét Ukrajna orosz megszállásának megkönnyítésére használják; támogatását fejezi ki a Kastus Kalinoŭski és Pahonia hadtest iránt, amely támogatja Ukrajnát az orosz agresszív háború elleni védekezésben; támogatja a belarusz demokratikus ellenzék és civil társadalom azon álláspontját, hogy Belaruszt megszállt vagy de facto megszállt területként kell elismerni, és hozzájuk társulva felszólít az orosz csapatok Belarusból és Ukrajnából való azonnali kivonására;

11. megismétli a Tanácshoz és a Bizottsághoz intézett azon felhívását, hogy előzzék meg a szankciók kijátszását, és felszólít arra, hogy az Oroszországgal szemben kiszabott szankciókat változtatás nélkül vessék ki Belarusszal szemben is, és biztosítsák azok megfelelő alkalmazását bármely jövőbeli új szankciós csomag tekintetében; felhívja a Bizottságot, a társjogalkotókat és a tagállamokat, hogy véglegesítsék az EU által befagyasztott vagyoni eszközök elkobzását lehetővé tevő jogi rendszert, amely lehetővé tenné Lukasenka, családja és a rezsim fenntartásához hozzájáruló belső kör vagyonának elkobzását is, beleértve a bírákat, ügyészeket, propagandistákat, a milíciák és a KGB tagjait, valamint az elnyomásban, elítélésben, jogellenes fogva tartásban és kínzásban részt vevő biztonságiakat, továbbá hogy ezeket a forrásokat fordítsák az áldozatok és a belarusz demokratikus ellenzék támogatására;

12. üdvözlí, hogy a 2022. évi Nobel-békedíjat Alesz Bjaljacki emberi jogi ügyvédnek, a Vjaszna emberi jogi központ alapítójának és a Szaharov-díj 2020. évi kitüntetettjének ítélték oda; elítéli, hogy csempészet és a közrendet sértő kollektív fellépések finanszírozása politikai indíttatású vádját használva ürügyül – amelyek alapján akár 12 évig terjedő börtönbüntetés is kiszabható – bebörtönözték Alesz Bjaljackit, Valjancin Sztefanovicsot és Uladzimir Labkovicst, és felszólít azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátásukra; megismétli a norvég Nobel-bizottság elnöke Lukasenka-rezsimnek címzett azon felhívását, hogy biztosítsák Alesz Bjaljacki szabadon bocsátását a Nobel-békedíj 2022. december 10-i díjátadó ünnepsége előtt;

13. üdvözlí, hogy az Európa Tanácsban kapcsolattartó csoportot hoztak létre a belarusz demokratikus erőkkkel és a civil társadalommal együttműködésben; ösztönzi az uniós intézményeket, a tagállamokat és a nemzetközi szervezeteket, hogy fokozzák a rendszerszintű együttműködést Belarusból demokratikus képviselőivel;

14. üdvözlí, hogy az EU és a tagállamok, különösen Lengyelország és Litvánia támogatást és védelmet nyújtanak az országból menekülni kényszerülő belaruszoknak; felhívja a tagállamokat, hogy továbbra is legyenek szolidárisak a Belarusból menekülőkkkel, és felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is támogassa ezeket az erőfeszítéseket;

15. üdvözlí a Bizottság átfogó tervét a demokratikus Belarusból gazdasági támogatására, de követeli, hogy az erre szánt pénzeszközöket azonnal tegyék hozzáférhetővé a civil társadalom, a független média, a szakszervezetek és a száműzetésben élő belarusz ellenzék, valamint az elnyomó rezsim elől menekülő létfontosságú munkájának támogatása érdekében; felhívja az európai politikai pártokat és alapítványokat, hogy nyújtsanak közvetlen támogatást belarusz tagjaiknak és a szélesebb körű ellenzéknek; felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is támogassa a független hírcsatornákat, különösen az olyan új médiaplatformokat, mint a Nexta, amely nem részesült uniós pénzügyi támogatásban, jóllehet Belarusból széles közönséggel rendelkezik;

16. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy továbbra is támogassák a demokratikus ellenzéket, a civil társadalmat és az emberi jog-védőket, a szakszervezeti képviselőket és a független médiát Belarusból és külföldön az ország jövőbeli demokratikus átmenetére való felkészülés érdekében; elismerését fejezi ki a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseleijének (alelnök/főképviselelő) azért, hogy rendszeresen meghívta Szvjatlana Cihanouszkáját a Külügyek Tanácsának üléseire, többek között a 2022. november 14-i kerekasztal-beszélgetésre; e tekintetben üdvözlí a Demokratikus Belarusból Misszió brüsszeli létrehozását;

17. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki szabályokat és eljárásokat azon esetek kezelésére, amikor az emberi jog-védőket és más civil társadalmi aktivistákat megfosztják állampolgárságuktól Belarusból, valamint nyújtsanak támogatást az EU-ban tartózkodó azon belaruszoknak, akik személyazonosító okmányai hamarosan lejárnak, és akiknek nincs módjuk azok megújítására, mivel nem tudnak visszatérni Belarusból;

18. felhívja a Tanácsot és az alelnököt/főképviselelőt, hogy vizsgáljanak meg a szankciókon túlmutató további intézkedéseket, és dolgozzanak ki koherens és átfogó hosszú távú megközelítést Belarusszal kapcsolatban, szoros együttműködésben a hasonlóan gondolkodó országokkal és nemzetközi szervezetekkel; felszólítja az EKSZ-t, hogy vállaljon vezető szerepet egy koherens politikának a tagállamokkal és más uniós intézményekkel való összehangolásában;

2022. november 24., csütörtök

19. elítéli Belarusz azon döntését, hogy kilép az Aarhusi Egyezményből, különösen az asztraveci atomerőmű elindításával összefüggésben, amelyre a stressztesztekre vonatkozó ajánlások teljes körű végrehajtása nélkül került sor, és sajnálatát fejezi ki az asztraveci atomerőmű kapcsán a legmagasabb szintű nukleáris biztonsági előírásoknak való megfeleléssel kapcsolatos további gondatlanság miatt; elítéli, hogy a belarusz rezsim brutálisan üldözi a nukleáris biztonsági aggályokat felvető környezet- és emberijog-védőket, valamint nem kormányzati szervezeteket;

20. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Európa Tanácsnak, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetnek, a Belarusz Köztársaság és az Oroszországi Föderáció hatóságainak, valamint a belarusz demokratikus ellenzék képviselőinek.

2022. november 24., csütörtök

P9_TA(2022)0419

Kényszerű lakóhelyelhagyások a Kongói Demokratikus Köztársaság (KDK) keleti részében fokozódó konfliktus miatt

Az Európai Parlament 2022. november 24-i állásfoglalása a Kongói Demokratikus Köztársaság (KDK) keleti részén kiéleződő konfliktus miatt bekövetkező kényszerű lakóhelyelhagyásról (2022/2957(RSP))

(2023/C 167/08)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Kongói Demokratikus Köztársaságról (KDK) szóló korábbi állásfoglalásaira,
 - tekintettel az ENSZ főtitkárának a Kongói Demokratikus Köztársaságban a gyermekekről és a fegyveres konfliktusokról szóló, 2022. október 10-i jelentésére,
 - tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló, 1979. december 18-i egyezményre (CEDAW),
 - tekintettel a polgári lakosság háború idején való védelméről szóló 1949-i negyedik Genfi Egyezményre, és annak 1977. és 2005. évi kiegészítő jegyzőkönyveire,
 - tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, amelyet 1948. december 10-én fogadtak el,
 - tekintettel a gyermekek jogairól szóló, 1989. november 20-i ENSZ-egyezményre,
 - tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala és a MONUSCO „Az emberi jogoknak és a nemzetközi humanitárius jogoknak a Szövetséges Demokratikus Erők fegyveres csoportja, valamint a védelmi és biztonsági erők tagjai által Beni területen, Észak-Kivu tartományban, valamint Irumu és Mambasa területeken (Ituri tartományban) 2019. január 1. és 2020. január 31. között elkövetett jogsértések” című, 2020. júliusi jelentésére,
 - tekintettel Josep Borrellnek, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a Kongói Demokratikus Köztársaság keleti részén kialakult helyzetről szóló, 2022. július 4-i nyilatkozatára,
 - tekintettel a konfliktusok által érintett és nagy kockázatot jelentő térségekből származó ón, tantál, volfrám, ezek ércei és arany uniós importőrei körében a kellő gondosság elvének megfelelő ellátási láncra vonatkozó kötelezettségek megállapításáról szóló, 2017. május 17-i (EU) 2017/821 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Szomszédügyi, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról szóló, 2021. június 9-i (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
 - tekintettel a Cotonoui Megállapodásra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel a Kongói Demokratikus Köztársaság (KDK) biztonsági helyzete – különösen az ország északkeleti részén – továbbra is folyamatosan romlik a külföldi és belföldi fegyveres csoportok, köztük a Ruandával összekötöttségben álló M23 csoport miatt; mivel egyes lázadó csoportok kapcsolatban állnak Ugandával és Burundival, valamint a beszámolók szerint az ISIS felé elkötelezettek, és számos mézárásban voltak érintettek, több ezer polgári személyt kényszerítve lakóhelyének elhagyására, továbbá egyes beszámolók szerint fegyveres csoportok gyermekeket toboroznak, és széles körben követnek el szexuális és nemi alapú erőszakot;

⁽¹⁾ HL L 130., 2017.5.19., 1. o.

⁽²⁾ HL L 209., 2021.6.14., 1. o.

2022. november 24., csütörtök

- B. mivel 2022. október 20. óta az M23 előretörése következtében több ezer ember kényszerült lakóhelye elhagyására Rutshuruból Kanyaruchinyába és Kibatiba, Goma városától északra, valamint Lubero területére, ami hozzáadódik az országon belül a lakóhelyét már korábban elhagyni kényszerült hatmillió személyhez;
- C. mivel 2022. október 20. óta becslések szerint 183 000 ember, főként nők és gyermekek kényszerültek lakóhelyük elhagyására, ami az ország keleti részén összesen több mint 232 000 polgári személyt jelent; mivel 2,4 millió öt év alatti kongói gyermek szenved akut alultápláltságtól; mivel sok gyermeket elválasztottak szüleiktől és gyámjától, ahogy az emberek a lázadók támadásai elől menekültek; mivel a becslések szerint jelenleg 7,5 millió ember szorul segítségre, és nem fér hozzá vízhez és higiénés létesítményekhez;
- D. mivel a KDK keleti tartományait, Iturit és Kivut két évtizede sújtja ciklikus konfliktus, amelyet civilek lemészárlása és fegyveres csoportok által elkövetett erőszak jellemez, miközben a kormányzati hatóságok nem voltak képesek felelősségre vonni a nem állami csoportokat a múltban elkövetett bűncselekményekért;
- E. mivel 2022 októberében arról számoltak be, hogy az M23 lázadó erőivel folytatott közelmúltbeli konfliktus során a kongói hadsereg egységei és szövetségesei súlyos emberi jogi jogsértésekért voltak felelősek; mivel súlyos visszaélésekről, például gyermekmunkáról is beszámoltak;
- F. mivel a konfliktusról tudósító újságírók egyre nagyobb mértékű zaklatással, fenyegetésekkel és letartóztatásokkal szembesülnek;
- G. mivel az Angola által elősegített luandai folyamat célja, hogy közvetítsen a Kongói Demokratikus Köztársaság és Ruanda között a KDK keleti részén zajló konfliktussal kapcsolatban; mivel a Kelet-afrikai Közösség (EAC) – amelynek a KDK 2022 márciusában lett tagja – kétirányú folyamatot kezdeményezett a kelet-kongói instabilitás megszüntetése érdekében, amely politikai megbeszéléseket jelent azokkal a lázadó csoportokkal, amelyek kifejezték hajlandóságukat a harcok befejezésére és a lefegyverzésre, amit egy kelet-afrikai katonai erő telepítése kísért;
1. mély aggodalmát fejezi ki az erőszak eszkalálódása, valamint a KDK-ban tapasztalható riasztó és romló humanitárius helyzet miatt, amelyet különösen a keleti tartományokban zajló fegyveres konfliktusok okoznak; sajnálatát fejezi ki az emberéletek elvesztése miatt, és együttérzéséről biztosítja a KDK lakosságát; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a konfliktus következtében a becslések szerint 27 millió kongói humanitárius segítségre szorul, továbbá a KDK-ban növekszik a belső menekültek száma, és a becslések szerint eddig akár 6 millióan kényszerültek elhagyni lakóhelyüket, köztük 515 000 menekült;
 2. felszólítja az EU-t és más nemzetközi partnereket, hogy nyújtsanak humanitárius segítséget a régiónak; kitar amellet, hogy az EU által finanszírozott humanitárius segítségnyújtásnak a kiszolgáltatott személyek, például a szexuális erőszak túlélői megsegítésére és az egészséget befolyásoló társadalmi tényezők javítására kell irányulnia; felhívja az EU-t, hogy a 2021–2027-es programozási időszakban növelje tovább a KDK-nak nyújtott fejlesztési és humanitárius finanszírozást; sürgeti valamennyi felet, hogy engedjék meg és könnyítsék meg a humanitárius hozzáférést minden rászoruló tekintetében, továbbá tegyék lehetővé a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek önkéntes és biztonságos visszatérését;
 3. határozottan elítéli a fegyveres csoportok által elkövetett folyamatos brutális agressziót; felszólítja az M23 fegyveres csoportot, hogy vonuljon vissza állásaiból, tegye le fegyvereit, továbbá felszólítja a régió valamennyi fegyveres csoportját, hogy csatlakozzanak ismét a kongói párbeszédhez (Nairobi-folyamat) a lefegyverzésre, a leszerelésre és a reintegrációra való felkészülés érdekében; felszólítja a régió valamennyi állami szereplőjét, hogy hagyjon fel az M23 csoporttal és a régió más fegyveres csoportjaival való mindennemű együttműködéssel; sürgeti az összes érintett kormányt annak biztosítására, hogy a politikai rendezés ne foglaljon magában amnesztiát a súlyos nemzetközi bűncselekményekért felelős személyek számára, és hogy az M23 csoport visszaéléseit elkövető parancsnokai számára ne tegyék lehetővé, hogy csatlakozzanak a Kongói Demokratikus Köztársaság fegyveres erőihez;
 4. sürgeti Ruandát, hogy ne támogassa az M23 lázadóit; felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy a globális emberi jogi szankciós mechanizmuson keresztül szabjanak ki szankciókat a KDK keleti részén történt emberi jogi jogsértések elkövetőivel szemben; kéri az M23 magas rangú parancsnokaival szembeni szankciók fenntartását és kiterjesztését a súlyos visszaélésekért újonnan felelősnek talált személyekre, valamint a régió egész területéről érkező, a fegyveres csoport által elkövetett visszaélésekben bűnrészes magas rangú tisztviselőkre;

2022. november 24., csütörtök

5. mély aggodalmát fejezi ki a nők és lányok által a fegyveres konfliktusok során tapasztalt fenyegetések és emberi jogi jogsértések teljes skálája miatt, és elismeri, hogy a nők és lányok különösen veszélyeztetettek, mivel gyakran kifejezetten őket veszik célba, és a konfliktusok során és a konfliktus utáni helyzetekben fokozottan ki vannak téve az erőszaknak, ami megakadályozza a békefolyamatokban való részvételüket; sürgeti a nemzetközi közösséget, hogy fokozza erőfeszítéseit a KDK keleti részén zajló fegyveres konfliktusok során elkövetett szexuális és nemi alapú erőszak felszámolása, az áldozatok védelme, az elkövetők büntetlenségének megszüntetése, valamint a túlélők számára az igazságszolgáltatáshoz, a jóvátételhez és a jogorvoslathoz való hozzáférés biztosítása érdekében;
6. sürgeti a nemzetközi közösséget, hogy tegyen konkrét lépéseket a folyamatos erőszak felszámolása érdekében, különösen a párbeszéd és az erőszakmentes megoldások ösztönzése, valamint a João Lourenço angolai elnök által kezdeményezett regionális közvetítési folyamat, a luandai folyamat támogatása révén; hangsúlyozza, hogy a Kelet-afrikai Közösség (EAC), a Dél-afrikai Fejlesztési Közösség (SADC) és a Nagy-tavak Régió Nemzetközi Értekezlete (ICGLR) valamennyi részes államának tiszteletben kell tartania a kelet-afrikai államfők találkozásán elfogadott elveket és a luandai közvetítési folyamatot; határozottan kiemeli, hogy határokon átnyúló együttműködésre van szükség az afrikai Nagy-tavak régiójában;
7. felszólít – a biztonsági ágazat szélesebb körű reformjára irányuló erőfeszítések részeként – egy hivatalos ellenőrző mechanizmus létrehozására, melynek segítségével kivizsgálhatják az eltávolítandó személyeket, továbbá biztosíthatják, hogy a biztonsági erők a nemzetközi emberi jogi és nemzetközi humanitárius jogi normákkal összhangban tevékenykedjenek;
8. sürgeti a Bizottságot és az uniós tagállamokat annak biztosítására, hogy az afrikai Nagy-tavakra vonatkozó, jövőbeli uniós stratégia megfelelően tükrözze a számtalan és súlyos emberi jogi és humanitárius kihívást mind országos, mind regionális szinten, különösen a KDK-ban;
9. felhívja a KDK-val szomszédos országokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a konfliktusövezetektől származó ásványok országukon keresztül csempészete és a természeti erőforrásoknak a konfliktust tápláló illegális kereskedelme ellen; hangsúlyozza, hogy további erőfeszítéseket kell tenni a természeti erőforrások – többek között az arany és a vadon élő állatokból és növényekből készült termékek – tiltott kereskedelmében részt vevő fegyveres csoportok finanszírozásának megszüntetése érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje az (EU) 2017/821 rendelet hatásait és hatékonyságát e rendelet működésének és eredményességének felülvizsgálata során;
10. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az Európai Külügyi Szolgálatnak, az Afrikai Uniónak, az AKCS-EU Miniszterek Tanácsának, az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlésnek, az Egyesült Nemzetek főtitkárának, valamint a Kongói Demokratikus Köztársaság kormányának és parlamentjének és a Kelet-afrikai Közösség más országai kormányainak és parlamentjeinek.

2022. november 24., csütörtök

P9_TA(2022)0420

A jövőbeli európai fejlesztésfinanszírozási struktúra**Az Európai Parlament 2022. november 24-i állásfoglalása a jövőbeli európai fejlesztésfinanszírozási struktúráról (2021/2252(INI))**

(2023/C 167/09)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői, az Európai Parlament és az Európai Bizottság „A humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos európai konszenzus” című, 2008. január 30-i közös nyilatkozatára ⁽¹⁾,
- tekintettel az „Eszköztár az uniós fejlesztési együttműködésnek az összes emberi jogra kiterjedő, az emberi jogok érvényesítésén alapuló megközelítéséhez” című, 2014. április 30-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2014)0152),
- tekintettel az ENSZ fenntartható fejlődésről szóló New York-i csúcstalálkozóján 2015. szeptember 25-én elfogadott, „Világunk átalakítása: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend” című, 2015. október 21-i határozatra és a 17 fenntartható fejlődési célra (fenntartható fejlődési célok),
- tekintettel a 2015. július 13–16-án Addisz-Ababában tartott harmadik nemzetközi fejlesztésfinanszírozási konferenciára és az addisz-abebei cselekvési programra,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye Feleinek 21. Konferenciáján (COP21) Párizsban, 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (Párizsi Megállapodás),
- tekintettel a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői, az Európai Parlament és a Bizottság által „Új európai konszenzus a fejlesztési politikáról – A mi világunk, a mi méltóságunk, a mi jövőnk” címmel elfogadott, 2017. június 30-i együttes nyilatkozatra ⁽²⁾,
- tekintettel az európai fejlesztésfinanszírozási struktúrával foglalkozó „bölcsek” magas szintű munkacsoportjának az „Európa a világban – az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra jövője” című, 2019. októberi jelentésére,
- tekintettel a Tanács 2021. április 14-i, a jövőbeli európai fejlesztésfinanszírozási struktúra megerősítésének lehetőségeiről szóló megvalósíthatósági tanulmányára,
- tekintettel az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra megerősítéséről szóló, 2021. június 10-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a Bizottságnak az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra javítására vonatkozó bizottsági ütemtervről és a 2021. évi eredményjelentésről szóló, 2022. március 24-i jelentésére (COM(2022)0139),
- tekintettel az EBB és az EBRD 2021. november 25-i, az európai fejlesztésfinanszírozási struktúráról szóló tanácsi következtetésekkel összefüggésben hozott intézkedésekről szóló közös jelentésére,

⁽¹⁾ HL C 25., 2008.1.30., 1. o.⁽²⁾ HL C 210., 2017.6.30., 1. o.

2022. november 24., csütörtök

- tekintettel az Európai Számvevőszéknek a Bizottság Európai Fenntartható Fejlődési Alap (EFFA) végrehajtásáról szóló jelentését kísérő, 2020. szeptember 11-i 7/2020. sz. véleményére,
 - tekintettel „Az Afrikára vonatkozó új uniós stratégia – partnerség a fenntartható és befogadó fejlődésért” című, 2021. március 25-i állásfoglalására ⁽³⁾,
 - tekintettel az uniós vagyonkezelői alapokról és a törökországi menekülteket támogató eszközről szóló végrehajtási jelentésről szóló, 2021. október 7-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
 - tekintettel a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének 2021. december 1-jei, „A »Global Gateway«” című közös közleményére (JOIN(2021)0030),
 - tekintettel a Szomszédsgási, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról, a 466/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az (EU) 2017/1601 európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. június 9-i európai parlamenti és tanácsi (EU) 2021/947 rendeletre ⁽⁵⁾,
 - tekintettel az Európai Unió és az Afrikai Unió közötti, 2022. február 17–18-i hatodik csúcstalálkozóra, és a kapcsolódó „Közös jövőkép 2030-ra” című zárónyilatkozatra,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 209. cikkére és az Európai Beruházási Banknak (EBB) a Szerződésekhez csatolt alapokmányára, amely kimondja, hogy az EBB az Európai Unió finanszírozó intézménye, amely az EU mind a 27 tagállamának kizárólagos tulajdonában van, és feladata, hogy hozzájáruljon az EU fejlesztéspolitikájának végrehajtásához,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Költségvetési Bizottság és a Külügyi Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság jelentésére (A9-0270/2022),
- A. mivel a Covid19-világjárvány elmélyítette a fenntartható fejlődési célok már amúgy is jelentős finanszírozási hiányát és összességében 700 milliárd USD összegű forráscsökkenést, valamint ezzel egy időben 1 billió USD összegű szükségletnövekedést okozott, így a fejlődő országoknak a fenntartható fejlődési célok tekintetében a világjárványt megelőzően fennálló, 2,5 billió USD összegű éves finanszírozási hiánya a Covid19 után várhatóan 70 %-kal, 4,2 billió USD-ra (3,7 billió EUR) fog növekedni ⁽⁶⁾;
- B. mivel az alacsony jövedelmű és a közepes jövedelmű országok alsó sávjába tartozó országokban a 4. fenntartható fejlődési cél eléréséhez kapcsolódóan 2030-ig évente 148 milliárd USD finanszírozási hiány mutatkozik; mivel a Covid19-hez kapcsolódó iskolabezárásokból eredő többletköltségek ezt a finanszírozási hiányt akár egyharmaddal is növelhetik;
- C. mivel Oroszország Ukrajnával szembeni katonai agressziója drasztikusan rontotta a fenntartható fejlődési célok helyzetét Ukrajnában és a szomszédos országokban; mivel az Ukrajna elleni jelenlegi orosz katonai agresszió hatással lesz a fenntartható fejlődési célok világszintű végrehajtására, különösen ami a szegénység és az éhezés elleni küzdelmet illeti, ami növeli a növekvő polgári zavargások, konfliktusok és irreguláris migráció kockázatát; mivel a Putyin háborújának bűncselekménye által okozott pusztító következmények jelentősen eltérítik a fejlesztési segély amúgy is szűkös forrásait; mivel ennek a háborúnak a hosszú távú következményei még nem ismertek; mivel a fenntartható fejlődési célok finanszírozásának jelentős hiánya és a fejlődő világban pusztító Covid19-világjárvány következményei rendkívüli, tartós válaszlépést követelnek meg minden uniós szereplőtől, valamint az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra rendszerszintű felülvizsgálatát;

⁽³⁾ HL C 494., 2021.12.8., 80. o.

⁽⁴⁾ HL C 132., 2022.3.24., 88. o.

⁽⁵⁾ HL L 209., 2021.6.14., 1. o.

⁽⁶⁾ HL L 209., 2021.6.14., 1. o.

2022. november 24., csütörtök

- D. mivel az EU jelenlegi politikai és pénzügyi vezetése és erőfeszítései nem elegendőek a fenntartható fejlődési célok és a Párizsi Megállapodás céljainak eléréséhez, valamint az egyéb akut globális kihívások, különösen a súlyosbodó éghajlatváltozás, a partnerországok drámaian megnövekedett adósságtételei, a Covid19 következményei és az erőszakos konfliktusok kezeléséhez, és ezért nemzetközi szintű közös szerepvállalásra van szükség annak biztosításához, hogy az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra képes legyen reagálni ezekre a felmerülő kihívásokra;
- E. mivel a fenntartható fejlődési célok tényleges elérése és a Covid19-világjárvány leküzdése érdekében sürgősen szükség van az összes hivatalos fejlesztésfinanszírozási intézmény, azok kormányzati részvényesei, az uniós intézmények és az összes meglévő partner közötti szakpolitikai koherenciára és szoros együttműködésre annak biztosításához, hogy a szűkös közpénzeket a legeredményesebb és leghatékonyabb módon használják fel; mivel kritikus fontosságú a hivatalos fejlesztési támogatás (ODA) és a fejlesztésfinanszírozás egyéb meglévő formái mellett a további magán- és állami tőke sikeres mozgósítása, és ezt össze kell hangolni a fejlesztéspolitikai célkitűzésekkel, különös tekintettel az egyenlőtlenségek csökkentésére és a szegénység visszaszorítására, amely a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend első célkitűzése;
- F. mivel a globális dél fenntartható fejlődése szempontjából is kiemelten fontos, hogy a világ energiaáramlását a jövőben újraszervezzék, és hogy ebben az afrikai kontinens fontos szerepet töltsön be; mivel szerepének megerősítése a fenntartható energiatermelés, -felhasználás és -export tekintetében lehetőséget teremt a jövőorientált és fenntartható gazdasági fejlődésre, és javíthatja a lakosság többségének életkörülményeit;
- G. mivel az élelmezés bizonytalansága jelentős akadálya a fenntartható fejlődési célok elérésének, különösen Afrikában, ahol minden tíz emberből kettő alultáplált; mivel ez a kihívás a népességnövekedés miatt csak tovább fog fokozódni; mivel a partnerországokkal folytatott uniós együttműködésnek hatékonyan és fenntartható módon kell megbirkóznia ezzel a kihívással;
- H. mivel az uniós intézmények és a 27 EU-tagállam együttesen a fejlődő országok legnagyobb adományozói, amelyek az összes OECD-tag által a fejlődő országoknak nyújtott hivatalos fejlesztési támogatás mintegy 46 %-áért felelősek;
- I. mivel az „Európa együtt” megközelítésnek mint a Covid19-re adott globális uniós válasznak a létrehozása segíthet a világjárványra és más jelentős kihívásokra – például Oroszország Ukrajnával szembeni katonai agressziójának következményeire – adott uniós külső válasz egységes, a partnerországokat támogató stratégiai koordinációs keretnek létrehozásában; mivel ez a megközelítés ígéretes folyamat az uniós intézmények, a tagállamok és az európai két- és többoldalú fejlesztésfinanszírozási intézmények, az EBB és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) közötti további együttműködés lehetővé tételében, folyamatosan növelve az EU kollektív hatékonyságát és láthatóságát;
- J. mivel a 79,5 milliárd EUR összköltségvetésű Szomszédügyi, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) (NDICI – Globális Európa) hatálybalépése történelmi változást jelent az EU kül- és fejlesztési politikáiban, ami az EU fejlesztési kiadásainak észszerűsítéséhez és konszolidációjához vezet, és új lendületet ad az európai fejlesztési szereplők közötti fokozottabb együttműködésnek; mivel az NDICI – Globális Európa jelentősen módosítja a külső beruházási keretet, egyesítve a vegyes finanszírozást és a garanciákat az Európai Fenntartható Fejlődési Alap Plusz (EFFA+) – külső tevékenységi garancia (EAG) keretében; mivel az EFFA+ jelentősen kibővíti elődje, az EFFA földrajzi hatókörét és pénzügyi keretét, és a külső tevékenységi garancián keresztül akár 53,4 milliárd EUR összeg erejéig is tud majd a műveletekhez garanciát nyújtani; mivel az NDICI – Globális Európa középpontjában álló „első a szakpolitika” elv a szakpolitikai célkitűzések által vezérelt együttműködés felé való elmozdulást jelent, és biztosítja, hogy az uniós költségvetési garanciák felhasználása a programozási folyamat részét képezze;
- K. mivel az NDICI – Globális Európa eszköz keretében létrehozott EFFA+ finanszírozást biztosít a vegyesfinanszírozási és költségvetésiggarancia-műveletekhez, amelyeket a támogatható partnereknek nyílt és együttműködésen alapuló megközelítés keretében kell végrehajtaniuk;
- L. mivel az NDICI – Globális Európa rendelet 36. cikke meghatározza az EBB konkrét szerepét ezen eszköz keretében;

2022. november 24., csütörtök

- M. mivel az elmúlt évtizedben a fejlődő országokban működő uniós vállalatok és pénzügyi intézmények egyre inkább tisztességtelen versennyel szembesültek a globális szereplők részéről, amelyek azon a többoldalú fejlesztésfinanszírozási rendszeren kívül működnek, amely olyan nemzetközi szabályokat és előírásokat ír elő, mint például a hivatalos fejlesztési támogatás speciális követelményei, a hivatalosan támogatott hitelek, a fenntartható hitelezés és az adósság fenntarthatósága, a tiltott exporttámogatások, illetve a vesztegetés és a korrupció elleni küzdelem nemzetközi normái;
- N. mivel a jól működő fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia és a hazai erőforrások mozgósításának támogatása a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás szerves részét képezi, és célja a segélyek hatékonyságának növelése olyan konkrét kezdeményezések révén, mint például a korrupció elleni küzdelem és a progresszív adórendszerek fejlesztésének támogatása, valamint az adókikerülés és az adókijátszás elleni küzdelem;
- O. mivel „a bölcsek” magas szintű munkacsoportja 2019 októberében közzétett jelentésének ajánlásai között szerepelt az Európai Éghajlatváltozási és Fenntartható Fejlődési Bank (ECSDB) létrehozása, amelyet a tagállamok azonnal elutasítottak, mivel túl költséges lenne és túl sok időt venne igénybe ahhoz, hogy az új költségvetési időszakban meg lehessen valósítani; mivel ehelyett a Tanács „a bölcsek” magas szintű munkacsoportja által javasoltak helyett a Status Quo+ elnevezésű, alternatív lehetőség mellett döntött, amely alapvetően nem változtatja meg a meglévő struktúrákat, de azok javítására szólít fel; mivel a Status Quo+ opció a következő fejlesztéseket irányozza elő anélkül, hogy azok a tagállamok számára további költségekkel járnának: az EBB helyszíni jelenlétének javítása és üzleti modelljének fejlesztési bank-orientáltabbra váltása, az EBRD tevékenységi körének fokozatos kiterjesztése a szubszaharai Afrikára, valamint a Bizottság, az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) és az uniós küldöttségek kapacitásának növelése;
- P. mivel a tagállamok felszólították az európai fejlesztési bankokat és pénzügyi intézményeket, hogy fokozzák az együttműködést és koordinációt mind egymás között, mind más multilaterális és nemzetközi pénzügyi intézményekkel – építve az egyes intézmények erősségeire és szakértelmére –, ezáltal fokozva az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra hatékonyságát, láthatóságát és hatását, és ösztönözve a magánszektor további mobilizálását, ugyanakkor továbbra is kiegészítve és támogatva a közszféra szerepvállalását;

Az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra elvei és célkitűzései

1. tudomásul veszi az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra megerősítéséről szóló tanácsi következtetéseket, valamint a Bizottságnak az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra javítására vonatkozó bizottsági ütemtervről és a 2021. évi eredményjelentésről szóló 2022. március 24-i jelentését (COM(2022)0139); hangsúlyozza az NDICI – Globális Európa, az EFFA+ és a külső tevékenységi garancia kulcsfontosságú szerepét a vegyes finanszírozás, a beruházások kockázatmentesítése és a garanciák stratégiai keretének biztosításában, valamint a magánszektor forrásainak az uniós költségvetés támogatásával történő mozgósításában, különösen a fokozódó geopolitikai és gazdasági verseny fényében;
2. hangsúlyozza, hogy az európai fejlesztésfinanszírozási struktúrának hatékony, eredményes, koherens és inkluzív felépítést kell biztosítania, amelyet az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra szerkezetének gerincét képező „első a szakpolitika” elv támaszt alá, és amely összhangban van az EU stratégiai érdekeivel és értékeivel; ragaszkodik ahhoz, hogy minden végrehajtott partner, aki része az európai fejlesztésfinanszírozási struktúrának, és az EFFA+ keretében hozzáfér az uniós költségvetési forrásokhoz, alkalmazza az EU szociális, emberi jogi, beszerzési, átláthatósági, környezetvédelmi és jogállamisági normáinak, politikáinak és eljárásainak teljes körét; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje és ellenőrizze ezen uniós szabályok betartását, és tegyen jelentést azokról; hangsúlyozza, hogy a szakpolitikák által meghatározott európai fejlesztésfinanszírozási struktúrát az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjében, a Párizsi Megállapodásban és az addisz-abebai cselekvési programban meghatározott elveknek és célkitűzéseknek kell vezérelniük, és annak hozzá kell járulnia a fenntartható fejlődési célok eléréséhez; megismétli, hogy az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra szereplőit bevonó projekteket éghajlati, környezeti és társadalmi fenntarthatósági vizsgálatnak kell alávetni az esetleges káros hatások minimalizálása és az éghajlati, környezeti és társadalmi dimenziók előnyeinek maximalizálása érdekében, összhangban az EU-nak és tagállamainak a Párizsi Megállapodás 2. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti kötelezettségvállalásaival; határozottan ragaszkodik ahhoz, hogy az új európai fejlesztésfinanszírozási struktúra keretében végrehajtott műveletek járuljanak hozzá az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz; ezzel összefüggésben ragaszkodik továbbá ahhoz, hogy az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra szereplőit bevonó műveletek ne olyan ágazatokat finanszírozzanak, amelyek erősítik az éghajlati válságot, hanem inkább járulnak hozzá a fenntartható energiatermelésre való áttéréshez; emlékeztet arra, hogy az EU politikai szerepvállalásának testet kell öltenie többéves pénzügyi keretében és teljes mértékben tükröződnie kell európai fejlesztésfinanszírozási struktúrájában;
3. határozottan kitart amellett, hogy az európai fejlesztésfinanszírozási struktúrának meg kell erősítenie az Európai Unió és globális fejlesztési partnerei közötti stratégiai partnerségeket; megismétli, hogy az ilyen partnerségeknek mindig a kölcsönös tiszteleten és méltóságon, valamint a közös érdekeken és értékeken kell alapulniuk, különös tekintettel az emberi jogokra, a nemek közötti egyenlőségre, a környezeti, társadalmi és éghajlati felelősségvállalásra, az egészségre és

2022. november 24., csütörtök

a biztonságra, az egyenlőtlenségek és a szegénység csökkentésére törekedve; megismétli, hogy ezeket a partnerségeket mindig a fenntartható fejlődési célokkal összhangban és azok elérésére törekedve kell létrehozni; e tekintetben hangsúlyozza Putyin rezsimjének az afrikai kontinens általi sokdimenziós befolyását és támogatását, és felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy lépjenek kapcsolatba ezekkel az afrikai partnerországokkal, és alakítsanak ki megbízható partnerségeket; felhívja a Bizottságot, hogy vonja be a civil társadalmi szervezeteket és a nem kormányzati szervezeteket, köztük a helyi szervezeteket az ilyen partnerségek létrehozásába és végrehajtásába; hangsúlyozza, hogy az európai fejlesztésfinanszírozási struktúráján keresztül finanszírozott partnerségi projektek előfeltétele a fejlesztés és a pénzügyi adicionalitás, valamint az országok felelősségvállalásának és fejlesztési hatékonyságának biztosítása; szorgalmazza, hogy az uniós politikák és kezdeményezések támogassák a tagállamok közötti koordinációt és együttműködést a fejlesztéspolitika terén, és hogy az uniós fellépések egészítsék ki és támogassák a tagállamok kezdeményezéseit; hangsúlyozza, hogy a szegénység felszámolása (1. fenntartható fejlődési cél), a jó egészség és jóllét előmozdítása (3. fenntartható fejlődési cél), a minőségi oktatáshoz való hozzáférés biztosítása mindenki számára (4. fenntartható fejlődési cél), az egyenlőtlenségek csökkentése (10. fenntartható fejlődési cél) és az éghajlatváltozás elleni fellépés előmozdítása (13. fenntartható fejlődési cél) – különös tekintettel a leginkább marginalizált csoportokra és arra, hogy senki ne maradjon le – különösen nagy kihívást jelent a mai világban; kitarthat emellett is, hogy több intézkedést kell hozni a fenntartható óceánipari ágazatok beruházási igényeinek kielégítése érdekében, mivel a „Víz alatti élet” elnevezésű 14. fenntartható fejlődési cél továbbra is az egyik leginkább alulfinanszírozott fenntartható fejlődési cél;

4. kiemeli a humanitárius segítségnyújtás, a fejlesztési együttműködés és a béke közötti kapcsolatot; kiemeli a fejlesztés szerepét a konfliktusok megelőzésében, a konfliktusokból való tartós kilépés biztosításában és a válságkezelés megerősítésében; kitarthat emellett, hogy az elhúzódó és kiszámítható válságok és erőszakos helyzetek összetettségének kezelése érdekében tovább kell fejleszteni az emberközpontú, strukturális és fenntartható hosszú távú helyreállításra összpontosító, megfelelően a helyzetre szabott hármas összekapcsolást; emlékeztet arra, hogy béke és biztonság nélkül nem lehetséges a fejlődés és a szegénység felszámolása, ugyanakkor fejlődés és a szegénység felszámolása nélkül nem lehet fenntartható békét teremteni és biztosítani az emberek, illetve az államok biztonságát; megjegyzi továbbá, hogy a biztonság hiánya súlyosbítja a fejlődő országok már meglévő sebezhetőségét és növeli a finanszírozási hiányt a fenntartható fejlődési célok elérése terén; tudomásul veszi, hogy a biztonság, a jogállamiság és a reziliens intézmények alapvető fontosságúak a beruházások és a fenntartható fejlődés szempontjából; tudomásul veszi a helyi érdekelt felek – köztük a helyi önkormányzati szervek, a civil társadalmi szervezetek, a szociális partnerek és a hitalapú szervezetek – konfliktusmegoldásban és -kezelésben végzett tevékenységeit, amelyek hozzájárulnak a békéhez és a biztonsághoz; emlékeztet arra, hogy a hivatalos fejlesztési támogatást mindig a nemzetközileg elfogadott fejlesztési célkitűzésekkel és az NDICI – Globális Európával összhangban kell felhasználni;

5. hangsúlyozza a valamennyi uniós tagállam által támogatott és jóváhagyott kollektív, koherens uniós megközelítés szerepét, amely politikailag megalapozott és a partnerország sajátosságaihoz igazodik, és hatékonyan előmozdíthatja a vonatkozó ILO-egyezményekkel összhangban lévő szociális védelmi rendszerek és az alapvető közszolgáltatások kiterjesztését a fejlődő országokban; rámutat, hogy egy ilyen uniós megközelítés hozzájárulna ahhoz, hogy a szociális védelem a társadalmi szerződés egyik alapkövénévé váljon, megnyitva az utat a fokozott ellenálló képesség felé; úgy véli, hogy a vegyes finanszírozás a fejlesztésfinanszírozási eszköztár egyik lehetősége, amely korlátozott költségvetési környezetben kiegészítheti a közberuházásokat; kéri, hogy a vegyes finanszírozási műveleteket azokra a területekre korlátozzák, ahol azok hozzáadott értéket teremthetnek a helyi gazdaság számára, és ezzel összefüggésben alapos értékelést kér, különösen a legkevésbé fejlett országokat megcélozva, az adósságterhek csökkentése, valamint az alapvető közszolgáltatások, például az egészségügy, az oktatás és a szociális védelem megőrzése érdekében, és nem növelve a már meglévő egyenlőtlenségeket;

6. hangsúlyozza, hogy az összes uniós szakpolitika, stratégia, kezdeményezés és finanszírozási eszköz, nevezetesen az új NDICI – Globális Európa eszköz, az „Európa együtt” kezdeményezés és az új Global Gateway stratégia közötti összhang, valamint a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherenciára és a fenntartható fejlődést szolgáló szakpolitikai koherenciára vonatkozó uniós stratégiával való szoros összehangolás elengedhetetlen ahhoz, hogy az EU a fenntartható növekedést, fejlődést és békét célzó globális válasza a lehető legnagyobb mértékben érvényesüljön; úgy véli, hogy az európai fejlesztésfinanszírozási struktúrájának javítania kell az EU láthatóságát és fejlesztésfinanszírozásának hatását a világban annak biztosítása érdekében, hogy az EU világban érzékelt szerepe megegyezzen az általa nyújtott támogatás nagyságrendjével;

7. riasztónak tartja, ahogyan a Covid19-világjárvány rávilágított az egészségügyi egyenlőtlenségek régóta fennálló strukturális okaira; úgy véli, hogy az európai fejlesztésfinanszírozási struktúrájának hozzá kell járulnia a reziliens közegészségügyi rendszerekbe, az egészségügybe és az egészségügyi szolgáltatásokba, valamint az új egészségügyi technológiák, az oltóanyagok és kezelések kutatásába és fejlesztésébe történő beruházásokhoz, valamint a fejlődő országokban visszatérő betegségekre való összpontosításhoz; kéri, hogy vizsgálják meg egy olyan platform létrehozásának lehetőségét, amely megosztja az innovációt, az oktatást és képzést, a tudást és a szakértelmet, és amely támogatja a több érdekelt felet tömörítő partnerségeket, előmozdítja a köz- és magán-szféra közötti párbeszédet, és innovatív üzleti megoldásokat tár fel a fenntartható fejlődés felgyorsítása érdekében; hangsúlyozza a köz- és magánberuházások, valamint

2022. november 24., csütörtök

a köz- és magánszféra közötti partnerségek szerepét, továbbá a hazai erőforrások partnerországokban történő mozgósításának és az uniós finanszírozás hatékonyabb felhasználásának fontosságát a fenntartható fejlődési célok 2030-ig történő teljesítése tekintetében azonosított 2,5 billió USD összegű finanszírozási hiány megszüntetésében, a jó kormányzás megerősítése és a korrupció elleni küzdelem mellett;

A megoldásra váró feladatok

8. hangsúlyozza, hogy a fejlődő és a fejlett országok közös felelősséggel tartoznak a fenntartható fejlődési célok eléréséért; hangsúlyozza, hogy a partnerországok fenntartható fejlődéséhez nyújtott uniós pénzügyi hozzájárulásnak lehetővé kell tennie a partnerországok számára, hogy hozzájáruljanak saját gazdasági és társadalmi fejlődésükhöz és a fenntartható fejlődési célok eléréséhez; hangsúlyozza ebben az összefüggésben a hazai felelősségvállalás kiemelkedő fontosságát; kiemeli, hogy az európai fejlesztésfinanszírozási struktúrájának és a fenntartható fejlődési célokra vonatkozó, régóta várt uniós stratégiának tükröznie kell és elő kell segítenie az EU belső és külső politikáinak és kötelezettségvállalásainak összehangolt és koherens csomagját, többek között a meglévő fejlesztéspolitikai eszközökön keresztül; hangsúlyozza, hogy a köz- és magánfinanszírozást össze kell hangolni a fenntartható fejlődési célokkal és a Párizsi Megállapodással; ezzel összefüggésben sajnálattal állapítja meg, hogy a Bizottság még nem dolgozott ki integrált és holisztikus végrehajtási stratégiát a fenntartható fejlődési célok tekintetében, ami jelentős kihívást jelent a szakpolitikai koherencia elérésére irányuló törekvés szempontjából, mivel nem állnak rendelkezésre egyértelmű, mérhető és időhöz kötött uniós szintű célok valamennyi fenntartható fejlődési cél tekintetében, amelyek jelentéstételi referenciaértékeként szolgálhatnának;

9. úgy véli, hogy az európai fejlesztésfinanszírozási struktúrájának a különböző szereplők (azaz az EBB, az EBRD, az európai fejlesztésfinanszírozási intézmények és mások) szakértelmére és meglévő hálózataira kell épülnie; elismeri a Tanács következtetéseit óta a jövőbeli európai fejlesztésfinanszírozási struktúrával kapcsolatban elért előrelépést és javulást, de megjegyzi, hogy a jelenlegi helyzetet továbbra is a szakpolitikai irányítás és koordináció hiánya, valamint a széttagoltság, a párhuzamosságok és a fent említett szereplők közötti, nem célravezető versengés jellemzi; további erőfeszítéseket szorgalmaz a koordináció és az együttműködés területén annak érdekében, hogy a jelenlegi rendszert hatékonyabbá, jobban az együttműködésen alapulóvá és célirányosabbá lehessen tenni, kihasználva a kulcsfontosságú partnerek földrajzi, ágazati és pénzügyi szakértelmét, ezáltal biztosítva, hogy az erőforrásokat optimális módon lehessen felhasználni, az uniós adófizetők pénze jobban megtérüljön, és nagyobb hatást lehessen gyakorolni a fejlesztés terén;

10. elismeri, hogy meg kell erősíteni és javítani kell az uniós intézményi struktúrát és kezelni kell „fejlesztéshatékonysági hiányosságait” a bonyolult bürokratikus koordináció csökkentése érdekében, valamint hogy meg kell erősíteni az intézményi rugalmasságot az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra potenciáljának maximalizálása érdekében, ezáltal növelve a fejlesztési hatást;

11. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon a Global Gateway stratégia hatékony irányításán, amelyet a Bizottság elnökének általános vezetése alatt kell előmozdítani, és e tekintetben szorosan működjön együtt az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjével / a Bizottság alelnökével, az Európai Külügyi Szolgálattal, a Tanáccsal és a Parlamenttel; hangsúlyozza, hogy a stratégiának összhangban kell lennie az európai fejlesztésfinanszírozási struktúrával, és hogy nem helyénvaló az NDICI – Globális Európa újonnan felmerülő kihívásaira és prioritásaira képzett tartalék finanszírozási célú igénybevétele; sürgeti a Bizottságot, hogy adjon további információkat a nemrég bejelentett uniós Global Gateway beruházási műveleteire vonatkozó tőkeáttételi mutató kiszámításáról;

12. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a fenntartható fejlődést szolgáló szakpolitikai koherencia elvének kulcsfontosságú elemei rendszeresen hiányoznak az EU szabályozási kezdeményezéseiből; hangsúlyozza, hogy a segélyhatékonysági célkitűzések elérése érdekében több erőfeszítésre van szükség a fenntartható fejlődést szolgáló szakpolitikai koherencia elveinek teljes mértékű betartásához; kitarthat emellett, hogy az európai fejlesztésfinanszírozási struktúrába be kell építeni a fenntartható fejlődést szolgáló szakpolitikai koherenciát biztosító mechanizmusokat; kéri, hogy végezzenek több előzetes hatásvizsgálatot és hozzanak létre egy korai előjelző rendszert az uniós küldöttségek szakpolitikai következtelenségeire vonatkozóan; javasolja, hogy az összes érintett uniós intézmény és tagállam – a legmagasabb politikai szinten is – módszeresebben és hatékonyabban alkalmazza a fenntartható fejlődést szolgáló szakpolitikai koherenciát, és hogy azt általánosan érvényesítsék minden uniós politika kialakítása és végrehajtása során annak biztosítása érdekében, hogy azok ne befolyásolják negatívan a fenntartható fejlődési célok elérését; emlékeztet arra, hogy a fenntartható fejlődést szolgáló szakpolitikai koherenciát biztosító mechanizmusokat az EBB-nek, az EBRD-nek, a fejlesztésfinanszírozási intézményeknek és közvetítőiknek is végre kell hajtaniuk; hangsúlyozza, hogy a fenntartható fejlődési célok elérése érdekében a fenntartható fejlődést szolgáló szakpolitikai koherenciát érvényesíteni kell különösen az EU külső politikáiban, és foglalkozni kell vele;

13. elismeri a Bizottság jogalkotás minőségének javítására irányuló erőfeszítéseit, amelyek célja olyan hosszú távú fenntartható beruházások elősegítése, amelyek előmozdítják az egészséget és az emberek és a bolygó jóllétét, valamint védik az emberi jogokat; kéri, hogy az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra legyen összhangban a kellő gondosságra és a vállalati felelősségvállalásra vonatkozó jövőbeli uniós jogszabályokkal, biztosítva az emberi jogi normáknak és

2022. november 24., csütörtök

a szabályozási fejleményeknek való vállalati megfelelést, a kötelező kellő gondosságot, valamint az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó nemzetközi kötelezettségvállalások betartását; hangsúlyozza, hogy az európai fejlesztésfinanszírozási struktúrájának meg kell felelnie az átláthatóság és az elszámoltathatóság legszigorúbb normáinak; felhívja az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra tagjait, hogy erősítsék meg a működésükre vonatkozó kellő gondosságot, biztosítsák a helyi lakossággal való érdemi konzultációt a projektek végrehajtása során, fejlesszék tovább fejlesztési szakértelmüket, valamint elkötelezett kapacitásukat és humán erőforrásukat a helyszínen, minden műveletben hajtsák végre a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítését és védjék az emberi jogokat, rendelkezzenek szilárd elszámoltathatósági mechanizmusokkal az érintett közösségek számára, továbbá szorosan kövessék nyomon részvételük hiányosságait és közvetítőik szerepét a fejlődő országok helyi lakosságát negatívan érintő projektekben, és tegyenek róluk jelentést;

14. megerősíti, hogy az uniós garanciákhoz kapcsolódó vagy az uniós költségvetésből finanszírozott projektekben részt vevő valamennyi végrehajtó partnernek és pénzügyi közvetítőnek teljes mértékben be kell tartania az EU szociális, környezetvédelmi, adózási, átláthatósági, csalás elleni és korrupcióellenes normáit, politikáit, szabályait és eljárásait; felhívja az Európai Számvevőszéket, hogy teljes körűen ellenőrizze az uniós költségvetésből származó garanciákkal támogatott műveleteket, és azokról rendszeresen tegyen jelentést, orvosolva munkamódszereinek esetleges hiányosságait, amelyek jelenleg megakadályozzák ezt; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy kellő időben elvégezzék az EFFA+ és az „Európa együtt” megközelítés független értékelését hatékonyságuk, teljesítményük és fejlesztési hatásuk értékelése érdekében;

15. megjegyzi, hogy az „Európa együtt” megközelítés a Covid19-világjárványra adott válaszként jelent meg; úgy véli, hogy az „Európa együtt” megközelítésnek kulcsszerepet kell játszania a stratégiai együttműködés és a globális koordináció, valamint a fejlesztési erőfeszítések koherenciájának és hatékonyságának további javításában – különösen a partnerországok szintjén, valamint uniós és tagállami szinten, beleértve a regionális kormányzati szintet is; határozottabb szakpolitikai irányt és fókuszot, valamint erőteljesebb kommunikációs és láthatósági mechanizmusokat vár el az EFFA+/NDICI – Globális Európa eszköz tekintetében; ragaszkodik továbbá az Európai Parlament ellenőrzési mechanizmusának megfelelő végrehajtásához az „Európa együtt” tevékenységeinek demokratikus legitimitása érdekében;

16. felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő határozott uniós politikai irányt a fejlesztéspolitikákra vonatkozóan, és oly módon hangolja össze az európai fejlesztésfinanszírozási struktúrát, hogy az lehetővé tegye az uniós fejlesztésfinanszírozási intézmények tevékenységeinek további összehangolását az új nyitott, együttműködésen alapuló, átlátható és inkluzív struktúráján belül az uniós fejlesztéspolitikai célkitűzések elérése, a régiókkal való szoros partnerségek megerősítése és a régiók fejlődéséhez való hozzájárulás érdekében;

17. hangsúlyozza, hogy az NDICI – Globális Európa programozási folyamat lehetőséget kínál az uniós költségvetési garanciák, nevezetesen az EFFA+ felhasználásának fokozására; hangsúlyozza, hogy a jövőbeli pénzügyi struktúrájának lehetővé kell tennie valamennyi érdekelt fejlesztésfinanszírozási szereplő részvételét, ideértve a kis- és közepes méretű szereplőket, valamint a nem uniós fejlesztési bankokat és érdekelt feleket is; ezzel összefüggésben stabil, egyenlő versenyfeltételeket kér az EFFA+ irányítása és az uniós forrásokhoz való hozzáférés tekintetében; hangsúlyozza a megfelelő kockázatkezelési keret, valamint a fejlesztésfinanszírozási eszközök végrehajtása hatékony irányításának és felügyeletének fontosságát; felhívja a Bizottságot, hogy hatékonyabban használja fel meglévő banki szakértői erőforrásait, valamint pénzügyi és technikai kapacitásait;

18. üdvözli az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra javítására vonatkozó első bizottsági ütemterv és a 2021. évi eredményjelentés közzétételét; emlékeztet arra, hogy az NDICI – Globális Európa előírja, hogy a Bizottság hozza nyilvánosságra a Tanács és a Parlament számára a technikai értékelésért felelős csoport összetételét, feladatkörét és eljárási szabályzatát, és biztosítsa a csoport tagjainak pártatlanságát és az összeférhetlenségek hiányát; sürgeti a Bizottságot, hogy hasonló intézkedéseket vezessen be annak a magas szintű szakértői csoportnak az átláthatósága és pártatlansága érdekében, amely a magántőke alacsony és közepes jövedelmű országokba történő áramlásának további felgyorsítására vonatkozó ajánlásokat fogalmaz meg a Bizottság számára;

19. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra kövesse a többoldalú fejlesztésfinanszírozási rendszer helyreállításának célját annak érdekében, hogy véget vessen az e rendszeren kívül működő egyes országok fenntarthatatlan hitelezési gyakorlatainak, amelyek nemcsak az EU és más, az előírásoknak megfelelő országok egyenlő versenyfeltételeit veszélyeztetik, hanem drámai módon növelik számos, a Covid19-világjárvány következtében még sebezhetőbbé vált fejlődő ország amúgy is magas külső adósságát; ennek fényében kiemeli, hogy Oroszország Ukrajnával szembeni katonai agressziója még tovább rontja az adósságterhet számos fejlődő országban; kiemeli, hogy a legkevésbé fejlett országok pénzügyi támogatás nélkül nem tudják végrehajtani a fenntartható fejlődési célokat, és ezért nyomtatékosan szorgalmazza a fenntarthatósági kötelezettségvállalásokkal összhangban lévő adósságkönyvírási intézkedéseket;

2022. november 24., csütörtök

20. úgy véli, hogy az uniós taxonómiának hozzá kell járulnia a tőkeáramlások fenntartható beruházások felé történő átirányításához, és a fenntarthatóságot be kell vezetnie a kockázatkezelés során figyelembe veendő kritériumok közé; felhívja a Bizottságot, hogy fejlessze tovább az uniós taxonómiát, és ösztönözze mind uniós, mind tagállami szinten a fejlesztésfinanszírozási intézményeket, valamint a fejlesztésben aktív magánszereplőket, hogy tevékenységeiket – különösen a fejlődő országokban – hangolják össze a fenntartható fejlődési célokkal és a Párizsi Megállapodás célkitűzéseivel;

Európai és nemzeti pénzügyi intézmények

21. megerősíti az EBB EU-n belül és világszerte különleges szerepét, amelyet az Európai Unió működéséről szóló szerződés 209. cikke és a Szomszédügyi, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) 36. cikke határoz meg; kiemeli az EBB fontos szerepét az uniós beruházások megvalósításában és a Bizottsággal való partnerségben a Global Gateway stratégia végrehajtásában;

22. elismeri az EBB kiemelt szerepét az európai zöld megállapodásban és a fenntartható kék gazdaságban, valamint jelentős hozzájárulását a Covid19-világjárványra adott uniós gazdasági válaszhoz; felhívja az EU-t, hogy még inkább maximalizálja az EBB-ben mint az EU stratégiai autonómiájának kihasználását, valamint külpolitikai érdekeinek és prioritásainak előmozdítását szolgáló eszközben rejlő lehetőségeket a nem uniós országokkal fenntartott kapcsolataiban; felhívja az EBB-t, hogy javítsa politikáit és gyakorlatait, valamint javítsa az átláthatóságot, különösen az európai ombudsman által megfogalmazott ajánlások végrehajtásával, „több átláthatósági lépés megtételével annak érdekében, hogy a nyilvánosság könnyebben átláthassa az általa finanszírozott projektek lehetséges környezeti hatásait”, az 1065/2020/PB, az 1251/2020/PB és az 1252/2020/PB ügyben foglaltak szerint;

23. üdvözlözi az EBB Globál – az EBB által az EBB csoporton belüli célzott fejlesztési részlegként meghatározott részleg – létrehozását, amely 2022. január 1-je óta működik; felhívja az EBB-t, hogy erősítse jelenlétét ezen a területen, miközben kihasználja a lehetséges szinergiákat az EKSZ-szel, az uniós küldöttségekkel, az EBRD-vel és más európai fejlesztésfinanszírozási intézményekkel; rámutat arra, hogy az EBB Globál finanszírozásának módjára vonatkozó információk hiánya kezdettől fogva veszélyezteti megbízatását, tekintettel az új szervezet fejlesztési célkitűzésekre vonatkozó kötelezettségvállalásaira is; ezért konkrét és határozott fejlesztési megbízatás megfogalmazására szólít fel az új EBB Globál számára; elvárja, hogy ez az új struktúra és tanácsadó testülete, céljai és költségvetési rendelkezései, szervezeti működése és konkrét céljai, valamint a többi fejlesztésfinanszírozási intézménnyel való koordinációs mechanizmusai teljes mértékben átláthatóak legyenek, többek között a dokumentumok proaktív közzététele, a kedvezményezett országok érdemi képviselőinek biztosítása, az Európai Parlamenttel folytatott rendszeres eszmecsere és az érdekelt felekkel, különösen a civil társadalmi szervezetekkel és a helyi szereplőkkel folytatott nyílt párbeszéd révén;

24. ösztönzi az EBB-t, hogy az uniós küldöttségekkel együttműködve és a fejlesztésfinanszírozási intézményekkel való társfinanszírozás révén továbbra is aktívan vegyen részt az országos szintű tervezés, nyomon követés és értékelés kidolgozásában; szorosabb koordinációra szólít fel a Bizottság, az EKSZ és az uniós küldöttségek között, hogy megkönynyítsék az érintett helyi szereplőkkel folytatott megbeszéléseket és együttműködést a fejlesztéshatékonsági célkitűzéseknek leginkább megfelelő projektek azonosítása érdekében;

25. ösztönzi az EBB-t és az EBRD-t, hogy a kölcsönös bizalomra vonatkozó kezdeményezések fokozásával erősítsék meg a közöttük fennálló, egymást kiegészítő jelleget és az üzleti modelljeiket, mivel az igények meghaladják közös erőforrásaikat; felhívja az EBB-t és az EBRD-t, hogy különböző pályák mentén hangolják össze munkájukat, és tisztázzák munkamegosztásukat annak érdekében, hogy segítsék az egyes bankokat abban, hogy saját alapvető kompetenciáikra összpontosíthassanak, elkerülve ezáltal a párhuzamosságokat és az alákínálást; megjegyzi, hogy az EBB és az EBRD munkamódszereit és eszközeit hozzá kell igazítani az afrikai beruházási szükségletekhez, különösen a nagyszabású beruházások elősegítése érdekében, fenntartva ugyanakkor a kisebb léptékű helyi projektek uniós támogatását is; rámutat arra, hogy alapvető fontosságú, hogy az európai beruházásokat az EU látható jelenléte és folyamatos politikai párbeszéd kísérje; megjegyzi, hogy az európai fejlesztésfinanszírozási struktúrájának maximalizálnia kell a létező európai fejlesztési bankok és pénzügyi intézmények különböző strukturális hátterének és munkamódszereinek az előnyeit annak érdekében, hogy növelje az EU fenntartható fejlődéshez való hozzájárulásának hatékonyságát; elvárja az EBB-től, az EBRD-től és más európai fejlesztésfinanszírozási intézményektől, hogy biztossítsák és előzetes hatásvizsgálatok formájában igazolják, hogy valamennyi projekt, és különösen a vegyes finanszírozású projektek járuljanak hozzá az uniós fejlődési célokhoz, köztük a legkevésbé fejlett országokkal kapcsolatos célokhoz, valamint hogy feleljenek meg a nemzetközi emberi jogi normáknak; felhívja a Bizottságot, az EBB-t, az EBRD-t és az európai fejlesztésfinanszírozási intézményeket annak biztosítására, hogy tanácsadó és technikai segítségnyújtási csoportjaik megfelelő eszközökkel rendelkezzenek a nemek közötti egyenlőség és az inkluzív fejlődés előmozdításához;

2022. november 24., csütörtök

26. felhívja a Bizottságot, a tagállamokat, az EBB-t, az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankot és a többi európai fejlesztési bankot és pénzügyi intézményt, köztük a kisebb fejlesztésfinanszírozási intézményeket is, hogy erősítsék meg együttműködésüket, különösen az NDICI – Globális Európa és annak célkitűzései keretében, valamint a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend céljainak globális megvalósítása terén, és ösztönzi őket az erőforrások és a finanszírozás összevonására, valamint a közös projektek keretében folytatott koordináció és kommunikáció fokozására, saját pénzügyi szakértelmükre támaszkodva; felhívja a Bizottságot, hogy játsszon nagyobb szerepet a projekteknek nyújtott technikai segítségnyújtásban, valamint a fejlesztésfinanszírozási intézmények és más fejlesztési szereplők koordinálásában; az európai fejlesztésfinanszírozási rendszer keretében nyújtott finanszírozáshoz való hozzáférés terén inkluzív megközelítést szorgalmaz a tagállamok kisebb fejlesztésfinanszírozási intézményeivel szemben;

27. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy hatékonyabban használják ki a szinergiákat és jobban harmonizálják az EBRD, az EBB, valamint az európai szomszédságpolitikában részt vevő országokat és különösen az uniós tagjelölt országokat megcélzó többi fejlesztésfinanszírozási intézmény finanszírozási kezdeményezéseit; az Ukrajnában zajló háború fényében emlékeztet, hogy a szomszédságpolitikában részt vevő és a tagjelölt országokban nyújtott európai finanszírozás elengedhetetlen összetevője a csatlakozási kritériumok teljesítéséhez szükséges reformoknak, összhangban az EU külpolitikai érdekeivel;

28. felhívja az EBB-t, hogy szorosabban működjön együtt az Afrikai Fejlesztési Bankkal, és értékelje egy közös leányvállalat létrehozásának előnyeit az EBB és az Afrikai Fejlesztési Bank közötti, folyamatban lévő partnerségi cselekvési terv végrehajtását követően; felkéri az EBB-t, hogy számoljon be a Parlamentnek a következő lépésekről; hangsúlyozza, hogy olyan hosszú távú beruházásokat kell finanszírozni, amelyek előmozdítják a fenntartható fejlődést, és hogy az eddigi együttműködésre kell építeni annak érdekében, hogy további fenntartható fejlődési lehetőségeket alakítsanak ki az afrikai kontinens számára; ösztönzi az EBB és az Afrikai Fejlesztési Bank által közösen működtetett projekt- és tanácsadó központok létrehozását, hogy hatékony kapcsolattartó pontokat hozzanak létre a helyi szereplők számára tanácsadás és projektkezdésmegvalósítás céljából, és hogy jobban megfeleljenek a helyi fejlesztési igényeknek, valamint javítsák a közös fejlesztési projektekkel kapcsolatos helyi felelősségvállalást; e tekintetben felszólít a helyi magánszektor afrikai fejlesztésének támogatására, különösen az afrikai mikro-, kis- és középvállalkozások számára biztosított több forrásnak köszönhetően;

29. e tekintetben hangsúlyozza, hogy a tartós fejlesztési hatás elérése érdekében általában helyi felelősségvállalásra, valamint együttműködésen alapuló és inkluzív megközelítésre van szükség, amelyet az érdekelt felekkel és a kedvezményezettekkel folytatott rendszeres helyi konzultációk szilárd keretének kell alátámasztania; kéri a Bizottságot, hogy mérje fel, hogyan lehetne tovább javítani az érdekelt felekkel és a kedvezményezettekkel folytatott rendszeres helyi konzultációk keretét;

30. felhívja a tagállamok fejlesztésfinanszírozási intézményeit, hogy a leginkább rászorulóknak, többek között a nők fenntartható finanszírozáshoz való hozzáféréseinek támogatása érdekében bővítsék tovább a pénzügyi befogadást, mivel ez hozzájárul gazdasági szerepvállalásukhoz; ezzel összefüggésben felszólít arra, hogy az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra járuljon hozzá az EU nemek közötti egyenlőségre vonatkozó harmadik cselekvési tervének teljes körű végrehajtásához; emlékeztet arra a célkitűzésre, hogy a fellépések legalább 85 %-a fő vagy jelentős célkitűzésének a nemek közötti egyenlőség előmozdításának kell lennie, amelyek közül legalább 5 % fő célkitűzésének a nemek közötti egyenlőség, valamint a nők és lányok jogai és szerepvállalása erősítésének kell lennie; felszólít arra, hogy az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra valamennyi műveletét kötelezzék nemek szerint lebontott adatok gyűjtésére, valamint arra, hogy végezzenek előzetes és utólagos, nemi szempontú hatásvizsgálatokat;

31. az összes fejlesztési bankot és intézményt arra ösztönzi, hogy tegyenek a fejlesztéspolitikai célkitűzésekkel, különösen az egyenlőtlenségek csökkentésével és a szegénység felszámolásával összhangban lévő, nem pedig a beruházások megtérülésére összpontosító fenntartható kötelezettségvállalásokat, és hajtsanak végre bátor beruházásokat; ezért elismeri a kockázatosabb beruházások ösztönzésének fontosságát a nagyobb kihívást jelentő fejlesztési környezetekben, például az instabil vagy konfliktus sújtotta országokban, valamint a rosszul ellátott ágazatokban, például az éghajlat, a biológiai sokféleség, valamint az oktatás és az egészségügy területén; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy minimalizálni kell az uniós költségvetést fenyegető kockázatokat, például az uniós költségvetési garanciák iránti megnövekedett igényeket, valamint meg kell őrizni az EBB magas hitelminősítését; ösztönzi a fejlesztésfinanszírozási intézményeket, hogy az EFA+-on keresztül vállaljanak nagyobb kockázatot beruházási programjaikban, hogy elérjék a legsérülékenyebb gazdaságokat is; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy játsszon nagyobb szerepet a mérhető és további fejlesztési hatások biztosításában anélkül, hogy torzítaná a helyi piacot vagy tisztességtelenül versenyezne a helyi gazdasági szereplőkkel, valamint a projektek kínálati oldalának fejlesztésében azáltal, hogy támogatást nyújt a projektek előkészítéséhez és segíti a fejlesztésfinanszírozási intézményeket a koordinációban, miközben biztosítja a kisebb fejlesztésfinanszírozási intézmények integrálását;

2022. november 24., csütörtök

32. elismeri a tagállami fejlesztési bankok jelentőségét és potenciálját az európai fejlesztésfinanszírozási struktúrán belül; aggodalmát fejezi ki azonban a fejlesztésfinanszírozási intézményekkel partnerségbe lépő közvetítők szerepe miatt, különösen az emberi jogok megsértésének bejelentett esetei tekintetében; hangsúlyozza, hogy a helyi magánszektor fejlődése a szubszaharai Afrikában fontos szerepet játszhat abban, hogy a partnerországok képessé váljanak arra, hogy elinduljanak a fenntartható fejlesztéshez vezető úton;

33. felhívja a Bizottságot, hogy az NDICI – Globális Európa keretében mennyiségi és minőségi mutatók alapján évente tegyen jelentést az „Európa együtt” kezdeményezésekről, miközben értékeli a mozgósított erőforrásokat, a fejlesztési tervezést és hatást, az uniós előírások harmonizációját és alkalmazását, az uniós integrációs perspektívát, valamint a tagállamok részvételét; kitart amellett, hogy ezeket a jelentéseket meg kell osztani a Parlamenttel és nyilvánosságra kell hozni őket; hangsúlyozza, hogy a Parlamentnek kulcsszerepet kell játszania az „Európa együtt” kezdeményezések politikai célkitűzéseinek és várt eredményeinek általános és projektszintű vizsgálatában, biztosítva, hogy az „Európa együtt” kezdeményezések a meglévő mechanizmusok mellett működjenek, és a többéves indikatív programok pótlása helyett kiegészítsék azokat;

34. megismétli, hogy az uniós finanszírozás intézményi ellenőrzése és vizsgálata elősegíti a demokratikus vitát és hozzájárul az EU hitelességének és átláthatóságának növeléséhez; e tekintetben kiemeli a Parlament fontos és ellenőrző szerepét az NDICI – Globális Európa keretében; olyan kötelezettségeket szorgalmaz, amelyek biztosítják az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra végrehajtásának megfelelő láthatóságát; felszólítja a Bizottságot, hogy a kellő időben tegyen megfelelő lépéseket, ha ezeket a kötelezettségeket nem teljesítik; felhívja az Európai Számvevőszéket, hogy rendszeresen készítsen jelentést az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra végrehajtásáról, amelyet nyilvánosságra hoznak, és amelyben szakpolitikai ajánlásokat tesznek, többek között a fejlesztésre irányuló intézkedésekre vonatkozóan; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a polgárok nem kapnak megfelelő tájékoztatást arról, hogy az EU milyen szerepet játszik a helyi közösségeknek nyújtott támogatásban, és ösztönzi a nyilvánossággal való jobb kommunikációt;

35. felhívja a Bizottságot és az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra intézményeit, hogy közbeszerzési eljárásaik során mozdítsák elő az átláthatóságot; emlékeztet arra, hogy az uniós vállalkozások számára lehetővé kell tenni, hogy egyenlő feltételek mellett versengzenek a nem uniós országokban székhellyel rendelkező vállalkozásokkal;

36. hangsúlyozza, hogy a releváns, következetes és összehasonlítható információk időben történő megszerzése elengedhetetlen az előrehaladás és a tényleges eredmények méréséhez, valamint annak megállapításához, hogy az uniós fejlesztésfinanszírozás hatékony volt-e és kiegészítette-e az egyéb finanszírozást; sajnálja, hogy nincs egységes jelentéstételi és eredménymérési keret az EFFA+-ra vonatkozóan, amely összehasonlítható mutatókat tartalmazna; ösztönzi a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy ilyen keretet az eredmények harmonizált kezelésének lehetővé tétele érdekében; felkéri a Bizottságot, hogy tájékoztassa a Parlamentet e keret tartalmáról és végrehajtásáról;

37. várakozással tekint a fejlesztési segélyek programozásáról szóló számvevőszéki különjelentés elé, amely értékeli, hogy a 2021–2027 közötti időszakra szóló uniós fejlesztési támogatást jól meghatározott stratégia szerint ítélték-e oda; hangsúlyozza a vegyes finanszírozás addicionalitása értékelésének fontosságát annak meghatározása érdekében, hogy ezek az eszközök mennyire hatékonyak a fejlesztési eredmények és az uniós értékeken alapuló szakpolitikai célkitűzések elérésében; felkéri a Számvevőszéket, hogy fontolja meg egy ilyen értékelés elvégzését;

Fejlesztésfinanszírozás

38. ragaszkodik ahhoz, hogy a tagállamok teljesítsék azon kötelezettségvállalásukat, hogy bruttó nemzeti jövedelmük (GNI) 0,7 %-át hivatalos fejlesztési támogatásra fordítják; riasztónak tartja, hogy 2020-ban a fejlett gazdaságok által nyújtott hivatalos fejlesztési támogatás átlagosan csak a GNI-jük 0,32 %-át tette ki, ami nem érte el a 0,7 %-os kötelezettségvállalás felét, amelyet csak négy tagállam ért el; kiemeli, hogy Oroszország Ukrajnával szembeni katonai agressziójának a kormányzati kiadásokra világszerte gyakorolt hatása további nyomást fog gyakorolni a már amúgy is alacsony segélyezési költségvetésekre; megjegyzi, hogy a 2002 után csatlakozott tagállamok kötelezettséget vállaltak arra, hogy törekedni fognak a hivatalos fejlesztési támogatás/GNI arányának 0,33 %-ra történő növelésére; üdvözlé a tagállamok és a többi tagállam által a hivatalos fejlesztési támogatásra fordított kiadásaik fokozatos növelése érdekében eddig tett erőfeszítéseket; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy továbbra is haladjanak ezen az úton; hangsúlyozza a hivatalos fejlesztési támogatás fontos szerepét a változások katalizátoraként és más források mozgósításának mozgatórugójaként; úgy véli, hogy az EU-nak törekednie kell arra, hogy megőrizze globális vezető szerepét a hivatalos fejlesztési támogatás terén; emlékeztet arra, hogy az NDICI – Globális Európa kiadásai legalább 93 %-ának meg kell felelnie a hivatalos fejlesztési támogatás feltételeinek;

39. hangsúlyozza az EU azon kötelezettségvállalásának fontosságát, hogy forrásokat mozgósítson az éghajlat-politikai fellépésre, és hangsúlyozza az EBB és az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra többi tagjának szerepét az e területen való előrelépésben; üdvözlé a Tanács azon kötelezettségvállalását, hogy az európai fejlesztésfinanszírozási struktúrát a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend, a fenntartható fejlődési célok és a Párizsi Megállapodás

2022. november 24., csütörtök

megvalósítása felé irányítja annak érdekében, hogy a globális felmelegedést 1,5 °C-ra korlátozza; emlékeztet az NDICI – Globális Európa globális éghajlat-politikai kiadásokra vonatkozó 30 %-os célkitűzésére és a többéves pénzügyi keretben a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kiadásokra vonatkozó, 2024-ig a GDP 7,5 %-ában rögzített célkitűzésre; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság ütemtervében nem tett konkrét kötelezettségvállalásokat az éghajlat-politikai célok tekintetében, és elvárja, hogy ezt egy soron következő programozási dokumentumban orvosolják; felszólít minden olyan művelet betiltására, amely az éghajlati válsághoz hozzájáruló ágazatokat, elsősorban a fosszilis tüzelőanyagok ágazatát finanszírozza; elismeri, hogy az európai fejlesztésfinanszírozási struktúrájának valamennyi régióra és partnerországra ki kell terjednie, ugyanakkor elismeri, hogy a beruházások jelentős része a Nyugat-Balkánra, valamint a keleti és déli szomszédságra irányul;

40. elismeri a helyi mikro-, kis- és középvállalkozásoknak, szövetkezeteknek, inkluzív üzleti modelleknek és kutatóintézeteknek a növekedés, a foglalkoztatás és a helyi innováció előmozdításában betöltött szerepét, amelyek aztán hozzájárulnak a fenntartható fejlődési célok eléréséhez; hangsúlyozza, hogy egyszerűsíteni kell a finanszírozáshoz való hozzáférést, meg kell erősíteni az inkluzivitást és támogatni kell a kisebb szereplőket, többek között a releváns nyilvánosan elérhető adatokhoz való hozzáférés javítása révén; hangsúlyozza, hogy a helyi kkv-k számára ezért az európai fejlesztésfinanszírozási struktúra keretében könnyű hozzáférést kell biztosítani a pénzügyi szolgáltatásokhoz; megjegyzi, hogy az uniós politikáknak ösztönözniük kell a vállalatok és vállalkozások, különösen a kkv-k együttműködését, hogy aktív szerepet játsszanak a fejlődő országok fenntartható fejlődéséhez hozzájáruló kezdeményezésekben;

41. felszólítja a Bizottságot, hogy az NDICI – Globális Európa keretében kapcsolja össze a beruházások kockázatmentesítését célzó lehetséges tevékenységeket az oktatáshoz és szakképzéshez való hozzáférés pénzügyi támogatásával, különös tekintettel a tanárok megfelelő infrastruktúrájának és képzésének kialakítására, a 4. fenntartható fejlődési cél elérésének előmozdítása érdekében;

42. megjegyzi, hogy különösen fontosak az uniós beruházások a fenntartható mezőgazdaság területén, beleértve az agroökológiai gyakorlatokat is, ahol hiányoznak a magán- és állami beruházások; hangsúlyozza, hogy a helyi mezőgazdasági termelőknek, kistermelőknek és családi gazdaságoknak hozzá kell férniük a pénzügyi szolgáltatásokhoz, és különösen a mikrofinanszírozáshoz;

43. megjegyzi, hogy Afrika számos régiójában az élelmezésbiztonság egyik fő akadálya a piacra jutás hiánya az összekötési problémák miatt; úgy véli, hogy az e területen végrehajtott uniós beruházások erős hatást fejthetnek ki;

44. tudomásul veszi a gazdaság digitalizációjából és globalizációjából eredő adóügyi kihívások kezelésére szolgáló kétpilléres megoldást, amelyet az OECD/G20-ak adóalap-erőzítővel és nyereségátcsoportosítással foglalkozó inkluzív keretének tagjai fogadtak el; felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy biztosítsák a multinacionális vállalkozások számára megállapított, 15 %-os minimális globális társaságiadó-kulcs tényleges alkalmazását; hangsúlyozza, hogy ez a minimumadó a becslések szerint évente mintegy 150 milliárd USD globális adóbevétel-többletet fog eredményezni;

45. felhívja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő a nemzetközi együttműködést az adóügyekben az adókijátszás, az illegális pénzmozgások és a korrupció elleni küzdelem érdekében az egyenlőtlenségek és a szegénység csökkentéséhez hozzájáruló, célirányos és fenntartható fejlesztésfinanszírozás előmozdítása érdekében;

o

o o

46. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetnek és az ENSZ-nek.

2022. november 24., csütörtök

P9_TA(2022)0421

Az Energia Charta Egyezmény korszerűsítésének eredményei

Az Európai Parlament 2022. november 24-i állásfoglalása az Energia Charta Egyezmény korszerűsítéséről folytatott tárgyalások eredményéről (2022/2934(RSP))

(2023/C 167/10)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az 1994-ben aláírt és 1998-ban hatályba lépett Energia Charta Egyezményre,
- tekintettel az Energia Charta Egyezmény korszerűsítésének 2017-ben megkezdett folyamatára és az arra vonatkozó uniós javaslatra,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye Feleinek 21. Konferenciáján Párizsban, 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (Párizsi Megállapodás),
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640),
- tekintettel a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet (európai klímarendelet) módosításáról szóló, 2021. június 30-i (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel „Az energiahatékonyság elsődlegességéről: az elvektől a gyakorlatig” című, 2021. szeptember 28-i (EU) 2021/1749 bizottsági ajánlásra ⁽²⁾ és az ahhoz csatolt iránymutatásokra,
- tekintettel a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvre (megújulóenergia-irányelv) ⁽³⁾,
- tekintettel az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv módosításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/2002 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁴⁾,
- tekintettel az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatára, különösen az EU és a Szingapúri Köztársaság közötti szabadkereskedelmi megállapodásról szóló, 2017. május 16-i 2/15. sz. véleményére ⁽⁵⁾, a C-284/16. sz. ügyben 2018. március 6-án hozott ítéletére (a Szlovák Köztársaság kontra Achmea BV ügyben hozott előzetes döntés) ⁽⁶⁾, a Kanada, valamint az EU és tagállamai közötti átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodásról szóló, 2019. április 30-i 1/17. sz. véleményére ⁽⁷⁾, a C-741/19. sz. ügyben 2021. szeptember 2-án hozott ítéletére (a Moldovai Köztársaság kontra Komstroy LLC ügyben hozott előzetes döntés) ⁽⁸⁾, valamint a C-109/20. sz. ügyben 2021. október 26-án hozott ítéletére (a Lengyel Köztársaság kontra PL Holdings Sàrl ügyben hozott előzetes döntés) ⁽⁹⁾,
- tekintettel az ENSZ Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottsága (UNCITRAL) III. munkacsoportja számára 2017-ben adott megbízásra, hogy dolgozzon a beruházó és állam közötti vitarendezés reformján,

⁽¹⁾ HL L 243., 2021.7.9., 1. o.

⁽²⁾ HL L 350., 2021.10.4., 9. o.

⁽³⁾ HL L 328., 2018.12.21., 82. o.

⁽⁴⁾ HL L 328., 2018.12.21., 210. o.

⁽⁵⁾ A Bíróság 2017. május 16-i véleménye, EU:C:2017:376.

⁽⁶⁾ A Bíróság C-284–16. sz. Szlovák Köztársaság kontra Achmea BV ügyben hozott 2018. március 6-i ítélete, EU:C:2018:158.

⁽⁷⁾ A Bíróság 2019. április 30-i véleménye, EU:C:2019:341.

⁽⁸⁾ A Bíróság C-741/19. sz. Moldovai Köztársaság kontra Komstroy LLC ügyben hozott 2021. szeptember 2-i ítélete, EU:C:2021:655.

⁽⁹⁾ A Bíróság C-109/20. sz. Lengyel Köztársaság kontra PL Holdings Sàrl ügyben hozott 2021. október 26-i ítélete, EU:C:2021:875.

2022. november 24., csütörtök

- tekintettel Olaszország azon döntésére, hogy 2016. január 1-jétől kilép az Energia Charta Egyezményből,
 - tekintettel az Energia Charta Egyezmény megszüntetéséről szóló, a lengyel kormány által 2022. augusztus 10-én elfogadott és a lengyel parlamenthez 2022. augusztus 25-én utalt törvénytervezetre,
 - tekintettel a spanyol kormány 2022. október 12-i, a holland kormány 2022. október 19-i, a francia kormány 2022. október 21-i, a szlovén kormány 2022. november 10-i, a német kormány 2022. november 11-i és a luxemburgi kormány 2022. november 18-i azon bejelentésére, hogy ki kíván lépni az Energia Charta Egyezményből,
 - tekintettel az Európai Unió tagállamai közötti kétoldalú beruházási megállapodások megszűnéséről szóló, 2020. május 5-én aláírt megállapodásra ⁽¹⁰⁾,
 - tekintettel legutóbbi állásfoglalásaira, különösen az EU nemzetközi beruházási politikájának jövőjéről szóló, 2022. június 23-i ⁽¹¹⁾, valamint az ENSZ 2022. évi, Sharm-el-Sejkben (Egyiptom) tartandó éghajlatváltozási konferenciájáról (COP27) szóló, 2022. október 20-i állásfoglalására ⁽¹²⁾,
 - tekintettel arra, hogy a Tanácsban nem sikerült minősített többséget elérni az Energia Charta Konferencia 33. ülésén képviselendő uniós álláspont alapjául szolgáló Energia Charta Egyezmény korszerűsítése kapcsán,
 - tekintettel a tagállamok, az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség közötti, az Energia Charta Egyezmény értelmezéséről szóló megállapodásról szóló, 2022. október 5-i bizottsági közleményre (COM(2022)0523),
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel az Energia Charta Egyezmény nemzetközi megállapodás; mivel az egyezményt 1994 decemberében írták alá, és 1998 áprilisában lépett hatályba; mivel az Energia Charta Egyezménynek 53 aláírója és szerződő fele van, köztük az Európai Unió, az Euratom és valamennyi tagállama, Olaszország kivételével, amely 2016-ban kilépett; mivel az Energia Charta Egyezmény szavazati joggal rendelkező tagjainak több mint felét az EU és tagállamai képviselik;
- B. mivel az Energia Charta Egyezmény eredeti célja az volt, hogy fórumot hozzon létre a keletnyugati politikai együttműködés számára az energetika, a beruházásvédelem, a kereskedelem és a tranzit területén; mivel az Energia Charta Egyezmény beruházásvédelmi rendelkezéseit az 1990-es évek óta nem frissítették, és azok elavultak a beruházási politikával kapcsolatos megújult uniós megközelítés által létrehozott új normákhoz képest; mivel nem történt kísérlet az éghajlatváltozás mérséklésének és a fosszilis tüzelőanyagokkal kapcsolatos beruházások 2018-ig történő fokozatos megszüntetésének integrálására;
- C. mivel a tagállamok még mindig mintegy 1 500, a Lisszaboni Szerződés előtt megerősített kétoldalú beruházási szerződéssel rendelkeznek, amelyek továbbra is védik a fosszilis tüzelőanyagokba történő beruházásokat, tartalmazzák a beruházó és állam közötti vitarendezés régi modelljét, és elavult rendelkezéseket és mechanizmusokat tartalmaznak, amelyek összeegyeztethetetlenek az EU értékeivel és jogelveivel; mivel a Lisszaboni Szerződés óta egyetlen olyan új nemzetközi beruházási megállapodás sem lépett hatályba, amely a tárgyalásokon az EU által szorgalmazott korszerű megközelítést követi;
- D. mivel a súlyos éghajlati válságok elhárításához és energiabiztonságunk megvédéséhez fel kell gyorsítani a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos kivezetésének folyamatát és a megújuló energiára való gyors átállást;
- E. mivel az európai zöld megállapodás célja az éghajlatváltozás és a környezetkárosodás kihívásaira való reagálás; mivel valamennyi uniós politikának, köztük a beruházási politikának is hozzá kell járulnia e célhoz;
- F. mivel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület az éghajlatváltozás mérsékléséről szóló, 2022. áprilisi jelentésében az Energia Charta Egyezményt „az éghajlatváltozás mérséklésének komoly akadályaként” jellemezte;

⁽¹⁰⁾ HL L 169., 2020.5.29., 1. o.

⁽¹¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0268.

⁽¹²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0373.

2022. november 24., csütörtök

- G. mivel az energetikai átálláshoz fel kell gyorsítani a tiszta energiába való globális beruházásokat, és ösztönözni kell az európai energiavállalatokat a megújuló energiába való beruházásra;
- H. mivel az Energia Charta Egyezményrel kapcsolatos növekvő jogi és politikai aggályokra tekintettel 2018 novemberében az EU és tagállamai által irányított korszerűsítési folyamat indult, amely a beruházásvédelmi normákra, valamint a fosszilis tüzelőanyagoknak nyújtott védelem korlátozására és a fenntartható fejlődés előmozdítására összpontosít; mivel 2018. november 27-én az Energia Charta Konferencia jóváhagyta a korszerűsítendő témák listáját; mivel a Tanács 2019 júliusában megbízta a Bizottságot, hogy folytasson tárgyalásokat az Energia Charta Egyezmény korszerűsítéséről; mivel 2020 májusában az EU javaslatot nyújtott be az Energia Charta Egyezmény korszerűsítésére; mivel 2021. február 15-én az EU kiegészítő javaslatot nyújtott be az Energia Charta Titkárságának az energiaágazatban folytatott gazdasági tevékenység fogalommeghatározásának kérdéséről, amely a fosszilis tüzelőanyagokra vonatkozó rendelkezésként is ismert;
- I. mivel a szerződő felek 2022. június 24-én elvi megállapodásra jutottak az Energia Charta Egyezmény korszerűsítéséről; mivel az Energia Charta Egyezmény módosításai magukban foglalják az Energia Charta Egyezmény beruházásvédelmi normáinak módosítását és az országok azon jogára való hivatkozást, hogy szabályozási intézkedéseket hozzanak olyan okokból, mint például a környezetvédelem vagy az éghajlat-politika;
- J. mivel a végleges megállapodás jogi szövegét még nem tették közzé hivatalosan, ami nem felel meg a többi uniós kereskedelmi és beruházási megállapodás átláthatósága szintjének;
- K. mivel a tárgyalások lezárása óta Németország, Franciaország, Spanyolország, Hollandia, Lengyelország, Szlovénia és Luxemburg – amelyek együttesen az EU lakosságának több mint 70 %-át képviselik – bejelentette az Energia Charta Egyezményből való kilépésre irányuló szándékát; mivel Olaszország 2016-ban kilépett az Energia Charta Egyezményből; mivel más tagállamok még mindig mérlegelik az Energia Charta Egyezmény elhagyásának lehetőségét;
- L. mivel a Tanácsban nem sikerült minősített többséget elérni az Energia Charta Egyezmény korszerűsítése mellett, ami a 2022. novemberi Energia Charta Konferencián a korszerűsítés elfogadásának alapjául szolgálna; mivel ennek eredményeként a korszerűsítés lekerült az Energia Charta Konferencia napirendjéről;
- M. mivel az EU-nak annyi szavazata van, ahány tagállama részes fele az Energia Charta Egyezménynek. mivel a tagállamok csak akkor gyakorolhatják szavazati jogukat, ha az EU nem él szavazati jogával; mivel az Energia Charta Egyezményben részes uniós tagállamok megerősítését a megerősítésre vonatkozó nemzeti szabályaikkal, valamint az EU és a tagállamok közötti hatáskörmegosztással összhangban kell végrehajtani;
- N. mivel a Parlamentnek jóvá kell hagynia az Energia Charta Egyezmény korszerűsítését, mielőtt az EU a Bizottság politikai iránymutatásaival összhangban megkezdhetné a korszerűsített egyezmény ideiglenes alkalmazását; mivel a Parlamentnek hozzájárulását kell adnia ahhoz, hogy az EU kilépjen az Energia Charta Egyezményből;
- O. mivel a beruházásokkal kapcsolatban benyújtott keresetek riasztóan nagy száma irányul környezetvédelmi intézkedésekre; mivel számos országot – köztük tagállamokat – perelnek az éghajlat-politikával vagy a méltányos átállással kapcsolatban; mivel az Energia Charta Egyezményt az összes beruházásvédelmi megállapodás közül a legtöbb jogvita veszi körül; mivel az EU-n belül jelenleg több mint 40 beruházási választottbírói ügy van folyamatban; mivel 2022. június 1-jéig az Energia Charta Titkársága szerint legalább 150 beruházási választottbírói ügy indult az Energia Charta Egyezmény alapján, és ezek egyharmada fosszilis tüzelőanyagokkal kapcsolatos beruházásokkal, 70 %-a pedig az Energia Charta Egyezményen belüli beruházási választottbírói ügyekkel kapcsolatos;
- P. mivel az Energia Charta Egyezmény jelenleg összeegyeztethetetlen az uniós Szerződésekkel, mivel lehetővé teszi a beruházási bíróságok számára, hogy az EU szabályozási autonómiájának megőrzéséhez szükséges biztosítékok figyelembe vétele nélkül értelmezzék és alkalmazzák az uniós jogot, és mivel hátrányosan érinti az uniós intézményeknek az EU alkotmányos keretével összhangban történő működését;
- Q. mivel a Bíróság a C-284/16. sz. (a Szlovák Köztársaság kontra Achmea BV ügyben hozott előzetes döntés) ügyben 2018. március 6-án hozott ítéletében megállapította, hogy az uniós tagállamok közötti nemzetközi megállapodásokban szereplő, beruházó és állam közötti választottbírói kikötések ellentétesek az uniós szerződésekkel, és emiatt nem alkalmazhatók azt követően, hogy az EU-n belüli kétoldalú beruházási megállapodás utolsó részes fele uniós tagállammá vált; mivel míg ugyanezen elveket alkalmazva a Bíróság a C-741/19. sz. (a Moldovai Köztársaság kontra Komstroy LLC ügyben hozott előzetes döntés) ügyben 2021. szeptember 2-án hozott ítéletében megállapította, hogy az

2022. november 24., csütörtök

Energia Charta Egyezmény 26. cikke (2) bekezdésének c) pontját úgy kell értelmezni, hogy az nem alkalmazandó valamely uniós tagállam és egy másik uniós tagállam beruházója közötti, az utóbbi által az előbbibe eszközölt beruházással kapcsolatos jogvitákra; mivel köztudott, hogy az EUB ítéletei visszaható hatállyal alkalmazandók; mivel a választottbírák tanácskozásai során figyelmen kívül hagyták az EUB említett ítéleteit;

- R. mivel az EU átvette a vezető szerepet a beruházási politika reformjában; mivel a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése óta az EU a Parlament kérésére és támogatásával megreformált beruházásvédelmi modellt fogadott el, és úgy határozott, hogy a beruházó és állam közötti vitarendezést a beruházási vitákkal foglalkozó bírósági rendszerrel váltja fel, tárgyalásokat kezdett egy multilaterális beruházási bíróság létrehozásáról, jogszabályokat fogadott el a belső piacot torzító külföldi támogatások szabályozására, és jogszabályokat fogadott el a befelé irányuló közvetlen külföldi befektetések átvilágításáról; mivel ezek a fejlemények a korszerű és fenntartható beruházási politika irányába tett jelentős lépéseknek tekinthetők; mivel még sok a tennivaló e reformprogram előmozdítása érdekében;
- S. mivel az EU támogatja az UNCITRAL III. munkacsoportjában folyamatban lévő tárgyalásokat és a multilaterális beruházási bíróság létrehozását;
1. elismeri, hogy az Energia Charta Egyezményt komoly kritika érte, mivel az akadályozza a megújuló energiára való átállást és az energiabiztonság védelmét az EU-ban és tagállamaiban; úgy véli, hogy a jelenlegi Energia Charta Egyezmény egy elavult eszköz, amely már nem szolgálja az Európai Unió érdekeit, különös tekintettel arra a célkitűzésre, hogy 2050-ra klímasemlegessé váljon;
 2. üdvözli az EU és tagállamai arra irányuló erőfeszítéseit, hogy előmozdítsák az Energia Charta Egyezmény korszerűsítési folyamatát; elismerését fejezi ki a Bizottság arra irányuló tárgyalási erőfeszítéseiről, hogy a Tanácstól kapott megbízatás segítségével az Energia Charta Egyezményt összhangba hozza annak érdekében, hogy megőrizze az EU azon képességét, hogy a Párizsi Megállapodással, az európai zöld megállapodás célkitűzéseivel és az Európai Parlament prioritásaival összhangban lévő közpolitikai intézkedéseket dolgozzon ki;
 3. elismeri, hogy a korszerűsített Energia Charta Egyezményről 2018 novembere óta az uniós tagállamok erőteljes igényére válaszul folytatnak tárgyalásokat; hangsúlyozza, hogy az Energia Charta Egyezmény módosításához az Energia Charta Egyezményről szóló éves konferencián szavazó valamennyi szerződő fél egyhangú szavazata szükséges;
 4. ismételten aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy számos szerződő fél, köztük a magas jövedelmű iparosodott országok láthatóan nem osztják az Energia Charta Egyezmény korszerűsítésére, az éghajlatváltozás mérséklésére, a fenntartható fejlődés előmozdítására és az energetikai átalakulás támogatására irányuló uniós törekvéseket, annak ellenére, hogy mindegyikük aláírta a Párizsi Megállapodást is;
 5. hangsúlyozza, hogy a korszerűsített Energia Charta Egyezmény végleges szövege magában foglalja a Bizottságnak adott tárgyalási megbízatás egyes elemeit, nincs összhangban a Párizsi Megállapodással, az uniós klímarendelettel vagy az európai zöld megállapodás célkitűzéseivel, nincs összhangban a Parlament által az EU nemzetközi beruházási politikájának jövőjéről szóló, 2022. június 23-i állásfoglalásában meghatározott célkitűzésekkel, beleértve különösen a fosszilis tüzelőanyagokkal foglalkozó beruházók számára annak azonnali megtiltását, hogy szerződő feleket pereljenek amiatt, hogy összhangban nemzetközi kötelezettségvállalásaikkal a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos kivezetésére irányuló politikát folytatnak, továbbá a fosszilis tüzelőanyagokba történő meglévő beruházások védelmének fokozatos megszüntetésére vonatkozó időkeret jelentős lerövidítését és a beruházó és állam közötti vitarendezési mechanizmus megszüntetését; hangsúlyozza, hogy a Parlament kifejezte azon álláspontját, hogy az EU és tagállamai nem írhatnak alá vagy ratifikálhatnak a beruházó és az állam közötti vitarendezési mechanizmust tartalmazó beruházásvédelmi szerződéseket; emlékeztet arra, hogy létrehozását követően a multilaterális beruházási bíróság közvetlenül alkalmazandó lehet az azt aláíró országok valamennyi folyamatban lévő két- és többoldalú beruházási megállapodására, beleértve az Energia Charta Egyezményt is;
 6. üdvözli az EU és az Egyesült Királyság azon szándékát, hogy a fosszilis tüzelőanyagokkal kapcsolatos beruházásokat kivonja az Energia Charta Egyezmény védelme alól; üdvözli, hogy az EU és tagállamai esetében a fosszilis tüzelőanyagokba történő legtöbb új beruházás 2023. augusztus 15-től elveszíti a védelmet;
 7. megjegyzi, hogy az Energia Charta Egyezményről szóló korszerűsített javaslat legalább 10 évig fenntartja a fosszilis tüzelőanyagokkal kapcsolatos meglévő beruházások védelmét; megjegyzi, hogy a 10 éves visszaszámlálás a korszerűsített Energia Charta Egyezmény hatálybalépésétől kezdődne, amely időszak 2023. augusztus 15-én kezdődne, ha az EU, annak tagállamai és a többi szerződő fél megállapodna a megállapodás ideiglenes alkalmazásáról, egyébként pedig csak a szerződő felek háromnegyede általi megerősítést követően kezdődne meg, a fosszilis tüzelőanyagokkal kapcsolatos beruházások védelmét az Energia Charta Egyezmény hatályvesztésre vonatkozó rendelkezésében előírt 20 évhez közeli időszakra meghosszabbítva; megállapítja, hogy a korszerűsített Energia Charta Egyezmény szerint 2040-től a fosszilis tüzelőanyagokba történő beruházások már nem részesülnek védelemben abban az esetben, ha a szerződő felek a kivétel alkalmazása mellett döntenek; mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy ez az ütemterv ellentmond a fosszilis tüzelőanyagok

2022. november 24., csütörtök

ahhoz szükséges fokozatos kivezetési sebességére vonatkozó jelenlegi ismereteknek, hogy a globális felmelegedést az iparosodás előtti szinthez képest 1,5 °C-ra korlátozzák, és hogy ez aláássa az EU éghajlat-politikai célkitűzéseit; emlékeztet arra, hogy a Parlament úgy foglalt állást, hogy az Energia Charta Egyezmény „azonnal tiltsa meg a fosszilis tüzelőanyagokkal foglalkozó beruházók számára, hogy eljárást indítsanak azon szerződő felek ellen, amelyek a Párizsi Megállapodás szerinti kötelezettségvállalásaikkal összhangban a fosszilis tüzelőanyagok kivezetésére irányuló politikákat folytatnak”; megjegyzi, hogy a meglévő beruházások meghatározása kiterjed a feltárási szakaszban lévő projektekre és azok potenciális jövőbeli kiaknázására;

8. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a korszerűsített Energia Charta Egyezmény értelmében a legtöbb szerződő fél úgy döntött, hogy határozatlan ideig fenntartja a fosszilis tüzelőanyagokkal foglalkozó beruházók védelmét;

9. hangsúlyozza, hogy a korszerűsített Energia Charta Egyezmény csak teljes körű hatálybalépését követően használható fel új követelések alapjaként, vagy ha a beruházó fogadó állama és a válaszadó állam egyaránt ideiglenesen alkalmazza a korszerűsített Energia Charta Egyezményt; rendkívül sajnálja, hogy ez bizonytalan helyzetet eredményez, mivel elaprózott végrehajtáshoz és késedelmekhez vezet, és azzal a veszéllyel jár, hogy továbbra is a nem megreformált Energia Charta Egyezményt alkalmazzák;

10. üdvözi, hogy a korszerűsített Energia Charta Egyezménybe annak értelmezéséhez irányadó új rendelkezéseket építettek be, különösen rendelkezéseket a jogszerű közpolitikai célkitűzések érdekében történő szabályozáshoz való jogról, az éghajlatváltozás elleni hatékony küzdelem sürgős szükségességéről, a szerződő felek többoldalú környezetvédelmi és munkaügyi megállapodások – többek között a Párizsi Megállapodás – szerinti jogairól és kötelezettségeiről, az energetikai beruházások oly módon történő előmozdítása iránti elkötelezettségükről, amely hozzájárul a fenntartható fejlődéshez és a felelős üzleti magatartáshoz; tudomásul veszi a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos viták rendezésére szolgáló, békéltetésen alapuló mechanizmus beillesztését;

11. emlékeztet azon álláspontjára, hogy az EU és tagállamai nem írhatnak alá a beruházó és az állam közötti vitarendezési mechanizmust tartalmazó új beruházásvédelmi szerződéseket; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a korszerűsített Energia Charta Egyezmény fenntartotta ezt az elavult vitarendezési mechanizmust, és hangsúlyozza, hogy fontos bizonyítékok vannak arra, hogy a beruházási választottbírák figyelmen kívül hagyják az államok közpolitikai célkitűzéseik védelmére irányuló szándékát, különösen a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos kivezetése vagy a környezet védelme tekintetében;

12. támogatja az UNCITRAL III. munkacsoportjában folyamatban lévő tárgyalásokat, amelyen belül az EU és tagállamai a multilaterális beruházási bíróság létrehozásán dolgoznak, amely illetékes döntéshozó szervvé válhat a nemzetközi beruházási jogviták rendezésében; rámutat arra, hogy létrehozását követően a multilaterális beruházási bíróság közvetlenül alkalmazandó lehet az azt aláíró országok valamennyi folyamatban lévő két- és többoldalú beruházási megállapodására, beleértve az Energia Charta Egyezményt is; emlékeztet arra, hogy a szerződések jogáról szóló 1969. évi bécsi egyezmény 30. cikkének (3) bekezdése értelmében az azt aláíró országokban a multilaterális beruházási bíróság rendszere elsőbbséget élvez majd a beruházó és állam közötti vitarendezési mechanizmusokkal szemben; felhívja a Bizottságot, hogy a lehető leghamarabb zárja le az UNCITRAL III. munkacsoportjának tárgyalásait;

13. felhívja a Bizottságot, hogy többek között az UNCITRAL-on belül is kifejezetten támogasson egy olyan mechanizmust, amelynek révén az államok hatékonyan visszavonhatják szerződéseikből a beruházó és állam közötti vitarendezéshez való hozzájárulásukat, vagy felmondhatják szerződéseiket;

14. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a kilépés esetén alkalmazandó 20 éves hatályvesztésre vonatkozó rendelkezés változatlan marad a korszerűsített szövegben, és sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy ez nem képezte az EU tárgyalási megbízatásának részét, így továbbra is megfosztja az Energia Charta Egyezményben részes országokat attól a lehetőségtől, hogy könnyen kilépjenek az egyezményből, amennyiben a választottbírák továbbra is aláássák az államok szabályozási képességét; hangsúlyozza, hogy az Energia Charta Egyezményből való kilépés nyomán a kilépő felek az Energia Charta Egyezmény hatályvesztésre vonatkozó 20 éves záradékának hatálya alá tartoznának, amely szerint az Energia Charta Egyezményben foglalt szabályok értelmében továbbra is védelemben részesülne minden olyan meglévő beruházás, amely nem tartozik egymás közötti megállapodás hatálya alá; üdvözi azonban, hogy a védelem a kilépést követően azonnal megszűnne minden új beruházás esetében; megjegyzi, hogy a korszerűsített Energia Charta Egyezmény értelmében a fosszilis tüzelőanyagokra történő legtöbb új beruházás 2023. augusztus 15-től már nem részesülne védelemben;

15. sajnálja, hogy a korszerűsített Energia Charta Egyezmény nem foglalkozik az értékelési technikák kritikus kérdésével, lehetővé téve a befektetett összegeket jelentősen meghaladó kompenzáció odaítélését; megállapítja, hogy a kártérítés megítélésére vonatkozó rendelkezések javasolt módosításainak csekély hatása lenne, mivel a választottbírák általában nagyon tágan értelmezik a „vesztés” fogalmát, beleértve a várható jövőbeli nyereséget is; megjegyzi, hogy ezek a módszerek rendkívül ellentmondásosak, mivel igen széles mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek, és rendkívül összetett és eredendően spekulatív feltételezésekre támaszkodnak;

2022. november 24., csütörtök

16. üdvözli, hogy a Bíróság egyértelművé tette, hogy az Energia Charta Egyezmény beruházó és állam közötti vitarendezésre vonatkozó rendelkezései nem alkalmazandók az EU-n belüli jogviták esetén, valamint hogy a korszerűsített Energia Charta Egyezménybe belefoglalták azt az elvet, hogy a beruházó és állam közötti vitarendezésre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazandók ugyanazon regionális gazdasági integrációs szervezet tagjaira; aggodalmát fejezi ki azonban amiatt, hogy a választottbírák továbbra is tárgyalhatnak EU-n belüli jogvitákat, és hogy a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központja szabályai alá tartozó ügyeket még mindig végre lehet hajtani más országok bíróságain; aggodalommal állapítja meg, hogy az Achmea-ügyben hozott ítélet nem tartotta vissza a választottbírákat attól, hogy továbbra is többször figyelmen kívül hagyják az ítéletet és tárgyalják az Unión belüli jogvitákat; üdvözli a Bizottság tervezetét egy olyan egymás közötti megállapodásra, amely egyértelművé teszi, hogy az Energia Charta Egyezmény és annak hatályvesztésre vonatkozó záradéka nem és soha nem is volt alkalmazandó EU-n belüli kontextusban; ösztönzi valamennyi tagállamot az ilyen megállapodások mielőbbi megerősítésére; felhívja a Bizottságot, hogy lépjen kapcsolatba a partnerországokkal, és tegyen javaslatot egy második megállapodásra, amely lehetővé teszi az Energia Charta Egyezményből kilépni kívánó nem uniós szerződő felek számára, hogy viszonyossági alapon semlegesítsék a hatályvesztésre vonatkozó rendelkezést;

17. tudomásul veszi, hogy az uniós tagállamok minősített többsége nem hajlandó támogatni az Energia Charta Egyezmény korszerűsítését, ami a korszerűsítési erőfeszítések összeomlásához vezetett; úgy véli, hogy sem az EU, sem annak tagállamai nem maradhatnak a jelenlegi Energia Charta Egyezmény részes felei, mivel az összeegyeztethetetlen az uniós joggal és az uniós politikával;

18. emlékeztet arra, hogy a Parlament felhívta a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kezdjék meg az Energia Charta Egyezményből való összehangolt kilépés és egy olyan megállapodás előkészítését, amely kizárja a hatályvesztésre vonatkozó záradék alkalmazását az erre hajlandó szerződő felek között; emlékeztet arra, hogy az EU csak a Parlament végleges egyetértésével erősítheti meg a korszerűsített Energia Charta Egyezményt, és hogy a Parlament figyelembe fogja venni korábbi álláspontjait és a korszerűsítés hiányosságait, amennyiben egyetértését kéri; azon az állásponton van, hogy a Parlament támogatni fogja EU Energia Charta Egyezményből való összehangolt kilépését, amennyiben ahhoz egyetértését kéri;

19. üdvözli a lengyel, a spanyol, a holland, a francia, a szlovén, a német és a luxemburgi kormány bejelentését az Energia Charta Egyezményből való kilépésre irányuló szándékukról, és megjegyzi, hogy a legtöbb esetben a döntést a korszerűsítési folyamat eredménye alapján hozták meg;

20. hangsúlyozza, hogy összehangoltan kell fellépni annak érdekében, hogy erősebbek legyünk a kilépési tárgyalások során és korlátozzuk a hatályvesztésre vonatkozó záradék negatív hatásait, továbbá hogy ténylegesen megakadályozzuk az EU-n belüli jogvitákat; sürgeti a Bizottságot, hogy haladéktalanul kezdeményezze az EU Energia Charta Egyezményből való összehangolt kilépésének folyamatát, és felhívja a Tanácsot, hogy támogassa ezt a javaslatot; úgy véli, hogy ez a legjobb lehetőség az EU számára a jogbiztonság elérésére és annak megakadályozására, hogy az Energia Charta Egyezmény tovább veszélyeztesse az EU éghajlat- és energiabiztonsági törekvéseit;

21. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság nem készítette elő megfelelően ezt az összehangolt kilépést, és nem is osztott meg ezzel kapcsolatos információt, annak ellenére, hogy a Parlament a korszerűsítésről folytatott tárgyalások kezdete óta számos kérést fogalmazott meg, alternatív megoldásként a nem kielégítő eredmények vagy a korszerűsítési folyamat kudarca esetére;

22. felhívja a figyelmet arra, hogy egyes tagállamoknak az Energia Charta Egyezményre vonatkozó álláspontjai és kétoldalú beruházási megállapodásai – amelyek továbbra is védik a fosszilis tüzelőanyagokkal kapcsolatos beruházásokat és az uniós célkitűzésekkel és értékekkel ellentétes elavult rendelkezéseket – nem következetesek;

23. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányának és parlamentjének, valamint az Energia Charta Egyezmény titkárságának és az Energia Charta Egyezmény tagországi kormányainak.

2022. november 24., csütörtök

P9_TA(2022)0422

A feltételrendszerről szóló rendelet szerinti jogállamisági feltételeknek való, Magyarország általi megfelelés értékelése és a magyar helyreállítási és rezilienciaépítési terv jelenlegi állása

Az Európai Parlament 2022. november 24-i állásfoglalása a feltételrendszerről szóló rendelet szerinti jogállamisági feltételek Magyarország általi teljesítésének értékeléséről és a magyar helyreállítási és rezilienciaépítési terv jelenlegi állásáról (2022/2935(RSP))

(2023/C 167/11)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára (a továbbiakban: a Charta),
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre (EUSZ), különösen annak 2. cikkére, 4. cikkének (3) bekezdésére és 7. cikkének (1) bekezdésére,
- tekintettel az emberi jogok európai egyezményére és az ahhoz csatolt jegyzőkönyvekre,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek és az Európa Tanács nemzetközi emberi jogi szerződéseire,
- tekintettel az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló, 2020. december 16-i (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ (a továbbiakban: a feltételrendszerről szóló rendelet),
- tekintettel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról szóló, 2021. június 24-i (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽³⁾,
- tekintettel az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: az EUB) a C-650/18. sz. ügyben 2021. június 3-án hozott ítéletére, amelyben elutasította Magyarországnak az Európai Unió alapját képező értékek valamely tagállam általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapítására irányuló eljárást megindító, 2018. szeptember 12-i parlamenti állásfoglalás elleni keresetét ⁽⁴⁾,
- tekintettel a Bizottság éves jogállamisági jelentéseiben – különösen a 2021. és a 2022. évi jelentéseiben – szereplő, Magyarországról szóló országfejezetekre,
- tekintettel az EUB ítélezési gyakorlatára,

⁽¹⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o.

⁽²⁾ HL L 57., 2021.2.18., 17. o.

⁽³⁾ HL L 231., 2021.6.30., 159. o.

⁽⁴⁾ 2021. június 3-i Magyarország kontra Parlament ítélet, C-650/18, CL:EUC:2021:426.

2022. november 24., csütörtök

- tekintettel korábbi állásfoglalásaira, nevezetesen az EUSZ 7. cikke (1) bekezdésének megfelelően az Unió alapértékeinek Magyarország általi súlyos megsértése egyértelmű kockázatának megállapításáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról szóló, 2022. szeptember 15-i állásfoglalására ⁽⁵⁾, a jogállamiságról és a lengyel nemzeti helyreállítási terv lehetséges jóváhagyásáról szóló, 2022. június 9-i állásfoglalására ⁽⁶⁾, valamint az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése alapján Lengyelországgal és Magyarországgal kapcsolatban folyamatban lévő meghallgatásokról szóló, 2022. május 5-i állásfoglalására ⁽⁷⁾, a jogállamiságról és az Európai Bíróság ítéletének következményeiről szóló, 2022. március 10-i állásfoglalására ⁽⁸⁾, az uniós jog és az LMBTIQ-személyek jogainak a magyar Országgyűlés által elfogadott jogszabályváltozások következtében Magyarországon történő megsértéséről szóló, 2021. július 8-i állásfoglalására ⁽⁹⁾, a jogállamiság helyzetéről az Európai Unióban és a feltételrendszerről szóló (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet alkalmazásáról szóló, 2021. június 10-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
 - tekintettel a Bizottság által a feltételrendszerről szóló rendelet 6. cikkének (1) bekezdésével összhangban a magyar kormány 2022. április 27-én küldött írásbeli értesítésre,
 - tekintettel a magyar kormány 2022. augusztus 22-én kelt levelével a Bizottsághoz benyújtott korrekciós intézkedésekre,
 - tekintettel az uniós költségvetésnek a jogállamisági elvek magyarországi megsértésével szembeni védelmét szolgáló intézkedésekről szóló tanácsi végrehajtási határozatra irányuló, 2022. szeptember 18-i bizottsági javaslatra (COM(2022)0485),
 - tekintettel Magyarországnak a World Justice Project 2022. évi jogállamisági indexében elfoglalt helyezésére (140 ország közül a 73. és utolsó az Uniót, az Európai Szabadkereskedelmi Társulást és az Észak-Amerikát magában foglaló régióban),
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az Unió az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság és az emberi jogok – beleértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait is – tiszteletben tartásának értékein alapul, ahogyan azt az EUSZ 2. cikke meghatározza, és ahogyan azt a Charta rögzíti, valamint ahogyan azt a nemzetközi emberi jogi szerződések is tartalmazzák; mivel ezek az értékek – amelyek közősek a tagállamok számára, és amelyekhez minden tagállam szabadon csatlakozott – képezik az Unióban élők jogainak alapját;
- B. mivel a Bizottság akkor hajthat végre a feltételrendszerről szóló rendelet szerinti intézkedéseket, ha a jogállamiság elveinek megsértése közvetlenül érinti az Unió hatékony és eredményes pénzgazdálkodását, vagy ennek kockázata komolyan fennáll;
- C. mivel 2022. szeptember 18-án a Bizottság a feltételrendszerről szóló rendelet szerinti költségvetés-védelmi intézkedéseket terjesztett elő az uniós pénzügyi érdekeinek a jogállamisági elvek magyarországi megsértésével szembeni védelmét biztosító tanácsi végrehajtási határozatra irányuló javaslat formájában, amely a kohéziós politika három programjához tartozó kötelezettségvállalások 65 %-ának felfüggesztését, vagy adott esetben a három program jóváhagyását, továbbá a közérdekű vagyongazdálkodó alapítványokkal a közvetlen és közvetett irányítással végrehajtott programok keretében történő jogi kötelezettségvállalások tilalmát irányozza elő;
- D. mivel a magyar kormány által elfogadott korrekciós intézkedések nem elegendőek annak bizonyítására, hogy a jogállamiság elveinek magyarországi megsértése már nem érinti az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, vagy hogy ennek kockázata komolyan nem áll fenn, és nem alkalmasak arra sem, hogy megfelelően orvosolják a tanácsi végrehajtási határozat tervezetében a Bizottság által említett hiányosságok korlátozott körét, és mivel még az említett intézkedések teljes körű végrehajtása esetén is valószínűtlennek tűnik, hogy ezek megfelelőek a jogállamiság olyan megsértéseinek – vagy ezek komoly kockázatának – orvoslásához, amelyek érintik az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást Magyarországon; mivel ezek a korrekciós intézkedések nem orvosolnák a rendelet hatályán kívüli, a jogállamiság elvének egyéb magyarországi megsértéseit;

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0324.

⁽⁶⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0240.

⁽⁷⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0204.

⁽⁸⁾ HL C 347., 2022.9.9., 168. o.

⁽⁹⁾ HL C 99., 2022.3.1., 218. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 67., 2022.2.8., 86. o.

2022. november 24., csütörtök

- E. mivel Magyarország úgy határozott, hogy nem vesz részt az Európai Ügyészség létrehozására irányuló megerősített együttműködésben;
1. üdvözlí azt a döntést, hogy Magyarország esetében – bár hosszú késedelem után és túl korlátozott hatállyal – alkalmazzák a feltételrendszerről szóló rendeletet;
 2. úgy véli, hogy a Bizottság és a magyar kormány által megtárgyalt 17 intézkedés nem elegendő az Unió pénzügyi érdekeit jelenleg fenyegető rendszerszintű kockázat kezeléséhez;
 3. felhívja a Bizottságot, hogy értékelésében hívja fel a figyelmet arra, hogy a kockázat a továbbra is fennáll, és tartson ki a korrekciós intézkedések szükségessége mellett annak érdekében, hogy alapot adjon a Tanács számára ahhoz, hogy minősített többséggel jóváhagyja az uniós költségvetésnek a jogállamisági elvek magyarországi megsértésével szembeni védelmét szolgáló intézkedésekről szóló tanácsi végrehajtási határozatra irányuló, 2022. szeptember 18-i bizottsági javaslatot;
 4. felhívja a Tanácsot, hogy a Bizottság által 2022. szeptember 18-án javasoltaknak megfelelően fogadja el a feltételrendszerről szóló rendeleten alapuló intézkedéseket, és az elfogadott intézkedéseket csak azt követően szüntesse meg, ha bizonyítékot lát arra, hogy az intézkedések elfogadásának feltételei már nem teljesülnek, nevezetesen hogy a magyar kormány által elfogadott korrekciós intézkedéseknek fenntartható hatása volt a gyakorlatban, és különösen hogy a már elfogadott intézkedések tekintetében nem állapítottak meg visszalépést; hangsúlyozza, hogy amennyiben ezen intézkedéseket a jövőben visszavonják, az Uniónak pénzügyi korrekciót kellene végrehajtania;
 5. felhívja a Bizottságot, hogy a feltételrendszerről szóló rendelet alapján tegyen azonnali lépéseket a jogállamiság megsértésének egyéb eseteit illetően, különös tekintettel az igazságszolgáltatás függetlenségével kapcsolatos esetekre és a Bizottság által Magyarországnak 2021. november 19-én küldött levélben említett egyéb okokra;
 6. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a magyar hatóságok az Unió egyhangúsági szabályával továbbra is visszaélve kulcsfontosságú döntéseket blokkolnak azzal a céllal, hogy nyomást gyakoroljanak a Bizottságra és a Tanácsra az uniós források felszabadítása érdekében, ezáltal késleltetve az Ukrajnának szánt 18 milliárd eurós segélycsomagot és a globális minimális társaságiadó-kulcs bevezetését; felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot annak biztosítására, hogy ez ne legyen semmilyen hatással a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel és a jogállamisági feltételekkel kapcsolatos döntéseire;
 7. ismét felhívja a Bizottságot annak biztosítására a feltételrendszerről szóló rendelet 5. cikkének (4) és (5) bekezdésében meghatározottak szerint, hogy az uniós források végső címzettjeit vagy kedvezményezettjeit ne fosszák meg e forrásoktól abban az esetben, ha intézkedéseket alkalmaznak a jogállamisági feltételrendszer keretében; felhívja a Bizottságot, hogy találjon módot az uniós források helyi önkormányzatokon és nem kormányzati szervezeteken keresztül történő elosztására, amennyiben az érintett kormány nem működik együtt a jogállamisági hiányosságokkal kapcsolatban;
 8. emlékeztet arra, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz célja az Unió és tagállamai, köztük Magyarország helyreállításának elősegítése és rezilienciájának fokozása; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a magyar kormány intézkedései miatt a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó finanszírozás még nem jutott el Magyarország lakosságához és régióiba, sem a helyi önkormányzatokhoz vagy a civil társadalmi szervezetekhez, miközben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében a 26 másik tervet jóváhagyták; megjegyzi, hogy fennáll a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében biztosított forrásokkal való visszaélés kockázata, és megismétli a Bizottsághoz intézett felhívását, hogy mindaddig tartózkodjon Magyarország tervének pozitív értékelésétől, amíg az ország teljes mértékben nem tesz eleget a jogállamiság területére vonatkozó valamennyi ajánlásnak, és amíg nem hajtja végre az EUB és az Emberi Jogok Európai Bírósága valamennyi vonatkozó ítéletét; elvárja, hogy a Bizottság a partnerségi megállapodások és a kohéziós politikai programok jóváhagyása előtt kizárjon a kohéziós politika keretébe tartozó programokkal kapcsolatban valamilyen olyan kockázatot, amely hozzájárul az uniós forrásokkal való visszaéléshez vagy a jogállamiság megsértéséhez;
 9. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Parlamentnek nem bocsátanak rendelkezésre információkat a Bizottság és a magyar hatóságok között folytatott tárgyalásokról; elvárja, hogy a Bizottság mielőbb és rendszeresen tájékoztassa a Parlamentet minden vonatkozó fejleményről; megjegyzi, hogy az átláthatóság fontos az európai polgárok, köztük a magyar polgárok számára is, akik számára rendkívül nagy a tét;
 10. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2022. november 24., csütörtök

P9_TA(2022)0423

Az állattenyésztés és a nagyragadozók védelme Európában

Az Európai Parlament 2022. november 24-i állásfoglalása az állattenyésztés és a nagyragadozók európai védelméről (2022/2952(RSP))

(2023/C 167/12)

Az Európai Parlament,

- tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0380),
 - tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia: Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2021. június 9-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel a természetre, az emberekre és a gazdaságra vonatkozó cselekvési tervről szóló, 2017. november 15-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelvre (a továbbiakban: az élőhelyvédelmi irányelv) ⁽³⁾,
 - tekintettel az európai vadon élő növények, állatok és természetes élőhelyeik védelméről szóló egyezményre (a továbbiakban: a Berni Egyezmény) ⁽⁴⁾,
 - tekintettel a Bizottság Célravezető és határos szabályozás programjára (REFIT),
 - tekintettel az „Útmutató dokumentum a közösségi jelentőségű állatfajoknak az élőhelyvédelmi irányelv szerinti szigorú védelméről” című, 2021. október 12-i bizottsági közleményre (C(2021)7301),
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel Európa számos részén egyes nagyragadozók – így különösen a farkasok és a medvék, amelyek hosszú ideje nem mutatkoztak ezeken a területeken – elterjedési területe bővül vagy újratelepednek, ami az emberi tevékenységekkel való konfliktusokat eredményez, különösen ami a juhok és szarvasmarhák külterjes legeltetését illeti; mivel a legeltető állattenyésztők számára jelentős költségeket okoz a nyájaikat elorzó ragadozók tevékenysége, valamint a tagállamok és a régiók között jelentős különbségek vannak a mezőgazdasági termelők támogatását célzó intézkedések – és egyes esetekben ezek hiánya –, valamint a kompenzációra és az alkalmazkodásra rendelkezésre bocsátott állami források tekintetében;
- B. mivel az olyan jogalkotási intézkedések, mint az élőhelyvédelmi irányelv és nemzetközi szerződések, így a Berni Egyezmény, hozzájárultak a nagyragadozók, köztük a farkas, a barnamedve, a hiúz és a rozsomák populációinak helyreállításához; mivel a 2012-ben a kontinentális Európában a nagyragadozók között a hiúzok száma elérte 9 000-et, a barnamedvék száma a 17 000-et, a rozsomákok száma az 1 250-et, a farkasok száma pedig a 12 000-et; mivel egy 2018-ban elvégzett értékelés szerint a farkasok száma az elmúlt 10 évben jelentősen, 17 000-re nőtt ⁽⁵⁾, míg más fajok

⁽¹⁾ HL C 67., 2022.2.8., 25. o.

⁽²⁾ HL C 356., 2018.10.4., 38. o.

⁽³⁾ HL L 206., 1992.7.22., 7. o.

⁽⁴⁾ HL L 38., 1982.2.10., 3. o.

⁽⁵⁾ A Természetvédelmi Világszövetség vörös listája, „Canis lupus (Grey Wolf)” (farkas), hozzáférés: 2022. november 23.

2022. november 24., csütörtök

száma hasonló maradt; mivel továbbá a rendelkezésre álló legjobb adatok alapján 2022-ben az EU-27-ben a farkasok teljes száma valószínűleg 19 000 körül lesz, és a földrajzi értelemben vett Európában valószínűleg meghaladja a 21 500-at⁽⁶⁾; mivel a farkasok európai védettségi helyzetének 2022-es értékelése szerint a farkasok (*Canis lupus*) európai elterjedési területe az elmúlt 10 évben több mint 25 %-kal nőtt⁽⁷⁾; mivel a Természetvédelmi Világszövetség (IUCN) 9 farkaspopulációból 3-at, 10 barnamedve-populációból 3-at és 11 hiúzpopulációból 3-at a legkevésbé veszélyeztetettnek minősített Európában; mivel továbbra is veszélyeztetett mindkét európai rozsomákp populáció, és az ibériai hiúz is;

- C. mivel a farkaspopuláció exponenciálisan évente mintegy 30 %-kal növekedhet;
- D. mivel a növekvő farkaspopuláció állatállomány elleni támadásainak negatív hatása növekszik; mivel a farkasok egyre gyakrabban kerülnek az emberek közvetlen közelébe, különösen a sűrűn lakott területeken;
- E. mivel csak Ausztriában a farkasok által elpusztított jószágok száma 230 %-kal, 680-ra nőtt 2021-ben; mivel a farkastámadások hasonló alakulása más tagállamokban is megfigyelhető; 2020-ban Franciaországban 11 849, Németországban 3 959, Csehországban 616, Belgiumban 139, Olaszország dél-tiroli régiójában pedig 98 állatot öltek meg;
- F. mivel a farkaspopuláció és a haszonállatok elleni támadások gyors növekedése megnehezíti a nemzeti hatóságok számára, hogy a jelenleg rendelkezésükre álló eszközökkel hatékonyan és határozottan lépjenek fel;
- G. mivel a nagyragadozók támadásaival szemben a gazdák kétségbeesettnek, meg nem értettnek és tehetetlennek érzik magukat; mivel a nagyragadozók támadásainak már voltak emberáldozatai is;
- H. mivel Európában a nagyragadozók legtöbb populációja határokon átnyúló; mivel az egyes populációk különböző országok széles földrajzi területeit fedhetik le az EU-n belül és kívül, ami azt eredményezheti, hogy ugyanazon populáció az egyik régióban kedvező védettségi állapotúnak, míg egy szomszédos régióban szigorú védelemre szorulónak minősülhet;
- I. mivel a megfigyelési megközelítések nagyon eltérőek, ami a nagyragadozók populációinak szintjére vonatkozó adatok következtelen minőségét és mennyiségét eredményezi;
- J. mivel a LIFE program már számos olyan projektet finanszírozott, amely a vadon élő állatokkal kapcsolatos konfliktusok enyhítésére és a nagyragadozókkal való hosszú távú együttélés előmozdítására irányult; mivel 1992 és 2019 között a LIFE program keretében évente átlagosan 3,6 millió eurót költöttek a nagyragadozókkal kapcsolatos kárenyhítési intézkedésekre összpontosító projektekre, és további 36 millió eurót ítéltek oda folyamatban lévő projektekre, amelyek kontextusspecifikus iránymutatást nyújtanak olyan enyhítő intézkedések hatékonyságáról, mint például a villanypásztor, az aktív pásztorkodás és a pásztorkutyák használata az EU számos különböző régiójában; mivel további projektekre van szükség a régiókban és olyan nagyragadozó fajokkal kapcsolatban, amelyekkel még nem foglalkoztak;
- K. mivel (a bevezetett intézkedésektől és azok hatékonyságától függően) a háziasított állatfajokat – különösen a legelőkön és a szabadtéri legeltetési rendszerekben tartott állatokat – a nagyragadozók növekvő jelenléte miatt nagyobb mértékben fenyegetik ragadozók; mivel ez különösen igaz a hegyvidéki és ritkán lakott régiókban, ahol legeltetésre van szükség ezen elsődleges fontosságú élőhelyek megőrzéséhez; mivel egyes sűrűn lakott területeken, ahol kevés a természetes zsákmányállat a nagyragadozók számára, a háziasított állatok esetében is nagyobb a kockázat;

⁽⁶⁾ A nagyragadozókkal kapcsolatos európai kezdeményezés – A Természetvédelmi Világszövetség (IUCN) fajok túlélésével foglalkozó bizottságának az európai vadon élő növények, állatok és természetes élőhelyeik védelméről szóló egyezmény állandó bizottságához rendelt szakértői csoportja, „Assessment of the conservation status of the Wolf (*Canis lupus*) in Europe” (A farkas (*Canis lupus*) védettségi helyzetének értékelése Európában), 2022. szeptember 2.

⁽⁷⁾ <https://rm.coe.int/inf45e-2022-wolf-assessment-bern-convention-2791-5979-4182-1-2/1680a7fa47> Idem, p. 2.

2022. november 24., csütörtök

- L. mivel a közvélemény nagyragadozókkal kapcsolatos vélekedése igen eltérő az egyes országokban és érdekcsoportok között, különösen azokban a régiókban, ahol a nagyragadozók hosszabb ideje nincsenek jelen; mivel a támadásoktól való félelem és a hatóságok általi, a károk elkerülését célzó megfelelő támogatás hiánya védett fajok tiltott leöléséhez vezethet;
- M. mivel a nagyragadozók támadásainak leginkább kitett juh- és kecskeágazat már évtizedek óta gazdasági nyomás alatt áll szélesebb körű társadalmi-gazdasági okok miatt; mivel ez a sérülékeny ágazat környezeti hozzáadott értéket biztosíthat a külterjes legeltetés révén, azáltal, hogy hozzájárul a biológiai sokféleség fenntartásához a nyílt tájakon számos, hátrányos természeti adottságú vagy alacsony termőképességű területen, például az alpesi legelőkön, és azáltal, hogy segít leküzdeni olyan jelenségeket, mint például az erózió és az erdőtüzek;
- N. mivel a hagyományos alpesi legelőket és réti legeltetési rendszereket egyre inkább feladják a környezeti, mezőgazdasági és társadalmi-gazdasági kihívások eredményeképpen;
- O. mivel egyes uniós régiókban a LIFE-projektek a nagyragadozók által okozott károk csökkentésének sikeres módszereiként számoltak be az együttélésből eredő konfliktusok elkerülését célzó megelőző intézkedésekről; mivel azonban ezen intézkedések hatékonyságát befolyásolhatják a földrajzi körülmények és a helyi adottságok; mivel ezek az intézkedések a mezőgazdasági termelők számára a munkateher és a költségek növekedéséhez vezethetnek, különösen azokban a régiókban, ahol a nagyragadozók visszatérnek vagy terjeszkednek; mivel az együttélésből fakadó konfliktusok elkerülésére irányuló megelőző intézkedések kombinálhatók a hatékonyság növelése érdekében; mivel a nemzeti szinten szabályozott kártérítések eltérnek az EU-n belül, és nem mindig biztosítják az elszenvedett károk teljes körű megtérítését;
- P. mivel a házasított állatok nagyragadozók támadásai miatti elvesztése és megsebesülése nemcsak gazdasági kárt okoz a mezőgazdasági termelőknek és a tenyésztőknek, hanem jelentős érzelmi következményekkel is jár a tulajdonosok számára;
- Q. mivel Európában évszázadok óta alkalmazták az állatállomány ragadozókkal szembeni magas szintű védelmét biztosító hagyományos állattenyésztési gyakorlatokat, mint például pásztorok alkalmazását, pásztorokuttyák használatát és az éjszakai beteretést a legeltetett állatállomány közvetlen és folyamatos felügyeletének biztosítása érdekében, ám ezekkel fokozatosan felhagytak, mivel nagymértékben csökkent a ragadozók általi támadások száma; mivel egyes régiókban nehéznek bizonyulhat e régi gyakorlatokhoz való teljes körű visszatérés a földhasználatnak a mezőgazdasági területeken alkalmazott multifunkcionálisabb megközelítéssel történő megváltozása, a turizmus megnövekedett jelentősége és az EU-ban a gazdálkodásra nehezedő jelenlegi társadalmi-gazdasági nyomás miatt, amit a mezőgazdasági termelők számának jelentős csökkenése és az átlagos szint alatti bérek jellemeznek; mivel innovatív megoldásokat kell találni annak érdekében, hogy a modern gazdálkodás hozzájárjon a farkasok jelenlétéhez;
- R. mivel a nagyragadozók és az állattenyésztés konstruktív együttélésére van szükség, ami egyrészt a nagyragadozók védettségi állapotának további kedvező alakulását jelentené, miközben a mezőgazdasági termelők megkapnák a haszonállatok elleni támadások kezeléséhez és megelőzéséhez szükséges eszközöket és elegendő finanszírozást; mivel minden gazdálkodási döntésnek a tudományon és megbízható adatokon kell alapulnia, és figyelembe kell vennie az ökológiai, társadalmi és gazdasági szempontokat; mivel további megbeszélésekre lesz szükség az érdekelt felek és a mezőgazdasági termelők között azokon a területeken, ahol a nagyragadozók évtizedek óta nincsenek jelen, és további erőfeszítésekre lesz szükség a bevált gyakorlatok megosztása terén a megelőző intézkedések alkalmazásának támogatása és a finanszírozáshoz való hozzáférés érdekében; mivel a nagyragadozók fokozott jelenléte pozitív hatással lehet az ökoszisztéma működésére és ellenálló képességére, a biológiai sokféleség megőrzésére és az ökológiai folyamatokra, hozzájárulva többek között a vadon élő patás állatok populációinak szabályozásához; kiemeli továbbá, hogy különösen a nemzeti parkokban a nagyragadozók jelenléte hozzájárul az erdők rekreációs értékéhez és az egyre növekvő természetlapú turizmushoz;
- S. mivel 2021 októberében a Bizottság új iránymutatást adott ki az állatfajok – köztük a farkasok – élőhelyvédelmi irányelv szerinti szigorú védelméről, amelynek célja, hogy segítse az uniós tagállamokat az élőhelyvédelmi irányelv helyszíni végrehajtásának javításában, és különösen annak biztosítása érdekében, hogy teljes körűen, egyértelműen és pontosan ültessék át az élőhelyvédelmi irányelv 16. cikkét;

2022. november 24., csütörtök

1. tudomásul veszi a biológiai sokféleséggel kapcsolatos politikák pozitív eredményeit a nagyragadozó fajok helyreállítása tekintetében az EU-ban, és tudomásul veszi azok hatását az ökoszisztéma működésére és ellenálló képességére, a biológiai sokféleség megőrzésére és az ökológiai folyamatokra, valamint az állattenyésztésre; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy biztosítsák az emberek, az állatállomány és a nagyragadozók kiegyensúlyozott együttélését, különösen a vidéki területeken, és hangsúlyozza, hogy el kell ismerni, hogy bizonyos fajok populációinak változásai számos környezeti, mezőgazdasági és társadalmi-gazdasági kihíváshoz vezethetnek; elismeri, hogy az élőhelyvédelmi irányelv 2. cikkének (3) bekezdése már tartalmazza az e szinergiák és kompromisszumok hatékony kezeléséhez és igazgatásához szükséges rugalmasságot, és a célnak megfelelőnek minősül; megjegyzi, hogy ezeket a rugalmassági lehetőségeket tovább kell vizsgálni;
2. sajnálatát fejezi ki a nagyragadozók támadásainak az állatjólétre gyakorolt hatása miatt, beleértve a sérüléseket, a vetélést, a csökkent termékenységet, az egyes állatok vagy egész állományok elvesztését, valamint az örktűt pusztulását, és felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek meg minden tőlük telhetőt az állatok szenvedésének és károsodásának megelőzése érdekében;
3. felhívja a Bizottságot, hogy tudományos bizonyítékok alapján folytassa a fajok kedvező védeltségi állapotának elérése terén elért haladás értékelését annak érdekében, hogy megfelelően fel lehessen mérni és nyomon lehessen követni a nagyragadozók populációjának kiterjedését és méretét, beleértve a természetre és a biológiai sokféleségre gyakorolt hatásukat is; hangsúlyozza, hogy figyelembe kell venni a fajok határokon átnyúló nagyfokú mobilitását, mivel ugyanazon faj különböző populációinak védeltségi helyzete régióként eltérő lehet; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy segítsék elő a határokon átnyúló együttműködést, és hangsúlyozza, hogy a megfigyelést a módszerek harmonizációja révén kell összehangolni, figyelembe véve adott esetben a transznacionális populációkat és a (bio)geográfiai régiókat; felhívja a Bizottságot, hogy különösen el forrásokat a nagyragadozók eloszlási és állományosűrűségi térképeinek naprakésszé tételét célzó, biológiai sokféleséggel kapcsolatos vizsgálatokra, például a Horizont Európa keretében; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a tagállamok minden egyes nagyragadozó fajra olyan megfelelő megfigyelési módszereket alkalmazzanak, amelyek lehetővé teszik jó minőségű, összehasonlítható és szabványosított adatok gyűjtését a populáció-szintek hatékony értékelése érdekében;
4. üdvözlözi, hogy a „Módosításra irányuló javaslat: A farkasnak (*Canis lupus*) az Egyezmény II. függelékéből a III. függelékbe való visszasorolása” pontot felvették a Berni Egyezmény állandó bizottsága 42. ülésének napirendjére; hangsúlyozza, hogy a farkasok páneurópai szintű védeltségi helyzete indokolja a védeltségi helyzet mérséklését, és következképpen a javasolt módosítás elfogadását;
5. elismeri, hogy a nagyragadozók támadásai Európa-szerte egyre gyakoribbak és már emberáldozatot is követeltek, és negatív hatást váltott ki az állattenyésztőkre vonatkozóan is; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a tagállamok a nagyragadozók támadásai által okozott károkról is információkat gyűjtsenek és jelentést tegyenek; hangsúlyozza, hogy az állattenyésztőket érintő károk előfordulási tendenciáinak megfelelő megfigyelése a sikeres politikák alapfeltétele, ugyanakkor a tagállamok különböző módszereket alkalmaznak a felmérésre és a megfigyelésre; hangsúlyozza az egységesített jelentéstételi formátumok fontosságát, és kiemeli, hogy ennek a kárenyhítési programok hatékonyságának nyomon követésére is vonatkoznia kell, beleértve a kártérítést és a megelőzést; kéri, hogy a megfigyelés eredményeit és az alkalmazott módszertant időben és átlátható módon tegyék hozzáférhetővé a nyilvánosság számára; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak kellene koordinálnia az adatgyűjtést és elvégeznie az elemzést;
6. hangsúlyozza, hogy fontos javítani a vadon élő állatok egészségének felügyeletét, különös tekintettel a kutya és a farkas fajkeveredése esetében, amelyet proaktív módon, korai szakaszban kell felismerni; szabványosított politikát szorgalmaz a hibridek azonosítására és átlátható megközelítésre, beleértve a farkas DNS-mintáknak a kutatóintézetek közötti általános, határokon átnyúló cseréjét is;
7. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák az együttélési konfliktusokkal szembesülő régiókat, annak tisztázása érdekében, hogy hogyan használhatják ki az élőhelyvédelmi irányelv 16. cikkének (1) bekezdése alapján már meglévő rugalmasságot; tudomásul veszi a Bizottság 2021. október 12-én közzétett, a közösségi jelentőségű állatfajok élőhelyvédelmi irányelv szerinti szigorú védelméről szóló frissített útmutatóját⁽⁸⁾; hangsúlyozza, hogy a Bizottság felelőssége a meglévő iránymutatások pontosítása és adott esetben a kármentes naprakészen tartása, beleértve a 12. és 16. cikk értelmezését is, és arra ösztönzi a tagállamokat, hogy jobban használják ki a meglévő iránymutatásokat, és hatékonyan lépjenek fel a nagyragadozók által okozott károk megelőzése, enyhítése és azok megtérítése érdekében, figyelembe véve a határokon átnyúló populációkat, valamint hogy hatékony jogi és intézményi keretet hozzanak létre a gazdák és tenyésztők támogatására, hogy lehetővé tegyék ezt az együttélést;

⁽⁸⁾ „Útmutató dokumentum a közösségi jelentőségű állatfajoknak az élőhelyvédelmi irányelv szerinti szigorú védelméről” című, 2021. október 12-i bizottsági közlemény (C(2021)7301).

2022. november 24., csütörtök

8. felhívja a Bizottságot, hogy az élőhelyvédelmi irányelv 19. cikkével összhangban rendszeresen értékelje a tudományos adatokat annak érdekében, hogy a fajok védettségi helyzetét a kívánt védettségi állapot elérését követően azonnal kiigazíthassák;

9. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy szervezzenek lehetőségeket a különböző érdekelt felek, köztük a vidéki szereplők számára a nagyragadozók hatásaival kapcsolatos vitákra; sürgeti őket, hogy nyújtsanak tájékoztatást a gyakorlati megoldásokról és az állatállomány elleni támadások megelőző intézkedések finanszírozási lehetőségeiről, és folytassanak egyértelmű figyelemfelkeltő kampányt; hangsúlyozza a nagyragadozókkal való együttéléssel foglalkozó uniós, nemzeti és helyi szintű érdekelt felek platformjainak – például az emberek és a nagyragadozók együttélésével foglalkozó uniós platform – továbbfejlesztését, a párbeszéd előmozdítását, a tapasztalatszerését, valamint az emberek és a védett fajok közötti konfliktusok kezelésében folytatott együttműködést; felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamok közötti összehangolt megközelítések kidolgozását;

10. felhívja a Bizottságot, hogy készítsen jelentést a nagyragadozók európai jelenlétének az állattenyésztés életképességére, a biológiai sokféleségre, a vidéki közösségekre és a vidéki turizmusra gyakorolt hatásáról, beleértve a generációk megújulását a mezőgazdaságban, az állattenyésztés életképességére hatást gyakorló társadalmi-gazdasági tényezőkkel összefüggésben; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy értékeljék a nagyragadozók támadásainak az állattólra gyakorolt hatását, továbbá a mezőgazdasági termelők jólétére, jövedelmére gyakorolt hatást, a magasabb munka- és anyagköltségeket, figyelembe véve azt is, hogy végrehajtottak-e megelőző intézkedéseket, és azok mennyire voltak hatékonyak;

11. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki megbízható és átfogó értékelést a nagyragadozók minden egyes fajtát és élőhelyét érintő valamennyi releváns fenyegetésről és nyomásról európai szinten és az egyes tagállamokban, akár természetes okokról, akár emberi eredetű tényezőkről van szó; felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy az élőhely-szétaprózódás elkerülése érdekében térképezzék fel a nagyragadozók populációinak kiemelt összeköttetési területeit is, és azonosítsák a legfontosabb ökológiai folyosókat, terjedési akadályokat, a magas mortalitású útszakaszokat és egyéb fontos tájképi elemeket, amelyek a nagyragadozók eloszlásának szétaprózódottságához kapcsolódnak;

12. hangsúlyozza, hogy a hegyvidéki területeken, köztük az alpesi régióban működő állattenyésztő gazdaságok különösen ki vannak téve a nagyragadozók egyre gyakoribb támadásainak; emlékeztet arra, hogy e régiókbeli állattartó gazdaságok kisméretűek, és magas többletköltségekkel járnak, és védeni kell őket és ösztönözni kell a működésüket, mert hozzájárulhatnak a hegyvidéki tájak védelméhez és a biológiai sokféleség megőrzéséhez a zord területeken; rámutat arra, hogy az olyan területek, mint a fajgazdag Nardus-gyepek szilikátos alapkőzetű hegyvidéki területeken, valamint a havasi és alhavasi mészkedvelő gyepek különösen érdemesek az élőhelyvédelmi irányelv értelmében történő megőrzésre; megjegyzi, hogy ezeket az élőhelyeket a vadon élő ragadozók jelenléte mellett hozták létre, és rámutat arra, hogy e területek megőrzése szempontjából kulcsfontosságú tényező a külterjes legeltetés, például szarvasmarhák és lovak, vagy juhászok által felügyelt nyájak révén; felhívja a Bizottságot, hogy konkrét megoldásokkal védje és őrizze meg az olyan hagyományosan felügyelt gyakorlatokat, mint a legeltető állattartás, a mezőgazdasági legeltetés modellje, az UNESCO által elismert vándorlegeltetés gyakorlata és a legeltető gazdálkodók életmódja; elismeri, hogy e gyakorlatok némelyikére kiterjedhet az ökoszisztémák által finanszírozott lehetséges mezőgazdasági gyakorlatok javasolt listája;

13. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ismerjék el, hogy a jelenleg rendelkezésre álló megelőző intézkedések, többek között a kerítések és a pásztorkutyák, amelyek egyes uniós régiókban sikeresek, további pénzügyi és munkaterhetek róhatnak a mezőgazdasági termelőkre, nem mindig részesülnek uniós vagy nemzeti finanszírozásban, és hatékonyságuk és eredményességük a helyi körülményektől függően eltérő mértékű⁽⁹⁾ ⁽¹⁰⁾; e tekintetben hangsúlyozza, hogy a megelőző intézkedésekhez nyújtott pénzügyi támogatást tanácsadással kell kiegészíteni az intézkedések átfogó és időben történő végrehajtásának biztosítása érdekében; kiemeli, hogy a megelőző intézkedések végrehajtásakor és az eltérések mérlegelésekor figyelembe kell venni a terepviszonyokat, a földrajzi tényezőket, a nagyragadozókkal való együttélés történelmi alakulását, és más meghatározó tényezőket, például a turizmust, amely az érintett területek számára gyakran alapvető fontosságú; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a nagyragadozók populációinak növekedése esetén ismerjék el, hogy fontos az élőhelyvédelmi irányelvvel összhangban lévő, tudományos bizonyítékokon alapuló hatásmérslő stratégiák proaktív kidolgozása és alkalmazása;

14. felhívja a Bizottságot, hogy rendszeresen értékelje a fajok kedvező védettségi helyzetének elérése terén elért eredményeket a biogeográfiai régiók és az egész EU-ra kiterjedő populációk szintjén, és ragaszkodik ahhoz, hogy a Bizottság az élőhelyvédelmi irányelv 19. cikkével összhangban haladéktalanul dolgozzon ki értékelési eljárást annak érdekében, hogy az egyes régiókban a populációk védettségi helyzetének módosítása a kívánt védettségi helyzet elérését követően azonnal megtörténjen;

⁽⁹⁾ Cortés, Y. et al., 'A decade of use of damage prevention measures in Spain and Portugal', *Carnivore Damage Prevention News*, 2020.

⁽¹⁰⁾ Oliveira, T., et al.: The contribution of the LIFE program to mitigating damages caused by large carnivores in Europe [A LIFE program hozzájárulása a nagyragadozók által okozott károk enyhítéséhez Európában], *Global Ecology and Conservation*, 31. kötet, 2021.

2022. november 24., csütörtök

15. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tudományosan azonosítsák a támadások és az állatállományt érintő ragadozói tevékenységből eredő károk csökkentésére irányuló, legjobb megvalósítható megelőző intézkedéseket, figyelembe véve a tagállamok regionális és helyi sajátosságait, és támogassák a mezőgazdasági termelőket abban, hogy kérelmezzék ezeket a megelőző intézkedéseket a sikeres megközelítések megsokszorozása és szélesebb körű elterjesztése érdekében; felszólít továbbá arra, hogy hatékonyan építsék be ezeket a tanácsadási és ismeretterjesztési szolgáltatásokba; kéri a nagyragadozókkal való együttélés megvalósítását célzó projektek LIFE programból származó finanszírozásának növelését, ugyanakkor fenntartva a fajok védelmére irányuló finanszírozást; kéri, hogy részesítsék előnyben a nagyragadozókkal való együttéléssel kapcsolatos bevált gyakorlatok megosztását és fejlesztését célzó kisebb projekteket, és felszólítja a Bizottságot, hogy határozzon meg megfelelő követelményeket az EU által – például a LIFE programon keresztül – finanszírozott projektek keretében vizsgált kárenyhítési intézkedések hatékonyságának mérésére és jelentésére, elsősorban biztosítva az objektív és kvantitatív értékelési módszereknek;

16. felhívja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki és hajtsanak végre a fajokra vonatkozó átfogó cselekvési terveket vagy megőrzési és/vagy gazdálkodási terveket, amennyiben ilyenek még nem léteznek, figyelembe véve a népsűrűséget, a tájszerkezetet, az állattartást, a védettségi állapotot, és egyéb releváns emberi tevékenységeket, valamint a vadon élő patás állatok populációit;

17. hangsúlyozza, hogy rendszeres megfigyelés alá kell vetni a nagyragadozók populációit a természetvédelmi intézkedések stratégiai tervezése, a konfliktusok csökkentésére irányuló megelőző rendszerek alkalmazása és az összes intézkedés eredményeinek értékelése érdekében; megjegyzi, hogy a megfigyelésnek szilárd módszertanon kell alapulnia, elő kell mozdítania és meg kell könnyítenie a különböző érdekelt felek részvételét, és az eredményekről rendszeresen tájékoztatni kell a társadalmat és az érdekelt felek főbb csoportjait;

18. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a nagyragadozók és a fenntartható állattenyésztési gyakorlatok együttélésének biztosítása érdekében határozzanak meg megfelelő és hosszú távú finanszírozási lehetőségeket a megfelelő megelőző intézkedésekre és a mezőgazdasági termelők megfelelő kártalanítására, nemcsak a nagyragadozók támadásai következtében elszenvedett veszteségek és költségek, hanem a végrehajtott enyhítő intézkedések tekintetében is; hangsúlyozza, hogy a kártalanítási rendszereket úgy kell kialakítani, hogy az állattenyésztés és a nagyragadozók jelenléte ne jelentsen veszteséget a mezőgazdasági termelő számára, és fedezniük kell a nagyragadozók által elkövetett támadásokkal kapcsolatos valamennyi közvetlen és közvetett költséget, és azokat a lehető legnagyobb hatékonyság érdekében megelőző intézkedésekkel kell integrálni; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy méltányosan és átfogóan kompenzálják a haszonállatok állományában bekövetkezett, nagyragadozók, köztük hibrid fajok okozta veszteségeket; felhívja a tagállamokat és a régiókat, hogy javítsák a pénzügyi ellentételezéshez való hozzáférést; felhívja a Bizottságot, hogy ismerje el, hogy a nagyragadozók által elkövetett támadások növekvő száma azt jelenti, hogy a házasított állatok védelmére szánt források és a kártérítésre fordított kifizetések is növekednek; sajnálja, hogy tagállamonként eltér az egy támadást követően az állattenyésztőknek fizetett kártérítés mértéke; kéri a Bizottságot, hogy vegye fontolóra mezőgazdasági iránymutatásainak módosítását, hogy könnyebbé váljon a nagyragadozók által okozott károk állami támogatásként történő ellentételezése;

19. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak és a Tanácsnak.

2022. november 24., csütörtök

P9_TA(2022)0424

Az ifjúság 2022. évi európai évének hatása**Az Európai Parlament 2022. november 24-i állásfoglalása az ifjúság 2022. évi európai évének öröksége (2022/2953(RSP))**

(2023/C 167/13)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 165. cikkének (2) bekezdésére ⁽¹⁾,
- tekintettel az EUMSZ 165. cikkének (4) bekezdésére és 166. cikkének (4) bekezdésére,
- tekintettel az ifjúság európai évéről (2022) szóló, 2021. december 22-i (EU) 2021/2316 európai parlamenti és tanácsi határozatra ⁽²⁾,
- tekintettel a 2016. szeptember 16-i pozsonyi ütemtervre,
- tekintettel a 2017. március 25-i Római Nyilatkozatra,
- tekintettel a szociális jogok európai pillérére vonatkozó, 2021. március 4-i cselekvési tervre,
- tekintettel az Európa Tanácsnak az ifjúsági munkáról szóló, 2017. május 31-i ajánlására (CM/Rec(2017)4),
- tekintettel az Európa Tanács 2020. január 23-i, a 2030-ig tartó időszakra szóló ifjúsági ágazati stratégiájára,
- tekintettel az Európa Tanács a fiataloknak a helyi közösségek és régiók életében való részvételéről szóló átdolgozott európai chartájára,
- tekintettel az Európa Tanácsnak a fiatal menekülteknek a felnőttkorba való átlépés során történő támogatásáról szóló ajánlására (CM/Rec(2019)4),
- tekintettel az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés keretéről az Európai Unió Tanácsa és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott, „A 2019 és 2027 közötti időszakra szóló uniós ifjúsági stratégia” című állásfoglalásra ⁽³⁾,
- tekintettel a Bizottság 2020. szeptember 30-i, európai oktatási térségre vonatkozó cselekvési tervére,
- tekintettel a Bizottság digitális oktatási cselekvési tervére (2021–2027),
- tekintettel a digitális oktatási politika kialakításáról szóló, 2021. március 25-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel az intelligens ifjúsági munkáról szóló, 2017. december 7-i tanácsi következtetésekre ⁽⁵⁾;
- tekintettel a fiatalokról és a munka jövőjéről szóló, 2019. június 5-i tanácsi következtetésekre ⁽⁶⁾,
- tekintettel a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott, a digitális ifjúsági munkáról szóló, 2019. október 3-i következtetésekre ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ HL C 202., 2016.6.7., 47. o.

⁽²⁾ HL L 462., 2021.12.28., 1. o.

⁽³⁾ HL C 456., 2018.12.18., 1. o.

⁽⁴⁾ HL C 494., 2021.12.8., 2. o.

⁽⁵⁾ HL C 418., 2017.12.7., 2. o.

⁽⁶⁾ HL C 189., 2019.6.5., 28. o.

⁽⁷⁾ HL C 414., 2019.12.10., 2. o.

2022. november 24., csütörtök

- tekintettel a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által megfogalmazott állásfoglalásra az európai ifjúsági munkára vonatkozó menetrend létrehozásának keretéről ⁽⁸⁾ és annak az úgynevezett bonni folyamaton keresztüli végrehajtására,
- tekintettel az ifjúsági garanciáról szóló, 2020. október 8-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
- tekintettel a méltányos átállást szolgáló erős szociális Európáról szóló, 2020. december 17-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel a Covid19 ifjúságra és sportra kifejtett hatásáról szóló, 2021. február 10-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
- tekintettel a Bizottság elnökének az Unió helyzetéről szóló, 2021. szeptember 15-i beszédére,
- tekintettel a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról szóló, 2022. október 18-i álláspontjára ⁽¹²⁾,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére az uniós ifjúsági tesztről,
- tekintettel az Európa jövőjéről szóló konferenciának az oktatás és az ifjúság tekintetében tett következtetéseire,
- tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,

A. mivel Ursula von der Leyen, a Bizottság elnöke 2021. szeptember 15-én az Unió helyzetéről szóló beszédében bejelentette az ifjúság európai évét (a továbbiakban: az európai év), hangsúlyozva, hogy a fiatal európaiak fontosak a jobb – zöldebb, inkluzívabb, fenntarthatóbb és digitálisabb – jövő építésében, valamint hogy több és jobb lehetőséget kell nyújtani számukra, biztosítva, hogy meghallgassák és a Covid19-világjárványt követően reflektorfénybe helyezték őket;

B. mivel az európai év célja a négy általános célkitűzés elérése, nevezetesen kedvező kilátások biztosítása a fiatalok számára és segítségnyújtás részükre a világjárvány életükre gyakorolt hatásainak leküzdésében; a fiatalok támogatása és annak lehetővé tétele, hogy aktív és elkötelezett polgárokká váljanak; a fiatal generációk jobb tájékoztatása az uniós, nemzeti, regionális és helyi szintű közpolitikák kínálta lehetőségekről; valamint az ifjúságpolitika valamennyi releváns uniós szakpolitikai területen való érvényesítése;

C. mivel ezek a célkitűzések számos, már meglévő uniós szakpolitikai kezdeményezésre épülnek, többek között az európai ifjúsági garanciától az európai ifjúsági stratégiáig és annak uniós ifjúsági párbeszédéig, az ifjúsági munkára vonatkozó európai menetrendig és az európai oktatási térségre vonatkozó kilátásokig; mivel ezek a politikák szükséges és sürgős célkitűzéseket határoztak meg a fiatalok élet-, tanulási és munkakörülményeinek hatékony javítása érdekében, végrehajtásuk azonban továbbra is nagyrészt széttagolt és hiányos; mivel ezért az európai év várhatóan felgyorsítja e politikák teljes körű végrehajtását összehangolt megközelítés, szilárd módszertan és folyamat révén, és több és jobb részvételi lehetőséget biztosít a fiatalok számára, akik a társadalom változásának előidézői;

D. mivel a fiatalok demokráciával kapcsolatos legáltalánosabb elvárása, hogy a döntéshozók jobban meghallgassák kéréseiket és tegyenek eleget azoknak (72%), valamint támogassák személyes, társadalmi és szakmai fejlődésüket (71%) ⁽¹³⁾;

⁽⁸⁾ HL C 415., 2020.12.1., 1. o.

⁽⁹⁾ HL C 395., 2021.9.29., 101. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 445., 2021.10.29., 75. o.

⁽¹¹⁾ HL C 465., 2021.11.17., 82. o.

⁽¹²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0359.

⁽¹³⁾ A 2022. évi „Ifjúság és demokrácia az ifjúság európai évében” című Eurobarométer felmérés, amelyet 2022. május 6-án tettek közzé.

2022. november 24., csütörtök

- E. mivel az ifjúsági szervezetek a fiatalok közéletben való részvételének és a fejlesztési lehetőségekhez való hozzáférésének fő eszközei közé tartoznak a mobilitás és a nem formális és informális tanulási lehetőségek révén; mivel számos uniós tagállamban sok ifjúsági szervezet civil mozgásteret csökken (14);
- F. mivel továbbra is vannak különbségek a tagállamok között és azokon belül, és e különbségek gyakran negatív hatást gyakorolnak a vidéki vagy távoli területekről származó, kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalokra, valamint a kisebbségekhez tartozó fiatalokra az oktatási, képzésszerzési és munkavállalási lehetőségek tekintetében; mivel Európában túl sok fiatal él bizonytalan életkörülmények között, és jelentős pénzügyi kockázatokkal néz szembe tanulmányai folytatása, valamint a munka világában való megfelelő elinduláshoz szükséges készségek és tapasztalatok megszerzése érdekében;
- G. mivel a Covid19-világjárvány gazdasági, pszichológiai és társadalmi mellékhatásai, valamint az Oroszország által Ukrajna ellen folytatott agresszív háború által okozott gazdasági és politikai feszültségek – többek között a pusztító energiaválság következtében emelkedő számlák és a fokozódó környezetkárosodásból következő borús kilátások – a fiatalokat érintik a leginkább, ami veszélyezteti fizikai és mentális jóllétüket;
- H. mivel a fiatalok számára rendelkezésre álló eszközök és erőforrások, valamint a politikai döntéshozatalba való bevonásuk gyakran nem mindenki számára hozzáférhető és látható, és ennek következtében sok fiatal és fiatalok által vezetett szervezet nincs tisztában ezekkel, vagy a döntéshozók nem konzultálnak velük vagy nem vonják be őket kellőképpen a politikai döntéshozatali folyamatokba;
- I. mivel e tekintetben az európai év sikerét nemcsak a szervezett események számának vagy az azokon való részvételnek a fényében kell mérni, hanem a fiatalok társadalmi helyzetének és szerepének pozitív irányba való befolyásolása érdekében elindított vagy továbbfejlesztett mechanizmusok és politikák alapján is;
- J. mivel a határozat rendkívüli módon elszigetelt elfogadása következtében nagy kihívásnak bizonyult az uniós intézmények és az érdekelt felek számára, hogy megfelelően és a kitűzött célok elérése érdekében előkészítsék az évet; mivel ez az európai fiatalok életminőségének javítására irányuló sürgető igények miatt még inkább sajnálatos; mivel ilyen körülmények között a rendelkezésre álló idő nem volt elegendő egy érdemi és hatásos év megvalósításához; mivel ebből a tapasztalatból le kell vonni a tanulságokat a jövőbeli európai évek számára;
- K. mivel az európai év már a végéhez közeledik, és folyamatban vannak a tartós hatása biztosítására irányuló előkészületek;

Az európai évek létrehozásának és megvalósításának feltételei

1. üdvözli az ifjúság európai évét (2022), amely az EU határozott elkötelezettségét mutatja a fiatal és a jövő nemzedékek iránt; hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány alatt a fiatalokat érintették leginkább az egészségügyi intézkedések, amelyek befolyásolták a közösségi és kulturális élethez való hozzáférésüket, és rontották az oktatáshoz való hozzáférésüket;
2. mély sajnálatát fejezi ki az európai év elindításának feltételei miatt, különösen a rendelet elfogadására rendelkezésre álló szűk időkeret tekintetével, ami számos projekt végrehajtását és finanszírozását késleltette; sajnálja továbbá, hogy ez hatással volt az európai évről szóló kommunikációra a tagállamokban, valamint az ifjúsági szervezetekre és magukra a fiatalokra irányuló kommunikációra is; ezzel összefüggésben felhívja a Bizottságot, hogy a készségek európai éve kezdetének sérelme nélkül hosszabbítsa meg az évet a következő, 2023. május 9-i Európa-napig;
3. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a jövőbeli európai éveket kapcsolatos döntéseket még mindig későn jelentik be, és felhívja a Bizottságot, hogy az illetékes intézményeket és az érintett civil társadalmat jóval a jövőbeli európai évek kezdetének időpontja előtt teljes mértékben vonja be, hogy azok hatása a lehető legnagyobb legyen; kiemeli, hogy nem

(14) A civil társadalom szűkülő mozgásteret: a fiatalokra és szervezeteikre gyakorolt hatás
Állásfoglalás a szűkülő mozgásteret ellen az ifjúsági szervezetek, a nemzeti ifjúsági tanácsok és a nemzetközi nem kormányzati ifjúsági szervezetek lehetőségeinek bővítésével történő küzdelemről
Voicify: Európa része.

2022. november 24., csütörtök

válthat új normává, hogy az európai éveket csak néhány hónappal azok tervezett kezdete előtt jelentik be, mivel ez veszélyezteti az egész projekt erejét; felhívja a Bizottságot, hogy a jövőben biztosítsa, hogy az európai éveket valamennyi érdekelt fél számára kellő időben elő lehessen készíteni;

4. üdvözlí az európai évről szóló, 2022. december 6-i, „Claim the future” (Tiéd a jövő) elnevezésű intézményközi zárókonferenciát; üdvözlí továbbá, hogy a konferencia tartalmát fiatalok javasolták és részt vettek megszervezésében; megállapítja, hogy a kiválasztott témák az oktatáson keresztül megvalósuló befogadó Európára, az oktatáson keresztül megvalósuló digitális Európára, a mentális egészségügyi ellátás általános érvényesítése révén elérendő európai jóllétre, valamint a hozzáférhető mentális egészségügyi ellátás révén elérendő európai jóllétre összpontosítottak; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy ezeket a témákat és következtetéseket építse be az európai évből levont tanulságokba, és vegye figyelembe azokat;

5. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy, az európai év nyomon követéséről szóló közleményre a négy célkitűzés elérése érdekében, támogatva az új kezdeményezéseket és lehetővé téve azok kibontakozását, megvalósítva az uniós ifjúságpolitika valamennyi szakpolitikai területen való teljes körű érvényesítését, valamint indítson értékelést és tegyen jelentést a Parlamentnek az európai évről a 2019–2027-es időszakra szóló uniós ifjúsági stratégia és az uniós ifjúsági munkára vonatkozó menetrend végrehajtásához való konkrét hozzájárulásáról;

6. kiemeli, hogy a kézzelfogható és konkrét örökségnek egyrészt a fiatalok EU-szerte történő bevonására és meghallgatására vonatkozó módszertan végrehajtásából kell állnia, másrészt közvetlenül az európai év eredményéből fakadó új európai és nemzeti politikák végrehajtásából;

7. üdvözlí a Bizottság különböző főigazgatóságainak pénzügyi hozzájárulását és kezdeményezéseit; megjegyzi azonban, hogy a leírt tevékenységek némelyikére mindenképpen sor került volna, vagy azok alig kapcsolódnak az európai év célkitűzéseihez; felhívja a Bizottságot annak tisztázására, hogy az európai év keretében mely projektek jöttek létre újonnan, és melyek voltak azok, amelyek már léteztek, csak az európai év céljaira újracímkezték őket; ragaszkodik ahhoz, hogy világos kép álljon rendelkezésre az európai év Bizottság és tagállamok általi pontos finanszírozásáról;

A fiatalok érdemi szerepvállalásának és részvételének biztosítása a szakpolitika kialakításában és a döntéshozatalban

8. kiemeli, hogy az Európa jövőjéről szóló konferencia résztvevőinek egyharmada 16 és 25 év közötti fiatal volt; támogatja az Európa jövőjéről szóló konferencia 2022. május 9-i plenáris ülésén tett javaslatokat, különösen azokat, amelyek közvetlenül vagy közvetve az ifjúságra összpontosító szakpolitikák előmozdítására szólítottak fel;

9. felhívja a Bizottságot, hogy fogadjon el egy teljes körű „uniós ifjúsági tesztet”, amely biztosítja a fiatalok érdemi szerepvállalását, részvételét és elkötelezettségét valamennyi uniós politika előkészítésében, és készítsen szisztematikus hatásvizsgálatot a bizottsági javaslatokról annak biztosítása érdekében, hogy azok előmozdítsák és tükrözzék a fiatalok szükségleteit, valamint hogy hozzon mérséklési intézkedéseket, amennyiben azok negatív hatással járnak; úgy véli, hogy ez a folyamat elengedhetetlen ahhoz, hogy figyelembe lehessen venni a fiatalok véleményét, javítani lehessen az uniós politikák rájuk gyakorolt pozitív hatását és e politikákat jól láthatóvá lehessen tenni számukra, mivel a következő generációt közvetlenül érintik a ma formálódó politikák; hangsúlyozza, hogy az uniós ifjúsági tesztnek nem szabad egyszerű bürokratikus ellenőrzőlistává válnia, hanem céljának elérése érdekében holisztikus módon kell bevonnia az embereket; úgy véli, hogy a teszt eredményeinek információkkal kell szolgálniuk és kapcsolódnuk kell a már meglévő folyamatokhoz, például az uniós ifjúsági párbeszédhez;

10. javasolja, hogy a Kulturális és Oktatási Bizottság keretében a fiatalokkal folytatott rendszeres strukturált párbeszéd révén kövessék nyomon az európai évet, és javasoljanak egy demokratikus platformot a fiatalok uniós szintű politikai döntéshozatali folyamatban való nyílt és inkluzív részvételére;

11. megismétli a Bizottsághoz és a tagállamokhoz intézett azon kérését, hogy a nemzeti tantervekben és a tanulási mobilitási tapasztalatokban dolgozzanak ki és alkalmazzanak globális és uniós polgársági modulokat annak érdekében, hogy hozzájáruljanak az aktívabb és részvételen alapuló polgári szerepvállaláshoz, a fiatalokat jobban befogadó politikai rendszerhez, valamint a rasszizmus minden formája, a megkülönböztetés és a nemi alapú erőszak elleni küzdelemhez, az előítéletek leleplezése és a strukturális rasszizmustól mentes, a toleranciát, a sokszínűséget és a nemek közötti egyenlőséget előmozdító, befogadó társadalmak kialakítása céljából; felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa a szükséges eszközöket és lehetőségeket a tanárok számára ahhoz, hogy aktívan részt vehessenek az állampolgári ismeretek oktatására vonatkozó közös uniós keret létrehozásában, például az Erasmus+ oktatási akadémiákon vagy a Jean Monnet tanárképzésen keresztül;

12. nagy lehetőségeket lát a decentralizált rendezvényekben, amelyek közelebb hozzák az EU-t a fiatalokhoz, és javasolja, hogy a május 9-i szimbolikus időpont környékén hozzanak létre éves uniós kulturális fesztivált, amely előmozdítja a fiatalok által választott valamennyi aktuális kérdéstről szóló helyi vitákat és kulturális tevékenységeket;

2022. november 24., csütörtök

A fiatalok jóllétét szolgáló intézkedések erősítése

13. hangsúlyozza a fiatalok jólléte és a lakóhelyük szerinti országban rendelkezésükre álló tanulási és munkalehetőségek és -kapacitások, valamint életszínvonal közötti kapcsolatot; aggodalommal állapítja meg, hogy a fiatalok növekvő szorongást és mentális stresszt élnek meg, amelyet többek között a Covid19-világjárvány hatása, Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja, a megnövekedett megélhetési költségek és az energiaszegénység, valamint az éghajlati vészhelyzet okoz;

14. megismétli a Bizottsághoz és a tagállamokhoz intézett felhívását, hogy dolgozzanak ki európai tervet a mentális egészségnek az oktatás és képzés terén történő védelmére, beleértve az informális és nem formális tanulást is, annak érdekében, hogy gondoskodjunk fiatalabb generációnk jóllétéről minden tekintetben; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az oktatási rendszer részeként rendszeres pszichológiai támogatást nyújtsanak a tanulóknak, a tanároknak és az oktatóknak; ösztönzi az oktatási intézmények, valamint a kulturális, ifjúsági és sportszervezetek, továbbá a pszichológiai tanácsadók közötti kapcsolatok megerősítését annak érdekében, hogy tanórán kívüli tevékenységeket biztosítsanak a fiatalok társadalmi elkötelezettségének növelése érdekében;

15. aggodalmát fejezi ki az inflációnak, a lakás- és közüzemi árak emelkedésének, valamint egyes célországokban a lakhatási lehetőségek szűkösségének a fiatalok mobilitására gyakorolt súlyos hatása miatt, ami különösen a kevesebb lehetőséggel rendelkezőket akadályozza; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az uniós programok elegendő pénzügyi támogatást nyújtsanak a fiataloknak és a fiatalok által vezetett szervezeteknek ahhoz, hogy tanulási, képzési vagy szolidaritási célú mobilitási tapasztalatokat szerezzenek; e tekintetben felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gondosan igazítsák ki a fiataloknak a mobilitási tapasztalatokhoz nyújtott pénzügyi támogatás szintjét az uniós programok társadalmilag befogadó dimenziójának biztosítása érdekében;

A fiatalok bizonytalan helyzete elleni küzdelem és a minőségi munkakezdés biztosítása

16. ismételt felhívja a tagállamokat, hogy hajtsák végre a gyermekgaranciát annak biztosítása érdekében, hogy minden rászoruló gyermek hozzáférjen az ingyenes és hatékony kisgyermekkorai neveléshez és gondozáshoz, a minőségi oktatáshoz – beleértve az iskolai tevékenységeket is –, az egészségügyi ellátáshoz, valamint az egészséges táplálkozáshoz és a tisztességes lakhatáshoz való tényleges hozzáféréshez; felhívja továbbá a tagállamokat, hogy hajtsák végre a megerősített ifjúsági garanciát, amely biztosítja, hogy minden fiatal az igényeinek megfelelő, jó minőségű állásajánlatot, folyamatos oktatást, tanulószereződéses gyakorlati képzést és szakmai gyakorlatot kapjon; üdvözlő a Bizottság arra irányuló intézkedéseit, hogy e tekintetben megkönnyítse a bevált gyakorlatok cseréjét és a nemzeti cselekvési tervek összehangolását, és arra ösztönzi a Bizottságot, hogy folytassa erőfeszítéseit mindaddig, amíg a célkitűzéseket teljes mértékben el nem érik;

17. kitart amellett, hogy az ifjúsági munka alapvető szerepet játszik a fiatalok előtt álló kihívások kezelésében, különösen ami a személyes fejlődéshez, a jólléthez és az önmegvalósításhoz való hozzájárulását illeti; felhívja a tagállamokat, hogy jobban ismerjék el az ifjúsági munka értékét, és szükség esetén fenntartható módon alakítsák át és erősítsék meg az ifjúsági munka struktúráit;

18. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy javasoljanak egy közös jogi keretet a szakmai gyakorlatok és a tanulószereződéses gyakorlati képzések méltányos díjazásának biztosítása érdekében; kitart amellett, hogy a kizsákmányoló gyakorlatok elkerülése érdekében minden gyakornok számára tisztességes munkakörülményeket és méltányos díjazást kell biztosítani;

19. hangsúlyozza, hogy az iskolából a munka világába való átmenet nagymértékben függ a fiatalok külföldön szerzett diplomáinak, képesítéseinek vagy tanulmányi időszakainak elismerésétől; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy továbbra is akadályok állnak fenn ezen a területen, és sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyék automatikussá ezt az elismerést, kihasználva különösen a digitalizáció kínálta lehetőségeket; ösztönzi a tagállamokat, hogy egyaránt érvényesítsék és ismerjék el a formális oktatás mellett a nem formális és informális tanulási tapasztalatok és ifjúsági munka során az Unióban és az EU-n kívül szerzett kompetenciákat és készségeket is; megismétli, hogy ez nem áthatja alá a magas színvonalú felsőoktatáshoz való jogot;

Beruházás a következő generációba az oktatás révén

20. kiemeli, hogy a fiatalok tanulási lehetőségeibe való beruházás nemcsak a fiatalok mint egyének jövőbeli életére van közvetlen hatással, hanem a társadalom egészének gazdasági egészségére és kohéziójára is; hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell azokkal a kihívásokkal, amelyekkel a hátrányos megkülönböztetést elszenvedő vagy kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalok, többek között a fiatal nők, az LBMTIQ+-közösségek fiatal tagjai, a fiatal migránsok, a fiatal menedékkérők és menekültek, valamint a fogyatékkal élő tanulók szembesülnek a formális, informális és nem formális oktatási keretek különböző szintjeihez való hozzáférés terén; felhívja ezért a tagállamokat, hogy jelentősen növeljék az oktatásra – többek között a digitális oktatásra, a szakképzésre és az átképzésre – fordított állami kiadásokat; felhívja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő a közös mutatókat a beruházások – többek között a NextGenerationEU –, valamint a célzott ifjúsági és oktatási politikák előmozdítására irányuló reformok hatásának értékelése érdekében;

2022. november 24., csütörtök

21. megismétli a tagállamokhoz intézett felhívását, hogy 2025-ig teljeskörűen valósítsák meg az európai oktatási térséget; üdvözli ezért az egyes tagállamokban már elért eredményeket; felhívja a tagállamokat, hogy tegyék meg a szükséges megfelelő intézkedéseket digitális infrastruktúrájuk, összekapcsoltságuk és oktatási tanterveik megerősítése, valamint a tanárok és oktatók megfelelő képzése érdekében, továbbá nyújtsanak iránymutatásokat a digitális jártasság előmozdítására új tanítási módszerek fejlesztése céljából és a fiataloknak az információkhoz való hatékony hozzáférésre, a dezinformáció leleplezésére és az online erőszak, például a gyűlölet, a rasszizmus, a gyermekek online szexuális bántalmazása, a nemi alapú erőszak, az internetes megfélemlítés és az árnyékletiltás kezelésére való felkészítése érdekében; emlékeztet a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok, a művészetek és a matematika (STEAM) terén a nemek között fennálló oktatási szakadékra, valamint arra, hogy korrekciós intézkedésekre van szükség e szakadék áthidalása érdekében; várakozással tekint a digitális oktatási cselekvési terv (2012–2027) félidős bizottsági értékelése elé;

o

o o

22. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2022. november 24., csütörtök

P9_TA(2022)0425

Az Európai Unióban kedvtelésből tartott vad- és egzotikus állatokról szóló uniós szabályozás javítása pozitív uniós jegyzék révén

Az Európai Parlament 2022. november 24-i állásfoglalása az Európai Unióban kedvtelésből tartott vadon élő és egzotikus állatokra vonatkozó uniós szabályozás pozitív uniós jegyzék révén történő javításáról (2022/2809(RSP))

(2023/C 167/14)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a 0697/2020., a 0744/2020. és a 0786/2020. számú petícióra,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114., 191. és 192. cikkére,
- tekintettel a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezményre (CITES),
- tekintettel az Állat-egészségügyi Világszervezet (WOAH, alapításakor OIE) Szárazföldi Állatok Egészségügyi Kódexére és Víziállat-egészségügyi Kódexére,
- tekintettel a kedvtelésből tartott állatok védelméről szóló európai egyezményre és az Európa Tanácsnak a kedvtelésből tartott vadon élő állatok tartásáról szóló állásfoglalására,
- tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia: Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2021. június 9-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel az EU belső piacának és a fogyasztók jogainak a kedvtelésből tartott állatok jogellenes kereskedelméből származó kedvezőtlen hatásokkal szembeni védelméről szóló, 2020. február 12-i állásfoglalására ⁽²⁾;
- tekintettel a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezmény (CITES) részes felei konferenciájának 2016. szeptember 24. és október 5. között Johannesburgban (Dél-Afrika) megrendezendő 17. ülésével kapcsolatos uniós stratégiai célkitűzésekről szóló, 2016. szeptember 15-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni uniós cselekvési tervről szóló, 2016. november 24-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0380),
- tekintettel a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni uniós cselekvési tervről szóló, 2016. február 26-i bizottsági közleményre (COM(2016)0087) és a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni uniós cselekvési tervről szóló, 2016. június 20-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a vadon élő állat- és növényfajok számára kereskedelmük szabályozása által biztosított védelemről szóló, 1996. december 9-i 338/97/EK tanácsi rendeletre ⁽⁵⁾ és a vadon élő állat- és növényfajok számára kereskedelmük szabályozása által biztosított védelemről szóló 338/97/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2006. május 4-i 865/2006/EK bizottsági rendeletre ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ HL C 67., 2022.2.8., 25. o.

⁽²⁾ HL C 294., 2021.7.23., 40. o.

⁽³⁾ HL C 204., 2018.6.13., 136. o.

⁽⁴⁾ HL C 224., 2018.6.27., 117. o.

⁽⁵⁾ HL L 61., 1997.3.3., 1. o.

⁽⁶⁾ HL L 166., 2006.6.19., 1. o.

2022. november 24., csütörtök

- tekintettel a fertőző állatbetegségekről és egyes állategészségügyi jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendeletre („Állategészségügyi rendelet”⁽⁷⁾),
 - tekintettel az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló, 2014. október 22-i 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽⁸⁾ (a továbbiakban: az idegenhonos inváziós fajokról szóló rendelet),
 - tekintettel a kedvtelésből tartott állatok nem kereskedelmi célú mozgásáról és a 998/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 12-i 576/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽⁹⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 227. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a Petíciós Bizottság megkapta a 0697/2020., a 0744/2020. és a 0786/2020. számú petíciót, amelyek aggályokat vetnek fel a vadon élő és egzotikus állatok Unión belüli kereskedelméhez kapcsolódó jóléti és egészségügyi kockázatokkal kapcsolatban, és felszólítottak egy uniós szintű pozitív jegyzék elfogadására, amely meghatározza a kedvtelésből tartható állatok körét;
- B. mivel a biológiai sokféleség a világ örökségének szerves része; mivel az „Egy az egészség” koncepció elve azt tükrözi, hogy az emberi egészség, az állatok és a környezet elválaszthatatlanul kapcsolódnak egymáshoz; mivel a jelenlegi információk szerint a Covid19-világjárvány állati forrásból származhatott⁽¹⁰⁾, ami azt mutatja, hogy az egzotikus állatok kereskedelme nagyobb figyelmet igényel, mivel a teljes lakosságot érintő jelentős egészségügyi kockázatok kapcsolódnak hozzá;
- C. mivel az emberi megbetegedést okozó kórokozók 70 %-a állati eredetű, és ezek a zoonózisnak nevezett betegségek házasított vagy vadon élő állatok útján terjednek⁽¹¹⁾; mivel a vadon élő állatok és növények kereskedelme növeli az emberek és a vadon élő állatok közötti kapcsolatok számát, és kulcsfontosságú tényező a továbbgyűrűző hatások potenciális kialakulásában, és ezáltal vírusos megbetegedések – köztük új vírusos betegségek – emberekre történő átterjedéséhez vezet;
- D. mivel becslések szerint Európában több mint 100 millió állatot tartanak kedvtelésből, köztük kisemlősöket, madarakat, hüllőket, halakat és kétlábúkat⁽¹²⁾; mivel e fajok közül sokat vadon fogtak be, kimerítve a természetes populációkat;
- E. mivel a vadon élő állatoknak sajátos szükségleteik vannak, és befogásuk, szállításuk és fogságba helyezésük során sokat szenvednek; mivel a legfrissebb adatok szerint a vadállatok és egzotikus állatok jelentős része a házi kedvencként tartás első évében elpusztul, túlnyomó többségük fulladás, betegség, vagy a szállítás közbeni éhezés és kiszáradás miatt pusztul el, amint arról az ENSZ Környezetvédelmi Programja is beszámol;
- F. mivel sürgősen fel kell hívni a nyilvánosság figyelmét a kedvtelésből tartott vadon élő és egzotikus állatok jólétére, többek között az aggasztó egészségi, viselkedésbeli és állat-egészségügyi problémákra;
- G. mivel a Természetvédelmi Világszövetség (IUCN) szerint minden negyedik emlősfaj és minden nyolcadik madárfaj esetében magas a kihalás kockázata, míg a kétlábúak egyharmada veszélyeztetett; mivel jól dokumentált bizonyítékok megerősítik, hogy a kedvtelésből tartott egzotikus állatok kereskedelme jelenti az egyik legnagyobb veszélyt e fajok fennmaradására;

(7) HL L 84., 2016.3.31., 1. o.

(8) HL L 317., 2014.11.4., 35. o.

(9) HL L 178., 2013.6.28., 1. o.

(10) Tájékoztató: „Coronavirus and the trade in wildlife” (A koronavírus és a vadon élő állatok kereskedelme), Európai Parlament, Parlamenti Kutatási Szolgáltatások Főigazgatósága, 2020. május 4.

(11) WOAH, „The »One Health« Concept” (Az „Egy az egészség” koncepció), 2013. január 14.

(12) Az Európai Unió Tanácsa, „Position paper on a new EU legislative framework for an EU Positive List for the keeping of companion animals on behalf of Cyprus, Lithuania, Luxembourg and Malta” („Álláspont a kedvtelésből tartott állatok tartására vonatkozó pozitív uniós jegyzékre vonatkozó új uniós jogalkotási keretről Ciprus, Litvánia, Luxemburg és Málta nevében”), 2022. május 16.

2022. november 24., csütörtök

- H. mivel az idegenhonos inváziós fajok a biológiai sokféleség csökkenése öt fő okának egyikét jelentik Európában és világszerte egyaránt; mivel a Bizottság becslése szerint az inváziós fajok által okozott károk megfékezésének és kezelésének költsége az EU-ban évente 12 milliárd EUR-t tesz ki; mivel számos tagállam az uniós jogot megsértve még mindig nem alakított ki teljes mértékben működőképes felügyeleti és ellenőrzési rendszert az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok nyomon követésére, ami arra készítette a Bizottságot, hogy kötelezettségszegési eljárásokat indítson ellenük;
- I. mivel számos kedvtelésből tartott vadállat és egzotikus állat agresszív vagy ragadozó tulajdonságokat mutatva komoly veszélyt jelent az emberek biztonságára nézve természetes viselkedése miatt, és mindezeket tovább súlyosbítja a fogságban elszenvedett stressz;
- J. mivel az egzotikus állatok házi kedvencként történő tartására vonatkozó, korlátozásokat előíró nemzeti szabályok tagállamonként igen eltérőek, és egyes esetekben egymásnak ellentmondóak, ami rendkívül megnehezíti a tagállamok számára, hogy európai szinten koherens politikát folytassanak ebben a kérdésben, továbbá hiányosságok tapasztalhatók a kedvtelésből tartott egzotikus állatokra vonatkozó jelenlegi nemzeti jogszabályokban⁽¹³⁾; mivel a jogi rendelkezések vagy megtöltik egyes állatfajok tartását (negatív jegyzék vagy feketelista), vagy csak bizonyos fajok tartását teszik lehetővé (pozitív jegyzék vagy fehér lista), és a negatív jegyzék a leggyakrabban használt rendszer a kedvtelésből tartott egzotikus állatok tartásának szabályozására;
- K. mivel a jelenlegi helyzet állandósítja a meglévő akadályokat, szétaprózza az Unió egységes piacát, és komoly különbségeket teremt azon tagállamok között, amelyek jogszabályai pozitív jegyzéket tartalmaznak, és azok között, amelyekéi nem; mivel továbbá még a pozitív jegyzékek is eltérnek az egyes tagállamok között, többek között olyan kérdésekben, mint a fajok jegyzékbe vétele, a védelem különböző szintjei vagy a kockázatértékelés elvégzésének módja;
- L. mivel a negatív jegyzéken alapuló megközelítés természeténél fogva reaktív és a legkevésbé elővigyázatos, mivel a negatív jegyzéken nem szereplő valamennyi állat alapértelmezés szerint tartható, ami azt jelenti, hogy a jegyzéknek meglehetősen hosszúnak kell lennie; mivel a kereskedelem tárgyát képező fajok a jelenlegi tendenciák alapján folyamatosan változnak, ezért a negatív jegyzékeket rendszeresen frissíteni kell;
- M. mivel a tudósok aggodalommal hívták fel a figyelmet arra, hogy a tiltott idegenhonos inváziós fajoknak az idegenhonos inváziós fajokról szóló rendeletben szereplő uniós jegyzéke nem alkalmas arra, hogy felvegye a küzdelmet az idegenhonos inváziós fajok által az EU biológiai sokféleségére jelentett veszély mértékével;
- N. mivel a kedvtelésből tartható állatok uniós szintű pozitív jegyzékének hiánya aláássa mind az emberek, mind az állatok jólétét és egészségét, és veszélyezteti a biológiai sokféleséget;
- O. mivel a pozitív jegyzék hatékonyságának javítása, valamint a kedvtelésből tartott állatok és gazdáik jólétének javítása érdekében megfelelő szintű tudatosságra lenne szükség a kedvtelésből tartott állatok felelős tartásával kapcsolatban;
- P. mivel 19 tagállam támogatta a kedvtelésből tartott állatok tartására vonatkozó pozitív uniós jegyzékre vonatkozó új uniós jogalkotási keretről Ciprus, Litvánia, Luxemburg és Málta nevében benyújtott álláspontot, amelyet a Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2022. május 24-i ülésén terjesztettek elő;
1. megismétli, hogy a megelőzést mint a legköltséghatékonyabb, leghumánusabb és környezetvédelmi szempontból legkívánatosabb intézkedést kell a legnagyobb prioritásként kezelni; rámutat, hogy az EU-nak meg kell ragadnia a lehetőséget arra, hogy szakpolitikáiba beépítse a Covid19-világjárvány tanulságait; hangsúlyozza, hogy a Bizottság fontos szerepet játszik az „Egy az egészség” koncepción alapuló megközelítés koordinálásában és támogatásában az EU-ban;
2. hangsúlyozza, hogy az egzotikus állatok kereskedelme nemcsak az állatok jólétére, hanem az emberi egészségre is veszélyt jelenthet a zoonózisok lehetősége miatt, ezért az EU-nak koherens jogszabályokat kell elfogadnia, amelyek megakadályozzák az ilyen típusú potenciális betegségeket, mivel ezek közegészségügyi problémákhoz vezethetnek;

⁽¹³⁾ Amint azt az „Analysis of national legislation related to the keeping and sale of exotic pets in Europe” (A nemzeti jogszabályok elemzése az egzotikus kedvtelésből tartott állatok európai tartásáról és értékesítéséről) című, az Eurogroup For Animals csoport által 2020 júniusában közzétett tanulmány mutatja.

2022. november 24., csütörtök

3. emlékeztet arra, hogy már bebizonyosodott, hogy az egzotikus vadon élő állatok és növények kereskedelme a biológiai sokféleség csökkenéséhez vezethet mind a faj származási élőhelyén, mind az Unió ökoszisztémáiban; hangsúlyozza, hogy az európai kereskedelempolitikának biztosítania kell, hogy a kedvtelésből tartott állatok kereskedelme során alkalmazott gyakorlatok ne veszélyeztessék a vadon élő és egzotikus állatok jólétét, és ne járuljanak hozzá a biológiai sokféleség csökkenéséhez, továbbá hogy az ilyen kedvtelésből tartott állatok tartása ne veszélyeztesse se az állat, se gazdája jólétét;
4. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a vadon élő és egzotikus állatok kereskedelmére és tartására vonatkozó jelenlegi tagállami szabályozások szétapróztak és nem következetesek, és gyakran nem fedik le a teljes állatvilágot, hanem elsősorban az emlősökre összpontosítanak, figyelmen kívül hagyva a madarak, hüllők, kételtűek, rovarok és díszhalak jelentős csoportjait, amelyek jelenleg széles körben jelen vannak a kedvtelésből tartott állatok kereskedelmében, valamint amiatt, hogy szabadon engedésük esetén ezek az állatok veszélyt jelenthetnek az őshonos fajokra és ökoszisztémákra;
5. hangsúlyozza, hogy a következtelen jogszabályok megnehezítik a pontos adatok gyűjtését; kiemeli, hogy az állatok tagállamokba irányuló és tagállamok közötti kereskedelmének nyomon követésére szolgáló uniós adatbázisok nem rögzítik az állatok forrásait, és a CITES csak a függelékeiben felsorolt állatfajok viszonylag kis hányadát érinti;
6. kiemeli, hogy számos európai ország vezetett már be pozitív jegyzékeket, amelyek számos kritériumon, például az állatjólétre, a környezetvédelemre, az emberi egészségre, az állattartásra és az elhelyezésre vonatkozó követelményeken, valamint az elővigyázatosság elvén alapulnak; üdvözli továbbá, hogy mások pozitív jegyzékeket dolgoznak ki, vagy pozitív jegyzékekre vonatkozó kutatásokat végeznek;
7. sajnálattal állapítja meg, hogy az uniós jog rendelkezései jelenleg nem elegendők az állatjólét, a közegészség és -biztonság, valamint a kedvtelésből tartott vadállatok és egzotikus állatok kereskedelmével és tartásához kapcsolódó invazív kockázatok kezelésére; hangsúlyozza, hogy az uniós állategészségügyi rendeletet nem úgy alakították ki, hogy az kezelje a kedvtelésből tartott egzotikus állatok kereskedelmét, és az állatjólétről szóló uniós jogalkotási aktusok egyike sem szabályozza az EU egységes piacán kedvtelésből tartott állatok jólétét és kereskedelmét;
8. kiemeli, hogy a pozitív jegyzék általában egy rövidebb külön lista, amely jellegénél fogva elővigyázatos, és egyértelművé teszi, hogy egy adott országban mely fajok tarthatók; rámutat arra, hogy a pozitív jegyzék ezenkívül sokkal könnyebben frissíthető, mint a negatív jegyzék, mivel a jegyzéken nem szereplő fajokat eleve tilos tartani, ami hozzájárul az európai szintű jogszabályok egyszerűsítéséhez és az adminisztratív költségek csökkentéséhez; hangsúlyozza, hogy a pozitív jegyzéken alapuló megközelítéssel kapcsolatos kutatások bizonyítják annak hatékonyságát a vadon élő és egzotikus állatok kereskedelmének csökkentésében és a közvélemény tudatosságának növelésében ⁽¹⁴⁾;
9. mérlegeli egy olyan európai pozitív jegyzék előnyeit, amely szabályozná a vadállatok és egzotikus állatok kereskedelmét, és korlátozná a házi kedvencként történő tartásukat, amint azt a Petíciós Bizottsághoz beérkezett petíciók is kérték; tudomásul veszi néhány tagállam arra irányuló felhívását, hogy megfelelő jóléti feltételek mellett állítsanak össze egy uniós szintű pozitív jegyzéket; ezzel összefüggésben felhívja a Bizottságot, hogy végezzen hatásvizsgálatot egy ilyen jegyzék összeállításának hozzáadott értékéről és megvalósíthatóságáról, tudományosan megalapozott kritériumrendszert alkalmazva annak meghatározására, hogy mely fajok alkalmasak házi kedvencnek, és amely tartalmazza a nemzeti pozitív jegyzékekben már alkalmazott különböző kritériumok gondos elemzését a leghatékonyabbak meghatározása érdekében, amelyeket a tagállamok bevált gyakorlatai, meglévő tapasztalatai és levont tanulságai alapján egy uniós szintű pozitív jegyzékbe be lehetne venni; felhívja a Bizottságot, hogy készítsen tanulmányt e kérdés elemzésére a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni uniós cselekvési terv szigorú és időben történő végrehajtásával összefüggésben;
10. hangsúlyozza, hogy az emberi egészség és a környezet védelme szempontjából rendkívül fontos, hogy valamennyi tagállam további késedelem nélkül hatékony cselekvési tervet dolgozzon ki és hajtson végre az Unió számára veszélyt jelentő leginvazívabb idegenhonos fajok kezelésére, biztosítva az 1143/2014/EU rendelettel összhangban teljes mértékben működőképes struktúrák felállítását az idegenhonos inváziós fajok Unióba történő nem szándékos és szándékos behurcolásának és elterjedésének megelőzését célzó megfelelő ellenőrzések végrehajtása érdekében;
11. megállapítja, hogy a kedvtelésből tartott állatok tartását nem uniós, hanem nemzeti szinten szabályozzák, és hogy egyes tagállamok pozitív jegyzékeket állítottak össze a különböző állatfajokra vonatkozóan; hangsúlyozza, hogy a vadon élő állatok és növények nemzetközi kereskedelmének és az azt szabályozó megfelelő jogszabályoknak tudományos bizonyítékokon kell alapulniuk;

⁽¹⁴⁾ World Animal Protection, „Think positive – An overview of national and international Positive Lists” (Gondolkodj pozitívan – A nemzeti és nemzetközi pozitív jegyzékek áttekintése), 2020. szeptember.

2022. november 24., csütörtök

12. úgy véli, hogy a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelmének megakadályozására irányuló uniós cselekvési terv felülvizsgálatának az illegális kereskedelemmel kapcsolatos figyelemfelkeltést, valamint az EU-ban kedvtelésből tartott egzotikus és vadon élő állatok jólétére és általában az állatok jólétére gyakorolt pozitív hatást kell eredményeznie;

13. hangsúlyozza, hogy a pozitív jegyzéken szereplő állatok nem jelenthetnek különösebb veszélyt az emberi egészségre, könnyen kezelhetőeknek kell lenniük, és alapvető fiziológiai, etológiai és ökológiai szükségleteiket tiszteletben tartó körülmények között kell őket tartani; hangsúlyozza, hogy nem szabad a jegyzékbe olyan egzotikus és vadon élő állatfajokat felvenni, amelyek esetében egyértelmű jelek utalnak arra, hogy szökésük, vagy a természetben történő szabadon engedésük esetén képesek lennének életben maradni, következésképpen kockázatot jelentenének az őshonos ökoszisztémákra, mivel megváltoztatnák maguknak az őshonos fajoknak a fennmaradását, mivel a természetes környezetbe engedve invazív fajokká válnának;

14. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2022. november 24., csütörtök

P9_TA(2022)0426

Az emberi jogok helyzete Egyiptomban

Az Európai Parlament 2022. november 24-i állásfoglalása az egyiptomi emberi jogi helyzetről (2022/2962(RSP))

(2023/C 167/15)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Egyiptomról szóló korábbi állásfoglalásaira,
 - tekintettel az Európai Külügyi Szolgálat külügyi és biztonságpolitikai szóvivőjének Egyiptomról szóló nyilatkozataira,
 - tekintettel az EU szomszédsági politikájára és a „Megújított partnerség a déli szomszédsággal – Új program a földközi-tengeri térség számára” című, 2021. február 9-i közös közleményre (JOIN(2021)0002),
 - tekintettel a 2022. szeptember 29-én tartott, 13. EU–Egyiptom parlamentközi ülésre,
 - tekintettel az EU, Egyiptom és Izrael közötti, a földgáz Európai Unióba irányuló kereskedelmével, szállításával és kivitelével kapcsolatos együttműködésről szóló, 2022. június 15-én, Kairóban aláírt egyetértési megállapodásra,
 - tekintettel az ENSZ emberi jogi főbiztosa szóvivőjének Egyiptomról szóló legutóbbi nyilatkozatára,
 - tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának Egyiptomról szóló, 2019–2020. évi egyetemes időszakos felülvizsgálatára,
 - tekintettel az ENSZ emberi jogi főbiztosának 2022. november 8-i nyilatkozatára, amelyben felszólít Aláa Abdelfattáh azonnali szabadon bocsátására,
 - tekintettel a halálbüntetésről, a kínzásról, a véleménynyilvánítás szabadságáról, az emberi jogok védelmezőiről, a nők és lányok elleni erőszakról és az LMBTI-személyek jogairól szóló uniós iránymutatásokra,
 - tekintettel a gyermek jogairól szóló 1989. évi ENSZ-egyezményre,
 - tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmódok elleni egyezményre, a gyermek jogairól szóló egyezményre, valamint az Emberi Jogok Arab Chartájára, amelyek mindegyikét Egyiptom is megerősítette,
 - tekintettel Egyiptom alkotmányára, különösen annak a kínzás valamennyi formájának tiltásáról szóló 52. cikkére, a gyülekezés szabadságáról szóló 73. cikkére és a nemzetközi humanitárius jog kötelező jellegéről szóló 93. cikkére,
 - tekintettel az 1948-ban elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel Egyiptom adott otthont az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye részes feleinek 27. konferenciájának (COP27) Sarm es-Sejkben; mivel ez a nemzetközi esemény ráirányította a figyelmet arra, hogy Egyiptom az országon belül elnyomja a civil társadalom békés és legitim hangjait;

2022. november 24., csütörtök

- B. mivel 2021-ben Egyiptom elindította nemzeti emberi jogi stratégiáját és nemzeti párbeszédét, amelyeknek hivatalosan az a céljuk, hogy javítsák az emberi jogi helyzetet és befogadóbb politikai környezetet teremtsenek; mivel 2022 áprilisában megalakult Egyiptom elnöki kegyelemért felelős bizottsága, amelynek feladata, hogy civil társadalmi szervezetek segítségével kivizsgálja azon foglyok ügyét, akiknek a helyzete nem felel meg a nemzetközi emberi jogi normáknak; mivel a bizottság figyelmen kívül hagyta a súlyos múltbeli és folyamatban lévő emberi jogi jogsértéseket, és egy évvel a nemzeti emberi jogi stratégia és Egyiptom nemzeti párbeszédének elindítása után sem történt jelentős változás; mivel az Euronest politikai ügyekkel, emberi jogokkal és demokráciával foglalkozó állandó bizottsága (POL), amely az Egyiptom és az Európai Unió közötti társulási megállapodásból ered, keretként szolgál az emberi jogi kérdések két fél közötti megvitatásához; mivel ezen állandó bizottság következő ülésére a tervek szerint 2022. december 8-án, Kairóban kerül sor;
- C. mivel Egyiptom a COP27 megrendezését megelőzően nem módosította a vonatkozó jogszabályokat, többek között a véleménynyilvánítás, a békés gyülekezés és az egyesülés szabadságához, valamint a média szabadságához való jogot illetően, annak ellenére, hogy a civil társadalom mozgásterének biztosítása az EU-Egyiptom partnerségi prioritásokban és az egyiptomi alkotmányban rögzített közös kötelezettségvállalás; mivel a 2017 óta hatályban lévő szükségállapotot nem oldották fel; mivel folytatódnak a tömeges perek és a tömeges fogva tartás, és a katonai és sürgősségi állambiztonsági bíróságok polgári személyek tízezrei ellen indítanak eljárást; mivel 2021. július 8-án az ENSZ-nek a gyülekezés és az egyesülés szabadságához való joggal, az emberi jogi aktivistákkal és az emberi jogoknak a terrorizmus elleni küzdelem során történő védelmével foglalkozó különleges előadói közösen aggódmukot fejezték ki a nem kormányzati szervezetekről szóló 2019. évi, a kiber- és információtechnológiai bűncselekmények elleni küzdelemről szóló 2018. évi, a terrorista szervezetekről szóló 2015. évi, valamint a nyilvános gyülekezéstről és a békés tüntetésekről szóló 2013. évi egyiptomi törvény miatt; mivel az egyiptomi Jogok és Szabadságok Bizottsága szerint az egyiptomi kormány 2022. október 1. és november 14. között 18 kormányzóságban mintegy 734 személyt vett őrizetbe;
- D. mivel Aláa Abdelfattáh emberi jogi aktivista, akit közel egy évtizede megalapozatlan vádak alapján önkényesen tartanak fogva, 2022 novemberében megszakította éhségstrájkját, amelyet 2022 áprilisában kezdett meg, miután kényszertáplálásnak vetették alá, mivel cellájában majdnem meghalt; mivel a COP27 kezdete óta vizet sem vett magához; mivel Aláa Abdelfattáh még mindig nem találkozhatott a brit konzuli hatóságokkal, és ügyvédje sem látogathatta meg őt; mivel a nemzetközi nyomást követően Aláa családja számára korábban szörványos látogatást engedélyeztek;
- E. mivel az egyiptomi kormány kizárta a független emberi jogi csoportokat a COP27-en való részvételből egy burkolt, a kormány ellenőrzése alatt álló nyilvántartásba vételi eljárás révén, amely kiszűrte az egyiptomi kormánnyal szemben kritikus csoportokat, továbbá a COP27 helyszínén kívüli békés gyülekezés szabadságának indokolatlan korlátozása, valamint a külföldről utazók vízumkiadásának indokolatlan késleltetése révén; mivel csak néhány független emberi jogi csoport és Szanáa Szejf jogvédő tudott azon részt venni a nemzetközi szervezetek támogatásának köszönhetően;
- F. mivel a nőjogi aktivistákat, az LGBTIQ+-személyeket, valamint a kopt jogvédőket még mindig zaklatják, megfélemlítik, letartóztatják és fogva tartják, például Patrick George Zakit, akire még mindig utazási tilalom vonatkozik, és továbbra is állami sürgősségi bíróság előtti eljárás alatt áll, miután bírálta kormányának a kopt keresztényekkel szembeni politikáját, valamint Hanín Hoszám és Mavadda el-Adam női véleményvezérek esetében, akiket 2020-ban közérköls elleni vétség koholt vádja alapján három, illetve két év börtönbüntetésre ítélték, miután TikTok-videókban táncoltak;
- G. mivel az EU–Egyiptom Társulási Tanács 2022. június 20-án tartott kilencedik ülésén és a 2022. június 19-én elfogadott partnerségi prioritásokban (2021–2027) mindkét fél megismételte elkötelezettségét a demokrácia, az alapvető szabadságok és az emberi jogok, a nemek közötti egyenlőség és az esélyegyenlőség mint valamennyi polgárunk alkotmányos joga előmozdítása mellett, összhangban az ország nemzetközi kötelezettségeivel;
- H. mivel Egyiptom már régóta az EU stratégiai partnere, és közös cél a stabilitás, a béke és a jólét megteremtése a földközi-tengeri és a közel-keleti térségben, és mivel fontos szerepet játszik a régió stabilitásában; mivel az EU Egyiptom legnagyobb gazdasági partnere és a külföldi beruházások fő forrása; mivel 2022 júniusában az EU és

2022. november 24., csütörtök

Egyiptom partnerségi prioritásokat fogadott el sok területen, többek között a biztonság, a terrorizmus elleni küzdelem és az igazságszolgáltatás reform területén; mivel Egyiptom támogatta az ukrán régiók Oroszország általi annektálását elítélő ENSZ-határozatot, és továbbra is támogatja az Ukrajna elleni orosz agresszív háború lezárására irányuló uniós és nemzetközi erőfeszítéseket; mivel Egyiptom egyetértési megállapodást írt alá az EU-val és Izraellel az Oroszországból származó gázimport csökkentésére irányuló erőfeszítések részeként, az Ukrajna elleni orosz agressziót követően; mivel a Bizottság 100 millió EUR-t különített el Egyiptom számára az élelmezési és rezilienciaépítési eszközökből, hogy segítse az országot az Ukrajna elleni agresszív háborúból eredő élelmiszerhiány kezelésében;

1. többek között az éghajlatváltozási konferencia (COP27) Sarm es-Sejken történő megrendezésére való tekintettel mélyszélesen sajnálja, hogy Egyiptomban továbbra sincsenek biztosítva az alapvető politikai jogok és szabadságjogok; sajnálja, hogy a COP27 nem vezetett az emberi jogi helyzet javulásához;

2. a leghatározottabban elítéli az egyiptomi hatóságok által az egyiptomi civil társadalom képviselőivel szemben tanúsított cenzúrát, zaklatást és megfélemlítést, amelyre még az ENSZ fennhatósága alatt álló nemzetközi helyszíneken is sor került, valamint a COP27 kapcsán végrehajtott letartóztatások és fogva tartások új hullámát; támogatásáról biztosítja Németország kormányát, amely 2022. november 13-án panaszt nyújtott be az egyiptomi hatóságok ellen a konferencia résztvevőinek a COP27 német pavilonjában való túlzott biztonsági megfigyelése miatt; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy független egyiptomi nem kormányzati szervezetektől megtagadták az egyszeri regisztrációt a COP27-en, és hogy csak néhányan tudtak részt venni a konferencián, és ők is csak annak köszönhetően, hogy nemzetközi szervezetek adták át számukra saját belépőkártyájukat; sajnálja, hogy az egyiptomi hatóságok olyan civil társadalmi szervezeteket választottak ki, amelyek nem bírálják a hatóságokat; hangsúlyozza, hogy legitim érdekelte feleként a Sínai-félsziget helyi közösségei és nem kormányzati szervezetei számára lehetővé kellett volna tenni, hogy részt vegyenek a COP27-en, amelyet a Sínai-félszigeten tartottak; elítéli Egyiptom titkos eljárását, amely nyilvánosságra nem hozott kiválasztási kritériumokat alkalmaz a kritikus emberi jogi nem kormányzati szervezetek kizárására; sürgeti az egyiptomi hatóságokat, hogy ne hozzanak megtorló intézkedéseket azokkal az egyiptomi emberijog-védőkkel és aktivistákkal szemben, akik nyilvánosan hangot adtak aggályaiknak az Egyiptom által a COP27 során elkövetett emberi jogi jogsértések miatt;

3. határozottan elítéli, hogy Egyiptomban továbbra is több tízezer, tárgyalás előtt álló lelkiismereti foglyot tartanak fogva önkényesen, sokat közülük embertelen körülmények között, tisztességes eljáráshoz vagy az alapvető jogokhoz való hozzáférés nélkül, amint azt a Vádi Natrúnban és Badrban található egyiptomi politikai börtönök is bizonyítják; megjegyzi, hogy az egyiptomi politikai foglyok egy korlátozott részét 2022 áprilisában az elnöki kegyelem bizottsága szabadon bocsátotta vagy kegyelemben részesítette, és 800–1 000 foglyot szabadon bocsátott önkényes előzetes letartóztatásból; kiemeli, hogy az egyiptomi nem kormányzati szervezetek és az Amnesty International szerint azóta legalább 1 953 egyiptomit tartóztattak le és tartanak fogva önkényesen;

4. felszólítja az egyiptomi hatóságokat, hogy haladéktalanul engedjék szabadon Mohamed „Oxygen” Ibráhimot, Mohamed Ádelt, Aláa Abdelfattáhot, a 2020-ban az Európai Ügyvédi Kamarák és Jogi Társaságok emberi jogi díjával kitüntetett három ügyvédet, Ibráhim Metvalli Hegázit, Mohamed el-Bákert és Hodá Abdelmonejmet, valamint Ezzat Gonejmet, Ahmed Amását, Abdelmonejm Abu l-Fotúhot, Mohamed el-Kassászt, Ziad Abu l-Fadlt, Aísa es-Sáttert, Mohamed Abu Horajrát, Manál Agramát, Marvá Arafát, Halá Fahmit, Szafáa el-Korbagit, Taufík Gánimot, Szejf Szábitot, Szafván Szábitot, Seríf ar-Rúbit, Anasz el-Beltágit, Ahmed Dúmát, Mohamed Ádel Fahmit, Nermín Huszeint, Hanín Hoszámot, Mavadda el-Adamot, Iszmáil Iszkandaránit, Szejf Fatínt, Hisám Genénát, Omar Mohamed Alit, Ajman Múszát, Omar el-Hútót, Ahmed Músza Abdelháleket, Jehjá Helvát és Ahmed Fajezt, és sok más, igazságtalanul fogva tartott emberi jogi aktivistát; hangsúlyozza, hogy ezek a nők és férfiak egyiptomi emberi jogi aktivisták, újságírók, békés aktivisták és politikusok, női véleményvezérek vagy olyan üzletemberek, akik nem voltak hajlandók eladni vagyonukat a katonaságnak; felszólítja az egyiptomi hatóságokat, hogy szüntessék meg a Patrick George Zakira és Mahinúr al-Maszrira vonatkozó utazási tilalmat;

5. sürgeti az egyiptomi hatóságokat, hogy haladéktalanul és feltétel nélkül bocsássák szabadon Aláa Abdelfattáh brit-egyiptomi emberijog-védőt és békés aktivistát, aki megkapta a Deutsche Welle és a Riporterek Határok Nélkül díját, és akit az elmúlt évtized nagy részében megalapozatlan vádak alapján önkényesen tartanak fogva több jogot és szabadságjogot követelő békés és legitim felhívásai miatt, és akinek az ügye korántsem elszigetelt eset, továbbá haladéktalanul tegyék lehetővé számára, hogy az Egyesült Királyságba utazzon; kiemeli, hogy Olaf Scholz német kancellár és Emmanuel Macron francia elnök is kérte szabadon bocsátását;

6. ismételten határozottan elítéli, hogy Egyiptom biztonsági szervei széles körben alkalmaznak kínzást; emlékeztet arra, hogy Egyiptomban a 2011. január 25-i forradalom többek között Haled Szaíd blogger kínzását és meggyilkolását követően a rendőrség büntetlensége elleni nyilvános felháborodásként kezdődött; sürgeti Egyiptomot, hogy teljes mértékben működjön együtt az olasz hatóságokkal a Giulio Regeni olasz PhD-hallgató meggyilkolásával kapcsolatban általuk folytatott

2022. november 24., csütörtök

vizsgálatban, akit biztonsági tisztviselők 2016-ban halálra kínoztak; megismétli különösen arra irányuló felhívását, hogy tájékoztassák Tárek Szábir tábornokot, Ászár Kamel Mohamed Ibráhím ezredest, Huszám Helmi ezredest és Magdi Ibráhím Abdel as-Saríf vezérőrnagyot az ellenük Olaszországban indított bírósági eljárásról; a leghatározottabban elítéli Ajman Hadúd közgazdász halálra kínzását, aki 2022. március 5-én hunyt el, miután a gazdaságpolitikákkal kapcsolatos kritikáját követően biztonsági tisztek erőszakkal eltüntették és fogva tartották, és mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Egyiptom ügyészsége nem hajt végre független boncolást és hiteles vizsgálatot;

7. sürgeti Egyiptomot, hogy engedje szabadon mind a 21 újságíró, akiket azért tartóztattak le, mert munkájukat végezték, amint azt a Riporterek Határok Nélkül és az Újságírók Védelmével Foglalkozó Bizottság (Committee to Protect Journalists) is dokumentálta; hangsúlyozza, hogy minden egyiptominak joga van ahhoz, hogy kormányuk cenzúrája nélkül hozzáférjenek az információkhoz; tudomásul veszi a COP27 konferencia kezdetén, nyomás alatt hozott döntést, amely szerint hozzáférést biztosítanak egyes emberi jogi nem kormányzati szervezetek és független újságok, például a Medium, a Mada Masr vagy a Human Rights Watch honlapjához; hangsúlyozza azonban, hogy ezeknek a weboldaloknak mindig elérhetőnek kell maradniuk az egyiptomiak számára, még a konferencia után is;

8. sürgeti ezért az egyiptomi hatóságokat, hogy bocsássák szabadon a 2022 novemberében fogva tartott minden újságíró, név szerint a következőket: Háled Abdelvahháb Radván, Ahmed Fajez, Aláa Abdelfattáh, Iszmáíl Alexandráni, Mohamed Ibráhím (Mohamed Oxygen), Ahmed Allám, Hamdi az-Zaím, Taufík Gánem, Rabíe as-Sejk, Adallah Súsa, Háled Szahlúb, Baháa d-Dín Ibráhím Niemat Allah, Hisám Abdelazíz, Mohamed Szaíd Fahmi, Badr Mohamed Badr, Raúf Ebejd, Musztafa Szaad, Mohamed Musztafa Músza, Mahmúd Szaad Diáb és Amr Snín;

9. felszólítja az egyiptomi hatóságokat, hogy vessenek véget a hátrányos megkülönböztetésnek, és az alkotmányban foglaltaknak megfelelően minden egyiptomi számára biztosítsák a törvény előtti és a gyakorlatban érvényesülő tényleges egyenlőséget, tekintet nélkül hitükre vagy meggyőződésükre; rámutat a kisebbségekkel, például a kopt kisebbséggel és a baháí hitűekkel szemben régóta fennálló hátrányos megkülönböztetésre; felszólítja Egyiptomot, hogy a vallási kisebbségek védelmének szavatolása érdekében vizsgálja felül az istenkáromlásról szóló törvényeit;

10. sürgeti Egyiptomot, hogy tartsa tiszteletben az egyesülési szabadságra vonatkozó alapvető nemzetközi normákat, és helyezze hatályon kívül a nem kormányzati szervezeteket elnyomó 149/2019. sz. törvényét, amely minden tevékenységet a kormány ellenőrzése alá rendel; osztja az ENSZ emberi jogi szakértőinek aggályait Egyiptom jogi arzenáljával kapcsolatban, amely a terrorizmus elleni küzdelem ürügyén korlátozza az egyesülési szabadságot, a véleménynyilvánítás szabadságát, a sajtószabadságot és a békés gyülekezéshez való jogot; sürgeti Egyiptomot, hogy módosítsa vagy helyezze hatályon kívül a kiber- és információtechnológiai bűncselekmények elleni küzdelemről szóló 2018. évi törvényt, a terrorista szervezetekről szóló 2015. évi törvényt, valamint a nyilvános gyülekezésről és a békés tüntetésekről szóló 2013. évi törvényt; ismételten felszólítja az egyiptomi hatóságokat, hogy zárják le a „külföldi finanszírozás ügyeként” ismert 173/2011. sz. ügyet, és szüntessék meg az emberi jogi nem kormányzati szervezetek 31 alkalmazottjára vonatkozó valamennyi utazási tilalmat és vagyoni eszközeik befagyasztását;

11. felhívja az egyiptomi parlamentet, hogy gyorsítsa fel a nők elleni erőszakról szóló átfogó törvény elfogadását, különös tekintettel a becsületgyilkosságokra; felhívja az egyiptomi hatóságokat, hogy ismételten erősítsék meg a női nemi szervek megcsonkításával szembeni tiltakozásukat, és hatékonyan üldözzék azokat, akik ezt továbbra is gyakorolják; javasolja, hogy az egyiptomi hatóságok erősítsék meg az EU-val folytatott együttműködésüket annak érdekében, hogy egyéb módokon támogassák a nők szexuális bántalmazással és nemi alapú erőszakkal szembeni további védelmét; a lehető leghatározottabban elítéli a nemi alapú gyilkosságokat;

12. felszólítja az egyiptomi hatóságokat, hogy vessenek véget a felnőtt személyek közötti, közös megegyezésen alapuló szexuális kapcsolataikért – beleértve az azonos neműek közötti kapcsolatokat vagy a nemi önkifejezésen alapuló kapcsolatokat – történő letartóztatásoknak és büntetőeljárásoknak, és azonnal engedjék szabadon az önkényesen, gyakran embertelen körülmények között fogva tartott LGBTQ+-személyeket;

13. üdvözli az Egyiptom által a gyermekmunka és a gyermekházasság terén a közelmúltban végrehajtott jogi változásokat; felhívja azonban az egyiptomi hatóságokat, hogy erősítsék tovább a gyermekházasságról szóló törvény végrehajtását, és erősítsék meg az iskolarendszereket és a gyermekbántalmazást megelőző és arra reagáló állami gyermekvédelmi szolgálatokat a gyermekek bántalmazással szembeni további védelme érdekében;

14. sürgeti Egyiptomot, hogy törölje el a halálbüntetést, és vezessen be azonnali moratóriumot annak alkalmazására; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Egyiptom az elmúlt évtizedben a világon az egyik legtöbb halálbüntetést hajtotta végre, és még fiatalok elkövetőit is kivégezték;

15. ismételten felszólítja az összes uniós tagállamot és az uniós küldöttséget, hogy vegyenek részt az egyiptomi és külföldi emberi jogi aktivisták, újságírók és szakszervezeti aktivisták tárgyalásain, és keressék fel őket fogva tartásuk alatt;

2022. november 24., csütörtök

16. sürgeti az uniós tagállamokat, hogy támogassák az Egyiptomban elkövetett súlyos emberi jogi jogsértések nyomon követésére és jelentésére szolgáló mechanizmust az ENSZ Emberi Jogi Tanácsában; emlékeztet arra, hogy az EU-nak az egyiptomi tisztviselőkkel többek között az EU–Egyiptom Társulási Tanács keretében folytatott valamennyi magas szintű megbeszélésén középpontba kell helyeznie az emberi jogi aggályokat; felhívja a Bizottságot és az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy hangsúlyozzák a demokratikus fejlődés és a növekedés közötti összefüggést; felhívja az ENSZ-t, hogy a jövőbeli COP-üléseken és hasonló ENSZ-konferenciákon határozzon meg kritériumokat a fogadó országok számára a civil társadalom hozzáférése és a véleménynyilvánítás szabadsága tekintetében;

17. megismétli az EU Egyiptommal fennálló kapcsolatainak mélyreható és átfogó felülvizsgálatára irányuló felhívását, tekintettel az Egyiptom emberi jogi helyzete terén elért nagyon korlátozott előrehaladásra és a másként gondolkodókkal szembeni kemény fellépésre, annak ellenére, hogy az európai partnerek továbbra is támogatják őket; sürgeti a Bizottság alelnökét/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, hogy határozottan foglaljon állást azzal kapcsolatban, hogy az EU Egyiptommal fennálló kapcsolatainak és együttműködésének javításához szükséges feltételként Egyiptomnak szabadon kell bocsátania a politikai foglyokat, konkrét emberi jogi előrelépést kell tennie, véget kell vetnie a kínzásnak és ki kell vizsgálnia azokat, továbbá fel kell hagynia a visszaélészerű előzetes letartóztatások és utazási tilalmak tömeges alkalmazásával azért, hogy elfojtsa a valós vagy vélt egyet nem értést; ismételten felszólítja az uniós tagállamokat, hogy fontolják meg célzott szankciók elfogadását az országban zajló brutális elnyomásért leginkább felelős személyekkel szemben; nagyobb átláthatóságot kér az EU, az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank és az Európai Beruházási Bank által Egyiptomnak nyújtott pénzügyi támogatás vagy képzés valamennyi formája tekintetében;

18. sürgeti az összes uniós tagállamot, hogy teljes mértékben tartsák tiszteletben a Tanács 2013. augusztus 21-i következtetéseit, amelyekben bejelentette a belső elnyomásra használt felszerelésekre vonatkozó kiviteli engedélyek felfüggesztését, beleértve az eltérő vélemények felderítésére használt megfigyelési technológiákat is;

19. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányának és parlamentjének, valamint az Egyiptomi Arab Köztársaság kormányának.

2022. november 24., csütörtök

P9_TA(2022)0427

Az emberi jogok helyzete a közelgő katari FIFA labdarúgó-világbajnokság összefüggésében**Az Európai Parlament 2022. november 24-i állásfoglalása az emberi jogok helyzetéről a katari labdarúgó-világbajnoksággal összefüggésben (2022/2948(RSP))**

(2023/C 167/16)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Öböl-menti térséggel való stratégiai partnerségről szóló, 2022. június 20-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a Bizottság „Stratégiai partnerség az Öböl menti országokkal” című, 2022. május 18-i közös közleményére (JOIN(2022)0013),
- tekintettel az EU–Katar emberi jogi párbeszéd 2022. szeptember 12-én Brüsszelben megrendezett negyedik fordulójára,
- tekintettel az EU és Katar között 2018. március 7-én létrejött együttműködési megállapodásra,
- tekintettel a migráns munkavállalók és családtagjaik jogainak védelméről szóló 1990. december 18-i nemzetközi egyezményre,
- tekintettel a Nemzetközi Labdarúgó-szövetség (FIFA) 2010. december 2-i bejelentésére, hogy a 2022-es labdarúgó-világbajnokság helyszínül Katart jelöli ki,
- tekintettel a katari kormány által 2020-ban elfogadott, a migráns munkavállalók szabad mozgásáról és minimálbéréről szóló 17., 18. és 19. számú törvényre,
- tekintettel a Human Rights Watch által 2022. október 24-én közzétett „Katar: A biztonsági erők LGBT személyeket tartóztatnak le és bántalmaznak” című jelentésre,
- tekintettel a katari büntető törvénykönyv 285. cikkére és a közösség védelméről szóló 2002. évi 17. számú törvényre,
- tekintettel a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmódok elleni, 1984. évi ENSZ-egyezményre,
- tekintettel a halálbüntetéssel kapcsolatos uniós iránymutatásokra,
- tekintettel a katari kormány és a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) közötti technikai együttműködési programról szóló, 2022. október 31-i eredményjelentésre,
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, amelyet Katar 2018. május 21-én ratifikált,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
- tekintettel a Katarról szóló korábbi állásfoglalásaira, és különösen a migráns munkavállalók helyzetéről szóló, 2013. november 21-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,

⁽¹⁾ HL C 436., 2016.11.24., 42. o.

2022. november 24., csütörtök

- A. mivel Katar az első olyan ország a régióban, amely labdarúgó-világbajnokságot rendez; mivel 2010-ben a FIFA anélkül ítélte oda Katarnak a világbajnokságot, hogy emberi jogi vagy környezetvédelmi átvilágítást folytatott volna, vagy meghatározta volna a migráns munkavállalók védelmének feltételeit; mivel Katar megvesztegetésről és korrupcióról szóló hiteles állítások közepette nyerte meg a FIFA labdarúgó-világbajnokság megrendezésére szolgáló pályázati eljárását, és emiatt bírósági vizsgálatok is indultak;
- B. mivel Katarban a becslések szerint több mint 2 millió külföldi állampolgár él, és ők teszik ki a munkaerő csaknem 94 %-át; mivel a migránsokat főként az építőiparban, a szolgáltatási ágazatban és a háztartásokban alkalmazzák; mivel a jelentések szerint ezekben az ágazatokban megsértették a munkavállalók jogait; mivel a fenti adatokra tekintettel Katarban a világon a legmagasabb a migráns munkavállalóknak a hazai népességhez viszonyított aránya;
- C. mivel a Katarban való munkavégzésre sok munkavállalót kényszerítettek adósságba a munkaerő-toborzó vállalatok, amelyek jogellenesen díjakat számítottak fel nekik, és az extrém hőségben kegyetlen munkakörülmények között kellett dolgozniuk, ami betegség, sérülés és halál kockázatának tette ki őket;
- D. mivel a jelentések szerint migráns munkavállalók ezrei veszítették életüket, és még ennél is többen sérültek meg a katari világbajnoksághoz kapcsolódó építési munkálatok során;
- E. mivel az ILO szerint egyes európai vállalatok megtagadták azokban a vegyes bizottságokban való részvételt, amelyek célja, hogy összehozzák a vezetőség és a munkavállalók képviselőit a munkahelyi konfliktusok megvitatása, megelőzése és megoldása érdekében;
- F. mivel a Katarban végrehajtott reformokat megelőzően a Nemzetközi Szakszervezeti Szövetség (ITUC) 2014-ben panaszt nyújtott be Katar ellen az ILO-hoz, mivel az ország nem tartotta be a kényszermunkáról szóló 1930. évi egyezményt és a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1947. évi egyezményt; mivel az ITUC szerint a katari jogszabályok azóta megváltoztak, és az ország továbbra is folytatja e változások végrehajtását;
- G. mivel Katar az Öböl-menti Együtműködési Tanács első olyan országa, ahol az ILO projektirodát nyitott; mivel Katar számos partnerséget írt alá az ILO-val, az ENSZ-szervezetekkel és az uniós tagállamokkal, például 2020 januárjában Svédországgal, 2022 márciusában pedig Franciaországgal kötött egyetértési megállapodást a munkavállalói jogok javítása érdekében; mivel a 2022-es FIFA labdarúgó-világbajnokságot megelőző öt éves időszakban az ILO konkrét előrelépést tapasztalt a munkaerő-migráció irányítása, a munkajog érvényesítése és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés, valamint a munkavállalók hangjának és a szociális párbeszédnek a megerősítése terén; mivel az ILO szerint a jogszabályi keret még mindig nem teszi lehetővé, hogy a migráns munkavállalók szakszervezetekhez csatlakozzanak és szakszervezeteket hozzanak létre;
- H. mivel Katarban a munkavállalóknak korábban engedélyt kellett kérniük a munkaadójuktól a munkahelyváltáshoz vagy az ország elhagyásához; mivel ezek a követelmények jelentették a *kafala* szponzorálási rendszer legproblémásabb jellemzőit, mivel túlzott mértékben függővé tették a munkavállalókat a munkáltatójuktól, és ezáltal lehetőségeket teremtettek a kizsákmányolásra és a kényszermunkára; mivel e változások eredményeként a Munkaügyi Minisztérium mintegy 420 000 migráns munkavállaló által benyújtott, munkahelyváltás iránti kérelmet hagyott jóvá a reformok bevezetése óta eltelt két évben; mivel azonban sok munkavállaló még mindig akadályokba ütközik a munkahelyének elhagyása és az új munkahelyre való váltás során, ilyen például a munkáltató általi megtorlás;
- I. mivel 2021 márciusában Katar lett az első olyan ország az Öböl-menti térségben, amely megkülönböztetésmentes minimálbért fogadott el, amely valamennyi valamennyi nemzetiségű munkavállalóra alkalmazandó valamennyi ágazatban, beleértve a háztartási munkát is; mivel az ILO szerint az új jogszabály bevezetése óta a munkaerő 13 %-ának – 280 000 főnek – a bére az új minimumküszöbön emelkedett;
- J. mivel az új jogszabály nagyobb védelmet biztosít a katari munkavállalók számára a hőstressz ellen;
- K. mivel Katar lépéseket tett annak érdekében, hogy javítsa a munkavállalók igazságszolgáltatáshoz való hozzáférését azáltal, hogy új online platformot hozott létre a munkavállalók számára a panaszok benyújtására, valamint új munkaügyi bíróságokat hozott létre a viták rendezésére;
- L. mivel azonban a beszámolók szerint a külföldi munkavállalókkal kapcsolatos diszkriminatív gyakorlatok némelyike, például a bérek önkényes csökkentése és meg nem fizetése, valamint az úti okmányok visszatartása továbbra is érvényben van Katarban és az Öböl-menti Együtműködési Tanács más országaiban;

2022. november 24., csütörtök

- M. mivel a katarai büntető törvénykönyv 285. cikke hét évig terjedő börtönbüntetéssel bünteti a házasságon kívüli szexuális kapcsolatot, beleértve az azonos neműek közötti kapcsolatokat is; mivel az LMBTQ+-személyek önkényes letartóztatása állítólag a közösség védelméről szóló 2002. évi 17. sz. törvényen alapul, amely a Human Rights Watch szerint legfeljebb hat hónapig lehetővé teszi a vádemelés vagy tárgyalás nélküli ideiglenes fogva tartást, ha „megalapozott ok van azt feltételezni, hogy az alperes bűncselekményt követett el”, beleértve „a közérkölcms megsértését” is, és ez gyakran az LMBTQ+-személyek elleni visszaélésekhez vezet; mivel a katarai FIFA-világbajnokság egyik nagykövete homofób nyilatkozatot tett közzé; mivel hét labdarúgó-szövetség – köztük több európai labdarúgó-szövetség is – úgy döntött, hogy játékosaik szívárványszínű „OneLove” karszalagot viselhetnek; mivel azonban a FIFA úgy döntött, hogy a játékosok sárga lapot kaphatnak vagy kiutasíthatók a karszalag viselése miatt, mivel ez politikai nyilatkozatnak minősül;
- N. mivel 2016-ban a FIFA csatlakozott az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvekhez, amelyek arra kötelezik a FIFA-t, hogy tartózkodjon az emberi jogokba való beavatkozástól, és orvosolja tevékenységeinek negatív hatásait az emberi jogok területén;
- O. mivel e bizonytalan időkből, amikor Európában és az Öböl-menti térségben egyaránt komoly kihívások érik a szabályokon alapuló nemzetközi rendet, és amikor a világnak szembe kell néznie az Ukrajna elleni orosz agresszió és a Covid19-világjárvány következményeivel, valamint a zöld és digitális átállás sürgető szükségszerűségével, az EU sokat nyerhet az Öböl-menti Együtműködési Tanáccsal és tagállamaival, többek között Katarral kialakított erősebb és stratégiaibb partnerségből; mivel 2021-ben helyreálltak a diplomáciai kapcsolatok Katar és Szaúd-Arábia, illetve az Egyesült Arab Emírségek, Bahrein és Egyiptom között;
- P. mivel a 2018-ban aláírt EU–Katar együttműködési megállapodás keretét biztosít a kölcsönös érdeklődésre számot tartó területeken folytatott politikai és ágazati konzultációkhoz; mivel Katar az EU fontos partnere, és kapcsolataik számos fontos területet fednek le; mivel Katar kulcsszerepet játszik az európai energiabiztonsági stratégia végrehajtásában; mivel az EU és Katar közötti együttműködés jelentősen erősödött, aminek eredményeként 2022-ben uniós képviselő nyílt Dohában; mivel Katar társszerzője volt az ENSZ Közgyűlése 2022. februári határozatának, amely felszólította Oroszországot, hogy vonuljon ki Ukrajnából, és az Ukrajna elleni orosz inváziót elítélő határozatok mellett szavazott;
- Q. mivel 2022. szeptember 12-én sor került a negyedik EU–Katar emberi jogi párbeszédre; mivel az emberi jogi párbeszéd az emberi jogok előmozdítása iránti elkötelezettség kulcsfontosságú pillanata;
1. megdöbbenését fejezi ki amiatt, hogy a világbajnokság előkészítése során migráns munkavállalók ezrei veszítették életüket vagy sebesültek meg; részvétét fejezi ki e munkavállalók családjainak, és elszámoltatást követel;
 2. sürgeti Katart, hogy maradéktalanul hajtsa végre a munkavállalók jogait védő új jogszabályt, és számolja fel a kafala szponzorálási rendszer fennmaradó elemeit, például a munkavállalókkal szemben szökés esetén kiszabott szankciókat;
 3. hangsúlyozza, hogy az EU a Katarral fenntartott kapcsolataiban elkötelezett az emberi jogok támogatása mellett, beleértve a labdarúgó-világbajnokság kapcsán felvetődött kérdéseket is; aggodalmát fejezi ki azon jelentések miatt, amelyek szerint Katarban még mindig több százezer migráns munkavállaló szembesül diszkriminatív jogszabályokkal és gyakorlatokkal; sajnálatosnak tartja az átláthatóság hiányát, és azt hogy nyilvánvalóan nem végeztek felelős kockázatértékelést azon folyamat részeként, amelynek során 2010-ben Katarnak ítéltek a FIFA-világbajnokság megrendezési jogát; emlékeztet arra a régóta hangoztatott álláspontjára, hogy a FIFA-n belül elharapódzott a rendszerszintű és mélyen gyökerező korrupció, és továbbra is úgy véli, hogy a szervezet jelentősen rontotta a nemzetközi labdarúgás megítélését és hitelét, a megreformálására irányuló kísérletek, például az emberi jogi követelmények bevezetése ellenére;
 4. sürgeti a hatóságokat, a sportszövetségeket és -szervezeteket, hogy tartsák tiszteltben az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság egyetemes értékeit a főbb sportesemények rendezői státuszának odaítélésekor, valamint a szponzorok kiválasztásakor; kéri, hogy e tekintetben határozzanak meg egyértelmű kritériumokat és erős értékeket képviselő chartát; kéri, hogy az ilyen jelentős sportesemények megrendezése előtt fordítsanak különös figyelmet a munkavállalók jogainak védelmére, az egyenlőségre és a megkülönböztetésmentességre, valamint független és hiteles környezeti hatásvizsgálatok elvégzésére;

2022. november 24., csütörtök

5. felhívja az uniós tagállamokat, különösen a nagy nemzeti labdarúgó-szövetséggel rendelkezőket, például Németországot, Franciaországot, Olaszországot és Spanyolországot, hogy gyakoroljanak nyomást az UEFA-ra és a FIFA-ra annak érdekében, hogy azok alapvető reformokat hajtsanak végre, beleértve a labdarúgó-világbajnokságok odaítélésére vonatkozó demokratikus és átlátható eljárások bevezetését, valamint az emberi jogok és a fenntarthatósági kritériumok szigorú végrehajtását a fogadó országokban; sürgősen kéri, hogy a sportolók és szurkolók védelme és a „sportmosás” megszüntetése érdekében a nemzetközi sportesemények odaítélésekor az alapvető jogok és az emberi jogok megsértése, különösen a nyilvánvalóan szisztematikus nemi alapú erőszak kötelező kizárási kritérium legyen; kéri, hogy folytassák a korrupcióval átitatott világbajnokságokkal kapcsolatos nyomozásokat és büntetőeljárásokat; felhívja az uniós tagállamokat, hogy engedélyezzék a 2022. évi világbajnokság odaítélésével kapcsolatos archivált információkhoz való hozzáférést;

6. elismeri, hogy a migráns munkavállalók jelentős mértékben hozzájárulnak Katar gazdaságához és a 2022. évi labdarúgó-világbajnoksághoz; sürgeti a katar hatóságokat, hogy végezzék el a migráns munkavállalók haláleseteinek teljes körű kivizsgálását, tanúsítsák a migráns munkavállalók halálát, és nyújtsanak kártérítést a családoknak azokban az esetekben, amikor a munkavállalók munkakörülményeik miatt haltak meg; támogatja Katar arra irányuló erőfeszítéseit, hogy javítsa az ilyen munkavállalók munkakörülményeit és jogaik tiszteletben tartását, amelyek kérdését a nemzetközi közösség is felvetette; felszólít az elfogadott reformok teljes körű végrehajtására; üdvözlözi Katar együttműködését az ILO-val; kéri Katart, hogy továbbra is működjön együtt az ILO-val a reformok terén; hangsúlyozza, hogy a vállalati felelősségvállalás – többek között az európai vállalkozások esetében is – megköveteli a munkavállalói jogok tiszteletben tartását és a kellő gondosság ugyanolyan szintjének biztosítását, mint az EU-ban;

7. elismeri ugyanakkor, hogy az ILO és az ITUC a Katarban végrehajtott reformokat példaként tekinti az Öböl-menti térség számára;

8. hangsúlyozza, hogy az emberi jogi jogsértések áldozatainak törvényes lehetőségeik vannak arra, hogy igazságot követeljenek, és egyes tagállamokban a kellő gondosságra vonatkozó hatályos jogszabályok alapján felelősségre vonják az uniós székhelyű vállalkozásokat; tudomásul veszi a vállalati fenntarthatósággal kapcsolatos kellő gondosságról szóló irányelvvel kapcsolatban folyamatban lévő uniós szintű munkát, amely tovább fogja bővíteni ezeket a jogi lehetőségeket; úgy véli, hogy az érintett vállalkozások nem tartották be teljes mértékben a 2014/95/EU irányelvből⁽²⁾ és a nemzetközileg elismert emberi jogi egyezményekből eredő kötelezettségeiket;

9. határozottan elítéli európai vállalatok részvételét a migráns munkavállalók jogainak bármely olyan megsértésében, amelyet a 2022-es FIFA világbajnokság előkészítése során okoztak, amihez hozzájárultak vagy amiből hasznot húztak, különösen az építőiparban és a pénzügyi ágazatban;

10. üdvözlözi, hogy az ILO szerint a katar kormány a Munkavállalói Támogató és Biztosítási Alapon keresztül 320 millió USD-t térített vissza a bérekkel kapcsolatos visszaélések áldozatai számára; sajnálatát fejezi ki azonban amiatt, hogy az alap csak 2018-ban kezdte meg működését, aminek következtében munkavállalók milliói és családjaik továbbra is ki vannak zárva az alkalmazásából; sürgeti Katart, hogy végezze el a munkával kapcsolatos sérülésekkel és halálesetekkel kapcsolatos adatgyűjtési és vizsgálati normák alapos felülvizsgálatát; kéri, hogy az alapot terjesszék ki annak érdekében, hogy a 2022. évi FIFA-világbajnoksághoz kapcsolódó munkálatok megkezdése óta az összes áldozatra kiterjedjen, beleértve a világbajnokságra való felkészüléshez kapcsolódó valamennyi halálesetet és a munkavállalók emberi jogaival kapcsolatos egyéb visszaéléseket, például a bérek ellopását, a sérüléseket, valamint valamennyi kivizsgálatlan és kártérítés nélküli halálesetet; felhívja a FIFA-t, hogy járuljon hozzá egy átfogó rehabilitációs programhoz a munkavállalók családjai számára az őket sújtó munkakörülmények ellentételezéseként;

11. üdvözlözi a katar hatóságok által az ILO-val konzultálva bevezetett reformokat, amelyek célja a munkaerő-migráció irányításának kezelése, a munkajog érvényesítése és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés lehetővé tétele, valamint a munkavállalók hangjának és a szociális párbeszédnek a megerősítése; megjegyzi, hogy ezek a változások már több százezer munkavállaló munka- és életkörülményeit javították; sajnálatát fejezi ki azonban amiatt, hogy sok munkavállaló még mindig nem részesül e reformok előnyeiből, mivel a munkáltatók részéről akadályokba ütközik az említett fejlesztésekhez való hozzáférés, és megtorlással is szembesülnek; aggodalmát fejezi ki azon dokumentált és ismétlődő állítások miatt, amelyek szerint migráns háztartási alkalmazottakat bántalmaznak és kizsákmányolnak;

12. felszólítja Katart, hogy töröljön el minden olyan jogszabályt, amely lehetővé teszi a vállalkozások számára, hogy munkaerő-felvételi díjakat vessenek ki a külföldi munkavállalókra;

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/95/EU irányelve (2014. október 22.) a 2013/34/EU irányelvnek a nem pénzügyi és a sokszínűséggel kapcsolatos információknak bizonyos nagyvállalkozások és vállalatcsoportok általi közzététele tekintetében történő módosításáról (HL L 330., 2014.11.15., 1. o.).

2022. november 24., csütörtök

13. üdvözli Katar új jogszabályait a hőség ellen az építkezéseken; felszólítja a GCC valamennyi országát, hogy fogadjanak el hasonló jogszabályokat, és teljes körűen hajtsák végre azokat;
14. ismét felszólítja Katart, hogy ratifikálja a migráns munkavállalók és családtagjaik jogainak védelméről szóló nemzetközi ENSZ-egyezményt;
15. sürgeti Katart, hogy az ILO-val együttműködve biztosítsa, hogy valamennyi munkavállaló és munkáltató részesülhessen a munkavállalói mobilitásra vonatkozó *kafala* reformok előnyeiből, egyszerűsítse az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést és a fizetendő bérek behajtását, valamint maradéktalanul hajtsa végre a háztartási alkalmazottak jogairól szóló törvényt; e tekintetben üdvözli, hogy Katarban több mint 420 000 munkavállaló váltott munkahelyet, és több mint 300 000 munkavállaló részesült a minimálbér bevezetésének előnyeiből;
16. rámutat, hogy az egyesülési jogot és az önszerveződéshez való jogot minden munkavállaló tekintetében, így a migráns munkavállalókra vonatkozóan is el kell ismerni; felszólítja a katarai kormányt annak biztosítására, hogy a munkavállalóknak joguk legyen a megtorlás nélküli szabad egyesüléshez, valamint az igazságszolgáltatáshoz való biztonságos és biztos hozzáféréshez, többek között országos szakszervezetek alapítása, illetve azokhoz való csatlakozás révén;
17. üdvözli az EU folyamatos emberi jogi együttműködését Katarral, többek között az EU és Katar közötti emberi jogi párbeszéd révén, amelyet erősíteni kell, valamint az EU és Katar közötti együttműködés intézményi hátterének erősítésével; hangsúlyozza, hogy a katarai nemzeti emberi jogi bizottság rendszeres kapcsolatot alakított ki az uniós intézményekkel, és Katar meghívta az EU emberi jogokért felelős különleges képviselőjét, hogy látogasson el az országba; hangsúlyozza, hogy a migráns munkavállalók jogai, a munkaügyi reformok, a nők jogai és a véleménynyilvánítás szabadsága visszatérő témák;
18. felhívja a tagállamokat és az EU katarai küldöttségét, hogy szorosan kövessék nyomon Katar szociális reformjait, különös figyelmet fordítva jogszabályainak konkrét végrehajtására, többek között az európai vállalkozások által Katarban, és felhívja a Bizottság alelnökét/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, hogy rendszeresen tájékoztassa a Parlamentet e reformok előrehaladásáról; e tekintetben üdvözli Ali Bin Szamikh Al Marri katarai munkaügyi miniszternek a Parlament Emberi Jogi Albizottságában a folyamatban lévő reformok és a még fennálló hiányosságok felszámolásával kapcsolatban folytatott együttműködését, és tudomásul veszi azon kötelezettségvállalását, hogy kártérítést nyújt minden olyan munkavállalónak vagy családjuknak, aki nem kapta meg a neki járó összeget;
19. felhívja a katarai hatóságokat, hogy folytassák erőfeszítéseiket annak biztosítása érdekében, hogy a Nemzeti Emberi Jogi Bizottság teljes mértékben megfeleljen az emberi jogok előmozdításával és védelmével foglalkozó nemzeti intézmények jogállására vonatkozó elveknek, és hogy a bizottság teljes mértékben, hatékonyan és függetlenül tudja ellátni megbízatását, többek között tagjai és személyzete pluralizmusának és sokszínűségének előmozdítása révén;
20. felszólítja a katarai hatóságokat, hogy teljes mértékben hajtsák végre a kínzást és a rossz bánásmódot tiltó hatályos jogszabályokat;
21. emlékeztet a halálbüntetés egyetemes eltörlése iránti elkötelezettségére, és felszólítja a katarai hatóságokat, hogy fogadjanak el moratóriumot ebben a kérdésben;
22. sürgeti a katarai hatóságokat, hogy erősítsék meg a nemek közötti egyenlőség biztosítására irányuló intézkedéseket, többek között a nők gyámság alá vonása maradványainak eltörlésével, ugyanakkor fokozzák erőfeszítéseiket a nőknek a formális munkaerőpiacon, valamint a köz- és a politikai szférában – többek között a Shura Tanácsban és a végrehajtó szervekben, különösen a döntéshozói pozíciókban – való méltányos képviseletének elérése érdekében, valamint hogy a nőket és a férfiakat egyenlően kezeljék a háztartások vezetőiként; felszólítja a katarai hatóságokat, hogy módosítsák az állampolgárságról szóló törvényt annak biztosítása érdekében, hogy a katarai nők és férfiak egyenlő jogokkal rendelkezzenek ahhoz, hogy állampolgárságukat továbbadják gyermekeiknek és külföldi házastársaiknak; ösztönzi Katart, hogy gyűjtson adatokat a nők elleni erőszakról, és hogy a nők elleni erőszak valamennyi esetét – beleértve a kapcsolati erőszakot is – alaposan vizsgálja ki, továbbá vonja az elkövetőket büntetőeljárás alá, és elítélésük esetén büntesse őket megfelelő szankciókkal;
23. tudomásul veszi az azonos neműek közötti, közös megegyezésen alapuló kapcsolatok büntethetőségének megszüntetésére irányuló globális tendenciát; felszólítja Katart, hogy helyezze hatályon kívül büntető törvénykönyve 285. cikkét és az azonos neműek közötti, közös megegyezésen alapuló szexuális kapcsolatokat bűncselekménnyé nyilvánító minden egyéb törvényt, és hozzon jogszabályokat a szexuális irányultságon, a nemi identitáson vagy annak kifejezésén alapuló megkülönböztetés ellen; sajnálja az LMBTQI+ személyek ellen a Megelőző Biztonsági Osztály erői által elkövetett bántalmazásokról és a közösség védelméről szóló 2002. évi 17. sz. törvény ezen erők általi alkalmazásáról szóló jelentéseket, amely jogszabály legfeljebb hat hónapig lehetővé teszi a vádemelés vagy tárgyalás nélküli ideiglenes fogva tartást; ezzel összefüggésben megdöbbentőnek tartja a FIFA „OneLove” karszalagokkal kapcsolatos döntését;

2022. november 24., csütörtök

24. felhívja a katarai hatóságokat, hogy biztosítsák a 2022. évi világbajnokságon részt vevő valamennyi személy – köztük a nemzetközi vendégek és az országban élők – emberi jogainak tiszteletben tartását, többek között a vallás és a meggyőződés szabadsága tekintetében;
25. tudomásul veszi és üdvözli Katar mély aggodalmának adott hangot az Ukrajna elleni agresszív orosz háborút követően; üdvözli Katar azon fontos döntéseit, hogy a GCC különböző tagjaival ellentétben valamennyi vonatkozó ENSZ-határozatot megszavazzon;
26. üdvözli az EU és Katar, valamint a többi Öböl-menti állam közötti együttműködést és párbeszédet, amely elengedhetetlen az EU alábbi fő célkitűzéseinek eléréséhez: békés és virágzó Öböl-menti és közel-keleti régiók; erőteljes gazdasági fellendülés; fenntartható, megfizethető és biztonságos energiaellátás; szoros együttműködés a zöld átállás terén; valamint határozott válasz a globális humanitárius és fejlesztési szükségletekre; e tekintetben üdvözli a Katar és szomszédai közötti kapcsolatok normalizálódását; méltányolja Katar szerepét abban, hogy segítette több tízezer ember evakuálását Afganisztánból a tálibok 2021. szeptemberi erőszakos hatalomátvételét követően;
27. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, a Katari Állam kormányának és parlamentjének, a Nemzetközi Labdarúgó-szövetségnek, az Európai Labdarúgó-szövetségnek, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek és az ENSZ emberi jogi főbiztosának.
-

2022. november 23., szerda

AJÁNLÁSOK

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2022)0406

Új uniós bővítési stratégia

Az Európai Parlament 2022. november 23-i ajánlása az Európai Parlamentnek a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjéhez intézett, az új uniós bővítési stratégiára vonatkozó ajánlásáról (2022/2064(INI))

(2023/C 167/17)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 49. cikkére,
- tekintettel az 1993. június 21–22-i koppenhágai Európai Tanács elnökségi következtetéseire, más néven a koppenhágai kritériumokra,
- tekintettel az Általános Ügyek Tanácsának 1997. április 29–30-i következtetéseire, amelyekben feltételességi elv érvényesítését szorgalmazza a nyugat-balkáni régió országaival fenntartott kapcsolatokra vonatkozó egységes európai uniós stratégia kialakítása során,
- tekintettel az EU és a nyugat-balkáni országok közötti, Szalonikiben tartott, 2003. június 21-i csúcstalálkozó során elfogadott, a nyugat-balkáni államok Európai Unióhoz való csatlakozásáról szóló nyilatkozatra,
- tekintettel a 2014. augusztus 28-án megkezdett berlini folyamatra,
- tekintettel a témával kapcsolatos korábbi állásfoglalásaira, különösen az Észak-Macedóniával és Albániával folytatandó csatlakozási tárgyalások megkezdéséről szóló, 2019. október 24-i állásfoglalásra ⁽¹⁾, a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjéhez intézett, a Nyugat-Balkánra vonatkozó, 2020. június 19-i ajánlására, a 2020. évi csúcstalálkozót követően ⁽²⁾, a bővítési országokról szóló 2021. évi bizottsági jelentésekről szóló állásfoglalásaira, valamint az Ukrajna, a Moldovai Köztársaság és Grúzia uniós tagjelölt státuszáról szóló, 2022. június 23-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel az EU 2016. évi globális stratégiájára, amely kimondja, hogy a hiteles bővítési politika stratégiai befektetést jelent Európa biztonsága és jóléte szempontjából, és már eddig is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a korábban háború sújtotta területek békében élhessenek,
- tekintettel a „Hiteles bővítési perspektíva a Nyugat-Balkánra vonatkozóan és fokozott uniós szerepvállalás a Nyugat-Balkánnal” című, 2018. február 6-i bizottsági közleményre (COM(2018)0065),
- tekintettel „A csatlakozási folyamat előmozdítása – Hiteles uniós perspektíva a Nyugat-Balkán számára” című, 2020. február 5-i bizottsági közleményre (COM(2020)0057),
- tekintettel a 2018. május 17-én Szófiában és a 2020. május 6-án Zágrábban tartott EU–Nyugat-Balkán csúcstalálkozóra és az ezekhez kapcsolódó nyilatkozatokra,
- tekintettel a 2021. október 6-i EU–Nyugat-Balkán-csúcstalálkozón elfogadott brdói nyilatkozatra,

⁽¹⁾ HL C 202., 2021.5.28., 86. o.

⁽²⁾ HL C 362., 2021.9.8., 129. o.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0249.

2022. november 23., szerda

- tekintettel az Európai Tanács 2022. március 24–25-i ülésének következtetéseire,
- tekintettel az Európai Tanács Ukrajnára, Moldovai Köztársaságra és Grúziára vonatkozó, 2022. május 30-i következtetéseire,
- tekintettel az Ukrajna, Moldova és Grúzia által benyújtott, uniós tagság iránti kérelemre és a kapcsolódó kedvező bizottsági véleményekre és európai tanácsi következtetésekre, nevezetesen a 2022. június 23–24-i ülésén a „tágabb Európa” koncepciójáról, Ukrajnáról, Ukrajna, a Moldovai Köztársaság és Grúzia tagsági kérelméről, a Nyugat-Balkánról, gazdasági kérdésekről, az Európa jövőjéről szóló konferenciáról, valamint a kapcsolatokról elfogadott következtetésekre, amelyek tagjelölti státuszt biztosítottak Ukrajnának és a Moldovai Köztársaságnak, és jelezték, hogy az EU készen áll ugyanezt megtenni Grúzia esetében is,
- tekintettel a bővítésről, valamint a stabilizációs és társulási folyamatról szóló, 2018. június 26-i, 2019. június 18-i, 2020. március 25-i és 2021. december 14-i tanácsi következtetésekre, a Törökország által a Földközi-tenger keleti térségében végzett jogellenes fúrási tevékenységekről szóló, 2019. július 15-i és 2019. október 14-i tanácsi következtetésekre, a 2019. december 12-i, valamint 2020. október 1–2-i és 2020. október 15–16-i európai tanácsi következtetésekre, az európai uniós külügyminisztereknek a Földközi-tenger keleti térségében kialakult helyzettel kapcsolatban kiadott, 2020. május 15-i nyilatkozatára és 2020. augusztus 14-i videokonferenciájának főbb eredményeire, valamint az uniós külügyminiszterek 2020. augusztus 27–28-i informális ülésének (Gymnich-értekezlet) eredményeire,
- tekintettel az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről Ukrajna közötti, mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térséget is magában foglaló társulási megállapodásra (*) (AA/DCFTA), amely 2017. szeptember 1-jén lépett hatályba, valamint a kapcsolódó társulási menetrendre,
- tekintettel az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) létrehozásáról szóló, 2021. szeptember 15-i (EU) 2021/1529 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (†),
- tekintettel „A Nyugat-Balkánra vonatkozó gazdaságélénkítési és beruházási terv” című, 2020. október 6-i bizottsági közleményre (COM(2020)0641),
- tekintettel az Európai Számvevőszéknek „A nyugat-balkáni országok jogállamiságához nyújtott uniós támogatás: a törekvések ellenére nem szüntek meg egyes alapvető problémák” című, 2022. január 10-i 01/2022. számú különjelentésére,
- tekintettel az Európai Számvevőszéknek „Az Uniót érintő dezinformáció: korlátozottan, de továbbra is árt” című, 2021. június 3-i 09/2021. számú különjelentésére,
- tekintettel „Az EU bővítési politikájáról szóló 2018. évi közlemény” című, 2021. október 19-i bizottsági közleményre (COM(2021)0644),
- tekintettel az értékek és a szabályokon alapuló páneurópai együttműködés előmozdításáról és a megerősített Európa Tanács támogatásáról szóló, 2020. július 13-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a Tanács által 2022. március 21-én hivatalosan jóváhagyott, a biztonságra és védelemre vonatkozó stratégiai iránytűre,
- tekintettel a működőképes Bosznia-Hercegovinának az európai úton történő előrehaladását biztosító elvekről szóló, 2022. június 12-i politikai megállapodásra,
- tekintettel „A közös kül- és biztonságpolitika végrehajtása – 2021. évi éves jelentés” című, 2022. február 17-i állásfoglalására (‡),
- tekintettel a Szerződés felülvizsgálatára irányuló konvent létrehozására irányuló felhívásról szóló, 2022. június 9-i állásfoglalására (††),

(*) HL L 161., 2014.5.29., 3. o.

(†) HL L 330., 2021.9.20., 1. o.

(‡) HL C 342., 2022.9.6., 148. o.

(††) Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0244.

2022. november 23., szerda

- tekintettel a Tanácshoz és a Bizottság alelnökéhez/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjéhez intézett 2022. június 8-i ajánlására az EU kül-, biztonság- és védelempolitikájáról az Ukrajna elleni orosz támadó háború megindítását követően ⁽⁸⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 118. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A9-0251/2022),
- A. mivel a bővítés az EU egyik leghatékonyabb külpolitikai eszköze és az Unió egyik legsikeresebb politikája, miközben továbbra is az európai kontinens békéjét, biztonságát, stabilitását és jólétét előmozdító stratégiai és jövőbe mutató geopolitikai befektetésnek tekinthető; mivel az európai békét és stabilitást fenyegető növekvő orosz fenyegetés fényében a megerősített bővítési politika továbbra is az EU rendelkezésére álló leghatékonyabb geopolitikai eszköz;
- B. mivel a bővítés mindenki számára előnyös folyamat, és mindvégig nagyon hatékony és sikeres eszköz volt a szükséges reformok fellendítésére mind az EU-n belül, mind a tagjelölt országokban, amely ösztönözte a demokratikus átalakulást; mivel hatékonysága az évek során jelentősen csökkent, mivel az EU nem tett eleget saját ígéreteinek;
- C. mivel a bővítési politikát nem szabad pusztán politikai, adminisztratív vagy technokrata folyamatnak tekinteni, hanem dinamikusabbá és értékorientáltabbá kell válnia, hiszen a csatlakozási tárgyalások az uniós értékek és politikák tagjelölt országoknak való fokozatos átadásával és megerősítésével járnak;
- D. mivel az EU elkötelezett azon tagjelölt és potenciális tagjelölt országok támogatása mellett, amelyek osztják az EU közös értékeit; mivel az EU továbbra is a legnagyobb kereskedelmi partnerük, valamint az IPA III, a Nyugat-Balkánra vonatkozó gazdaságélénkítési és beruházási terv, a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközbe (NDICI – Globális Európa és a makroszintű pénzügyi támogatás keretében továbbra is a Uniótól kapják a legtöbb beruházási és pénzügyi támogatást;
- E. mivel az Uniónak mindenre kiterjedően át kell gondolnia a bővítési politika hitelességét és hatékonyságát, miközben megreformálja és megerősíti saját magát, többek között intézményeinek, szakpolitikáinak és szavazási eljárásainak működését is;
- F. mivel új, világosan meghatározott és stratégiai, politikai és geopolitikai fókuszú lendületre, politikai elkötelezettségre és jövőképre van szükség a status quo meghaladásához, az EU-ból az utóbbi évtizedben hiányzó politikai akarat helyreállításához, valamint az EU-n belül és különösen a tagjelölt országokban a bővítési folyamat újjáélesztéséhez, biztosítva ugyanakkor annak folytonosságát, következetességét, hitelességét és hatását oly módon, hogy a bővítési folyamatban részt vevő országokban konkrét politikai és társadalmi reformok végrehajtásával és az új bővítési módszertan referenciaértékeinek elérésével kézzelfogható eredményeket mutatnak fel;
- G. mivel az Európai Parlament továbbra is a csatlakozni kívánó országok megbízható partnere és a bővítési folyamat szószólója, továbbá a polgárok javát szolgáló intézményi és társadalmi-gazdasági reformok előmozdítója;
- H. mivel az elmúlt években a Tanács – belső viták miatt – cserben hagyta a bővítési országokat azáltal, hogy akadályozta a csatlakozási folyamatot, és nem teljesítette az EU régóta fennálló ígéreteit, ami késedelmekhez vezetett a csatlakozási tárgyalások Albániával és Észak-Macedóniával való megkezdése, valamint a Koszovóra vonatkozó vízumliberalizáció terén, jöllehet ezek az országok teljesítették az előírt kritériumokat, ahogy azt maga a Bizottság is megerősítette; mivel az elkötelezettség hiánya miatt az EU az elmúlt években elveszítette hitelességét, így vákuum jött létre, teret nyitva ezáltal Oroszország, Kína és más rosszindulatú harmadik szereplők számára;
- I. mivel az előrehaladást részben az akadályozza, hogy a bővítési országokban egyes politikai vezetők részéről hiányzik a valódi politikai akarat az alapvető reformok előmozdítására, mivel az általuk tett nyilatkozatok nem mindig voltak arányban az adott országok csatlakozási folyamata során végrehajtott reformok szintjével;

⁽⁸⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0235.

2022. november 23., szerda

- J. mivel a bővítési politikát rugalmasabbá, dinamikusabbá és jutalmazóbbá kell tenni, figyelembe véve mind a politikai realitásokat, mind az Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja által teremtett új geopolitikai kontextust, fenntartva ugyanakkor a csatlakozási folyamat érdemeken alapuló jellegét; mivel a hatékonyság növelése érdekében az EU bővítési politikájának ötvöznie kell az alapvető kérdésekre – a jogállamiságra, a demokratikus normákra, a gazdasági reformokra, az alapvető jogokra és szabadságokra – helyezett erőteljes hangsúlyt a tagjelölt országoknak az uniós integráció különböző területeire való fokozatos beengedésével, szemmel láthatóan és folyamatosan a teljes jogú tagság felé haladva, hogy fenntartsák a reformok lendületét a tagjelölt és potenciális tagjelölt országokban;
- K. mivel az EU új bővítési stratégiájának szigorúan azon az elven kell alapulnia, hogy az egyes országok szabadon határozhassák meg, milyen utat követnek, okulva a nyugat-balkáni országokkal és a keleti partnerség országaival jelenleg zajló folyamat során levont tanulságokból; mivel nem engedhető meg, hogy harmadik felek azzal a kijelentéssel zsarolják vagy fenyegezzék az EU-t, hogy az EU bővítése ellenük irányul;
- L. mivel az Unióhoz csatlakozó országoknak a rosszzindulatú külföldi beavatkozásból és dezinformációs kampányokból eredő kihívásokkal kell szembenéznük; mivel a múltbeli fejlemények megmutatták, hogy a bővítés elmaradása jelentős stratégiai költségekkel jár, és veszélyeztetheti kontinensünk biztonságát és stabilitását;
- M. mivel a transzatlanti partnerség eddig is megbízható és állandó platformként támogatta az EU bővítését; mivel az Ukrajna elleni orosz agresszív háború ismét megerősítette e partnerség jelentőségét;
- N. mivel Oroszország Ukrajna ellen indított agresszív háborúja három országot (Ukrajna, Grúzia és Moldova) ösztönzött arra, hogy uniós társulási megállapodások keretében tagsági kérelmet nyújtson be, kifejezve népeik azon óhaját, hogy szabad és demokratikus országokban éljenek, amelyek szilárdan a nemzetek európai családjához kapcsolódnak; mivel 2022. június 17-én a Bizottság közzétette az Ukrajna, a Moldovai Köztársaság és Grúzia tagsági kérelméről szóló véleményét, amelyben azt ajánlotta a Tanácsnak, hogy mindhárom ország előtt nyissák meg az Európai Unióhoz való csatlakozás lehetőségét, valamint hogy Ukrajna és a Moldovai Köztársaság kapjon tagjelölt státuszt, Grúzia pedig azt követően kapjon tagjelölt státuszt, hogy teljesít bizonyos kritériumokat;
- O. mivel 2022. június 23-án az Európai Tanács tagjelölt státuszt adott Ukrajnának és Moldovának, és egyúttal elismerte Grúzia uniós csatlakozásának jövőbeli lehetőségét;
- P. mivel a Nyugat-Balkánon stratégiai és geopolitikai verseny zajlik, és egyes országok destabilizálódhatnak, ami veszélyezteti kontinensünk biztonságát és stabilitását; mivel harmadik országok kihasználják ezeket a sebezhetőségeket, többek között stratégiai beruházások és dezinformációs kampányok révén; mivel a csatlakozásra váró országok stabilitása, biztonsága és demokratikus rezilienciája elválaszthatatlanul összekapcsolódik az EU saját biztonságával, stabilitásával és demokratikus rezilienciájával;
- Q. mivel az Európai Tanács 2022. június 23–24-i következtetéseiben teljes körű és egyértelmű elkötelezettségét fejezte ki a Nyugat-Balkán uniós perspektívája iránt, és a csatlakozási folyamat felgyorsítására szólított fel;
- R. mivel a Tanács „A biztonság és a védelem területére vonatkozó stratégiai iránytű” című dokumentumban hangsúlyozta, hogy a nyugat-balkáni országoknak az európai integráció felé történő előrelépés érdekében továbbra is kézzelfogható eredményeket kell felmutatniuk a jogállamiság és az európai értékeken, szabályokon és normákon alapuló reformok terén;
- S. mivel a Tanács határozatát konkrét cselekvési tervnek kell alátámasztania, amely nemcsak a tagjelölt országoktól elvárt eredményeket tartalmazza, hanem azt is biztosítja, hogy a Moldovai Köztársaság és Ukrajna minden szükséges támogatást megkapjon ahhoz, hogy uniós tagállammá váljon; mivel a tervnek egyértelmű ütemtervet kell biztosítania Grúzia számára, amely tartalmazza azokat a kézzelfogható követelményeket, amelyeket teljesítenie kell ahhoz, hogy megkapja a tagjelölt státuszt és az EU-hoz való jövőbeli csatlakozás lehetőségét;
- T. mivel Oroszország energiaháborúja és Ukrajna kritikus infrastruktúrájának lerombolása súlyosbította a tagjelölt országok függőségét és sebezhetőségét, kiemelve, hogy lehetőség és sürgős szükség is van jelentős és azonnali uniós pénzügyi támogatásra, valamint az EU-val való hosszú távú, fenntartható energetikai összeköttetésekbe, az energiadiverzifikációba és a stratégiai autonómiába való beruházásokra;

2022. november 23., szerda

- U. mivel Törökország uniós tagjelölt ország; mivel Törökország még mindig jelentős távolságra van az EU értékeitől és normatív keretétől, és e távolság egyre nő az olyan alapvető területeken, mint a nemzetközi jog tiszteletben tartása, a jogállamiság, az emberi jogok, az egyéni szabadságok, a polgári jogok és a véleménynyilvánítás szabadsága, valamint a jószomszédi kapcsolatok és a regionális együttműködés;
 - V. mivel valamennyi bővítési országot saját érdemei alapján kell megítélni, és az uniós csatlakozáshoz vezető úton való előrehaladásnak az Unióhoz kapcsolódó szükséges reformok révén elért tartós és visszafordíthatatlan eredményektől kell függenie, különösen a jogállamiság területén;
 - W. mivel az EU-hoz való csatlakozásnak az EUSZ 49. cikkével összhangban kell történnie, tiszteletben tartva a vonatkozó eljárásokat, és annak az előírt kritériumok teljesítésén kell alapulnia;
 - X. mivel az Uniónak meg kell védenie elveit és értékeit, szolidaritást mutatva azokkal, akik ugyanezen eszmék mellett állnak ki;
 - Y. mivel az Unióban vagy a csatlakozni kívánó országokban egyik oldalon sincs helye a lázító retorikának, a népirtás tagadásának vagy háborús bűnösök dicsőítésének; mivel a múlttal való szembenézés az egyetlen módja a valódi megbékélés elérésének, ami döntő fontosságú a virágzó társadalmak és a sikeres integráció szempontjából;
1. ajánlja, hogy a Tanács, a Bizottság és a Bizottság alelnöke / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője:

A geopolitikai környezet, az Európai Unió jövője és kohéziója

- a) ismerje el, hogy az Unió jóléte és biztonsága azon múlik, hogy képes-e megvédeni és előmozdítani a békét, a demokráciát, a jogállamiságot, az emberi jogokat – ideértve a kisebbségek jogait –, az alapvető szabadságokat és értékeket, valamint a szabályokon alapuló többoldalú rendet, többek között a közvetlen szomszédságban;
- b) mozdítsa elő az uniós bővítési politikát mint egyedüli leghatékonyabb uniós eszközt az európai kontinens békéjének, jólétének és alapvető értékeinek biztosítására;
- c) őrizze meg az EU geostratégiai és geopolitikai relevanciáját és hitelességét azáltal, hogy fokozza a tagállamok integrációját és a hasonlóan gondolkodó partnerekkel, különösen a tagjelölt és potenciális tagjelölt országokkal való együttműködést a közös kül-, biztonság- és védelempolitika területén, valamint egyszerűsíti döntéshozatali folyamatait annak érdekében, hogy hitelesebb és hatékonyabb globális szereplővé váljon, miközben javítja belső politikáinak működését és átláthatóságát, megkönnyítve azok átvételét a tagjelölt országok számára;
- d) fokozza az EU cselekvési képességét a döntéshozatal reformja révén, többek között a minősített többségi szavazás bevezetésével a csatlakozási folyamat szempontjából fontos területeken, és azáltal, hogy biztosítja a kibővített Unió egészének hatékony működését; törölje el az egyhangúság követelményét különösen abban az esetben, amikor a tárgyalási folyamat megkezdéséről, valamint az egyes tárgyalási témakörök és fejezetek megnyitásáról és lezárásáról döntenek;
- e) ismerje el az EU-nak az integrációs folyamatban és a korábbi sikeres bővítési fordulóknál megmutatkozó átalakító erejét; érjen el pozitív eredményeket mind a nyugat-balkáni tagjelölt országokban a stabilizációs és társulási folyamat révén, mind pedig a keleti partnerség tagjelölt országokban a társulási folyamat keretében;
- f) ismerje el, hogy az EU-nak fokoznia kell bővítési politikájának hatékonyságát, meg kell újítania bővítési stratégiáját, és el kell végeznie az EU bővítési kapacitásának és kilátásainak alapos kritikai értékelését és felülvizsgálatát, valamint elő kell mozdítania azt az új uniós bővítési stratégia révén, többek között egyértelmű és átlátható szakpolitikai célkitűzések meghatározása, valamint a szükséges és időszerű intézményi reformok végrehajtása révén, megerősítve ugyanakkor, hogy az EU-hoz való teljes körű csatlakozás pótolhatatlan, és hogy a bővítési folyamat ösztönözni fogja a régóta várt uniós reformokat;
- g) újból erősítse meg a koppenhágai kritériumok érvényességét, valamint az EU integrációs képességének jelentőségét; vonja be a tagjelölt országokat az uniós reformokról szóló megbeszélésekbe; folytassa a rendszeres csúcstalálkozókat a nyugat-balkáni és a keleti partnerséghez tartozó országokkal a bővítési folyamat iránti politikai felelősségvállalás megerősítése és a bővítési folyamat irányításának javítása érdekében; szerezzen érvényt a Bizottság azon szándékának, hogy megkezdje az Európai Konvent elindításához szükséges előkészületeket, és ismerje el, hogy egy sikeres Konvent fontos lenne az EU bővítésének hatékony megvalósítása szempontjából;

2022. november 23., szerda

- h) biztosítsa, hogy az Unió olyan, európai államokból álló, fejlődő közösség maradjon, amely nyitott a hasonlóan gondolkodó demokráciák csatlakozására, amelyet közös értékrend, elvek és érdekek jellemeznek, melyeket teljeskörűen megvéd, és amely tiszteletben tartja az uniós szerződéseket;
- i) erősítse meg a tagállamok bővítés iránti elkötelezettségét azáltal, hogy teljesíti az EU vállalásait a nyugat-balkáni és a keleti partnerséghez tartozó országok felé; az EU bővítését érdemeken alapuló politikai folyamatként hatjsa végre; erősítse meg újra azon feltétlen politikai akaratát, hogy folytatja a keleti partnerség országainak csatlakozási folyamatát, és tartsa fenn a nyugat-balkáni országok iránti, régóta fennálló elkötelezettségét, amely a 2003-as thesszalóniki csúcstalálkozóra és az 1993-as koppenhágai csúcstalálkozóra vezethető vissza; biztosítsa, hogy ne merüljenek fel egyéb, a bővítést helyettesítő alternatívák;
- j) ösztönözze a tagállamok bővítési folyamat iránti aktív elkötelezettségét annak biztosítása érdekében, hogy a tagjelölt országoknak nyújtott technikai és pénzügyi támogatás feltételrendszerét és eszközeit ötvöző új módszertan keretében megvalósuljanak a bővítéssel kapcsolatos célkitűzések; jobban vonja be a csatlakozási folyamatba az uniós tagállamok és a tagjelölt országok civil társadalmát, valamint helyi és regionális önkormányzatait;
- k) kerülje el, hogy megoldatlan kétoldalú és regionális vitákat a tagjelölt országok csatlakozási folyamatának akadályozására lehessen felhasználni, és fogadjon el hivatalos mechanizmust e viták rendezésére és elbírálására annak érdekében, hogy azokat az EU-hoz való csatlakozástól függetlenül lehessen megoldani, mivel ezek akadályozhatják az európai politikák végrehajtását, és gyengíthetik az EU regionális és globális befolyását;
- l) ismerje el, hogy ha egy tagállam a kétoldalú problémákat a saját javára használja fel, az ellentétes az uniós szerződések szellemével; törekedjen a regionális együttműködés megvalósítására és az európai értékek előmozdítására;
- m) erősítse meg a stratégiai kommunikációt és nyújtson megfelelő tájékoztatást a bővítés kölcsönös előnyeiről és lehetőségeiről a csatlakozó országokban és a tagállamokban egyaránt, a csatlakozási folyamat támogatottságának további növelése és annak jobb megértése érdekében, különösen a vidéki térségekben, külön kitérve a folyamat demokráciára, jogállamiságra és a polgárok jólétére gyakorolt előnyös hatásaira; javítsa az uniós finanszírozás és a bővítési országokban jelentkező, kézzelfogható eredményeinek láthatóságát;
- n) stratégiai szemlélettel és proaktívan lépjen fel a hibrid fenyegetésekkel szemben, és akadályozza meg, hogy harmadik felek beavatkozzanak a csatlakozásra váró országok politikai, választási és egyéb demokratikus folyamataiba, különösen a közvélemény manipulálását és az európai integráció aláadását célzó rosszindulatú cselekmények révén; növelje a demokratikus folyamatok aláadására és a társadalom megosztására irányuló dezinformációs és bomlasztó kampányokkal szembeni rezilienciát, és ösztönözze a tagjelölt és potenciális tagjelölt országokat, hogy tegyenek határozott lépéseket a manipulatív dezinformáció, a rosszindulatú propaganda leküzdése és más hibrid fenyegetések elhárítása érdekében;

Csatlakozási folyamat

- o) küzdje le a bővítéssel kapcsolatos akadályokat a csatlakozási folyamat felülvizsgálata révén, amely a politikai és társadalmi-gazdasági célok egyértelmű meghatározását célozza, maradéktalanul kihasználva a bővítési folyamat új módszertanát a folyamat hitelességének, kiszámíthatóságának és dinamizmusának fokozására; mérlegelje uniós főtárgyalók kinevezését a tárgyalások széles körű tárgyalási megbízás alapján történő lefolytatására, akiket az Európai Parlament felé is beszámolási kötelezettség terhelne;
- p) gyorsítsa fel azon országok integrációját, amelyek stratégiai orientációt és szilárd elkötelezettséget mutatnak az Unióval kapcsolatos reformok, a demokratikus konszolidáció, az alapvető értékek és a külpolitikai összehangolás iránt, ideértve a szankciókat is;
- q) biztosítsa, hogy az egyes országok által a csatlakozás felé vezető úton elért haladást saját érdemeik, valamint annak alapján értékeljék, hogy milyen mértékben ültette át és hajtotta végre az alapvető reformokat és az uniós vívmányokat; hangolja át a csatlakozási folyamatot a polgárok szempontjai alapján;
- r) minden egyes csatlakozásra váró országnak kínáljon kézzelfogható és konkrét lépéseket tartalmazó, tagságorientált ütemtervet, valamint nyújtson rendszeres visszajelzést az elért eredményekről a bővítési módszertan további javításával; rögzítse a Bizottság új módszertanát mint hosszú távú szakpolitikai kiigazítást;

2022. november 23., szerda

- s) alkalmazzon egyértelmű, átlátható és következetes teljesítmény-referenciaértékeket és határidőket, javítsa az előrehaladás mérését, valamint biztosítson következetes és folyamatos politikai és szakmai támogatást a csatlakozási folyamat során az egyéni teljesítmények alapján; javítsa a Bizottság jelentéseinek minőségét, olvashatóságát és hozzáférhetőségét, különös tekintettel a jogállamisági jelentésekre; biztosítson rendszeres és átlátható jelentéseket az előrehaladás hiányáról vagy a visszalépésekről, közölve az értékelés egyértelmű feltételeit és a súlyos vagy hosszan tartó stagnálás vagy visszaesés mérésére szolgáló mutatókat; határozzon meg egyértelmű határidőket a csatlakozásra váró országokkal folytatott tárgyalások lezárására, legkésőbb a jelenlegi évtized végéig;
- t) fokozza a politikai, gazdasági és technikai ösztönzőket a csatlakozásra váró országok számára, biztosítva, hogy a közbenső integrációs lépések ne helyettesítsék, hanem előmozdítsák az uniós tagság mint végső cél elérését;
- u) jutalmazza a fenntartható előrehaladást azzal, hogy a tagjelölt országokat szélesebb körűen bevonja a vonatkozó uniós szakpolitikákba, kezdeményezésekbe és beengedi az egységes piacra, beleértve az uniós forrásokhoz való hozzáférést az adott területeken, lehetővé téve a polgárok számára, hogy a már a folyamat közben élvezhessék a csatlakozás előnyeit, és ne csak annak lezárását követően; munkálkodjon a tagállamok és az uniós tagjelölt országok közötti fejlettségbeli különbségek csökkentésén;
- v) biztosítsa, hogy az Unió egységes piacán és más területeken zajló integráció szigorú feltételeken és a reformok terén elért kézzelfogható eredményeken alapuljon, ugyanakkor valós időben szankcionálja a reformfolyamatban bekövetkező minden visszalépést vagy indokolatlan késedelmet, különösen a demokrácia, a médiaszabadság, a korrupció elleni küzdelem, az emberi jogok és a jogállamiság területén;
- w) bővítsa a tagjelölt országok lehetőségeit az uniós intézmények munkájának megfigyelésére és az abban való részvételre;
- x) alakítson ki megerősített strukturált politikai párbeszédet a társult, a tagjelölt és a potenciális tagjelölt országokkal, beleértve az Európai Tanács ülése alkalmával tartott vezetői találkozót is; kezdeményezzen ágazati együttműködést a csatlakozó országokkal és fokozza a bevált gyakorlatok cseréjét a további gazdasági integráció és a jogszabályi harmonizáció előmozdítása, valamint a fokozatos integráció elősegítése érdekében;
- y) ismerje el az olyan meglévő kormányközi testületek és fórumok szerepét, mint az adriai- és jón-tengeri kezdeményezés (AII), a közép-európai kezdeményezés (CEI) és a berlini folyamat, és támogassa az ezek közötti szinergiákat a Nyugat-Balkán és az uniós tagállamok közötti többoldalú kapcsolatok erősítése érdekében, az integráció előmozdításának eszközeként;
- z) üdvözlje, hogy az Albán Köztársasággal és Észak-macedón Köztársasággal 2022. július 19-én tartott első kormányközi konferenciákon megkezdődtek a régóta esedékes csatlakozási tárgyalások; ismerje el időben a nyugat-balkáni országok által elért eredményeket, többek között azáltal, hogy haladéktalanul vízumliberalizációt biztosítanak Koszovó számára;
- aa) ösztönözze és támogassa Bosznia-Hercegovinát jogalkotási és intézményi keretének javításában, hogy érdemi előrelépést érhesen el a 14 fő prioritás megvalósítása terén, ahogy azt az Európai Tanács is szorgalmazta 2022. június 23–24-i következtetéseiben; ezzel összefüggésben az Európai Parlament üdvözlöi, hogy a Bizottság ajánlást tett a tagjelölt státusz Bosznia-Hercegovinának történő feltételes megadására, egyértelmű üzenetet küldve támogatásáról és az ország európai perspektívája melletti egyértelmű elkötelezettségéről, és előmozdítva az ország és a régió stabilizációját, és felhívja az Európai Tanácsot, hogy a lehető leghamarabb kövesse az ajánlást;
- ab) hangsúlyozza, hogy egyértelmű előrelépésre van szükség a kulcsfontosságú reformok végrehajtása terén annak érdekében, hogy az ország tagjelölt státuszt kapjon;
- ac) továbbra is ösztönözze és támogassa Montenegró – az uniós csatlakozási folyamat éllovasa – csatlakozásának felgyorsítását; segítse az országot valamennyi szükséges feltétel teljesítésében, többek között a tárgyalási fejezetekre vonatkozó zárókritériumok meghatározása révén; szólítson fel az ország többnemzetiségű identitásának tiszteletben tartására; ezzel összefüggésben az Európai Parlament aggodalmát fejezi ki a Montenegróban továbbra is fennálló politikai válság miatt, amely már eddig is negatív következményekkel járt az ország uniós csatlakozási pályájára nézve, és továbbra is akadályozó tényező; emlékeztet arra, hogy minden jogalkotási intézkedést össze kell hangolni az ország alkotmányával, mivel a jogállamiság az egyik alapvető európai érték és elv;
- ad) üdvözlje az Európai Tanács által Ukrajna, a Moldovai Köztársaság és Grúzia uniós tagság iránti kérelméről kivételesen gyorsan meghozott döntést, és továbbra is nyújtson számukra politikai és technikai támogatást Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja közepette; kérje fel a három ország hatóságait, hogy egyértelműen bizonyítsák politikai

2022. november 23., szerda

elkötelezettségüket népiük európai törekvéseinek megvalósítása mellett azáltal, hogy jelentős előrelépéseket tesznek az érdemi reformok és különösen a Bizottság 2022. június 17-i véleményeiben megjelölt prioritások megvalósítása terén, annak érdekében, hogy minél hamarabb ténylegesen teljesítsék az uniós tagság kritériumait; az említett reformprioritásokkal összhangban kezdeményezzen belső eszmecserét arról, hogyan növelhető a csatlakozással kapcsolatos pénzügyi és technikai segítségnyújtás hatékonysága;

- a) ösztönözze az Ukrajnával, a Moldovai Köztársasággal és Grúziával kötött társulási megállapodások, valamint a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségek folyamatos és hatékony megvalósítását; vizsgálja felül az EU keleti partnerségi stratégiáját, és fokozza a regionális együttműködést;
- af) támogassa Ukrajnát és a Moldovai Köztársaságot a Bizottság által az uniós tagság felé tett további lépésekhez meghatározott feltételek teljesítésében, Grúziát pedig a tagjelölti státusz megszerzéséhez szükséges lépések megtételében; összpontosítson különösen az igazságszolgáltatás függetlenségére, a korrupció elleni küzdelemre, a demokratikus felügyeletre, az emberi jogokra és az oligarchizáció felszámolására; segítse elő ezen országok átlépését a keleti partnerségből a bővítési keretbe, beleértve az NDICI – Globális Európa eszköztől az Előcsatlakozási Támogatási Eszközre (IPA) való átállást is; megfelelő mértékben növelje az IPA III teljes költségvetését a jelenlegi IPA III-kedvezményezett finanszírozásának fenntartása érdekében;
- ag) fokozza az Unió konstruktív kapcsolatát mind Szerbia, mind Koszovó hatóságaival azért, hogy kölcsönös elismerés alapján átfogó, jogilag kötelező erejű normalizációs megállapodás jöjjön létre kettejük között a Belgrád–Pristina-párbeszéd keretében, ami mindkét ország számára létfontosságú ahhoz, hogy előrelépjen a saját csatlakozási menetrendjében, továbbá hozzájárul a regionális stabilitáshoz és jóléthez és a kapcsolatok normalizálódásához; ismételten hangsúlyozza annak alapvető fontosságát, hogy a Belgrád–Pristina-párbeszéd keretében mielőbb, átláthatóan és jóhiszeműen rendezzenek minden nyitott kérdést;
- ah) kezelje prioritásként a csatlakozásra váró országok összehangolását az EU közös kül- és biztonságpolitikájával, valamint csak akkor folytassa a csatlakozási tárgyalásokat Szerbiával, ha az ország igazodik az Oroszországgal szemben hozott uniós szankciókhoz, és jelentős előrelépést tesz az uniós csatlakozáshoz kapcsolódó reformok végrehajtása terén; szólítsa fel Szerbiát, hogy szisztematikusan igazodjon az EU Oroszországgal szembeni korlátozó intézkedéseivel és általános politikájához, mutasson előrelépést a demokrácia és a jogállamiság terén, és fogadja el az uniós értékeket és prioritásokat; vizsgálja felül a Szerbiának szánt és a szerb hatóságok számára előnyös kétoldalú és uniós forrásokat, különösen a Nyugat-Balkánra vonatkozó gazdaságélénkítési és beruházási terv keretében finanszírozott projekteknek szánt forrásokat, annak biztosítása érdekében, hogy minden uniós kiadás teljes mértékben összhangban legyen az EU stratégiai céljaival és érdekeivel;
- ai) a tárgyalási keretnek megfelelően tartsa befagyasztva a Törökországgal folytatott csatlakozási tárgyalások folyamatát mindaddig, amíg az ország nem mutat elkötelezettséget az EU iránt, és nem tesz egyértelmű és jelentős előrelépést az alapvető szabadságok, a polgári és emberi jogok, a jogállamiság, valamint az EU-val kapcsolatos egyéb reformok terén, továbbá teljes mértékben tiszteletben nem tartja a tagállamok területi integritását, eközben folytatva a partnerséget a közös érdeklődésre számot tartó alapvető területeken, és fenntartva a gazdasági és kulturális együttműködést, különösen a civil társadalommal;
- aj) ismerje el és támogassa a belarusz nép európai törekvéseit, akik szabad és demokratikus társadalomban kívánnak élni, és hivatalosan működjön együtt a belarusz demokratikus ellenzékkel;

Feltételeesség

- ak) erősítse meg, hogy a demokratikus átalakulás és a jogállamiság központi szerepet játszik az uniós csatlakozási folyamatban, az új módszertannal összhangban; kezelje prioritásként az igazságszolgáltatás függetlenségét, a regionális és igazságügyi együttműködést, a jó kormányzást, a korrupció, az emberkereskedelem, a dezinformáció, a pénzmosás és a szervezett bűnözés elleni küzdelmet, az oligarchák által a hatóságokra, a médiára és gazdaságra kifejtett nyomásgyakorlás felszámolását, valamint az emberi jogok – többek között a kisebbségi jogok –, a nemek közötti egyenlőség, az alapvető szabadságok és a médiaszabadság előmozdítását, mivel ezek az EU felé vezető úton való előrehaladás olyan kulcsfontosságú előfeltételei, melyektől nem lehet eltekinteni;
- al) nagyobb mértékben vonja be a civil társadalmat, a nem kormányzati szervezeteket és a szakértőket a csatlakozási folyamat nyomon követésébe; bővítési stratégiájában ismerje el és rögzítse, hogy a jogállamiság, az erős, független demokratikus intézmények, a média szabadsága és az élénk civil társadalom elválaszthatatlanul összefügg a demokratikus rezilienciával;

2022. november 23., szerda

- am) hajtsa végre az EU globális emberi jogi szankciórendszerét, és azt bővítsé ki a korrupciós bűncselekményekre vonatkozó szankciókkal, a csatlakozni kívánó országokra kiterjedően;
- an) biztosítsa, hogy a demokratikus és jogi normákat ne ássák alá, illetve ne bagatellizálják el se az uniós intézmények, se a tagállamok; emlékeztesse az európai biztosokat arra, hogy magatartási kódexüknek megfelelően kötelesek feddhetetlenül, körültekintően és függetlenül eljárni;
- ao) növelje az előcsatlakozási támogatás következetességét, hatékonyságát, láthatóságát és átláthatóságát, egyértelműen tükrözve az alapvető területekre vonatkozó prioritásokat az IPA III finanszírozás elosztásában; hozza meg a szükséges korrekciós intézkedéseket, és dolgozzon ki iránymutatásokat az IPA III feltételelességre vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazására vonatkozóan, összhangban az Európai Számvevőszék 2022. január 10-i, „A nyugat-balkáni országok jogállamiságához nyújtott uniós támogatás” című különjelentésének megállapításaival;
- ap) készítsen teljes körű és részletes értékelést az Európai Parlament számára az összes előcsatlakozási támogatás felhasználásáról, amely kiterjed a régió egyes országaiban 2015-től kezdődően felhasznált alapokra és támogatott projektekre;
- aq) stratégiaileg alkalmazzon célzott, világos előrehaladási referenciaértékeken alapuló feltételrendszert, amely jutalmazza a reformokat és szankcionálja a visszaesést vagy az előrehaladás tartós hiányát;
- ar) erősítse meg a jogállamisággal kapcsolatos jelentéstételt valamennyi csatlakozni kívánó ország esetében azáltal, hogy teljes körűen végrehajtsa és javítsa a bővítési módszertant és az éves jelentéstételi folyamatot, nyomonkövetési, párbeszéd- és figyelmeztető mechanizmusokat hoz létre a jelentős jogállamisági hiányosságok orvoslására, pozitív feltételeltséget biztosít az uniós szakpolitikákhoz való hozzáférés formájában, vagy negatív feltételrendszert aktívál a csatlakozási tárgyalások és az előcsatlakozási finanszírozás felfüggesztése formájában, gyorsan és teljes körűen működőképesé teszi különösen az IPA III-ról szóló (EU) 2021/1529 rendelet vonatkozó rendelkezéseit, valamint lehetővé teszi tárgyalási fejezetek visszafordíthatósági záradékok alapján történő újraindítását, továbbá szorosan bevonja a folyamatba a civil társadalmat;
- as) hozzon létre keretet az Európai Ügyészség (EPPO) és a csatlakozásra váró országok közötti hatékony együttműködés számára; ösztönözze az uniós tagjelölt és potenciális tagjelölt országokat, hogy mielőbb kössenek kétoldalú munkamegállapodásokat az Európai Ügyészséggel a szoros együttműködés és az uniós forrásokkal való visszaélésekkel kapcsolatos büntetőeljárások megkönnyítése érdekében, többek között nemzeti összekötő tisztviselőknek az Európai Ügyészséghez való kirendelése révén;
- at) értékelje hivatalosan a csatlakozásra váró országokat az uniós jogállamisági mechanizmus és jelentéstétel, valamint az uniós igazságügyi eredménytábla alapján – a tagállamok esetében használt mutatók alkalmazásával – azért, hogy az előrehaladás tartós hiánya, a súlyos hiányosságok és a visszaesés megakadályozása érdekében objektív és tiszta képet adjon a helyzetről;
- au) hozzon létre egy külön jogállamisági munkacsoportot, amelynek feladata a tagjelölt és potenciális tagjelölt országoknak nyújtott jelentősebb és hatékonyabb támogatás kidolgozása, a tagállamok bíráinak és ügyészeinek aktív bevonásával; biztosítsa az EU közös értékeinek való megfelelést a jogállamisággal kapcsolatos problémák határozott kezelésére szolgáló belső eljárások alkalmazása és megerősítése révén;

Demokratikus és társadalmi-gazdasági átalakulás a tagjelölt országokban

- av) aktívan vegyen részt a politikai pluralizmus és befogadás kultúrája, valamint a konstruktív politikai párbeszéd és a jogalkotással, ellenőrzéssel és felügyelettel kapcsolatos parlamenti funkciók előmozdításában;
- aw) mozdítsa elő a választási reformokat azzal a céllal, hogy minden tagjelölt és csatlakozni kívánó országban biztosított legyen a vitathatatlan, szabad, tisztességes és demokratikus választási folyamat, és erősítse a választási folyamatot az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala, a Velencei Bizottság és más nemzetközi kötelezettségvállalások, kötelezettségek és normák tekintetében, a demokratikus pluralizmus, a párton belüli demokrácia, valamint a politikai pártokon belüli integritásra és korrupció elleni küzdelemre vonatkozó belső keretek elfogadása, a párt- és médiafinanszírozás átláthatósága, valamint az igazságszolgáltatás és a média függetlensége és szabadsága tekintetében azáltal, hogy ezeket a kritériumokat a pénzügyi támogatás és a csatlakozási folyamat további előrehaladásának előfeltételeiként határozza meg;
- ax) hajtson végre rendszeres jogállamisági szakértői és választási megfigyelő missziókat a csatlakozni kívánó országokban;

2022. november 23., szerda

- ay) lépjen fel a gyűlöletbeszéddel, az újságírókkal és médiaorganumokkal szembeni lejárató kampányokkal, fenyegetésekkel és megfélemlítésekkel szemben, és ragaszkodjon az ilyen bűncselekmények kivizsgálásához és az elkövetők büntetőeljárás alá vonásához, ezáltal biztonságos környezetet teremtve az újságírók számára, ugyanakkor orvosolják a média koncentrációjához, a politikai és gazdasági nyomásgyakorláshoz és a média átláthatóságának hiányához kapcsolódó problémákat; folytassa együttműködését az Európa Tanáccsal annak érdekében, hogy támogassa a csatlakozásra váró országokat az alapvető reformok és képzések végrehajtásában;
- az) segítse elő a demokratikus elszámoltathatóságot, növelje az átláthatóságot és inkluzivitást, és erősítse a csatlakozási folyamat parlamenti dimenzióját, különös tekintettel annak parlamenti felügyeletére; támogassa a parlamenti munkát a tagjelölt és potenciális tagjelölt országokban, és mozdítsa elő az Európai Parlament csatlakozással kapcsolatos ellenőrzési és demokráciatámogatási tevékenységeit, valamint a demokráciát támogató eszközöket, például a Jean Monnet-párbeszédet és a pártok közötti párbeszédet; támogassa a politikai vezetők új generációjának térnyerését a csatlakozásra váró országokban;
- ba) biztosítsa, hogy a felügyeleti intézmények és más független demokratikus testületek képesek legyenek hatékonyan betölteni a tagjelölt országok politikai folyamataiban az alkotmányuk által rájuk ruházott szerepet;
- bb) ösztönözze mind a tagállamok, mind a csatlakozásra váró országok parlamentjei közötti kétoldalú parlamenti találkozokat, és mérlegelje, hogyan lehetne előrehozni azt az időszakot, amikor a tagjelölt országok megfigyelői elfoglalhatják helyüket az Európai Parlamentben, valamint előrehozni egyes klaszterekről szóló tárgyalások lezárását;
- bc) biztosítsa, hogy a bővítési folyamat megvalósítsa a demokratikus konszolidációt, az intézményi integritást, a hosszú távú növekedést és a társadalmi-gazdasági kohézió céljait, ugyanakkor hangsúlyozza a jogállamiság és a korrupció elleni küzdelmet, valamint a fenntartható és méltányos gazdasági fejlődés közötti közvetlen kapcsolatot; fordítson figyelmet a tagjelölt országokban szükséges átalakulási folyamatok negatív társadalmi következményeinek enyhítésére, és az éves jelentésekben nyújtson tájékoztatást az EU szociális vívmányaihoz való közelítésről; dolgozzon a tagjelölt országokat érintő agyszívás megelőzésén és visszafordításán;
- bd) jelentősen erősítse meg a konfliktusok rendezésére, a bizalom előmozdítására, a háborús bűncselekmények hatékony és pártatlan üldözését is feltételező fenntartható megbékélés elérésére, valamint az igazsághoz, az igazságszolgáltatáshoz és a hatékony és nem szelektív jóvátételhez való hozzáférés biztosítására irányuló erőfeszítéseket, többek között a szexuális erőszak áldozatai számára is; mozdítsa elő a hazai és nemzetközi bírósági ítéletek teljes körű végrehajtását és a háborús bűnösökkel és eltűnt személyekkel kapcsolatos nemzetközi kötelezettségek betartását, kezelve a háborús bűnösök dicsőítésének és a történelmi revizionizmusnak a problémáját;
- be) fokozza a jószomszédi kapcsolatokra, az inkluzív és hatékony regionális szintű társadalmi-gazdasági együttműködésre és az uniós csatlakozásra váró országokban kialakítandó szolidaritásra, valamint az uniós tagállamok és az EU külső határai mentén fekvő partnerországok közötti, határokon átnyúló regionális együttműködésre irányuló erőfeszítéseket; fokozza a gazdasági versenyképességet és a társadalmi kohéziót a Nyugat-Balkánon strukturális reformok és mind a hat ország számára elfogadható regionális gazdasági együttműködés kialakítása révén, előmozdítva az uniós normákhoz és vívmányokhoz való további közeledést, és hozzájárulva az uniós integrációs folyamathoz; ezzel összefüggésben az Európai Parlament üdvözli a berlini folyamat csúcstalálkozóján a közelmúltban született megállapodásokat, különösen a személyazonosító igazolvánnyal történő utazás lehetőségéről szóló regionális mobilitási megállapodások megkötését, valamint a felsőfokú oklevelek és szakképzések elismerését; komoly fenntartásait fejezi ki bármely olyan regionális gazdasági együttműködési kezdeményezéssel kapcsolatban, amely nem terjed ki mind a hat nyugat-balkáni országra, és nem uniós szabályokon alapul, mint amilyen a „Nyitott Balkán” kezdeményezés;
- bf) ragaszkodjon ahhoz, hogy megkülönböztetéstől, rasszizmustól, erőszakos nacionalizmustól és szélsőségeségtől mentes, befogadó társadalmat kell kiépíteni; fordítson figyelmet a kisebbségek, köztük a romák, az LGBTIQ+-személyek, az etnikai és vallási közösségek és a fogyatékkal élő személyek védelmére, valamint a kulturális és nyelvi sokszínűség megőrzésére; gondoskodjon a nemek közötti egyenlőség, valamint a nők és lányok jogainak általános érvényesítéséről, fokozza a nők és a fiatalok társadalmi szerepvállalását és abba ruházza be, valamint fokozza a nemi alapú erőszak elleni küzdelmet;
- bg) ítélje el az emberi jogi jogsértéseket, valamint a menedékkérőkkel és migránsokkal szembeni embertelen bánásmódot; gondoskodjon a fogvatartottak és a rabok számára méltó és a nemzetközi normáknak megfelelő körülmények biztosításáról; ítélje el a bűnüldöző szervek által elkövetett kínzást és a nekik felrható súlyos visszaélések büntetlenségét;

2022. november 23., szerda

- bh) erősítse meg a polgárok szerepvállalását és a civil társadalom bevonását a bővítési folyamatba azáltal, hogy fokozza az együttműködést a civil társadalommal, és növelje a részére nyújtott támogatást és finanszírozást; biztosítsa, hogy a civil társadalmi szervezetek az uniós csatlakozást követően is megfelelő pénzügyi támogatásban részesüljenek;
- bi) fektessen be az ifjúságba és a régió belüli mobilitásba és konnektivitásba, többek között azáltal, hogy széles körű hozzáférést biztosít az Erasmus+ programhoz – és növeli annak költségvetését –, valamint a tagjelölt országok fiatal tudósai, szakemberei és kutatói számára biztosított egyéb mobilitási programokhoz; mozdítsa elő továbbá a partnerországok további integrációját az olyan uniós programokba, mint az Erasmus+, a Horizont Európa és a Kreatív Európa, és javítsa az együttműködést a jelenlegi és jövőbeli programok keretében; munkálkodjon a fiatalok munkanélküliségének kezelésén;
- bj) mozdítsa elő az emberek közötti kapcsolatokat az uniós tagállamok és a tagjelölt országok között, és erősítse meg az ifjúsági csereprogramokat; ismerje el a határokon átnyúló mobilitás fontosságát e kapcsolatok erősítésében, és ösztönözze a határ menti infrastruktúra e célból történő fejlesztését; erősítse meg és lehetőség szerint fokozza az EU és a nyugat-balkáni országok közös erőfeszítéseit az emberek közötti kapcsolatok és tapasztalatcserek terén annak érdekében, hogy kölcsönösen kedvező kép alakuljon ki a lakosság körében;
- bk) fokozza a gazdasági fejlődés, a piacgazdaság, a közlekedési konnektivitás, a versenyképesség és a zöld átállás támogatását;
- bl) erősítse meg a tagjelölt országok és az EU közötti partnerségeket a transzeurópai energia- és közlekedési hálózatok (TEN-E és TEN-T) keretében megvalósuló főbb infrastrukturális projektek révén, miközben növeli a tagjelölt országoknak nyújtott pénzügyi támogatást a határokon átnyúló közlekedésben jelentős forgalomlassulást okozó „szűk keresztmetszetek” mérséklése és a személy- és áruszállítás közlekedési kapcsolatainak fejlesztése érdekében;
- bm) mozdítsa elő az energiahatékonyságot, a konnektivitást és a tiszta energiára való átállást, növelve az energiaellátás diverzifikációját és biztonságát és a fenntartható fejlődést; biztosítsa, hogy az energetikai átállás igazságos és társadalmilag fenntartható módon valósuljon meg, és hogy a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportok megfelelő támogatást kapjanak az EU-tól és a tagállamoktól; tegyen azonnali lépéseket a tagjelölt országok európai energiaátviteli hálózattal való hosszú távú és fenntartható összekapcsolására; mozgósítson jelentős beruházásokat a helyi megújuló energetikai megoldások fejlesztésének támogatása érdekében; vonja be a tagjelölt országokat az EU energiapolitikai stratégiáiba, különös figyelmet fordítva azon országokra, amelyek nagymértékben függenek az orosz gáztól, és amelyek az Európai Unió melletti döntésük miatt súlyos hátrányt szenvednek;
- bn) hajtson végre ütemtervet a barangolási díjak megszüntetéséről az Unió és a csatlakozásra váró országok között;
2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az ajánlást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és tájékoztatás céljából a csatlakozásra váró országok kormányainak és parlamentjeinek.

2022. november 23., szerda

P9_TA(2022)0407

A líbiai helyzet

Az Európai Parlament 2022. november 23-i ajánlása az Európai Parlamentnek a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjéhez intézett, a líbiai helyzetről szóló ajánlásáról (2021/2064(INI))

(2023/C 167/18)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Tanács 2021. június 25-i következtetéseire,
- tekintettel az Európai Tanács 2019. december 12-i következtetéseire,
- tekintettel a Bizottság alelnökének/ az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjének (alelnök/főképviselő) a választások elhalasztásáról szóló, 2021. december 24-i nyilatkozatára,
- tekintettel az alelnök/főképviselő által az Európai Unió nevében tett, az új nemzeti egységkormány jóváhagyásáról szóló, 2021. március 11-i nyilatkozatára,
- tekintettel a menekültek jogállására vonatkozó 1951. július 28-i Genfi Egyezményre és az 1967. január 31-i jegyzőkönyvre,
- tekintettel az afrikai stabilitással és az irreguláris migráció okainak kezelésével foglalkozó uniós szükséghelyzeti alapra,
- tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője által tett, „Megújított partnerség a déli szomszédsággal – új program a földközi-tengeri térség számára” című, 2021. február 9-i közös nyilatkozatra (JOIN (2021)0002),
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640),
- tekintettel az ENSZ fenntartható fejlődésről szóló New York-i csúcstalálkozóján, 2015. szeptember 25-én elfogadott, „Világunk átalakítása: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend” című határozatra (a 2030-ig tartó időszakra szóló ENSZ-menetrend),
- tekintettel az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye részes feleinek 21. konferenciáján (COP 21) az 1/CP.21. sz. határozattal elfogadott Párizsi Megállapodásra és a feleknek a Kiotói Jegyzőkönyv részes feleinek találkozájaként 2015. november 30. és december 11. között Párizsban, Franciaországban megrendezett 11. konferenciájára (CMP11),
- tekintettel a gyalogsági aknák alkalmazásának, felhalmozásának, gyártásának és átadásának betiltásáról, illetőleg megsemmisítéséről szóló, 1997. szeptember 18-i egyezményre,
- tekintettel a kazettás lőszerokről szóló, 2008. május 30-i egyezményre,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló, 2000. október 31-i határozatára,
- tekintettel a gyermek jogairól szóló, 1989. november 20-i ENSZ-egyezményre,
- tekintettel a gyermekek jogairól és jólétéről szóló, 1990. július 1-jei afrikai chartára,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2011. február 26-i határozatára és az azt követő, a líbiai fegyverembargóról szóló valamennyi határozatra,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2022. április 29-i, 2022. július 28-i és 2022. október 28-i határozatára,

2022. november 23., szerda

- tekintettel az ENSZ-főtitkárnak az ENSZ líbiai támogató missziójáról (UNSMIL) szóló, 2022. május 20-i jelentésére,
 - tekintettel a Nemzetközi Büntetőbíróság ügyésze által az ENSZ Biztonsági Tanácsa számára az 1970 (2011) sz. határozat alapján készített, 2022. április 28-i, 23. jelentésre,
 - tekintettel az ENSZ-nek az átfogó megoldás előkészítő szakaszára vonatkozó, 2020. évi ütemtervére,
 - tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának a Líbiával foglalkozó független tényfeltáró misszió létrehozásáról szóló, 2020. június 22-i határozatára, valamint 2022. július 8-i, a misszió mandátumát kilenc hónappal meghosszabbító határozatára,
 - tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsához intézett, Líbiával foglalkozó független tényfeltáró misszió 2021. november 29-i, 2022. március 23-i, 2022. június 27-i és 2022. július 1-jei jelentéseire,
 - tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára (1966. december 16.),
 - tekintettel az emberi jogok védelméről és az EU külső migrációs politikájáról szóló, 2021. május 19-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelőjéhez intézett, Líbiáról szóló, 2018. május 30-i ajánlására ⁽²⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 118. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A9-0252/2022),
- A. mivel az elmúlt évtizedben a főbb líbiai érdekelt felek közötti mély megosztottság és konfrontációk, amelyeket tovább súlyosbított a külföldi szereplők beavatkozása, folyamatos hatalmi harcokhoz vezettek, és jelentősen akadályozták a nemzeti megbékélési folyamatot;
- B. mivel 2020 novemberében az UNSMIL elősegítette a Líbiai Politikai Párbeszéd Fórumának (LPDF) első fordulójának megvalósítását, amely a líbiai társadalom teljes társadalmi és politikai spektrumát képviselő 75 líbiai résztvevőből állt; mivel az LPDF megállapodott a 2021. december 24-re tervezett hiteles, inkluzív és demokratikus nemzeti választások ütemtervéről; mivel 2021 februárjában az LPDF Abdulhamíd al-Dbeibát választotta meg az ideiglenes nemzeti egységkormány vezetésére; mivel a nemzeti egységkormány megalakulásának a tobruki székhelyű líbiai képviselőház általi, 2021. márciusi jóváhagyása ideiglenesen orvosolta a politikai patthelyzetet és a vitatott legitimitás helyzetét az országban;
- C. mivel 2022 januárjában a képviselőház kijelentette, hogy a nemzeti egységkormány megbízatásának jogi ciklus 2021 decemberében lejárt; mivel a képviselőház ennek megfelelően 2022 februárjában Fati Basaga volt belügyminisztert nevezte ki miniszterelnöknek; mivel a nemzeti egységkormány vezetői elutasították Basaga kinevezését és az azt követő új kormány megalakulását, és nem mondtak le; mivel a nemzeti egységkormány továbbra is az egyetlen olyan kormány, amelyet a nemzetközi közösség elismer;
- D. mivel a líbiai helyzet tovább romlott a választások 2021 végi határozatlan időre történő elhalasztása óta, különösen a választások jogalapjáról és a jelöltekre vonatkozó átvilágítási kritériumokról szóló előzetes megállapodás hiánya, valamint a hiteles és átlátható választásokhoz szükséges alapvető garanciák kialakítása prioritásként kezelésének elmaradása miatt, ami tovább mélyítette a politikai patthelyzetet és a nemzeti széttagoltságot;
- E. mivel a választások elhalasztása csalódást okozott a több mint 2,8 millió líbiai állampolgár –különösen a fiatal választók – számára, akik regisztráltak a szavazásra, és azzal a kockázattal jár, hogy tovább csökken a közintézményekbe vetett bizalom;

⁽¹⁾ HL C 15., 2022.1.12., 70. o.

⁽²⁾ HL C 76., 2020.3.9., 206. o.

2022. november 23., szerda

- F. mivel, noha az ENSZ közvetítésével a líbiai képviselőház és a Legfelsőbb Államtanács jogalkotó szervei között 2022 júniusában Kairóban és Genfben folytatott tárgyalások példátlan mértékű konszenzust eredményeztek számos, régóta fennálló kérdésben, többek között a két törvényhozó kamara mandátumainak elosztásáról, a különböző végrehajtó hatóságok közötti hatalommegosztásról és a tartományok kijelöléséről, nem vezettek azonban széles körben elfogadott alkotmányról és választási jogi keretről szóló megállapodáshoz;
- G. mivel a választások nem lehetnek öncélúak, hanem jelentős politikai, gazdasági és intézményi reformokkal kell együtt járniuk; mivel a nők, a civil társadalmi szervezetek, az önkormányzatok és a helyi érdekelt felek bevonása kulcsfontosságú a működő állam kiépítéséhez és a megfelelő kormányzás biztosításához Líbiában; mivel minden a líbiai félnek valódi párbeszédet kell folytatnia, hogy megoldódjon a jelenlegi politikai patthelyzet, és hogy ne alkalmazzanak erőszakot nézeteltéréseik rendezésére; mivel a líbiai érdekelt felek választásokra vonatkozó közös ütemterv kidolgozása melletti elkötelezettségének hiánya a működőképes és képvisleti politikai intézmények kiépítése iránti közös érdektelenségre utal;
- H. mivel 2022 júliusában az országban – többek között Tripoliban, Tobrukban, Bengáziban és Misratában – tömeges tiltakozásokat tartottak a politikai intézmények rossz irányítása és az életkörülmények romlása ellen; mivel a tüntetők a választások haladéktalan megtartását kérték;
- I. mivel a tiltakozásokat követően az Elnöki Tanács cselekvési tervet javasolt az ország egységének elősegítése és megőrzése érdekében, beleértve a parlamenti és elnökválasztások meghatározott időkereten belüli megtartását a patthelyzet leküzdése érdekében;
- J. mivel Tripoliban az al-Dbeibához hű milíciák és a Basagához hű milíciák közötti összecsapások számos halálesetet okoztak, többek között a polgári lakosság körében, és ismételten rámutattak az ország törékeny helyzetére;
- K. mivel Líbiában a biztonság és a stabilitás szorosan összefügg a valamennyi líbiai ember javát szolgáló, valódi demokratikus átmenet kilátásaival; mivel a hosszú távú instabilitás és a rendszerszintű büntetlenség jelentős szerepet játszott a katonai konfrontációk és a tömegtüntetések újbóli felerősödésében az országban; mivel a jogállamiság tiszteletben tartása és az emberi jogi jogsértésekért való elszámoltathatóság alapvető fontosságú a politikai stabilitás és a fenntartható béke biztosításához Líbiában és az egész régióban;
- L. mivel rendkívül fontos, hogy a tagállamok összehangolják intézkedéseiket és egységesen lépjenek fel, megerősítve az EU közvetítési erőfeszítéseit és hangsúlyozva az ENSZ központi szerepét;
- M. mivel Oroszország hónapok óta jelentősen gyengíti az ENSZ cselekvési képességét azáltal, hogy megtagadta az UNSMIL hosszabb mandátumára és az ENSZ új líbiai különleges képviselőjének kinevezésére irányuló javaslatokra vonatkozó konszenzushoz való csatlakozást;
- N. mivel az ENSZ Biztonsági Tanácsán belüli kilenc hónapos politikai patthelyzetet követően António Guterres ENSZ-főtitkár 2022. szeptember 2-án bejelentette, hogy Abdoulaye Bathilyt (Szenegál) Líbiáért felelős különleges képviselőjévé és az UNSMIL vezetőjévé nevezi ki; mivel az ENSZ Biztonsági Tanácsa 2022. október 28-án egyhangúlag az UNSMIL megbízásának 2023. október 31-ig történő meghosszabbítása mellett szavazott;
- O. mivel 2019 novemberében Líbia egyetértési megállapodást írt alá Törökországgal a földközi-tengeri tengeri joghatóságok elhatárolásáról; mivel e megállapodás sérti a harmadik államok szuverén jogait, nem felel meg a tengerjognak, ezért nem jár semmilyen jogi következménnyel a harmadik államok számára, amint azt kimondta az Európai Tanács; mivel 2022. október 3-án Líbia és Törökország a 2019. évi Törökország–Líbia egyetértési megállapodás alapján megállapodást írt alá a szénhidrogénekéről;
- P. mivel a helyi és külföldi fegyveres csoportok, többek között az oroszországi Wagner-csoport, valamint a külföldi erők folyamatos részvétele a konfliktusban fenyegetést jelent Líbia és az egész régió stabilitására és biztonságára nézve;

2022. november 23., szerda

- Q. mivel a Líbiával foglalkozó berlini konferenciákon és a Líbiával foglalkozó párizsi nemzetközi konferencián részt vevő valamennyi ország – köztük a líbiai katonai jelenléttel rendelkező Oroszország és Törökország – elkötelezte magát amellett, hogy nem avatkozik be a líbiai ügyekbe, és támogatta a zsoldosok, külföldi harcosok és külföldi erők Líbia területéről való haladéktalan kivonására irányuló cselekvési terv végrehajtását;
- R. mivel a közelmúltban magas rangú líbiai katonai szereplők kísérletet tettek arra, hogy újra létrehozzák az egységes líbiai hadsereget;
- S. mivel a biztonsági ágazat átfogó reformja elengedhetetlen az egységes, inkluzív és elszámoltatható líbiai nemzetbiztonsági, rendőri és katonai erők központi, polgári irányítás alatt történő létrehozásához, hozzájárulva ezáltal az országban és a régióban az emberi jogok jövőbeli megsértésének megelőzéséhez, a jogállamiság megerősítéséhez, a büntetlenség felszámolásához és a politikai stabilitás garantálásához; mivel az augusztus végi helyszíni fejlemények sajnálatos módon a harcok erősödésével és a küszöbön álló katonai eskalációval ennek ellenkezőjét vetítik előre;
- T. mivel a gyalogsági aknák és fel nem robbant robbanótestek jelentős jelenléte – amellett, hogy emberéletek elvesztéséhez vezet – súlyosan akadályozza az ország gazdasági és társadalmi fellendülését;
- U. mivel a kézi lőfegyverek, könnyűfegyverek elterjedése és az elhagyott lőszerkészletek növelik az instabilitást, mivel illetéktelen kezekbe jutnak Líbián belül és a határokon átnyúlóan, ami jelentősen befolyásolja a regionális és helyi biztonságot, mivel helyi fegyveres csoportok – különösen a Száhel-övezetben – így hozzáférnek ezekhez a fegyverekhez;
- V. mivel a jogállamiság és az emberi jogi jogsértésekért való elszámoltathatóság alapvető fontosságú a politikai stabilitás és a fenntartható béke biztosításához; mivel a szilárd igazságügyi rendszer hiánya, a jogállamiság rendszerszintű megsértése, az ebből következő elterjedt korrupció és az emberi jogok ismétlődő megsértése hozzájárul az országban a büntetlenség légkörének kialakulásához, ami jelentős mértékben akadályozza a békés együttélést és az országon belül lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek biztonságos visszatérését;
- W. mivel Líbia Afrika legnagyobb olajtartalékkal rendelkező országa, a Kőolaj-exportáló Országok Nemzetközi Szervezetének tagja és a világpiacok egyik fő szállítója; mivel a líbiai gazdaság nagymértékben támaszkodik az olajágazatra; mivel az olajtermelést gyakran eszközként használják fel különböző szereplők, akik politikai célokból többször leállították az olajipari létesítményeket; mivel a fosztogatás gyakorlata, valamint a nyersolaj és a finomított kőolajtermékek tiltott kivitele fenyegetést jelent Líbia békéjére, biztonságára és stabilitására nézve, ezért fel kell számolni;
- X. mivel a líbiai olajlétesítmények hónapokig tartó, a Halifa Haftar tábornagyhoz hű erők általi részleges leállítása, amely 2022 áprilisában kezdődött, jelentősen csökkentette az ország termelését, csökkentette az állami költségvetés bevételeit, és jelentős következményekkel járt Líbia határain túl is, többek között tovább növelte az energiaárakat, amelyek már az Ukrajna elleni orosz invázió miatt is magasak voltak; mivel 2022 júliusában megállapodás született a nyugat- és kelet-líbiai érdekelt felek között az olajtermelés és -export újraindításáról Líbia valamennyi blokád alá vont olajmezőjében és kikötőjében;
- Y. mivel az éghajlatváltozás egzisztenciális fenyegetést jelent Líbiára nézve, amely egyre súlyosabb aszályokkal és vízhiánnyal küzd; mivel az ENSZ egyiptomi éghajlat-változási csúcstalálkozóján (COP27) tartott beszédében Mohammed Menfi, a líbiai elnöki tanács vezetője kijelentette, hogy „az éghajlatváltozás aláássa a fejlesztési és beruházási lehetőségeket, és visszafogja a gazdasági növekedést”; mivel – amint arra az ENSZ-főtitkár Líbiával foglalkozó különleges tanácsadója, Stephanie Williams is emlékeztetett – Líbia éghajlati sebezhetőségét tovább súlyosbítja az, hogy az ország kizárólag fosszilis tüzelőanyagokra támaszkodik, valamint az, hogy megrongálódott elektromos és vízinfrastruktúrája;
- Z. mivel az EU, Egyiptom, az USA és az UNSMIL társelnökletével működő, Líbiával foglalkozó nemzetközi nyomunkövetési bizottság (EWG) gazdasági munkacsoportja együttműködik a líbiai hatóságokkal az alapvető szolgáltatások líbiai nép számára történő biztosítása, a gazdasági intézmények megerősítése, a magánszektor újjáélesztése és a költségvetési folyamat javítása érdekében; mivel az EWG már jelentős előrelépést tett a Líbiai Központi Bank újraegyesítésének támogatása terén; mivel azonban az ezzel kapcsolatos konzultációkat a közelmúltban felfüggesztették;

2022. november 23., szerda

- AA. mivel az EU líbiai határigazgatást segítő missziója (EUBAM Líbia) 2013 óta támogatja a líbiai hatóságokat a líbiai határigazgatás és biztonság fejlesztésében; mivel az EUBAM Líbia megbízatását 2023. június 30-ig meghosszabbították;
- AB. mivel az EUBAM Líbia az EU Száhel-övezetért felelős különleges képviselőjével, a regionális tanácsadó és koordinációs sejtrel és a terrorizmus elleni programmal (CT-JUST) együttműködésben 2022. november 22–23-án regionális konferenciát szervezett Tuniszban a Líbia és a Száhel-övezet országai közötti határokon átnyúló együttműködésről azzal a céllal, hogy a határokon átnyúló bűnözés – többek között a terrorizmus és a szervezett bűnözés – elleni küzdelem terén folytatott, határokon átnyúló együttműködés fokozása révén támogassa a regionális biztonságot és stabilitást;
- AC. mivel az Európai Unió líbiai határőrizeti segítségnyújtó missziója (EUNAVFOR MED) 2020. március 31-én indult el, és 2023. március 31-ig meghosszabbították; mivel alapvető feladata az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1973 (2011) sz. határozata szerint Líbiával szemben bevezetett fegyverembargó végrehajtása; mivel az ENSZ fegyverembargóját számos szereplő többször és folyamatosan megsérti;
- AD. mivel 2021. január 15-én Irini és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) munkamegállapodást írt alá, amelynek keretében többek között információt cserélnek a határokon átnyúló bűnözésről, például a fegyverkereskedelemtől és az embercsempészettről; mivel a Frontex a líbiai kutató-mentő körzetben kialakult vagy a jövőben esetleg kialakuló tengeri vészhelyzetekkel kapcsolatban információt cserél az illetékes hatóságokkal és koordinációs központokkal, többek között az olasz, máltai és tunéziai tengeri mentési koordináló központokkal, valamint a líbiai tengeri mentési koordináló központtal és a közös mentési koordináló központtal, amelyeket az EU az Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért révén finanszíroz, és amelyeket a líbiai parti őrség és haditengerészet működtet;
- AE. mivel Líbia stabilitása és biztonsága alapvető fontosságú a tágabb földközi-tengeri térség stabilitásához és biztonságához;
- AF. mivel az EU elfogadta a déli szomszédsággal kialakított megújított partnerséget, amely a humán fejlődésre, a jó kormányzásra és a jogállamiságra, a rezilienciára, a jólétre és a digitális átállásra, a békére és biztonságra, a migrációra és a mobilitásra, valamint a zöld átállásra, az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciára, az energiára és a környezetre összpontosít;
- AG. mivel az EU 2021 és 2024 között átlagosan évi 37 millió EUR-t különít el a líbiai államépítési erőfeszítésekre, humán fejlesztési szükségletekre és alapvető egészségügyi szolgáltatásokra;
- AH. mivel a líbiai civil társadalomnak kulcsszerepet kell játszania országa jövőjének meghatározásában; mivel az elmúlt hónapokban aggasztóan szűkült a civil társadalmi tér, amelyet egyre inkább drákói törvények és rendeletek jellemeznek; mivel számos politikai aktivistát, emberjog-védőt, humanitárius szervezetek munkatársait, újságírókat és jogászt megfenyegettek, elraboltak, önkényesen fogva tartottak, megkínóztak és megölték; mivel az önálló és független igazságszolgáltatási rendszer hiánya nem teszi lehetővé az emberi jogi jogsértések áldozatai számára, hogy jogorvoslatért folyamodjanak;
- AI. mivel a migránsok, menekültek és menedékkérők mind az állami hatóságok, mind a fegyveres csoportok részéről az emberi jogok széles körű és rendszeres megsértésének, például emberkereskedelemnek, önkényes letartóztatásnak, fogva tartásnak, zsarolásnak, szexuális kényszerítésnek, rabszolgaságra kényszerítésnek, váltságdíjért elkövetett emberrablásnak és kizsákmányolásnak vannak kitéve;
- AJ. mivel Líbia az Európába eljutni próbáló, főként szubszaharai afrikai migránsok kulcsfontosságú tranzitországa és kiindulási pontja; mivel ezrek veszítették életüket, amikor megpróbálták átkelni a Földközi-tengeren, hogy elérjék Európát;
- AK. mivel a líbiai határigazgatáshoz nyújtott uniós támogatás egyik célkitűzése a Földközi-tengeren bekövetkező halálesetek megelőzése; mivel a nem kormányzati szervezetek gyakran dicséretes szerepet játszottak az életmentésben a Földközi-tengeren; mivel a kutatási-mentési célú hajók számának jelentős csökkenése halálos következményekkel járt a biztonságot kereső személyekre nézve; mivel az embercsempész-hálózatok arra használják ki a kutatás-mentés elvét, hogy illegálisan hasznot húzzanak a Líbiában elkövetett atrocitások elől menekülőkből, ezáltal állandósítva az emberi szenvedést és súlyosan megsértve az emberi jogokat; mivel az Európai Tanács megismételte, hogy a Földközi-tengeren tevékenységet folytató valamennyi hajónak tiszteletben kell tartania a nemzetközi és az uniós jogot; mivel mind az ENSZ szervei, mind a prominens nem kormányzati szervezetek dokumentálták az emberi jogok

2022. november 23., szerda

megsértését azokkal az emberekkel szemben, akik tengeri úton próbálnak elmenekülni Líbiából; mivel a líbiai parti őrség által elfogott és a tengeri mentést követően partra szállított embereket gyakran bevándorlási őrizetbe veszik és emberi jogukat megsértik; mivel az EU elvárja, hogy a líbiai hatóságok, köztük a líbiai parti őrség, amellyel együttműködik, biztosítsák a migránsok emberi jogainak és méltóságának tiszteletben tartását, vizsgálják ki az erőszakos cselekményeket, és gondoskodjanak a felelősökkel szembeni megfelelő válaszigényekről; mivel azonban ezek a jogsértések továbbra is fennállnak, különösen a nem hatékony nyomkövetési és elszámoltathatósági mechanizmusok miatt;

AL. mivel Líbiában mintegy 160 000 belső menekült még mindig nem rendelkezik megfelelő védelemmel és segítséggel;

AM. mivel a nők és a gyermekek nagyobb mértékben ki vannak téve a kizsákmányolás, az emberkereskedelem, a szexuális és nemi alapú erőszak, a kényszerprostitúció és a jogellenes fogva tartás veszélyének;

AN. mivel a szexuális és nemi alapú erőszak széles körben elterjedt, és a büntetlenség táplálja; mivel a szexuális erőszak túlélőit családjuk és közösségük gyakran marginalizálja és megbélyegzi; mivel a líbiai jogi keret nem rendelkezik megfelelően a szexuális erőszak túlélőinek védelméről;

AO. mivel az ENSZ Líbiával foglalkozó független tényfeltáró missziójának jelentése arra a következtetésre jutott, hogy alapos okkal feltételezhető, hogy Líbiában emberiség elleni és háborús bűncselekményeket követtek és követnek el; mivel 2022. július 8-án az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa egy utolsó, nem meghosszabbítható kilenc hónapos időszakra meghosszabbította a misszió megbízatását, hogy a misszió előterjessze záró ajánlásait;

1. azt javasolja, hogy a Líbiára vonatkozó uniós politika végrehajtása során a Tanács, a Bizottság és a Bizottság alelnöke / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője:

- a) biztosítsa, hogy az ENSZ által elősegített és Líbia által vezetett és líbiai irányítású, inkluzív nemzeti megbékélési folyamat a lehető legerősebb támogatást kapja a hosszú távú stabilitás és biztonság megteremtése érdekében, valamint – szem előtt tartva azt, hogy a békefolyamat Líbia teljes lakosságát képviselje – az összes líbiai érdekelt felet, köztük a nőket, a civil társadalmi szervezeteket és a helyi hatóságokat bevonó békés és demokratikus átmenet alapjainak lefektetése érdekében;
- b) továbbra is szorosan működjön együtt az UNSMIL-lel, és aktívan támogassa megbízatásának 2023. október 31. utáni további meghosszabbítását – amennyiben szükséges – annak érdekében, hogy eredményesen hozzájáruljon az alkotmányos folyamathoz és a választások megszervezéséhez, tűzszünetet vezessen be, nyomon kövesse az emberi jogi kérdéseket és technikai segítséget nyújtson a líbiai intézményeknek; hangsúlyozza, hogy a jelenlegi politikai pátthelyzetre tekintettel továbbra is létfontosságú az ENSZ által támogatott, a szabad, tisztességes, hiteles és átlátható választások ütemtervéről szóló tárgyalások folytatása, és sürgesse az összes líbiai érdekelt felet, hogy kerüljék el a múltban elkövetett hibákat, például a jelöltekre vonatkozó átvilágítási kritériumok hiányát, tartsák tiszteletben a választási eredményeket és garantálják a békés hatalomátadást; hozzon létre egy uniós választási megfigyelő missziót a választási folyamat nyomon követésére;
- c) a nemzetközi szereplőkkel erősítse meg a diplomáciai csatornákat, és fokozza a közvetítést, illetve egy stabil, békés és egységes Líbia megteremtésére irányuló egységes nemzetközi stratégia kialakítását célzó erőfeszítéseket; fontolja meg egy Líbiával foglalkozó újabb konferencia megrendezését, és támogassa az úgynevezett nem kormányzati diplomácia erőfeszítéseit;
- d) fokozza az ország békéjének és biztonságának helyreállítására irányuló uniós diplomáciai erőfeszítéseket, és biztosítsa, hogy a tagállamok egységes álláspontot képviseljenek, egységesebb módon lépjenek fel, és támogassák az országos szintű, inkluzív és együttműködésen alapuló erőfeszítéseket a kívánt politikai átmenet megvalósítása érdekében, amelyet a szükséges reformoknak kell kísérniük; e célból kiemelt feladatként nevezze ki az EU líbiai különleges képviselőjét;
- e) biztosítsa, hogy az EU líbiai küldöttsége aktívabb szerepet játsszon, és amint azt a biztonsági feltételek lehetővé teszik, segítse elő az uniós intézmények – többek között az Európai Parlament – líbiai missziói számának növelését az EU és Líbia közötti párbeszéd további fokozása érdekében;
- f) biztosítsa, hogy a Líbia és az EU vagy tagállamai közötti valamennyi megállapodás vagy együttműködési intézkedés összhangban legyen a nemzetközi és az uniós joggal;

2022. november 23., szerda

- g) sürgesse a líbiai hatóságokat, hogy töröljék el a földközi-tengeri joghatóságok meghatározásáról szóló, 2019. évi Törökország–Líbia egyetértési megállapodást, és ne hajtsanak végre a szénhidrogénekről szóló, 2022. október 3-án aláírt későbbi megállapodásban foglalt egyetlen olyan záradékot sem, amely jogellenes fúrási tevékenységekről rendelkezik harmadik országok – többek között Ciprus és Görögország – kizárólagos gazdasági övezeteiben;
- h) erősítse meg a Líbiával foglalkozó berlini és párizsi konferenciákon a zsoldosok, a külföldi harcosok és a külföldi erők számára megfogalmazott azon felhívást, hogy vonuljanak ki Líbia területéről; sürgesse az összes érintett nemzetközi szereplőt, köztük Oroszországot, az Egyesült Arab Emírségeket és Törökországot, hogy ne avatkozzanak be Líbiában, és tegyenek eleget e felhívásnak, tartózkodjanak attól, hogy közvetlen vagy támogatott katonai beavatkozással táplálják a feszültségeket és harcokat, és haladéktalanul vonjanak vissza minden olyan zsoldost, akik – az orosz Wagner-csoporthoz hasonlóan – még mindig jelen vannak az országban, és akik fenyegetést jelentenek Líbia és az egész régió stabilitására nézve;
- i) növelje a líbiai hatóságok számára az ENSZ segítségével a biztonsági ágazat átfogó reformjának végrehajtásához, valamint a fegyveres csoportok lefegyverzésével, leszerelésével és reintegrációjával kapcsolatos politikákhoz nyújtott, a fegyveres csoportok tagjainak számbavételén alapuló és szakszerű átvilágítással kísért támogatást; törekedjen annak garantálására, hogy e politikák végső célja az egységes, inkluzív és elszámoltatható líbiai nemzetbiztonsági, rendőri és katonai erők polgári felügyelet alatt történő létrehozása, valamint annak lehetővé tétele legyen, hogy a korábbi harcosok letegyék fegyvereiket, és újra beilleszkedjenek közösségeikbe, ezáltal fenntarthatóbb békét teremtenek;
- j) sürgesse a líbiai hatóságokat, hogy csatlakozzanak a gyalogsági aknák alkalmazásának, felhalmozásának, gyártásának és átadásának betiltásáról, valamint megsemmisítéséről szóló egyezményhez, illetve a kazettás bombákról szóló egyezményhez; a jövőbeni balesetek megelőzése és a fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődés lehetővé tétele érdekében különítsen el megfelelő uniós forrásokat a taposóaknák és más fel nem robbant lőszer eltávolítását, az aknaveszélyre való felvilágosítást és az aknák áldozatainak támogatását célzó projektekre, többek között garantálva az áldozatok számára a hozzáférést az egészségügyi ellátáshoz, a rehabilitációhoz, a pszichológiai és pszichoszociális segítséghez;
- k) kezelje a kézi lőfegyverek, könnyű fegyverek és lőszeres illegális piacra való jutásának az emberi biztonságra és a regionális stabilitásra gyakorolt hatását, többek között a fegyverek és lőszeres kezelésének, valamint a biztonsági ágazat nemzeti és regionális szintű reformjának támogatása révén;
- l) biztosítsa a líbiai hatóságok számára az igazságszolgáltatási ágazat átfogó reformjának végrehajtásához szükséges technikai segítséget, amelynek célja az országban uralkodó strukturális büntetlenség felszámolása, valamint a fenntartható megbékélés és béke megteremtése;
- m) fontolja meg további célzott korlátozó intézkedések bevezetését – többek között az EU globális emberi jogi szankciórendszerének alkalmazásával – olyan személyekkel és szervezetekkel szemben, amelyek tevékenységei súlyosan megsértették az emberi jogokat és szabadságjogokat, és veszélyeztetik a jogállamiságot;
- n) szólítsa fel az összes szereplőt, hogy tartózkodjanak az olajnak a politikai konfrontáció eszközeként való felhasználásától, és tartsák nyitva az összes kutat és olajterminalt; fokozza az energetikai munkacsoport arra irányuló erőfeszítéseit, hogy felszólítsa a líbiai hatóságokat, hogy az ország valamennyi lakosát megillető közös gazdasági jólét vízióját szem előtt tartva biztosítsák az olajbevételek igazságos, inkluzív, átlátható és fenntartható újraelosztását;
- o) támogassa Líbia gazdasági intézményeit, erősítse meg az ország gazdasági kormányzását és mozdítsa elő a gazdasági diverzifikációt;
- p) törekedjen egy stabilabb energiaügyi partnerség kialakítására Líbiával, amely elősegítené Líbia ágazati kapacitásainak növelését és az EU energiaforrásainak diverzifikálását; biztosítsa ezzel összefüggésben a líbiai hatóságok számára az ahhoz szükséges technikai segítségnyújtást, hogy az európai zöld megállapodás külső dimenziójával és a Párizsi Megállapodással összhangban Líbia áttérjen a fenntartható és klímasemleges gazdaságra az országot súlyosan érintő éghajlatváltozásból eredő kockázatok csökkentése érdekében;
- q) támogassa az EUBAM Líbia és az EUNAVFOR MED Irini művelete – két közös biztonság- és védelempolitikai (KBVP) misszió – értékes munkáját a fenntartható békéhez, biztonsághoz és stabilitáshoz való hozzájárulás érdekében; továbbra is támogassa különösen Irini alapvető feladatát, azaz az ENSZ által Líbiával szemben bevezetett fegyverembargó végrehajtását; biztosítsa, hogy a két misszió kiaknázza valódi potenciálját, ami eddig nem történt meg; lássa el Irinit a szükséges technikai képességekkel annak megakadályozásához, hogy a fegyverek szárazföldi, tengeri vagy légi úton jussanak Líbiába, és fokozza az EUBAM erőfeszítéseit Líbia déli határán;

2022. november 23., szerda

- r) szükség esetén újítsa meg e két közös biztonság- és védelempolitikai misszió megbízását annak érdekében, hogy hozzájáruljon a helyszíni biztonsági feltételek javításához, többek között annak megakadályozása révén, hogy terroristák, emberkereskedők és fegyveres csoportok határokon átnyúló tevékenységeket végezzenek, például tiltott fegyverkereskedelmet folytassanak; garantálja, hogy az e két misszió által végzett vagy elősegített valamennyi tevékenység tiszteletben tartsa az emberi jogokat, és összhangban legyen a nemzetközi és uniós jogszabályokkal, különösen a visszaküldés tilalmának elvével, és biztosítsa az esetleges jogsértések elszámoltatását; fokozza az EUBAM munkájának nyomom követését annak érdekében, hogy megelőzze a misszió végrehajtása során végzett tevékenységekkel kapcsolatos bármilyen nem megfelelő irányítást; valamennyi tevékenységükről végezzen rendszeres emberi jogi hatásvizsgálatokat és értékeléseket, és bocsássa őket a Parlament rendelkezésére; garantálja, hogy a líbiai parti őrségnek vagy biztonsági apparátusnak nyújtott bármilyen támogatás előfeltétele legyen a nemzetközi és az uniós jog tiszteletben tartása;
- s) az emberek életének és méltóságának teljes körű védelme érdekében biztosítson megfelelő forrásokat a Földközi-tenger középső térségében húzóódó útvonal mentén történő kutatási-mentési tevékenységekhez, beleértve az EU és tagállamai által végzett proaktív tengeri és légi járőrözést; biztosítsa, hogy a kutatási-mentési tevékenységeket végző magánhajók megfeleljenek a vonatkozó nemzetközi és uniós jogszabályoknak, valamint működjön együtt a tagállamok illetékes hatóságaival és a Frontexszel a tengeren bajba jutott személyek biztonságának védelme érdekében; biztosítsa, hogy a tengeren kimentett migránsokat biztonságos helyen szállítsák ki, továbbá biztosítsa, hogy a déli tagállamok ne egyedül viseljék a partra szállítás és fogadás felelősségét;
- t) a Szomszédügyi, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (NDICI) – Globális Európa keretében az országban megvalósult korábbi programok vizsgálata alapján mozgósítson megfelelő uniós forrásokat a jogállamiság és a jó kormányzás megerősítését célzó líbiai demokratizálódási erőfeszítések és projektek támogatására, Líbia közszolgáltatási kapacitásának javítására, a decentralizációs erőfeszítések támogatására, az ország stabilizációjának előmozdítására, a civil társadalmi szervezetek támogatására, a társadalmi befogadás erősítésére és az egyenlőtlenségek elleni küzdelemre, a nemek közötti egyenlőség, valamint a nők és a fiatalok társadalmi szerepvállalásának előmozdítására, Líbia egészségügyi rendszerének megerősítésére, az éghajlatváltozás elleni küzdelemre, valamint az emberek biztonsága és az inkluzív, méltányos és fenntartható növekedés koncepciójának előmozdítására; nyújtson technikai segítséget e projekteknek, és biztosítsa a Líbiában működő nemzetközi intézmények és tapasztalattal rendelkező nem kormányzati szervezetek általi végrehajtásukat; biztosítsa, hogy ezek a projektek összhangban legyenek a földközi-tengeri térségre vonatkozó új menetrend és az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendje prioritásaival és megfeleljenek a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet Fejlesztési Támogatási Bizottsága kritériumainak; garantálja, hogy az NDICI – Globális Európa keretében rendelkezésre álló valamennyi uniós alap igénybevétele az emberi jogok és a nemzetközi jog tiszteletben tartásától függjön, és hogy a Parlament megfelelő hatáskörrel rendelkezzen felhasználásuk ellenőrzésére és az elszámoltathatóság biztosítására;
- u) továbbra is nyújtson humanitárius segítséget Líbiának, különös tekintettel a legkiszolgáltatottabb csoportokra;
- v) továbbra is támogassa a líbiai civil társadalmat, amellyel aktívan működjön együtt; sürgesse a líbiai hatóságokat, hogy vessenek véget a civil társadalmi szervezetek letartóztatásokkal, fogva tartással, erőszakos eltüntetésekkel és kínzással megvalósított erőszakos elnyomásának, és szüntessék meg a civil társadalmi szervezetekre vonatkozó korlátozásokat, amelyek továbbra is súlyosan akadályozzák az egyesülést, a véleménynyilvánítást és a békés gyülekezés szabadságát, amelyeket a Líbia által ratifikált Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya is garantál;
- w) sürgesse a líbiai hatóságokat, hogy szüntessék meg a külföldi és helyi sajtó tagjaival szembeni vízumkorlátozásokat, és garantálják az újságírók biztonságát;
- x) sürgesse a líbiai hatóságokat, hogy helyezték hatályon kívül a 2001. évi 19. sz. törvényt és a 2019. évi 286. sz. elnöki rendeletet, amely korlátozza a civil társadalom tevékenységét, valamint a véleménynyilvánítás szabadságát korlátozó, a kiadványokról szóló 1972. évi 76. sz. törvényt; sürgesse a líbiai hatóságokat, hogy hagyjanak fel az alapvető szabadságoknak a líbiai büntető törvénykönyv homályosan megfogalmazott, a halálbüntetésről rendelkező cikkei, például a 206. és 207. cikk alkalmazása révén való bűncselekménnyé nyilvánításával; sürgesse a líbiai hatóságokat, hogy haladéktalanul engedjék szabadon az e vádak alapján igazságtalanul fogva tartott személyeket;
- y) szólítsa fel a líbiai hatóságokat, hogy vezessenek be moratóriumot a halálbüntetés alkalmazására vonatkozóan, azzal a céllal, hogy azt végül eltöröljék;

2022. november 23., szerda

- z) szólítsa fel a líbiai hatóságokat, hogy fokozzák a nők teljes körű képviselését és részvételét, és védjék meg a nőket és a lányokat az erőszak minden formájával szemben; támogassa azokat a kezdeményezéseket, amelyek célja a nőkre, a békére és a biztonságra vonatkozó nemzeti cselekvési terv kidolgozása az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2000. október 31-i 1325. sz. határozatával összhangban;
- aa) sürgesse a líbiai hatóságokat, hogy dolgozzanak ki és fogadjanak el intézkedéseket a gyermekek elleni jogsértések megszüntetése és megelőzése érdekében, és tegyenek eleget Líbiának a gyermekek jogainak előmozdítására és védelmére vonatkozó kötelezettségeinek, különös tekintettel a gyermek jogairól szóló egyezmény és a gyermek jogairól és jólétéről szóló afrikai charta szerinti kötelezettségekre;
- ab) sürgesse a líbiai hatóságokat, hogy szüntessék meg a vallási és etnikai kisebbségek tagjaival szembeni diszkriminatív törvényeket és gyakorlatokat;
- ac) segítse a líbiai hatóságokat annak biztosításában, hogy a belső menekültek önkéntesen, biztonságban és méltóságteljesen visszatérjenek otthonaikba, és támogassa az összes érintett érdekelt felet, akik humanitárius segítséget nyújtanak a belső menekülteknek és a visszatérőknek, beleértve az alapvető egészségügyi ellátáshoz, az oktatáshoz és a védelmi szolgáltatásokhoz való hozzáférést;
- ad) ösztönözze a líbiai hatóságokat, hogy tartsák tiszteltben a kulturális, nyelvi és történelmi regionális sokszínűséget, valamint az egységes Líbia keretében számolják fel azokat a korlátozásokat és akadályokat, amelyek gátolják a helyi közösségek tisztességes és egyenlő jogok és kötelezettségek iránti törekvéseinek békés kifejezését; továbbra is nyújtson segítséget és finanszírozást a helyi közösségeknek, különösen a marginalizált közösségeknek a fenntartható gazdasági fejlődés, a társadalmi kohézió és a humán biztonság előmozdítása érdekében; fejlessze tovább a líbiai önkormányzatokkal kialakított partnerségeket, és támogassa őket helyi kormányzási rendszereik megerősítésében és az alapvető szolgáltatások nyújtásában, ideértve többek között az oktatást és az egészségügyi ellátást;
- ae) sürgesse a líbiai hatóságokat annak biztosítására, hogy a migránsok, a menekültek és a menedékkérők védelemben részesüljenek, és biztosítsák a partraszállási pontokhoz és az idegenrendészeti fogdák minden helyiségéhez való teljes, biztonságos és akadálytalan hozzáférést a humanitárius szervezetek számára, amelyek segítséget nyújtanak e kiszolgáltatott csoportoknak; ösztönözze a líbiai hatóságokat, hogy állampolgárságtól függetlenül szüntessék meg a vízumkorlátozásokat a nemzetközi humanitárius szervezetek teljes személyzete számára; biztosítson megfelelő pénzügyi forrásokat e humanitárius szereplők számára az idegenrendészeti fogdákon belüli és a városi területeken történő hatékony humanitárius reagálás biztosítása érdekében;
- af) ösztönözze a líbiai hatóságokat, hogy írják alá és ratifikálják a menekültekről szóló, 1951. évi genfi egyezményt, és ajánljon fel támogatást az egyezmény kísérő intézkedések végrehajtásához;
- ag) sürgesse a líbiai hatóságokat, hogy vessenek véget az önkényes bevándorlási őrizetnek, és vezessék be az őrizet emberi jogokon alapuló alternatíváit, többek között az idegenrendészeti fogdák bezárásával és befogadóállomások megnyitásával, átvilágítási és áldozatkezelési mechanizmusok kidolgozásával, valamint közösségi lakhatási lehetőségek felkínálásával; e célból aktívan támogassák és finanszírozzák a migrációra és menekültügyre vonatkozó líbiai jogszabályi keret módosítására irányuló kezdeményezéseket annak érdekében, hogy azok összhangba kerüljenek a nemzetközi joggal és a nemzetközileg elismert normákkal és elvekkel;
- ah) sürgesse a líbiai hatóságokat annak biztosítására, hogy a női fogvatartottakat megfelelően képzett női őrökkel rendelkező létesítményekben, valamint a gyermekeket a nem hozzájuk tartozó felnőttektől elkülönítve helyezték el;
- ai) továbbra is ösztönözze a líbiai hatóságokat, hogy fokozzák az együttműködést a szomszédos országokkal a biztonságos és legális migrációs útvonalak kialakítása terén;
- aj) ösztönözze a líbiai hatóságokat, hogy fokozzák az együttműködést más országokkal és a Nemzetközi Migrációs Szervezettel a Líbiában rekedt migránsok származási országokba való önkéntes, biztonságos és méltóságteljes visszatérése, valamint az őket befogadó társadalmakba és közösségekbe való visszailleszkedésük tekintetében;
- ak) ösztönözze az uniós tagállamokat arra, hogy tárgyalásokat folytassanak egy ambiciózusabb uniós migrációs és menekültügyi politika kidolgozásáról annak érdekében, hogy ne könnyítsék meg közvetett módon Líbiában a líbiai határ- vagy biztonsági szervek általi illegális visszatoloncolást és az emberek emberhez nem méltó táborokba való visszatérítését, és ne finanszírozzanak és ne működjenek együtt azokkal a líbiai érdekelt felekkel, akik hitelt érdemlő állítások szerint súlyos jogsértéseket követnek el és emberkereskedelemben vesznek részt; erősítse meg az EU-ba irányuló migráció biztonságos és legális lehetőségeit, többek között a meglévő bevált gyakorlatok átvétele, valamint a szükséghelyzeti tranzitmechanizmusok kapacitásainak és a tagállamok áttelepítési vállalásainak növelése révén;

2022. november 23., szerda

- a) szükség esetén aktívan támogassa az ENSZ Líbiával foglalkozó független tényfeltáró missziójának további megújítását és a jelentéseiben foglalt ajánlások végrehajtását; biztosítsa, hogy a misszió elegendő forrással rendelkezzen megbízatásának teljesítéséhez, és sürgesse a líbiai hatóságokat, hogy teljes mértékben működjenek együtt a misszióval, és biztosítsanak teljes körű hozzáférést annak tagjai számára, hogy haladéktalanul elvégezzék vizsgálataikat;
- am) továbbra is támogassa a Nemzetközi Büntetőbíróság megbízatását és arra irányuló erőfeszítéseit, hogy bíróság elé állítsa az atrocitás-bűncselekmények minden elkövetőjét, beleértve a nemzetközi humanitárius jog megsértését, a gyermekek toborzását és közvetlen részvételét az összetűzésekben, az erőszakos eltűnéseket, a bírósági eljárás nélküli gyilkosságokat és a kiszolgáltatott lakosság elleni erőszak egyéb formáit;
2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az ajánlást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Régiók Bizottságának.
-

2022. november 22., kedd

VÉLEMÉNYEK

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2022)0391

Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség 2020. évi pénzügyi évre vonatkozó elszámolásának lezárása

Az Európai Parlament 2022. november 22-i határozata az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség 2020. évi pénzügyi évre vonatkozó elszámolásának lezárásáról (2022/2903(RSP))

(2023/C 167/19)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség 2020. évi pénzügyi évre vonatkozó, végleges éves beszámolójára,
- tekintettel a 2020. évi pénzügyi évre vonatkozóan az uniós ügynökségekről szóló éves számvevőszéki jelentésre az ügynökségek válaszaival együtt ⁽¹⁾,
- tekintettel a Számvevőszéknek a 2020. évi pénzügyi évre vonatkozóan az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke szerinti megbízhatósági nyilatkozatára ⁽²⁾,
- tekintettel a 2020. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtása tekintetében az ügynökség számára adandó mentesítésről szóló, 2022. február 28-i tanácsi ajánlásra (06003/2022 – C9-0101/2022),
- tekintettel a 2020. évi pénzügyi évre vonatkozó mentesítésről szóló határozatot elhalasztó, 2022. május 4-i határozatára ⁽³⁾, valamint az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség ügyvezető igazgatójának válaszaira,
- tekintettel 2022. október 18-i határozatára ⁽⁴⁾, amelyben megtagadja az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség ügyvezető igazgatója számára a 2020. évi pénzügyi évre vonatkozó mentesítés megadását,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 319. cikkére,
- tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁵⁾, és különösen annak 70. cikkére,
- tekintettel az Európai Határ- és Parti Őrségről, valamint az 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. november 13-i (EU) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁶⁾ és különösen annak 116. cikkére,

⁽¹⁾ HL C 439., 2021.10.29., 3. o.

⁽²⁾ HL C 439., 2021.10.29., 3. o.

⁽³⁾ HL L 258., 2022.10.5., 406. o.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0362.

⁽⁵⁾ HL L 193., 2018.7.30., 1. o.

⁽⁶⁾ HL L 295., 2019.11.14., 1. o.

2022. november 22., kedd

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés és az Euratom-Szerződés keretében létrehozott és az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet 70. cikkében említett szervekre vonatkozó pénzügyi keretszabályzatról szóló, 2018. december 18-i (EU) 2019/715 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre ⁽⁷⁾ és különösen annak 105. cikkére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,
1. jóváhagyja az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség 2020. évi pénzügyi évre vonatkozó elszámolásának lezárását;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség ügyvezető igazgatójának, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Számvevőszéknek, valamint gondoskodjon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (L sorozat) való közzétételéről.

⁽⁷⁾ HL L 122., 2019.5.10., 1. o.

2022. november 22., kedd

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2022)0390

A Számvevőszék egy tagjának kinevezése – Keit Pentus-Rosimannus

Az Európai Parlament 2022. november 22-i határozata Keit Pentus-Rosimannusnak a Számvevőszék tagjává történő kinevezéséről (C9-0316/2022 – 2022/0808(NLE))

(Konzultáció)

(2023/C 167/20)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 286. cikkének (2) bekezdésére, amelynek megfelelően a Tanács konzultált a Parlamenttel (C9-0316/2022),
 - tekintettel eljárási szabályzata 129. cikkére,
 - tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0272/2022),
- A. mivel a Tanács 2022. szeptember 20-i levelével konzultált a Parlamenttel Keit Pentus-Rosimannusnak a Számvevőszék tagjává történő kinevezéséről;
- B. mivel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság ezt követően értékelte – különösen az Európai Unió működéséről szóló szerződés 286. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételek szempontjából – Keit Pentus-Rosimannus képességeit; mivel ezen értékelés keretében a bizottság megismerhette Keit Pentus-Rosimannus életrajzát és a neki küldött írásbeli kérdőívre adott válaszait;
- C. mivel a bizottság a továbbiakban – 2022. november 8-án – meghallgatta Keit Pentus-Rosimannust, aki a meghallgatáson bevezető nyilatkozatot tett, majd válaszolt a bizottság tagjai által feltett kérdésekre;
1. kedvezően véleményezi a Tanács Keit Pentus-Rosimannus számvevőszéki taggá történő kinevezésére irányuló javaslatát;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot a Tanácsnak és tájékoztatás céljából a Számvevőszéknek, valamint az Európai Unió többi intézményének és a tagállamok ellenőrző szerveinek.

2022. november 22., kedd

P9_TA(2022)0392

Az euromediterrán ideiglenes társulási megállapodáshoz csatolt jegyzőkönyv: Ciszjordánia és a Gázai-övezet Palesztin Nemzeti Hatóságának részvétele az uniós programokban

Az Európai Parlament 2022. november 22-i jogalkotási állásfoglalása az egyrészt az Európai Közösség, másrészt Ciszjordánia és a Gázai-övezet Palesztin Nemzeti Hatósága képviseletében a Palesztin Felszabadítási Szervezet (PFSZ) közötti kereskedelemről és együttműködésről szóló euromediterrán ideiglenes társulási megállapodáshoz csatolt, az Európai Unió és a Ciszjordánia és a Gázai-övezet Palesztin Nemzeti Hatósága közötti, az uniós programokban való részvétel alapelveiről szóló keretmegállapodásról szóló jegyzőkönyv megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről (12669/2019 – C9-0115/2021 – 2019/0164(NLE))

(Egyetértés)

(2023/C 167/21)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi határozat tervezetére (12669/2019),
 - tekintettel az egyrészt az Európai Közösség, és másrészt Ciszjordánia és a Gázai Övezet Palesztin Nemzeti Hatósága képviseletében a Palesztin Felszabadítási Szervezet (PFSZ) közötti kereskedelemről és együttműködésről szóló euromediterrán ideiglenes társulási megállapodáshoz csatolt, az Európai Unió és a Ciszjordánia és a Gázai Övezet Palesztin Nemzeti Hatósága közötti, az uniós programokban való részvétel alapelveiről szóló keretmegállapodásról szóló jegyzőkönyvre ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 209. cikkével és 218. cikke (6) bekezdése második albekezdésének a) pontjával, valamint 218. cikke (7) bekezdésével összhangban előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C9-0115/2021),
 - tekintettel eljárási szabályzata 105. cikkének (1) és (4) bekezdésére, valamint 114. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság ajánlására (A9-0253/2022),
1. egyetért a jegyzőkönyv megkötésével;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok és Palesztina kormányainak és parlamentjeinek.

⁽¹⁾ HL L 121., 2021.4.8., 3. o.

2022. november 22., kedd

P9_TA(2022)0393

Nemek közötti egyensúly a nyilvánosan működő részvénytársaságok igazgatói körében

Az Európai Parlament 2022. november 22-i jogalkotási állásfoglalása a nyilvánosan működő részvénytársaságok igazgatói körében a nemek közötti egyensúly javításáról és a kapcsolódó intézkedésekről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (10521/1/2022 – C9-0354/2022 – 2012/0299(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat)

(2023/C 167/22)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács első olvasatbeli álláspontjára (10521/1/2022 – C9-0354/2022),
 - tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatával (COM(2012)0614) kapcsolatban az első olvasat során kialakított álláspontjára ⁽¹⁾,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel az illetékes bizottságok által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 67. cikkére,
 - tekintettel az eljárási szabályzat 58. cikke alapján a Jogi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság közös tanácskozásaira,
 - tekintettel a Jogi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság második olvasatra adott ajánlására (A9-0275/2022),
1. egyetért a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjával;
 2. megállapítja, hogy a jogi aktust a Tanács álláspontjának megfelelően elfogadták;
 3. utasítja elnökét, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 297. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Tanács elnökével együtt írja alá a jogi aktust;
 4. utasítja főtítkárárt, hogy miután megbizonyosodott arról, hogy minden eljárást megfelelően lefolytattak, írja alá a jogi aktust, és a Tanács főtítkárával egyetértésben gondoskodjon annak kihirdetéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

⁽¹⁾ HL C 436., 2016.11.24., 225. o.

2022. november 22., kedd

P9_TA(2022)0394

A kritikus fontosságú szervezetek rezilienciája

Az Európai Parlament 2022. november 22-i jogalkotási állásfoglalása a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2020)0829 – C9-0421/2020 – 2020/0365(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2023/C 167/23)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2020)0829),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 114. cikkére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0421/2020),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2021. április 27-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Régiók Bizottsága 2021. július 1-i véleményére ⁽²⁾,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2022. szeptember 21-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
 - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság, a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság, a Külügyi Bizottság és a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság véleményére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére (A9-0289/2021),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2020)0365

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. november 22-én került elfogadásra a kritikus szervezetek rezilienciájáról és a 2008/114/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktszal, az (EU) 2022/2557 irányelvvvel.)

⁽¹⁾ HL C 286., 2021.7.16., 170. o.

⁽²⁾ HL C 440., 2021.10.29., 99. o.

2022. november 22., kedd

P9_TA(2022)0395

Közös halászati politika: az uniós vizekhez való hozzáférés korlátozása

Az Európai Parlament 2022. november 22-i jogalkotási állásfoglalása a 2013. december 11-i 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az uniós vizekhez való hozzáférés korlátozása tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2021)0356 – C9-0254/2021 – 2021/0176(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2023/C 167/24)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2021)0356),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 43. cikkének (2) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0254/2021),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2021. szeptember 22-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2022. október 12-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
 - tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Halászati Bizottság jelentésére (A9-0206/2022),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. jóváhagyja a Parlament, a Tanács és a Bizottság ezen állásfoglaláshoz csatolt együttes nyilatkozatát, amelyet az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* C sorozatában tesznek közzé;
 3. tudomásul veszi a Bizottság ezen állásfoglaláshoz csatolt nyilatkozatát, amelyet az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* C sorozatában fognak közzétenni;
 4. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2021)0176

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. november 22-én került elfogadásra az 1380/2013/EU rendeletnek az uniós vizekhez való hozzáférés korlátozása tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2022/2495 rendelettel.)

⁽¹⁾ HL C 517., 2021.12.22., 123. o.

2022. november 22., kedd

MELLÉKLET A JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ

Az Európai Parlament és a Bizottság nyilatkozata a La Manche csatorna halászatáról

Az Európai Parlament és a Bizottság tudomásul veszi a La Manche csatornán folytatott halászat helyzetét, valamint a helyi és regionális halászatban érdekelt felek, köztük a halászok által azzal kapcsolatban felvetett aggályokat, hogy számos hajó használ fenékvonóhálókat.

Az Európai Parlament és a Bizottság ösztönzi az említett érdekelt felek kezdeményezéseit és egymás közötti szoros együttműködését, és felkéri a tagállamokat, hogy további lépésként adott esetben nyújtsanak be közös ajánlásokat. A Bizottság az érdekelt felekkel folytatott konzultációk, valamint az érintett tudományos testületek által a társadalmi-gazdasági hatásokra is kiterjedően végzett értékelés alapján adott esetben intézkedéseket fog hozni, beleértve a technikai intézkedéseket is. Ezzel kapcsolatosan a Bizottság gondoskodni fog arról, hogy rendelkezésre álljon a tudományos kutatáshoz és tanácsadáshoz szükséges finanszírozás.

A Bizottság nyilatkozata a közös halászati politikáról szóló rendelet felülvizsgálatáról

Amennyiben úgy dönt, hogy mérlegeli a közös halászati politikáról szóló rendelet felülvizsgálatát, a Bizottság a jobb szabályozás elveinek megfelelően hatásvizsgálatot fog végezni. A Bizottság a vonatkozó javaslat közzétételekor a társjogalkotók rendelkezésére bocsátja majd a hatásvizsgálatot.

Másik lehetőségként a Bizottság mérlegelni fogja, hogy legkésőbb 2032-ig jelentést tegyen a közös halászati politika végrehajtásáról.”

2022. november 22., kedd

P9_TA(2022)0396

Döntéshozatal az európai szabványügyi szervezetekben

Az Európai Parlament 2022. november 22-i jogalkotási állásfoglalása az 1025/2012/EU rendeletnek az európai szabványügyi szervezetekben az európai szabványokkal és az európai szabvány jellegű dokumentumokkal kapcsolatos döntéshozatal tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2022)0032 – C9-0033/2022 – 2022/0021(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2023/C 167/25)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2022)0032),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 114. cikkére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0033/2022),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2022. augusztus 26-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2022. október 19-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
 - tekintettel a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság jelentésére (A9-0205/2022),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2022)0021

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. november 22-én került elfogadásra az 1025/2012/EU rendeletnek az európai szabványügyi szervezetek európai szabványokkal és európai szabvány jellegű dokumentumokkal kapcsolatos döntései tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2022/2480 rendelettel.)

⁽¹⁾ HL C 323., 2022.8.26., 43. o.

2022. november 22., kedd

P9_TA(2022)0397

Egyes közúti árufuvarozást vagy személyszállítást végző járművek vezetőinek alapképesítése és továbbképzése (kodifikált szöveg)

Az Európai Parlament 2022. november 22-i jogalkotási állásfoglalása az egyes közúti árufuvarozást vagy személyszállítást végző járművek vezetőinek alapképzéséről és továbbképzéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (kodifikált szöveg)
(COM(2021)0034 – C9-0008/2021 – 2021/0018(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás – kodifikáció)

(2023/C 167/26)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és a Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2021)0034),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 91. cikkére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0008/2021),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2021. február 24-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel a jogszabályszövegek hivatalos egységes szerkezetbe foglalásának gyorsított munkamódszeréről szóló, 1994. december 20-i intézményközi megállapodásra ⁽²⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 109. és 59. cikkére,
 - tekintettel a Jogi Bizottság jelentésére (A9-0267/2022),
- A. mivel az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság jogi szolgálataiból álló tanácsadó munkacsoport véleménye szerint a szóban forgó javaslat a meglévő szövegek érdemi módosítás nélküli egyszerű egységes szerkezetbe foglalását tartalmazza;
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2021)0018

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. november 22-én került elfogadásra egyes közúti árufuvarozást vagy személyszállítást végző járművek vezetőinek alapképesítéséről és továbbképzéséről szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2022/2561 irányelvvél.)

⁽¹⁾ HL C 155., 2021.4.30., 78. o.

⁽²⁾ HL C 102., 1996.4.4., 2. o.

2022. november 22., kedd

P9_TA(2022)0398

EU–Új-Zéland megállapodás: az EU CLXXV. engedményes listájában szereplő valamennyi vámkontingensre vonatkozó engedmények módosítása

Az Európai Parlament 2022. november 22-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Unió és Új-Zéland között az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) XXVIII. cikke alapján létrejött, az EU CLXXV. engedményes listájában szereplő valamennyi vámkontingensre vonatkozó engedményeknek az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépése következtében szükséges módosításáról szóló megállapodásnak az Európai Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről (07910/2022 – C9-0296/2022 – 2022/0098(NLE))

(Egyetértés)

(2023/C 167/27)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi határozat tervezetére (07910/2022),
 - tekintettel az Európai Unió és Új-Zéland között az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) XXVIII. cikke alapján az EU CLXXV. engedményes listájában szereplő valamennyi vámkontingensre vonatkozó engedményeknek az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépése következtében szükséges módosításáról szóló megállapodás tervezetére (07911/2022),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésével és 218. cikke (6) bekezdésének második albekezdése a) pontja v. alpontjával összhangban a Tanács által előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C9-0296/2022),
 - tekintettel eljárási szabályzata 105. cikkének (1) és (4) bekezdésére, valamint 114. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság ajánlására (A9-0273/2022),
1. egyetért a megállapodás megkötésével;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok és Új-Zéland kormányainak és parlamentjeinek.

2022. november 22., kedd

P9_TA(2022)0399

Az Európai Unió és a Koreai Köztársaság közötti szabadkereskedelmi megállapodás megkötéséről szóló (EU) 2015/2169 határozat módosítása

Az Európai Parlament 2022. november 22-i jogalkotási állásfoglalása az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről a Koreai Köztársaság közötti szabadkereskedelmi megállapodás megkötéséről szóló (EU) 2015/2169 határozat módosításáról szóló a tanácsi határozatra irányuló tervezetről (12600/2022 – C9-0343/2022 – 2022/0257(NLE))

(Egyetértés)

(2023/C 167/28)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi határozat tervezetére (12600/2022),
 - tekintettel az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről a Koreai Köztársaság közötti szabadkereskedelmi megállapodásra,
 - tekintettel a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 91. cikkével, 100. cikke (2) bekezdésével, 167. cikke (3) bekezdésével, 207. cikkével és 218. cikke (6) bekezdése második albekezdése a) pontjának v. alpontjával összhangban előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C9-0343/2022),
 - tekintettel eljárási szabályzata 105. cikkének (1) és (4) bekezdésére, valamint 114. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság ajánlására (A9-0277/2022),
1. egyetért a tanácsi határozat tervezetével;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok és a Koreai Köztársaság kormányainak és parlamentjeinek.

2022. november 23., szerda

P9_TA(2022)0402

5/2022. sz. költségvetés-módosítási tervezet: Az ukrajnai orosz háború következményeinek kezelésére irányuló kiegészítő intézkedések – Az uniós polgári védelmi mechanizmus megerősítése – A kifizetési előirányzatok csökkentése és a bevételek aktualizálása – Egyéb kiigazítások és technikai frissítések

Az Európai Parlament 2022. november 23-i állásfoglalása a „További intézkedések az Ukrajna elleni orosz háború következményeinek kezelésére – Az uniós polgári védelmi mechanizmus megerősítése – A kifizetési előirányzatok csökkentése és a bevételek aktualizálása – Egyéb kiigazítások és technikai frissítések” című, az Európai Unió 2022. pénzügyi évre vonatkozó 5/2022. számú költségvetés-módosítási tervezetéről szóló tanácsi álláspontról (14832/2022 – C9-0388/2022 – 2022/0318(BUD))

(2023/C 167/29)

Az Európai Parlament

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 314. cikkére,
- tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,
- tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 44. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió 2022. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésére, amelyet 2021. november 24-én fogadtak el vélegesen ⁽²⁾,
- tekintettel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2020. december 17-i (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletre ⁽³⁾ (a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet),
- tekintettel az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemlről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére vonatkozó ütemtervről szóló, 2020. december 16-i intézményközi megállapodásra ⁽⁴⁾,
- tekintettel az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2020. december 14-i (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozatra ⁽⁵⁾,
- tekintettel a Bizottság által 2022. október 5-én elfogadott, 5/2022. számú költségvetés-módosítási tervezetre (COM(2022)0351),
- tekintettel az egyeztetőbizottság által 2022. november 14-én jóváhagyott, a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésről szóló közös szövegre, amely magában foglalja az 5/2022. számú költségvetés-módosítási tervezet elfogadását is,
- tekintettel a Tanács által 2022. november 21-én elfogadott és az Európai Parlamentnek ugyanazon a napon továbbított, az 5/2022. számú költségvetés-módosítási tervezetről szóló álláspontra (14832/2022 – C9-0388/2022),
- tekintettel eljárási szabályzata 94. és 96. cikkére,
- tekintettel a Költségvetési Bizottság jelentésére (A9-0280/2022),

⁽¹⁾ HL L 193., 2018.7.30., 1. o.

⁽²⁾ HL L 45., 2022.2.24., 1. o.

⁽³⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 11. o.

⁽⁴⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o.

⁽⁵⁾ HL L 424., 2020.12.15., 1. o.

2022. november 23., szerda

- A. mivel az 5/2022. számú költségvetés-módosítási tervezet a kiadási és bevételi oldal aktualizálását is tartalmazza, és változtatásokat tartalmaz a III. szakasz (Bizottság) és az egyéb szakaszok tekintetében;
- B. mivel az 5/2022. számú költségvetés-módosítási tervezet többek között tartalmazza az ukrajnai orosz háború következményeinek kezeléséhez szükséges kiigazításokat;
- C. mivel az 5/2022. számú költségvetés-módosítási tervezet kapcsolódik az európai védelmi ipar együttműködésen alapuló beszerzés keretében történő megerősítést szolgáló új eszköz (EDIRPA) finanszírozásához, az Egységes piac program élelmiszerlánc ága keretében hozott sürgősségi intézkedések megerősítéséhez, az uniós polgári védelmi mechanizmus (UCPM) előreütemezéséhez és megerősítéséhez, a Kábítószer és Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontjához való uniós hozzájárulás megerősítéséhez, a magas infláció miatti igazgatási kiadások és nyugdíjak megerősítéséhez, az új „ReFuelEU Aviation” tartalékából származó összegnek az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz közlekedési vonalához való visszaküldéséhez, annak késedelmes elfogadása miatt; mivel a 2b. és az 5. fejezet fennmaradó mozgásteré teljes mértékben kimerült;
- D. mivel a személyzeti szabályzat 64. és 65. cikkének célja, hogy az uniós köztisztviselők vásárlóerejének alakulását a nemzeti köztisztviselők vásárlóerejének alakulásához igazítsa; mivel a 2022. július 1-jétől visszamenőleges hatállyal alkalmazandó, előre jelzett béркиigazítási ráta az elfogadott 2022. évi költségvetésben 2,5 % volt (6 hónapos hatás), míg az 5/2022. számú költségvetés-módosítási tervezetben szereplő ráta 6,9 %; mivel a 2022. évi béркиigazításról szóló, 2022. október 24-i Eurostat-jelentésben a végleges rátát 7,0 %-ban határozták meg ⁽⁶⁾;
- E. mivel az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) és „az EU az egészségügyért” program kifizetési előirányzatai 775 millió EUR-val, illetve 129,2 millió EUR-val csökkennek;
- F. mivel az 5/2022. számú költségvetés-módosítási tervezet két kiigazítást is tartalmaz a bevételi oldalon, nevezetesen a tradicionális saját forrásokra (TOR) vonatkozó becslések aktualizálását és az árfolyamkülönbségek becsült hatását; mivel a többletbevétel a becslések szerint 3,0 milliárd EUR;
- G. mivel az 5/2022. számú költségvetés-módosítási tervezet kiadásokra gyakorolt nettó hatásaként a kötelezettségvállalási előirányzatok 447,5 millió EUR-val emelkednek, a kifizetési előirányzatok pedig 741,1 millió EUR-val csökkennek; mivel a bevételi oldalra gyakorolt általános hatásaként (amely a többletbevételből és a kifizetések csökkenéséből áll) a GNI-alapú hozzájárulások 3 779 millió EUR-val csökkennek;
- H. mivel mindig is azt volt a Parlament álláspontja, hogy egy költségvetés-módosítási tervezetnek csak egy célja lehet;
1. tudomásul veszi az 5/2022. számú költségvetés-módosítási tervezetet, annak a Bizottság által benyújtott formájában;
 2. emlékeztet arra, hogy mivel későn fogadták el az EDIRPA-ra vonatkozó jogalapot, a 2023. évi költségvetési év általános költségvetését egyeztető bizottság megállapodott abban, hogy a kötelezettségvállalási előirányzatok semmilyen összegét nem helyezi e célból tartalékba, és nem hoz létre ennek megfelelő költségvetési sort a 2022. évi költségvetési évre;
 3. kiemeli, hogy az uniós polgári védelmi mechanizmus végrehajtásának kezdete óta jelentős megerősítésre szorul, különösen az áradásokat, tüzeket és aszályokat okozó szélsőséges időjárási körülmények következtében Európában, valamint egy állandó tűzoltó flotta létrehozása miatt, amely Európa-szerte küzd az erdőtüzek ellen; ezért jelzi, hogy az uniós polgári védelmi mechanizmus javasolt előreütemezését/átütemezését a szükségletek alapján újra kell értékelni, különösen a többéves pénzügyi keret közelgő felülvizsgálatával összefüggésben;
 4. figyelmeztet annak kockázatára, hogy a programok végrehajtásában tapasztalható aggasztó késedelmek miatt egyre nagyobb kifizetési hátralék keletkezik, és hogy ezt a kockázatot a többéves pénzügyi keret felülvizsgálatával összefüggésben kell kezelni;

⁽⁶⁾ Bizottsági szolgálati munkadokumentum: „Eurostat Report on the 2022 annual update of pay and pensions of EU officials” (Az Eurostat jelentése az uniós tisztviselők javadalmazásának és nyugdíjának 2022. évi éves naprakésszé tételéről), közzétéve 2022. október 24-én.

2022. november 23., szerda

5. hangsúlyozza, hogy a tagállamok GNI-alapú hozzájárulásai összességében 3,8 milliárd EUR-val csökkennek, és hogy egyes tagállamok jelentős kiegészítéseket kapnak, mivel egyösszegű visszatérítéseiket évente kiigazítják a reál GDP-árdeflátorával, nem pedig a többéves pénzügyi keretben meghatározott 2 %-os automatikus deflátor alapján;
 6. megismétli, hogy a költségvetési hatóság előjogainak jobb tiszteletben tartása érdekében a Bizottságnak egyetlen célt tartalmazó költségvetés-módosítási tervezetet kell előterjesztenie, és tartózkodnia kell attól, hogy egyetlen költségvetés-módosítási tervezetben több célt kombináljon;
 7. jóváhagyja az 5/2022. számú költségvetés-módosítási tervezetről szóló tanácsi álláspontot;
 8. utasítja elnökét annak megállapítására, hogy az 5/2022. számú költségvetés-módosítást véglegesen elfogadták, valamint arra, hogy gondoskodjon annak közzétételéről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;
 9. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.
-

2022. november 23., szerda

P9_TA(2022)0403

2023. évi költségvetési eljárás: közös szöveg

Az Európai Parlament 2022. november 23-i jogalkotási állásfoglalása a költségvetési eljárás keretében az egyeztetőbizottság által jóváhagyott, az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésének közös szövegtervezetéről (14783/2022 – C9-0389/2022 – 2022/0212(BUD))

(2023/C 167/30)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az egyeztetőbizottság által jóváhagyott közös szövegtervezetre és az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság vonatkozó nyilatkozataira (14783/2022 – C9-0389/2022),
- tekintettel az Európai Unió 2023-as pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésének tervezetére, amelyet a Bizottság 2022. július 1-jén fogadott el (COM(2022)0400),
- tekintettel az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének tervezetéről szóló, a Tanács által 2022. szeptember 6-án elfogadott és a Parlamentnek 2022. szeptember 9-én továbbított álláspontra (12108/2022 – C9-0306/2022),
- tekintettel az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésének tervezetéhez fűzött 1/2023. számú módosító indítványra, amelyet a Bizottság 2022. október 5-én nyújtott be (COM(2022)0670),
- tekintettel az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésének tervezetéről szóló tanácsi álláspontról szóló, 2022. október 19-i állásfoglalására ⁽¹⁾ és az abban szereplő költségvetési módosításokra,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 314. cikkére,
- tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2020. december 14-i (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozatra ⁽²⁾,
- tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽³⁾,
- tekintettel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2020. december 17-i (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletre ⁽⁴⁾,
- tekintettel az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére irányuló ütemtervről szóló, 2020. december 16-i intézményközi megállapodásra ⁽⁵⁾,
- tekintettel eljárási szabályzata 95. és 96. cikkére,
- tekintettel az egyeztetőbizottsághoz delegált küldöttségének jelentésére (A9-0278/2022),

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0366.

⁽²⁾ HL L 424., 2020.12.15., 1. o.

⁽³⁾ HL L 193., 2018.7.30., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 11. o.

⁽⁵⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o.

2022. november 23., szerda

1. jóváhagyja a közös szöveget;
 2. megerősíti az ezen állásfoglaláshoz csatolt együttes nyilatkozatokat;
 3. tudomásul veszi a Bizottság ezen állásfoglaláshoz csatolt nyilatkozatát;
 4. utasítja elnökét annak megállapítására, hogy az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetését véglegesen elfogadták, valamint arra, hogy gondoskodjon annak közzétételéről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a jogalkotási állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a többi érintett intézménynek és szervnek, valamint a nemzeti parlamenteknek.
-

2022. november 23., szerda

MELLÉKLET

VÉGLEGES

2023. évi költségvetés – Az együttes következtetések elemei

A jelen együttes következtetések a következő szakaszokat foglalják magukban:

1. 2023. évi költségvetés
2. 2022. évi költségvetés – 5/2022. számú költségvetés-módosítási tervezet
3. Nyilatkozatok

— **Összefoglaló áttekintés****A. 2023. évi költségvetés**

Az együttes következtetések elemei értelmében:

- A kötelezettségvállalási előirányzatok teljes összege a 2023. évi költségvetésben 186 616,7 millió EUR. Összességében ez a többéves pénzügyi keret 2023. évi felső határai alatt 421,2 millió EUR összegű tartalékkeretet hagy a kötelezettségvállalási előirányzatok tekintetében.
- A kifizetési előirányzatok teljes összege a 2023. évi költségvetésben 168 648,7 millió EUR. Összességében ez a többéves pénzügyi keret 2023. évi felső határai alatt 3 554,2 millió EUR összegű tartalékkeretet hagy a kifizetési előirányzatok tekintetében.
- A Rugalmassági Eszközből 2023-ban 1 235,7 millió EUR összegű kötelezettségvállalási előirányzat igénybevételére kerül sor, amelyből 182,2 millió EUR-t a 2b. alfejezetre (*Reziliencia és értékek*), 170,6 millió EUR-t az 5. fejezetre (*Biztonság és védelem*), 882,9 millió EUR-t pedig a 6. fejezetre (*Szomszédság és a világ*) fordítanak.

A Rugalmassági Eszköz 2019–2023. évi igénybevételéhez kapcsolódó 2023. évi kifizetési előirányzatok összegét a Bizottság 948,1 millió EUR-ra becsüli. Az ezekre az évekre vonatkozó kintlevőségek becsült kifizetési ütemtervét az alábbi táblázat tartalmazza:

Rugalmassági Eszköz – kifizetési profil (millió EUR-ban)

Igénybevétel éve	2023	2024	2025	2026	Mindösszesen
2019	82,2	0,0	0,0	0,0	223,2
2020	39,9	0,0	0,0	0,0	106,1
2021	10,3	7,6	0,0	0,0	58,9
2022	62,7	49,8	36,7	0,0	368,4
2023	752,9	279,0	120,6	83,2	1 235,7
Mindösszesen	948,1	336,4	157,4	83,2	1 992,3

- A többéves pénzügyi keretről szóló rendelet 11. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban az egységes tartalékeszközből 280 millió EUR összegű kötelezettségvállalási előirányzat igénybevételére kerül sor a 2b. alfejezetben (*Reziliencia és értékek*).

2022. november 23., szerda

B. 2022. évi költségvetés

A bizottsági javaslatához képest egy módosítással jóváhagyják az 5/2022. sz. költségvetés-módosítási tervezetet: az európai védelmi ipar együttműködésen alapuló beszerzés keretében történő megerősítését szolgáló eszközzől (EDIRPA) szóló jogalap késői elfogadása miatt az erre a célra tartalékba helyezett 82 972 301 EUR összegű kötelezettségvállalási előirányzat nem kerül elfogadásra, és a megfelelő 13 06 01. költségvetési sort nem hozzák létre a 2022-es pénzügyi évre.

—1. 2023. évi költségvetés

1.1. „Lezárt” sorok

Amennyiben e következtetések másként nem rendelkeznek, valamennyi költségvetési sor megerősítésre került a Bizottság által az 1/2023. sz. módosító indítvánnyal módosított 2023. évi költségvetési tervezetben javasoltaknak megfelelően.

A többi költségvetési sor vonatkozásában az egyeztetőbizottság az alábbi, 1.2.–1.7. szakaszokban foglalt következtetésekben állapodott meg.

1.2. Horizontális kérdések

Decentralizált ügynökségek

Az uniós hozzájárulás (kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatokban) és a létszámtervben szereplő álláshelyek száma valamennyi decentralizált ügynökség esetében a Bizottság által az 1/2023. sz. módosító indítvánnyal módosított 2023-as költségvetési tervezetben javasolt szinten kerül megállapításra, a következő kivételekkel:

— A 2b. alfejezet alatt:

— Az Európai Ügyészség (EPPO, 07 10 08. költségvetési jogcímcsoport), amelynek 2023. évi költségvetése 2,5 millió EUR-s emelést és húsz szerződéses alkalmazotti álláshely ideiglenes alkalmazotti álláshellyé való átalakítását tartalmazza a létszámtervben, átlagosan év közepén történő felvételt feltételezve.

— A 4. fejezet alatt:

— A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökség (eu-LISA, 11 10 02. jogcímcsoport), amelynek létszámtervét hat álláshellyel egészítik ki, a kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok szintje pedig 0,5 millió EUR-val emelkedik, átlagosan az év közepén történő felvételt feltételezve.

— Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége (EUAA, 10 10 01. költségvetési jogcímcsoport), melynek esetében a kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok szintje 3 millió EUR-val nő.

— Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex, 11 10 01. költségvetési jogcímcsoport), melynek kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatai 50 millió EUR-val csökkennek a Tanács javaslatának és az Európai Parlament által az olvasatok során elfogadottaknak megfelelően.

Végrehajtó ügynökségek

A végrehajtó ügynökségek költségvetéséhez való uniós hozzájárulás (kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatokban) és a létszámtervben foglalt álláshelyek száma a Bizottság által a költségvetési tervezetben javasolt szinten kerül meghatározásra.

Kísérleti projektek/előkészítő intézkedések

Megállapodás született egy 39 kísérleti projektből/előkészítő intézkedésből álló – melyek közül 29 új –, összesen 80,1 millió EUR összegű kötelezettségvállalási előirányzatot tartalmazó átfogó csomaggal kapcsolatban a Parlament által javasolt formában.

Az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) által végrehajtott kísérleti projekt (Kísérleti projekt – Az Európai Diplomáciai Akadémia létrehozása felé, 2 2 5 0. költségvetési jogcím) folytatására vonatkozó előirányzatok szintjét az EKSZ által kért és a Bizottság által a 2023. évi költségvetési tervezetben javasolt szinten állapítják meg.

2022. november 23., szerda

Ez a csomag tiszteletben tartja a kísérleti projektek és előkészítő intézkedések vonatkozásában a költségvetési rendeletben foglalt felső határokat.

1.3. A pénzügyi keret kiadási fejezetei – kötelezettségvállalási előirányzatok

Az ügynökségekről, valamint kísérleti projektekről és előkészítő intézkedésekről szóló fenti következtetések figyelembevétele után az egyeztetőbizottság az alábbi megállapodásra jutott:

1. fejezet – Egységes piac, innováció és digitális gazdaság

A kötelezettségvállalási előirányzatok az 1/2023. sz. módosító indítvánnyal módosított költségvetési tervzetben a Bizottság által javasolt szinten kerülnek megállapításra, de az egyeztetőbizottság által elfogadott alábbi kiigazításokkal, amelyeket a következő táblázat tartalmaz:

Költségvetési sor/ Program	Elnevezés	A kötelezettségvállalási előirányzatok változása (EUR-ban)		
		2023-as KT (beleértve az 1. sz. MI-t is)	2023. évi költségvetés	Különbség
1.0.11	Európai horizont	12 342 890 425	12 352 890 425	10 000 000
01 02 01 02	Marie Skłodowska-Curie-cselekvések	864 130 546	874 130 546	10 000 000
1.0.13	Nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor (ITER)	1 019 848 352	839 848 352	- 180 000 000
01 04 01	Az ITER létesítményeinek építése, üzemeltetése és hasznosítása – ITER európai közös vállalkozás – és a Fúzióenergia-fejlesztés	1 012 128 572	832 128 572	- 180 000 000
1.0.221	CEF – közlekedés	1 792 540 197	1 852 540 197	60 000 000
02 03 01	Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) – Közlekedés	1 782 813 707	1 842 813 707	60 000 000
1.0.222	CEF – Energia	815 673 939	859 173 939	43 500 000
02 03 02	Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) – Energia	810 644 269	854 144 269	43 500 000
1.0.31	Egységes piac program (a kvv-kra vonatkozóan is)	592 820 090	602 820 090	10 000 000
03 02 02	Vállalkozások, különösen a kvv-k versenyképességének javítása és a piacokhoz való hozzáférésük támogatása	126 384 000	136 384 000	10 000 000
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések			37 325 000
	Mindösszesen			- 19 175 000

Ennek következtében a kötelezettségvállalási előirányzatok egyeztetett szintje 21 548,4 millió EUR-ban kerül megállapításra, ami 178,6 millió EUR tartalékkeretet hagy a 1. fejezet kiadási felső határa alatt.

2022. november 23., szerda

A költségvetési rendelet ⁽¹⁾ 15. cikkének (3) bekezdésével összhangban az egyeztetőbizottság egyetért abban, hogy a kutatási költségvetési sorokon ismét rendelkezésre álljanak kötelezettségvállalási előirányzatok összesen 148,8 millió EUR összegben. Ezek az előirányzatok a többéves pénzügyi keretre vonatkozó megállapodásban szereplő, a 2021–2027-es időszakra (2018-as árákon számított) legfeljebb 0,5 milliárd EUR összegű teljes összeg részét képezik. Ezzel együtt a 2024–2027-es időszakra 2018-as árákon számítva 238,0 millió EUR áll rendelkezésre. A 15. cikk (3) bekezdésének esetleges további aktiválása a csipekről szóló európai jogszabályra és annak finanszírozására vonatkozó jogalkotási eljárás keretében kerül megvitatásra.

A következő költségvetési sort meg kell erősíteni, és költségvetési megjegyzéseit ennek megfelelően felül kell vizsgálni:

(EUR)

Költségvetési sor	Elnevezés	Kötelezettségvállalási előirányzatok
01 02 02 20	„Kultúra, kreativitás és befogadó társadalom” klaszter	29 762 369
01 02 02 40	„Digitális gazdaság, ipar és világűr” klaszter	89 287 105
01 02 02 50	„Éghajlat, energiaügy és mobilitás” klaszter	29 762 369
Mindösszesen		148 811 843

2a. alfejezet – Gazdasági, társadalmi és területi kohézió

A kötelezettségvállalási előirányzatok a költségvetési tervezetben a Bizottság által javasolt szinten kerülnek megállapításra, de az egyeztetőbizottság által elfogadott alábbi kiigazításokkal, amelyeket a következő táblázat tartalmaz:

Költségvetési sor / Program	Elnevezés	A kötelezettségvállalási előirányzatok változása (EUR-ban)		
		2023-as KT (beleértve az 1. sz. MI-t is)	2023. évi költségvetés	Különbség
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések			3 500 000
	Mindösszesen			3 500 000

Ebből következően a kötelezettségvállalási előirányzatok szintje 62 926,5 millió EUR-ban kerül megállapításra, így a 2a. alfejezet kiadási plafonja alatt 12,5 millió EUR mozgástér marad.

2b. alfejezet – Reziliencia és értékek

A kötelezettségvállalási előirányzatok az 1/2023. sz. módosító indítvánnyal módosított költségvetési tervezetben a Bizottság által javasolt szinten kerülnek megállapításra, de az egyeztetőbizottság által elfogadott alábbi kiigazításokkal, amelyeket a következő táblázat tartalmaz:

Költségvetési sor / Program	Elnevezés	A kötelezettségvállalási előirányzatok változása (EUR-ban)		
		2023-as KT (beleértve az 1. sz. MI-t is)	2023. évi költségvetés	Különbség
2.2.23	Az Európai Unió Helyreállítási Eszköz finanszírozási költségei	1 485 775 000	1 315 775 000	- 170 000 000

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

2022. november 23., szerda

Költségvetési sor/ Program	Elnevezés	A kötelezettségvállalási előirányzatok változása (EUR-ban)		
		2023-as KT (beleértve az 1. sz. MI-t is)	2023. évi kölségvetés	Különbség
06 04 01	Európai Unió Helyreállítási Eszköz – Kamatszeli- vény-fizetések és visszaváltás a lejáratkor	1 479 775 000	1 309 775 000	- 170 000 000
2.2.25	„Az EU az egészségért”	731 750 309	739 250 309	7 500 000
06 06 01	Az EU az egészségért program	707 621 072	715 121 072	7 500 000
2.2.32	Erasmus+ program	3 648 525 437	3 668 525 437	20 000 000
07 03 01 01	Az egyéni tanulási célú mobilitás, valamint az együttműködés, a befogadás, a kiválóság, a kreativi- tás és az innováció ösztönzése az oktatáshoz és képzéshez kapcsolódó szervezetek és szakpolitikák szintjén – Közvetett irányítás	2 382 120 171	2 400 120 171	18 000 000
07 03 03	A sportedzők és a személyzet tanulási célú mobilitásának, valamint az együttműködésnek, a befogadásnak, a kreativitásnak és az innovációnak az ösztönzése a sporttal kapcsolatos szervezetek és szakpolitikák szintjén	67 664 711	69 664 711	2 000 000
2.2.33	Az Európai Szolidaritási Testület program	141 196 320	144 196 320	3 000 000
07 04 01	Európai Szolidaritási Testület	134 298 196	137 298 196	3 000 000
2.2.34	Kreatív Európa	325 290 321	332 790 321	7 500 000
07 05 01	Kultúra	100 040 879	102 540 879	2 500 000
07 05 02	Média	175 661 827	180 661 827	5 000 000
2.2.352	Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek	212 282 092	215 282 092	3 000 000
07 06 02	A polgárok szerepvállalásának és az Unió demok- ratikus életében való részvételének ösztönzése	32 154 085	33 154 085	1 000 000
07 06 03	Daphné	25 257 735	26 757 735	1 500 000
07 06 04	Az uniós értékek védelme és előmozdítása	108 683 873	109 183 873	500 000
2.2.3 Decentrali- zált ügynökségek	Decentralizált ügynökségek	268 478 848	270 978 848	2 500 000
07 10 08	Európai Ügyészség (EPPO)	62 101 095	64 601 095	2 500 000
Kísérleti projektek és előkészítő intéz- kedések	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések			31 590 500
	Mindösszesen			- 94 909 500

2022. november 23., szerda

A kamatlábak és az NGEU finanszírozási műveleteinek 2022 végéig tartó volumene fényében a 06 04 01. költségvetési sor előirányzatai 170,0 millió EUR-val csökkenthetők, miközben 2023-ben teljes mértékben megmarad az NGEU vissza nem térítendő összetevőjének finanszírozására rendelkezésre álló kapacitás.

Az Erasmus+ esetében a 07 03 03. jogcímcsoport (A sportedzők és a személyzet tanulási célú mobilitásának, valamint az együttműködésnek, a befogadásnak, a kreativitásnak és az innovációnak az ösztönzése a sporttal kapcsolatos szervezetek és szakpolitikák szintjén) növelése lehetővé tenné a következő speciális olimpiai játékokkal kapcsolatos intézkedések finanszírozásához való hozzájárulást.

Következésképpen a kötelezettségvállalási előirányzatok elfogadott szintje 7 660,2 millió EUR, a 2b. alfejezet kiadási felső határa alatt nem marad mozgástér, és a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet 12. cikkével összhangban 182,2 millió EUR összegben igénybe vehető a Rugalmassági Eszköz, valamint a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet 11. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban 280,0 millió EUR összegben igénybe vehető az egységes tartalékeszköz.

3. fejezet – Természeti erőforrások és környezet

A kötelezettségvállalási előirányzatok az 1/2023. sz. módosító indítvánnyal módosított költségvetési tervezetben a Bizottság által javasolt szinten kerülnek megállapításra, de az egyeztetőbizottság által elfogadott alábbi kiigazításokkal, amelyeket a következő táblázat tartalmaz:

Költségvetési sor / Program	Elnevezés	A kötelezettségvállalási előirányzatok változása (EUR-ban)		
		2023-as KT (beleértve az 1. sz. MI-t is)	2023. évi költségvetés	Különbség
3.2.21	Környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE)	725 521 280	755 521 280	30 000 000
09 02 01	Természet és biológiai sokféleség	272 761 676	279 011 676	6 250 000
09 02 02	Körforgásos gazdaság és életminőség	173 862 556	179 112 556	5 250 000
09 02 03	Az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	122 358 139	128 608 139	6 250 000
09 02 04	Tiszta energiára való átállás	130 752 568	143 002 568	12 250 000
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések			6 700 000
	Mindösszesen			36 700 000

Ennek következtében a kötelezettségvállalási előirányzatok egyeztetett szintje 57 259,3 millió EUR-ban kerül megállapításra, ami 35,7 millió EUR tartalékkeretet hagy a 3. fejezet kiadási felső határa alatt.

4. fejezet – Migráció és határigazgatás

A kötelezettségvállalási előirányzatok a költségvetési tervezetben a Bizottság által javasolt szinten kerülnek megállapításra, de az egyeztetőbizottság által elfogadott alábbi kiigazításokkal, amelyeket a következő táblázat tartalmaz:

Költségvetési sor / Program	Elnevezés	A kötelezettségvállalási előirányzatok változása (EUR-ban)		
		2023-as KT (beleértve az 1. sz. MI-t is)	2023. évi költségvetés	Különbség
4.0.11	Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap	1 418 121 253	1 454 621 253	36 500 000

2022. november 23., szerda

Költségvetési sor / Program	Elnevezés	A kötelezettségvállalási előirányzatok változása (EUR-ban)		
		2023-as KT (beleértve az 1. sz. MI-t is)	2023. évi költségvetés	Különbség
10 02 01	Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap	1 414 824 860	1 451 324 860	36 500 000
4.0.1 Decentralizált ügynökségek	Decentralizált ügynökségek	169 169 287	172 169 287	3 000 000
10 10 01	Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége (EUAA)	169 169 287	172 169 287	3 000 000
4.0.211	Integrált Határigazgatási Alap (IHA) – Határigazgatási és Vízümeszköz (HAVE)	946 798 303	956 798 303	10 000 000
11 02 01	A határigazgatás és a vízügy pénzügyi támogatására szolgáló eszköz	944 798 303	954 798 303	10 000 000
4.0.2 Decentralizált ügynökségek	Decentralizált ügynökségek	1 052 269 675	1 002 769 675	- 49 500 000
11 10 01	Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (FRONTEX)	793 614 137	743 614 137	- 50 000 000
11 10 02	A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökség (eu-LISA)	258 655 538	259 155 538	500 000
	Mindösszesen			0

Ennek következtében a kötelezettségvállalási előirányzatok egyeztetett szintje 3 727,3 millió EUR-ban kerül megállapításra, ami 86,7 millió EUR tartalékkeretet hagy a 4. fejezet kiadási felső határa alatt.

5. fejezet – Biztonság és védelem

A kötelezettségvállalási előirányzatok a költségvetési tervezetben a Bizottság által javasolt szinten kerülnek megállapításra, de az egyeztetőbizottság által elfogadott alábbi kiigazításokkal, amelyeket a következő táblázat tartalmaz:

Költségvetési sor / Program	Elnevezés	A kötelezettségvállalási előirányzatok változása (EUR-ban)		
		2023-as KT (beleértve az 1. sz. MI-t is)	2023. évi költségvetés	Különbség
5.0.22	Katonai mobilitás	236 685 681	295 185 681	58 500 000
13 04 01	Katonai mobilitás	234 970 661	293 470 661	58 500 000
	Mindösszesen			58 500 000

Ezenkívül a biztonságos úralapú konnektivitási programról szóló megállapodás megszületéséig a költségvetési tervezetben erre a célra javasolt összegek tartalékba kerülnek, amelyeket az Európai Parlament és a Tanács által végül elfogadott finanszírozási megoldással összhangban fel kell szabadítani vagy módosítani kell. A részleteket az 1.5. szakasz tartalmazza.

2022. november 23., szerda

Ennek következtében a kötelezettségvállalási előirányzatok egyeztetett szintje 2 116,6 millió EUR-ban kerül megállapításra, az 5. fejezet kiadási felső határa alatti tartalékkeret nélkül, a Rugalmassági Eszközből pedig 170,6 millió EUR összeget mozgósítanak.

6. fejezet – Szomszédság és a világ

A kötelezettségvállalási előirányzatok az 1/2023. sz. módosító indítvánnyal módosított költségvetési tervezetben a Bizottság által javasolt szinten kerülnek megállapításra, de az egyeztetőbizottság által elfogadott alábbi kiigazításokkal, amelyeket a következő táblázat tartalmaz:

Költségvetési sor / Program	Elnevezés	A kötelezettségvállalási előirányzatok változása (EUR-ban)		
		2023-as KT (beleértve az 1. sz. MI-t is)	2023. évi költségvetés	Különbség
6.0.111	Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) (NDICI – Globális Európa)	11 970 770 313	12 250 770 313	280 000 000
14 02 01 10	Déli szomszédság	1 657 209 546	1 727 209 546	70 000 000
14 02 01 11	Keleti szomszédság	618 890 238	828 890 238	210 000 000
	Mindösszesen			280 000 000

A Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) esetében a keleti szomszédság kötelezettségvállalási előirányzatainak 210 millió EUR-s növelését (14 02 01 11. költségvetési jogcím) az Ukrajnában és Moldovában az orosz agresszióra válaszul hozott intézkedésekre fordítják. A déli szomszédság kötelezettségvállalási előirányzatainak 70 millió EUR-s növelése (14 02 01 10. költségvetési jogcím) a migrációval kapcsolatos intézkedések, különösen a migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás kezelését és irányítását, valamint az UNRWA-t támogató intézkedések finanszírozására szolgál.

Ennek következtében a kötelezettségvállalási előirányzatok egyeztetett szintje 17 211,9 millió EUR-ban kerül megállapításra, a 6. fejezet kiadási felső határa alatti tartalékkeret nélkül, a Rugalmassági Eszköz igénybevételére pedig 882,9 millió EUR összegben kerül sor.

7. fejezet – Európai közigazgatás

Az egyeztetőbizottság egyetért az intézmények létszámterveiben szereplő álláshelyek számával és a Bizottság által az 1/2023. sz. módosító indítvánnyal módosított költségvetési tervezetben javasolt előirányzatokkal, a következő kivételekkel:

- Az Európai Unió Bíróságának szakasza, amelyre vonatkozóan a létszámterv négy álláshellyel bővül, a kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok szintje pedig 634 903 EUR-val nő, figyelembe véve az általában év közepén történő munkaerő-felvételt;
- Az Európai Számvevőszék szakasza, amelyre vonatkozóan a létszámterv 9 álláshellyel bővül, a kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok szintje pedig 1 005 422 EUR-val nő, figyelembe véve az általában év közepén történő munkaerő-felvételt. A megfelelő álláshelyek ideiglenesen, 2027-ig engedélyezettek;

2022. november 23., szerda

- Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság szakasza, amelyre vonatkozóan a létszámterv két álláshellyel bővül, a kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok szintje pedig 115 497 EUR-val nő, figyelembe véve az általában év közepén történő munkaerő-felvételt;
- Az európai ombudsman szakasza, amelyre vonatkozóan a létszámterv két álláshellyel bővül, a kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok szintje pedig 101 388 EUR-val nő, figyelembe véve az általában év közepén történő munkaerő-felvételt;
- Az európai adatvédelmi biztos szakasza, amely öt álláshellyel egészül ki, melyek közül három álláshely az európai adatvédelmi biztos létszámtervére, két álláshely pedig az Európai Adatvédelmi Testület létszámtervére vonatkozik. A kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok szintje ezért 388 202 EUR-val emelkedik, figyelembe véve az általában év közepén történő munkaerő-felvételt;
- Az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) szakasza, amelynek személyzeti erőforrásait 11 szerződéses alkalmazottal növelik, a kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok szintje pedig 420 239 EUR-val nő, figyelembe véve az átlagosan az év közepén történő munkaerő-felvételt.

A 7. fejezet 2,7 millió EUR összegű növelését eredményező kiigazításokat az alábbi táblázatok részletezik:

4. szakasz – Bíróság

Költségvetési sor / Program	Elnevezés	A kötelezettségvállalási előirányzatok változása (EUR-ban)		
		2023-as KT (beleértve az 1. sz. MI-t is)	2023. évi költségvetés	Különbség
1 2 0 0	Díjazás és juttatások	304 868 000	305 502 903	634 903
	Mindösszesen			634 903

5. szakasz – Európai Számvevőszék

Költségvetési sor / Program	Elnevezés	A kötelezettségvállalási előirányzatok változása (EUR-ban)		
		2023-as KT (beleértve az 1. sz. MI-t is)	2023. évi költségvetés	Különbség
1 2 0 0	Díjazás és juttatások	129 600 000	130 605 422	1 005 422
	Mindösszesen			1 005 422

6. szakasz – Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

Költségvetési sor / Program	Elnevezés	A kötelezettségvállalási előirányzatok változása (EUR-ban)		
		2023-as KT (beleértve az 1. sz. MI-t is)	2023. évi költségvetés	Különbség
1 2 0 0	Díjazás és juttatások	82 849 505	82 965 001	115 496
	Mindösszesen			115 496

2022. november 23., szerda

8. szakasz – Európai ombudsman

Költségvetési sor/ Program	Elnevezés	A kötelezettségvállalási előirányzatok változása (EUR-ban)		
		2023-as KT (beleértve az 1. sz. MI-t is)	2023. évi kölségvetés	Különbség
1 2 0 0	Díjazás és juttatások	9 002 978	9 104 366	101 388
	Mindösszesen			101 388

9. szakasz – Európai adatvédelmi biztos

Költségvetési sor/ Program	Elnevezés	A kötelezettségvállalási előirányzatok változása (EUR-ban)		
		2023-as KT (beleértve az 1. sz. MI-t is)	2023. évi kölségvetés	Különbség
1 1 0 0	Díjazás és juttatások	7 491 500	7 724 420	232 920
3 0 1 0	Díjazás és juttatások	2 123 500	2 278 782	155 282
	Mindösszesen			388 202

10. szakasz — Európai Külsügyi Szolgálat

Költségvetési sor/ Program	Elnevezés	A kötelezettségvállalási előirányzatok változása (EUR-ban)		
		2023-as KT (beleértve az 1. sz. MI-t is)	2023. évi kölségvetés	Különbség
1 2 0 0	Szerződéses alkalmazottak	20 967 900	21 388 139	420 239
	Mindösszesen			420 239

Ennek következtében a kötelezettségvállalási előirányzatok elfogadott szintje 11 311,3 millió EUR-ban kerül megállapításra, 107,7 millió EUR tartalékkeretetet hagyva a 7. fejezet kiadási felső határa alatt, amelyből 28,2 millió EUR „Az intézmények igazgatási kiadásai”-hoz kapcsolódó részleges mozgástér.

Tematikus speciális eszközök: EGAA, SEAR és BAR

Az elbocsátott munkavállalók támogatását szolgáló Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (EGAA), a szolidaritási és sürgősségiség-tartalék (SEAR) és a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék (BAR) kötelezettségvállalási előirányzatai a Bizottság által módosított költségvetési tervezetben javasolt szinten kerülnek megállapításra.

1.4. Kifizetési előirányzatok

A kifizetési előirányzatok átfogó szintje a 2023. évi költségvetésben az 1/2023. sz. módosító indítvánnyal módosított költségvetési tervezetben javasolt szinten kerül megállapításra, az egyzetetbizottság által elfogadott következő kiigazításokkal:

1. A nem differenciált kiadások (1–6. fejezet) kötelezettségvállalási előirányzatainak megállapodás szerinti szintjét – amelyek esetében a kifizetési előirányzatok szintje egyenlő a kötelezettségvállalási előirányzatok szintjével – figyelembe vették. Ez vonatkozik az Európai Unió Helyreállítási Eszköz (EURI) finanszírozási költségének 170,0 millió EUR-val történő csökkentésére is. A decentralizált ügynökségeknek nyújtott uniós hozzájárulás kiigazítását is figyelembe véve az együttes hatás 214,0 millió EUR-s csökkenést jelent;

2022. november 23., szerda

2. A 7. fejezetet érintő kiigazítás 2,7 millió EUR összegű növekedést eredményez;
3. A Parlament által javasolt minden új kísérleti projektek és előkészítő intézkedések kifizetési előirányzatai a megfelelő kötelezettségvállalási előirányzatok 25 %-ában kerülnek megállapításra, vagy a Parlament által javasolt szinten, amennyiben az alacsonyabb. A meglévő kísérleti projektek és előkészítő intézkedések meghosszabbítása esetén a kifizetési előirányzatok szintje az 1/2023. sz. módosító indítvánnyal módosított költségvetési tervezetben meghatározott szint plusz a megfelelő új kötelezettségvállalási előirányzatok 25 %-a, vagy a Parlament által javasolt szint, amennyiben az alacsonyabb. Az összevont hatás 19,8 millió eurós növekedés;
4. A differenciált kiadások költségvetési sorait érintő kiigazítások együttes hatása 177,0 millió EUR-s növekedést jelent.
- Az összesen 14,5 millió EUR összegű csökkenést eredményező kiigazításokat az alábbi táblázat részletezi:

Költségvetési sor/ Program	Elnevezés	A kifizetési előirányzatok változása (EUR-ban)		
		2023-as KT (beleértve az 1. sz. MI-t is)	2023. évi költségvetés	Különbség
1. fejezet				
1.0.11	Európai horizont	11 903 569 694	11 908 569 694	5 000 000
01 02 01 02	Marie Skłodowska-Curie-cselekvések	602 437 939	607 437 939	5 000 000
1.0.13	Nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor (ITER)	721 228 782	671 228 782	- 50 000 000
01 04 01	Az ITER létesítményeinek építése, üzemeltetése és hasznosítása – ITER európai közös vállalkozás – és a Fúzióenergia-fejlesztés	563 509 002	513 509 002	- 50 000 000
1.0.221	CEF – közlekedés	1 922 486 490	1 943 486 490	21 000 000
02 03 01	Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) – Közlekedés	973 760 000	994 760 000	21 000 000
1.0.222	CEF – Energia	713 629 670	723 629 670	10 000 000
02 03 02	Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) – Energia	246 000 000	256 000 000	10 000 000
1.0.31	Egységes piac program (a kkv-kra vonatkozóan is)	610 260 036	615 260 036	5 000 000
03 02 02	Vállalkozások, különösen a kkv-k versenyképességének javítása és a piacokhoz való hozzáférésük támogatása	132 069 500	137 069 500	5 000 000
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések			9 331 250
	1. fejezet összesen			331 250

2a. alfejezet

2022. november 23., szerda

Költségvetési sor / Program	Elnevezés	A kifizetési előirányzatok változása (EUR-ban)		
		2023-as KT (beleértve az 1. sz. MI-t is)	2023. évi költségvetés	Különbség
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések			875 000
	2a. alfejezet összesen			875 000

2b. alfejezet

2.2.23	Az Európai Unió Helyreállítási Eszköz finanszírozási költségei	1 485 775 000	1 315 775 000	- 170 000 000
06 04 01	Európai Unió Helyreállítási Eszköz – Kamatszervi-fizetések és visszaváltás a lejáratkor	1 479 775 000	1 309 775 000	- 170 000 000
2.2.25	„Az EU az egészségért”	619 341 615	626 841 615	7 500 000
06 06 01	Az EU az egészségért program	570 712 378	578 212 378	7 500 000
2.2.32	Erasmus+ program	3 274 197 196	3 291 597 196	17 400 000
07 03 01 01	Az egyéni tanulási célú mobilitás, valamint az együttműködés, a befogadás, a kiválóság, a kreativitás és az innováció ösztönzése az oktatáshoz és képzéshez kapcsolódó szervezetek és szakpolitikák szintjén – Közvetett irányítás	2 280 250 000	2 296 250 000	16 000 000
07 03 03	A sportedzők és a személyzet tanulási célú mobilitásának, valamint az együttműködésnek, a befogadásnak, a kreativitásnak és az innovációnak az ösztönzése a sporttal kapcsolatos szervezetek és szakpolitikák szintjén	55 000 000	56 400 000	1 400 000
2.2.33	Az Európai Szolidaritási Testület program	122 118 124	124 118 124	2 000 000
07 04 01	Európai Szolidaritási Testület	104 000 000	106 000 000	2 000 000
2.2.34	Kreatív Európa	306 962 192	312 462 192	5 500 000
07 05 01	Kultúra	89 452 597	91 452 597	2 000 000
07 05 02	Média	137 922 353	141 422 353	3 500 000
2.2.352	Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek	155 069 755	156 569 755	1 500 000
07 06 02	A polgárok szerepvállalásának és az Unió demokratikus életében való részvételének ösztönzése	18 510 511	19 010 511	500 000
07 06 03	Daphné	26 078 886	26 828 886	750 000
07 06 04	Az uniós értékek védelme és előmozdítása	54 381 753	54 631 753	250 000

2022. november 23., szerda

Költségvetési sor / Program	Elnevezés	A kifizetési előirányzatok változása (EUR-ban)		
		2023-as KT (beleértve az 1. sz. MI-t is)	2023. évi költségvetés	Különbség
2.2.3 Decentralizált ügynökségek	Decentralizált ügynökségek	263 290 848	265 790 848	2 500 000
07 10 08	Európai Ügyészség (EPPO)	62 101 095	64 601 095	2 500 000
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések			7 897 625
	2b. alfejezet összesen			- 125 702 375
3. fejezet				
3.2.21	Környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE)	513 989 167	522 689 167	8 700 000
09 02 01	Természet és biológiai sokféleség	97 698 396	99 323 396	1 625 000
09 02 02	Körforgásos gazdaság és életminőség	69 504 430	71 129 430	1 625 000
09 02 03	Az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	47 000 000	48 625 000	1 625 000
09 02 04	Tiszta energiára való átállás	53 000 000	56 825 000	3 825 000
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések			1 675 000
	3. fejezet összesen			10 375 000
4. fejezet				
4.0.11	Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap	1 314 919 500	1 329 919 500	15 000 000
10 02 01	Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap	710 919 500	725 919 500	15 000 000
4.0.1 Decentralizált ügynökségek	Decentralizált ügynökségek	169 169 287	172 169 287	3 000 000
10 10 01	Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége (EUAA)	169 169 287	172 169 287	3 000 000
4.0.211	Integrált Határigazgatási Alap (IHA) – Határigazgatási és Vízumeszköz (HAVE)	394 492 752	396 992 752	2 500 000
11 02 01	A határigazgatás és a vízumügy pénzügyi támogatására szolgáló eszköz	276 492 752	278 992 752	2 500 000
4.0.2 Decentralizált ügynökségek	Decentralizált ügynökségek	1 117 019 143	1 067 519 143	- 49 500 000
11 10 01	Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (FRONTEX)	793 614 137	743 614 137	- 50 000 000
11 10 02	A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökség (eu-LISA)	323 405 006	323 905 006	500 000

2022. november 23., szerda

Költségvetési sor / Program	Elnevezés	A kifizetési előirányzatok változása (EUR-ban)		
		2023-as KT (beleértve az 1. sz. MI-t is)	2023. évi költségvetés	Különbség
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések			0
	4. fejezet összesen			- 29 000 000
5. fejezet				
5.0.22	Katonai mobilitás	106 715 020	131 715 020	25 000 000
13 04 01	Katonai mobilitás	105 000 000	130 000 000	25 000 000
	5. fejezet összesen			25 000 000
6. fejezet				
6.0.111	Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) (NDICI – Globális Európa)	8 842 716 018	8 943 716 018	101 000 000
14 02 01 10	Déli szomszédság	423 893 255	444 893 255	21 000 000
14 02 01 11	Keleti szomszédság	185 608 958	265 608 958	80 000 000
	6. fejezet összesen			101 000 000
7. fejezet				
7.1.24	Az Európai Unió Bírósága	485 342 893	485 977 796	634 903
7.1.25	Európai Számvevőszék	174 054 500	175 059 922	1 005 422
7.1.26	Európai Gazdasági és Szociális Bizottság	158 652 474	158 767 970	115 496
7.1.28	Európai Ombudsman	12 943 383	13 044 771	101 388
7.1.29	Európai adatvédelmi biztos	21 941 500	22 329 702	388 202
7.1.2X	Európai Külügyi Szolgálat	819 647 241	820 067 480	420 239
	7. fejezet összesen			2 665 650
ÖSSZESEN				- 14 455 475

Ez összességében 168 648,7 millió EUR összegű kifizetési előirányzatot eredményez, ami 14,5 millió EUR összegű csökkenést jelent az 1/2023. számú módosító indítvánnyal módosított költségvetési tervezethez képest.

1.5. Tartalékok

Az 1/2023. számú módosító indítvánnyal módosított költségvetési tervezetben foglaltakon túl nincsenek további tartalékok.

2022. november 23., szerda

1.6. Költségvetési megjegyzések

A költségvetési megjegyzések szövege megfelel az 1/2023. sz. módosító indítvánnyal módosított költségvetési tervezetnek, a végrehajthatóságról szóló levélben javasolt és az egyeztetőbizottság által jóváhagyott alábbi kiigazításokkal:

— Azon költségvetési sorokat, amelyek esetében az Európai Parlament saját szakaszát illetően módosításokat vezetett be, módosítás nélkül elfogadták. Ez magában foglalja a következő módosítást:

— **1 2 0 0. jogcím** — Javadalmazás és juttatások

A következőképpen módosítandó:

további 98 létszámtervi álláshely a 2023-as évre. Ezek az álláshelyek egyetlen költségvetési évre szólnak, és a 2024. évi költségvetési tervezetben kikerülnek a létszámtervből. Ezek az álláshelyek a személyzeti szabályzat 29. cikke (4) bekezdésének alkalmazására tekintettel az ideiglenes alkalmazottak foglalkoztatásának folyamatosságát hivatottak elősegíteni. További alkalmazásokra nincs szükség.

— Az egyeztetőbizottság abban is egyetért, hogy az „Európai Politikai Pártok és Európai Politikai Alapítványok Hatósága, valamint a független kiemelkedő személyek bizottsága” létszámtervében szereplő álláshelyek számát egyértelműen meg kell jelölni az Európai Parlament létszámtervében azáltal, hogy új sort vezetnek be az Európai Parlament teljes létszám alá, feltüntetve az „ebből a Hatóság számára” kifejezést.

— Költségvetési sorok, amelyek esetében az Európai Parlament által bevezetett módosításokat módosítás nélkül elfogadták:

— **14 04 02. jogcímcsoport** – Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért (Eurofound)

A következőképpen módosítandó:

Ez az előirányzat fedezi az Európai Unió különleges képviselőinek illetményeivel, valamint az EUKK-csoportok felállításával/támogatói struktúrájuk kiépítésével kapcsolatos kiadásokat, beleértve az **utazási költségeket és** a személyzeti költségeket is, kivéve a tagállamok vagy az uniós intézmények által kirendelt személyzet költségeit. Tartalmazza továbbá azon projektek költségeit is, amelyek végrehajtása a különleges képviselők közvetlen felelősségi körébe tartozik.

— Költségvetési sorok, amelyek esetében a módosító indítvánnyal módosított költségvetési tervezetben javasolt költségvetési megjegyzések a következő módosításokkal kerülnek jóváhagyásra:

— **13 03 01. jogcím** – Védelmi kutatás

A bekezdés a következőképpen módosítandó:

tanulmányok, például az új vagy továbbfejlesztett technológiák, termékek, eljárások, szolgáltatások és megoldások megvalósíthatóságának feltárására irányuló megvalósíthatósági tanulmányok, **többek között a kibervédelem és a kiberbiztonság területén,**

— Új költségvetési sorok az Ukrajnának 2023-ban támogatást nyújtó eszköz (makroszintű pénzügyi támogatás+) létrehozásáról szóló rendeletre irányuló bizottsági javaslat 2022. november 9-i elfogadását követően, amelyekre vonatkozóan a vonatkozó költségvetési megjegyzést a következő szöveggel hagyták jóvá:

— **14 01 06. jogcímcsoport** – Az Ukrajnának nyújtott makroszintű pénzügyi támogatás pluszra (MFA+) vonatkozó támogatási kiadások

A következőképpen módosítandó:

Az ezen alcímben ismertetett kiadások mellett ez az előirányzat konkrétan a következők fedezésére is szolgál: az eszköz végrehajtásával és célkitűzéseinek megvalósításával kapcsolatos támogatási kiadások, ideértve az eszköz célkitűzéseinek eléréséhez kapcsolódó igazgatási támogatást, ideértve a végrehajtáshoz szükséges előkészítési, figyelemmel kíséresi, nyomkövetési, kontroll-, ellenőrzési és értékelési tevékenységekhez kapcsolódó igazgatási támogatás költségeit, valamint a központban és az Unió küldöttségeinél az eszközhöz szükséges igazgatási és koordinációs támogatás kapcsán felmerülő, valamint az ezen eszköz alapján finanszírozott műveletek igazgatásához kapcsolódó kiadások – ideértve az információs és kommunikációs tevékenységeket, valamint a szervezeti információtechnológiai rendszereket is.

— **14 07. alcím** – Az Ukrajnának nyújtott makroszintű pénzügyi támogatás plusz (MFA+)

2022. november 23., szerda

A következőképpen módosítandó:

Az ezen alcímhez tartozó előirányzatok az Ukrajnának 2023-ban támogatást nyújtó eszköz (makroszintű pénzügyi támogatás+) keretében végrehajtott intézkedésekhez kapcsolódó operatív kiadások fedezésére szolgálnak. Az eszköz általános célkitűzése, hogy kiszámítható, folyamatos és rendezett módon, kellő időben rövid távú pénzügyi segítséget biztosítson, valamint finanszírozza a helyreállítást és adott esetben a háború utáni újjáépítéshez nyújtott kezdeti támogatást, azzal a céllal, hogy támogassa Ukrajnát az európai integráció felé vezető úton.

Az általános célkitűzés elérése érdekében a fő konkrét célkitűzések különösen a következők támogatása:

- makroszintű pénzügyi stabilitás, valamint az ország külső és belső finanszírozási korlátainak enyhítése;
- adott esetben az előcsatlakozási folyamat korai előkészítő szakaszára összpontosító reformprogram, beleértve Ukrajna intézményeinek megerősítését, a közigazgatás hatékonyságának reformját és megerősítését, valamint az átláthatóságot, a strukturális reformokat és a jó kormányzást minden szinten;
- a kritikus funkciók és infrastruktúra helyreállítása, valamint a rászorulóknak megsegítése.

A költségvetési rendelet 21., 22. és 24. cikkével összhangban a bevételi kimutatásban szereplő, harmadik országoktól (az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás alapján az EFTA-államoktól, a tagjelölt országoktól és adott esetben a nyugat-balkáni potenciális tagjelöltektől vagy egyéb harmadik országoktól) az uniós programokban való részvétel céljából kapott hozzájárulások, valamint bármely egyéb címzett bevétel megfelelő előirányzatok biztosítását és végrehajtását teszik lehetővé ezen alcím alapján.

A kapcsolódó becsült összegek, valamint a bevételi kimutatás megfelelő jogcímcsoportja vagy jogcíme lehetőség szerint a megfelelő költségvetési sorokon kerül feltüntetésre.

- **14 07 01. jogcímcsoport** – Ukrajna MFA+ kamattámogatás

A következőképpen módosítandó:

Ez az előirányzat a hitelfelvételhez és hitelnyújtáshoz kapcsolódó kamattámogatás nyújtására irányuló tevékenységek fedezésére szolgál, a hitel előtörlesztésével kapcsolatos költségek kivételével, az e rendelet szerinti kölcsönök tekintetében.

Ezek a hozzájárulások az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 21. cikke (2) bekezdésének d) és e) pontjával összhangban külső címzett bevételnek minősülnek.

- **14 07 02. jogcímcsoport** – Ukrajna MFA+ vissza nem térítendő támogatás

A következőképpen módosítandó:

Ez az előirányzat a tagállamok és az érdekelt harmadik országok és felek által rendelkezésre bocsátott kiegészítő összegek fedezésére szolgál, amelyeket vissza nem térítendő támogatásként hajtanak végre, amennyiben a javasolt rendelet 7. cikke szerint megkötendő egyetértési megállapodás ezt előírja, vagy az (EU) 2021/947 rendelettel és az 1257/96/EK rendelettel összhangban a javasolt rendelet 2. cikke (2) bekezdésének b)–c) pontjában említett célkitűzéseket megvalósító intézkedések finanszírozására.

Ez az előirányzat különösen a következőkre vonatkozik:

- adott esetben az előcsatlakozási folyamat korai előkészítő szakaszára összpontosító reformprogram, beleértve Ukrajna intézményeinek megerősítését, a közigazgatás hatékonyságának reformját és megerősítését, valamint az átláthatóságot, a strukturális reformokat és a jó kormányzást minden szinten;
- a kritikus funkciók és infrastruktúra helyreállítása, valamint a rászorulóknak megsegítése.

Ezek a hozzájárulások az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 21. cikke (2) bekezdésének d) és e) pontjával összhangban külső címzett bevételnek minősülnek.

- Az egyeztetőbizottság hozzájárul a következő lábjegyzetnek az Európai Számvevőszék létszámtervébe történő beillesztéséhez.

2022. november 23., szerda

A következőképpen módosítandó:

„További álláshelyek (2023) (29 számvevő az NGEU eszközzel összefüggésben, 2027-ig jóváhagyva)”.

- A költségvetési rendelet 15. cikkének (3) bekezdésével összhangban az egyeztetőbizottság megállapodik abban, hogy ismét kötelezettségvállalási előirányzatokat bocsát rendelkezésre a 01 02 02 20. költségvetési sor tekintetében. A költségvetési megjegyzések ennek megfelelően módosulnak:

Költségvetési sor	Elnevezés
01 02 02 20	<p><u>Az alábbi szöveg beillesztése:</u></p> <p>A költségvetési rendelet 15. cikkének (3) bekezdésével összhangban e költségvetési jogcímben 29 762 369 EUR összegű kötelezettségvállalási előirányzat áll rendelkezésre a kutatási projektek végrehajtásának teljes vagy részleges elmaradása miatt 2020-ban visszavont kötelezettségvállalások eredményeképpen.</p>

- A költségvetési rendelet 15. cikkének (3) bekezdésével összhangban az egyeztetőbizottság megállapodik abban, hogy ismét kötelezettségvállalási előirányzatokat bocsát rendelkezésre a 01 02 02 40. költségvetési sor tekintetében. A költségvetési megjegyzések ennek megfelelően módosulnak:

Költségvetési sor	Elnevezés
01 02 02 40	<p><u>Az alábbi szöveg beillesztése:</u></p> <p>A költségvetési rendelet 15. cikkének (3) bekezdésével összhangban e költségvetési jogcímben 89 287 105 EUR összegű kötelezettségvállalási előirányzat áll rendelkezésre a kutatási projektek végrehajtásának teljes vagy részleges elmaradása miatt 2020-ban visszavont kötelezettségvállalások eredményeképpen.</p>

- A költségvetési rendelet 15. cikkének (3) bekezdésével összhangban az egyeztetőbizottság megállapodik abban, hogy ismét kötelezettségvállalási előirányzatokat bocsát rendelkezésre a 01 02 02 50. költségvetési sor tekintetében. A költségvetési megjegyzések ennek megfelelően módosulnak:

Költségvetési sor	Name
01 02 02 50	<p><u>Az alábbi szöveg beillesztése:</u></p> <p>A költségvetési rendelet 15. cikkének (3) bekezdésével összhangban e költségvetési jogcímben 29 762 369 EUR összegű kötelezettségvállalási előirányzat áll rendelkezésre a kutatási projektek végrehajtásának teljes vagy részleges elmaradása miatt 2020-ban visszavont kötelezettségvállalások eredményeképpen.</p>

Ez annak tudomásulvételével történt, hogy az Európai Parlament vagy a Tanács által bevezetett módosítások nem módosíthatják vagy terjeszthetik ki a meglévő alap-jogiaktus terjedelmét, illetve nem sérthetik az intézmények igazgatási autonómiáját, továbbá hogy az intézkedés fedezhető a rendelkezésre álló forrásokból.

1.7. Költségvetési nomenklatúra

A Bizottság által az 1/2023. sz. módosító indítvánnyal módosított költségvetési tervezetben javasolt költségvetési nomenklatúrát az új kísérleti projektek és előkészítő intézkedések beillesztésével elfogadják. Az egyeztetőbizottság megállapodik egy új költségvetési sor létrehozásáról is az Európai Parlament szakaszán belül (5 0 2. jogcímcsoport – Európai Politikai Pártok és Európai Politikai Alapítványok Hatósága – Díjazások és juttatások). Végezetül, összhangban a 2022. november 9-én elfogadott, az Ukrajnának 2023-ban támogatást nyújtó eszköz (makroszintű pénzügyi támogatás+) létrehozásáról szóló rendeletre irányuló bizottsági javaslatot kísérő pénzügyi kimutatással, az egyeztetőbizottság megállapodik az Európai Bizottság három új költségvetési sorának létrehozásáról az alábbiak szerint:

- 14 01 06. jogcímcsoport – Az Ukrajnának nyújtott makroszintű pénzügyi támogatás pluszra (MFA+) vonatkozó támogatási kiadások
- 14 07 01. jogcímcsoport – Ukrajna MFA+ kamattámogatás
- 14 07 02. jogcímcsoport – Ukrajna MFA+ vissza nem térítendő támogatás

2022. november 23., szerda

—2. 2022. évi költségvetés

A bizottsági javaslatához képest egy módosítással jóváhagyják az 5/2022. sz. költségvetés-módosítási tervezetet: az európai védelmi ipar együttműködésen alapuló beszerzés keretében történő megerősítését szolgáló eszközről (EDIRPA) szóló jogalap késői elfogadása miatt az erre a célra tartalékba helyezett 82 972 301 EUR összegű kötelezettségvállalási előirányzat nem kerül elfogadásra, és a megfelelő 13 06 01. költségvetési sort nem hozzák létre a 2022-es pénzügyi évre.

—3. Nyilatkozatok

3.1. Az Európai Parlament és a Tanács együttes nyilatkozata a kifizetési előirányzatokról

Az Európai Parlament és a Tanács felszólítja a Bizottságot, hogy 2023 folyamán továbbra is szorosan és aktívan kísérje figyelemmel az aktuális és az előző többéves pénzügyi keretek programjainak végrehajtását (különösen a 2a. alfejezetben és a vidékfejlesztés terén). Az Európai Parlament és a Tanács e célból felkéri a Bizottságot, hogy (adott esetben figyelembe véve a tagállami előrejelzések pontosságának javulását) kellő időben terjessze elő a 2023. évi kifizetési előirányzatokkal kapcsolatos helyzetre és tervezetekre vonatkozó aktualizált számadatokat. Amennyiben a számadatok szerint a 2023. évi költségvetésben szereplő előirányzatok összege nem elég az igények fedezésére, az Európai Parlament és a Tanács felkéri a Bizottságot, hogy mielőbb terjesszen elő megfelelő megoldást – többek között költségvetés-módosítási tervezetet – annak érdekében, hogy az Európai Parlament és a Tanács az alátámasztott igényekkel kapcsolatban indokolatlan késedelem nélkül meghozhassa a szükséges döntéseket. Az Európai Parlament és a Tanács adott esetben figyelembe fogja venni az ügy sürgősségét, és amennyiben szükségesnek ítéli, lerövidíti a döntéshozatalra rendelkezésre álló nyolchetes időszakot. Ugyanez vonatkozik értelemszerűen arra az esetre is, ha a számadatok azt mutatják, hogy a 2023. évi költségvetésben szereplő előirányzatok a szükségesnél magasabbak.

3.2. Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság együttes nyilatkozata a csipekről szóló európai jogszabály és a biztonságos úralapú konnektivitási program finanszírozásáról

A három intézmény tudomásul veszi, hogy a csipekről szóló európai jogszabály és a biztonságos úralapú konnektivitási program finanszírozása a folyamatban lévő jogalkotási tárgyalások kimenetelétől függ. Tekintettel a jóváhagyott rendeletek végleges szövegére és a csatolt pénzügyi kimutatásra, az Európai Parlament és a Tanács felkéri a Bizottságot, hogy haladéktalanul nyújtsa be a költségvetési hatóságnak a szükséges átcsoportosításokat vagy költségvetés-módosítási tervezetet annak biztosítása érdekében, hogy a 2023-as pénzügyi évben megfelelő összegű előirányzat álljon rendelkezésre.

Amennyiben az Európai Parlament és a Tanács megállapodik a csipekről szóló európai jogszabály finanszírozásáról, beleértve a költségvetési rendelet 15. cikkének (3) bekezdése alapján újból az Európai Horizont rendelkezésére bocsátandó előirányzatok felhasználását is, az ilyen módosítást költségvetés-módosítási tervezetbe kell foglalni.

3.3. Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság együttes nyilatkozata a kiberbiztonságról

A határozott és koordinált kiberbiztonság kritikus fontosságú az uniós intézmények és szervek ügymenet-folytonossága szempontjából, különösen a 2024-es európai parlamenti választásokat megelőző időszakban. A három intézmény elismeri, hogy központi kapacitásra van szükség a kiberbiztonsági fenyegetések és események kezeléséhez. A koordinált megközelítés a leginkább költséghatékony, és magas szintű védelmet nyújthat mindenki, tehát a legsebezhetőbb számára is.

A három intézmény elismeri, hogy megfelelő kiberbiztonsági erőforrásokra van szükség az egyes intézményeken belül, de különösen az európai intézmények, szervek és hivatalok számítógépes vészhelyzeteket elhárító intézményközi csoportjában (CERT-EU).

A Bizottság felkérést kap, hogy a CERT-EU-val és a többi intézménnyel szorosan együttműködve 2023 közepéig mérje fel, hogy a CERT-EU-nál és az összes többi intézményben hány kiberbiztonsági álláshelyre van szükség, továbbá dolgozza ki a CERT-EU megbízatását.

A költségvetési hatóság felkéri az uniós intézményeket, hogy működjenek együtt az összes uniós intézmény kiberbiztonságának megerősítése érdekében. A Bizottság által elvégzett felmérést követően a 2023. évi költségvetésben az összes uniós intézmény számára előirányzott kiberbiztonsági forrásokat koordinált módon kell rendelkezésre bocsátani az intézmények védelmének maximalizálása érdekében, különösen, de nem kizárólag a központi kiberbiztonsági kapacitás megerősítése révén.

Ez nem érinti a részt vevő intézmények humán és költségvetési erőforrásainak a CERT-EU általi olyan felhasználását, amely az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek egységesen magas szintű kiberbiztonságát biztosító intézkedések meghatározásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2022)0122) szóló megállapodáson alapul.

2022. november 23., szerda

3.4. Az Európai Bizottság nyilatkozata a többéves pénzügyi keret felülvizsgálatáról

A Bizottság a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet féldős felülvizsgálata keretében – amelyet a 2023. évi munkaprogramjában foglaltaknak megfelelően 2023 közepéig tervez elvégezni – értékelni fogja a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret valamennyi fejezetére vonatkozó kiadási felső határok és részleges felső határok fenntarthatóságát.

2022. november 23., szerda

P9_TA(2022)0404

Az Európai Unió saját forrásainak rendszere

Az Európai Parlament 2022. november 23-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló (EU, Euratom) 2020/2053 határozat módosításáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2021)0570 – C9-0034/2022 – 2021/0430(CNS))

(Különleges jogalkotási eljárás – konzultáció)

(2023/C 167/31)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2021)0570),
 - tekintettel az uniós költségvetés saját forrásainak következő generációjáról szóló bizottsági közleményre (COM(2021)0566),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 311. cikkére és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére, amelyeknek megfelelően a Tanács konzultált a Parlamenttel (C9-0034/2022),
 - tekintettel az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság között a költségvetési fegyelemlről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére irányuló ütemtervről szóló, 2020. december 16-i intézményközi megállapodásra ⁽¹⁾,
 - tekintettel az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről szóló, 2020. szeptember 16-i jogalkotási állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer felülvizsgálatáról szóló irányelvre irányuló javaslatához 2022. június 22-én elfogadott módosításaira ⁽³⁾,
 - tekintettel az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus létrehozásáról szóló rendeletre irányuló javaslatához 2022. június 22-én elfogadott módosításaira ⁽⁴⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 82. cikkére,
 - tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság módosítások formájában megfogalmazott álláspontjára,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság és az Alkotmányügyi Bizottság levelére,
 - tekintettel a Költségvetési Bizottság jelentésére (A9-0266/2022),
1. jóváhagyja a Bizottság javaslatát annak módosított formájában;
 2. felkéri a Tanácsot, hogy tájékoztassa a Parlamentet arról, ha a Parlament által jóváhagyott szövegtől el kíván térni;
 3. felkéri a Tanácsot a Parlamenttel való újbóli konzultációra, ha lényegesen módosítani kívánja a Bizottság javaslatát;
 4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

⁽¹⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0220.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0246.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0248.

2022. november 23., szerda

Módosítás 1**Rendeletre irányuló javaslat****1 a preambulumbekzdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (1a) Ez a határozat a 2020. december 16-i, jogilag kötelező erejű intézményközi megállapodással összhangban fontos lépést jelent az új saját forrásokra vonatkozó ütemterv végrehajtása felé; ezt további kiegészítő kezdeményezéseknek kell követniük, amelyek biztosítják, hogy az új bevételek elegendőek legyenek legalább az NGEU-tartozások kamatának és tőkerészének visszafizetésére, és hogy a kosár eloszló pénzügyi következményei minden tagállam számára elfogadhatóak legyenek. Megfelelő összegű új saját forrásoknak kell biztosítaniuk az uniós költségvetés hosszú távú fenntartható finanszírozását – beleértve az új uniós prioritásokat és az Európai Unió Helyreállítási Eszköz visszafizetését –, hogy elkerülhetők legyen a meglévő uniós programokat és szakpolitikákat érintő elvonások.

Módosítás 2**Rendeletre irányuló javaslat****2 a preambulumbekzdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (2a) Az NGEU visszafizetési költségeinek és a többéves pénzügyi keretbe beépítendő Szociális Klímaalapnak a finanszírozása, valamint az Unió szakpolitikai célkitűzéseinek hosszú távú eléréséhez való hozzájárulás érdekében új saját források révén növelni kell a bevételi szintet. Jogi és technikai szempontból azonban a három új saját forrás általános bevételt képez majd, teljes mértékben tiszteletben tartva a globális fedezet elvét.

Módosítás 3**Rendeletre irányuló javaslat****2 b preambulumbekzdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (2b) A Bizottságnak további időszerű intézkedéseket kell hoznia, ha a javasolt új saját forrásokat nem fogadják el, vagy azok nem termelik meg a tervezett szintű bevételt az uniós költségvetés számára. A 2020. december 16-i, jogilag kötelező erejű intézményközi megállapodás végrehajtásával összhangban a Bizottság várhatóan 2023 végéig javaslatot terjeszt elő az új saját források második kosarára vonatkozóan, amely magában foglalhat egy pénzügyi tranzakciós adót és egy, a vállalati szektorral összefüggő saját forrást.

2022. november 23., szerda

Módosítás 4

Határozatra irányuló javaslat

5 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (5) A kibocsátáskereskedelembl származó hozzájárulásokra gyakorolt túlzottan regresszív hatás elkerülése érdekében meg kell állapítani a jogosult tagállamok maximális hozzájárulását. A 2023 és 2027 közötti időszakban azon tagállamok jogosultak, amelyek vásárlóerő-egységben mért és a 2020. évi uniós adatok alapján számított egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelme nem éri el az uniós átlag 90 %-át. A 2028–2030 közötti időszakra vonatkozóan a 2025. évi egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelmet kell használni. A maximális hozzájárulást a tagállamok kibocsátáskereskedelmen alapuló összes saját forrásban való részarányának és az Unió bruttó nemzeti jövedelmében való részarányának összevetésével kell megállapítani. Minimális hozzájárulást kell előírni minden olyan tagállam számára, amelynek az ETS-alapú saját források teljes összegében való részaránya nem éri el az Unió bruttó nemzeti jövedelmében való részarányának 75 %-át.

Módosítás

- (5) A kibocsátáskereskedelembl származó hozzájárulásokra gyakorolt túlzottan regresszív hatás elkerülése érdekében **2030-ig** meg kell állapítani a jogosult tagállamok maximális hozzájárulását. A 2023 és 2027 közötti időszakban azon tagállamok jogosultak, amelyek vásárlóerő-egységben mért és a 2020. évi uniós adatok alapján számított egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelme nem éri el az uniós átlag 90 %-át. A 2028–2030 közötti időszakra vonatkozóan a 2025. évi egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelmet kell használni. A maximális hozzájárulást a tagállamok kibocsátáskereskedelmen alapuló összes saját forrásban való részarányának és az Unió bruttó nemzeti jövedelmében való részarányának összevetésével kell megállapítani. Minimális hozzájárulást kell előírni minden olyan tagállam számára, amelynek az ETS-alapú saját források teljes összegében való részaránya nem éri el az Unió bruttó nemzeti jövedelmében való részarányának 75 %-át.

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat

7 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (7) 2021 októberében a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet és a G20-ak adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással foglalkozó inkluzív kerete megállapodásra jutott arról, hogy a 10 %-os nyereségségi küszöböt meghaladó nagy multinacionális vállalatok a reziduális nyereségük 25 %-át juttassák vissza a részt vevő piaci joghatóságokhoz (a továbbiakban: az OECD/G20 inkluzív kerete megállapodásának 1. pillére). A saját forrást [az adóztatási jogok újraelosztásáról szóló globális megállapodás végrehajtásáról szóló irányelv szerint] a multinacionális vállalatok reziduális nyereségének a tagállamokhoz visszajuttatott részére alkalmazott egységes lehívási kulcsnak kell képeznie.

Módosítás

- (7) 2021 októberében a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet és a G20-ak adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással foglalkozó inkluzív kerete megállapodásra jutott arról, hogy a 10 %-os nyereségségi küszöböt meghaladó nagy multinacionális vállalatok a reziduális nyereségük 25 %-át juttassák vissza a részt vevő piaci joghatóságokhoz (a továbbiakban: az OECD/G20 inkluzív kerete megállapodásának 1. pillére). A saját forrást [az adóztatási jogok újraelosztásáról szóló globális megállapodás végrehajtásáról szóló irányelv szerint, **amint azt elfogadták**] a multinacionális vállalatok reziduális nyereségének a tagállamokhoz visszajuttatott részére alkalmazott egységes lehívási kulcsnak kell képeznie.

2022. november 23., szerda

Módosítás 6
Rendeletre irányuló javaslat
7 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (7a) Az OECD célja az, hogy az OECD/G20 inkluzív kerete megállapodásának 1. pillérének végrehajtásáról szóló többoldalú egyezmény 2024-ben hatályba lépjen. Mivel azonban egyes kulcsfontosságú harmadik országok részéről még nem garantált az OECD/G20 inkluzív kerete megállapodásának 1. pillérének nemzetközi szintű sikeres végrehajtása, a Bizottságnak és a tagállamoknak rendszeresen újra kell értékelniük a helyzetet. Amennyiben 2023 végéig nem történik egyértelműen előrelépés, a Bizottságnak be kell nyújtania egy digitális illetékre vagy egy ehhez hasonló intézkedésre vonatkozó jogalkotási javaslatot. Ez esetben a digitális illetéket vagy az ehhez hasonló intézkedésből származó bevételeket az Unió saját forrásának kell majd tekinteni annak érdekében, hogy 2026-ra bevételek keletkezzenek.

Módosítás 7
Rendeletre irányuló javaslat
8 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (8a) Az OECD/G20 inkluzív kerete megállapodása 1. pillérének végrehajtására vonatkozó bizottsági javaslatok alapján az uniós költségvetés ebből származó bevételei várhatóan évi 2,5 milliárd EUR és 4 milliárd EUR között lesznek.

Módosítás 8
Rendeletre irányuló javaslat
8 b preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (8b) Az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően e határozat elfogadásához a Tanács egyhangú döntése szükséges. E határozatnak azt követően kell hatályba lépnie, hogy a tagállamok saját alkotmányos előírásainak megfelelően lezárták a jóváhagyáshoz szükséges eljárásokat.

2022. november 23., szerda

Módosítás 9**Határozatra irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 1 pont – b pont**

A Tanács (EU, Euratom) 2020/2053 határozata

2 cikk – 1 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

f) az (EU) [XXX] európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁸⁾ létrehozott, az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus tanúsítványainak értékesítéséből származó bevételek **75** %-ával egyenlő egységes lehívási kulcs alkalmazása.”

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) [XXX] rendelete az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus létrehozásáról.

Módosítás

f) az (EU) [XXX] európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁸⁾ létrehozott, az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus tanúsítványainak értékesítéséből származó bevételek **100** %-ával egyenlő egységes lehívási kulcs alkalmazása.

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) [XXX] rendelete az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus létrehozásáról.

Módosítás 10**Rendelethez irányuló javaslat****2 a cikk (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

2a. cikk**Felülvizsgálat**

Amennyiben 2023 végéig nem kezdődik meg az OECD/G20 inkluzív kerete megállapodásának 1. pillérének ratifikálása a többoldalú egyezményben meghatározott kritikus tömeget képviselő számú országban, a Bizottság az egységes piaccal kapcsolatos új saját forrásra – például digitális illetékre vagy egy ehhez hasonló intézkedésre – tesz javaslatot annak érdekében, hogy 2026-ig bevétel keletkezzen.

2022. november 24., csütörtök

P9_TA(2022)0410

A 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretet létrehozó, 2020. december 17-i (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendelet módosítása

Az Európai Parlament 2022. november 24-i jogalkotási állásfoglalása a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretet létrehozó (EU, Euratom) 2020/2093 rendeletet módosító tanácsi rendeletre irányuló tervezetről (14471/2022 – C9-0386/2022 – 2022/0369(APP))

(Különleges jogalkotási eljárás – egyetértés)

(2023/C 167/32)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi határozat tervezetére (14471/2022),
 - tekintettel a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 312. cikkével és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkével összhangban előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C9-0386/2022),
 - tekintettel eljárási szabályzata 92. cikkére, 105. cikkének (1) és (4) bekezdésére, valamint 163. cikkére,
 1. egyetért a megállapodás megkötésével;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.
-

2022. november 24., csütörtök

P9_TA(2022)0411

Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendeletnek a diverzifikált finanszírozási stratégia mint általános hitelfelvételi módszer bevezetése tekintetében történő módosítása

Az Európai Parlament 2022. november 24-i jogalkotási állásfoglalása az (EU, Euratom) 2018/1046 rendeletnek a diverzifikált finanszírozási stratégia mint általános hitelfelvételi módszer bevezetése tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2022)0596– C9-0374/2022 – 2022/0370(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2023/C 167/33)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2022)0596),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 322. cikkének (1) bekezdésére, valamint az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0374/2022),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel a Számvevőszék 2022. november 22-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Tanács képviselőjének 2022. november 16-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. és 163. cikkére,
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2022)0370

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. november 24-én került elfogadásra az (EU, Euratom) 2018/1046 rendeletnek a diverzifikált finanszírozási stratégia mint általános hitelfelvételi módszer bevezetése tekintetében történő módosításáról szóló (EU, Euratom) 2022/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU, Euratom) 2022/2434 rendelettel.)

⁽¹⁾ A Hivatalos Lapban még nem tették közzé.

2022. november 24., csütörtök

P9_TA(2022)0412

„Makroszintű pénzügyi támogatás plusz” – az Ukrajna 2023. évi támogatását célzó eszköz

Az Európai Parlament 2022. november 24-i jogalkotási állásfoglalása az Ukrajna 2023. évi támogatását célzó eszköz (makroszintű pénzügyi támogatás plusz) létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2022)0597– C9-0373/2022 – 2022/0371(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2023/C 167/34)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2022)0597),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 212. cikkére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0373/2022),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel a Tanács képviselőjének 2022. november 16-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. és 163. cikkére,
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2022)0371

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. november 24-én került elfogadásra az Ukrajna 2023. évi támogatását célzó eszköz (makroszintű pénzügyi támogatás plusz) létrehozásáról szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2022/2463 rendelettel.)

2022. november 24., csütörtök

P9_TA(2022)0413

Az Orosz Föderáció Ukrajnában és Grúziában kiállított úti okmányainak el nem fogadása

Az Európai Parlament 2022. november 24-i jogalkotási állásfoglalása a megszállt külföldi régiókban kiállított orosz úti okmányok el nem ismeréséről szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2022)0662 – C9-0302/2022 – 2022/0274(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2023/C 167/35)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2022)0662),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 77. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontjára, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0302/2022),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2022. november 16-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. és 163. cikkére,
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot⁽¹⁾;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2022)0274

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. november 24-én került elfogadásra az Oroszországi Föderáció Ukrajnában és Grúziában kiállított úti okmányainak el nem fogadásáról szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi határozat elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2022/2512 határozattal.)

⁽¹⁾ Ez az álláspont lép a 2022. október 20-án elfogadott módosítások helyébe (Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0370).

2022. november 24., csütörtök

P9_TA(2022)0414

„A digitális évtizedhez vezető út” elnevezésű, 2030-ig szóló szakpolitikai program létrehozása

Az Európai Parlament 2022. november 24-i jogalkotási állásfoglalása „A digitális évtizedhez vezető út” elnevezésű, 2030-ig szóló szakpolitikai program létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2021)0574 – C9-0359/2021 – 2021/0293(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2023/C 167/36)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2021)0574),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 173. cikkének (3) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság benyújtotta javaslatát a Parlamenthez (C9-0359/2021),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2022. január 19-i véleményére ⁽¹⁾,
 - a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2022. július 22-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
 - tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság, a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság, valamint a Kulturális és Oktatási Bizottság véleményére,
 - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére (A9-0159/2022),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2021)0293

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. november 24-én került elfogadásra a Digitális évtized 2030 szakpolitikai program létrehozásáról szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi határozat elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2022/2481 határozattal.)

⁽¹⁾ HL C 194., 2022.5.12., 87. o.

2022. november 24., csütörtök

P9_TA(2022)0415

Határozatra irányuló ajánlás felhatalmazáson alapuló jogi aktus elleni kifogás mellőzésére: a biztosítéki követelményekre vonatkozó ideiglenes vészhelyzeti intézkedések

Az Európai Parlament 2022. november 24-i határozata a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott szabályozástechnikai standardoknak a biztosítéki követelményekre vonatkozó ideiglenes vészhelyzeti intézkedések tekintetében történő módosításáról szóló 2022. október 21-i felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szembeni kifogás mellőzésére (C(2022)7536 – 2022/2908(DEA))

(2023/C 167/37)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre (C(2022)7536),
- tekintettel a Bizottság 2022. október 25-i levelére, amelyben kéri az Európai Parlamenttől annak kinyilvánítását, hogy nem emel kifogást a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szemben,
- tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság által a Bizottsági Elnökök Értekezletének elnökéhez intézett, 2022. november 17-i levélre,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkére,
- tekintettel a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló, 2012. július 4-i 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 46. cikke (3) bekezdésére,
- tekintettel az Európai Értékpapírpiaci Hatóság (ESMA) által a 648/2012/EU rendelet 46. cikke (3) bekezdésének második albekezdésével összhangban, 2022. október 14-én benyújtott szabályozástechnikai standardtervezetekre,
- tekintettel eljárási szabályzata 111. cikkének (6) bekezdésére,
- tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság határozatra irányuló ajánlására,

A. mivel a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽²⁾ a 648/2012/EU rendelet 46. cikkének (3) bekezdésében előírtaknak megfelelően többek között meghatározza az alapbiztosítékok minimumszintjét és a figyelembe vehető biztosítékeszközök jegyzékét;

B. mivel a közelmúlt politikai és piaci fejleményei az árszintek és a volatilitás jelentős növekedéséhez vezettek az energiapiacokon, aminek nyomán jelentős letéti felhívások születtek a központi szerződő felek részéről a kapcsolódó kitettségek fedezése céljából; mivel ezek a letéti felhívások likviditási nyomást gyakoroltak a nem pénzügyi szerződő felekre – például az energiacégekre –, amelyek jellemzően kevesebb és kevésbé likvid eszközzel rendelkeznek a biztosítéki követelmények teljesítéséhez, ami arra kényszerítette őket, hogy csökkentsék pozícióikat, vagy kellő fedezet nélkül hagyják azokat, ami kiteszi őket a további árváltozások kockázatának;

C. mivel a Bizottság (Ares(2022)6980063. számú levelében) 2022. szeptember 13-án megkérdezte az Európai Értékpapírpiaci Hatóságot (ESMA), hogy a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet alkalmazandó rendelkezéseit ki kell-e ideiglenesen igazítani annak érdekében, hogy enyhítsék az energiaipari vállalatokra mint nem pénzügyi szerződő felekre a pénzügyi piacokon folytatott kereskedelmi tevékenységük fedezése során nehezedő egyes terheket, fenntartva ugyanakkor a 648/2012/EU rendelet pénzügyi stabilitás megőrzésére irányuló átfogó célját; mivel az ESMA 2022. szeptember 22-én (ESMA24-436-1414. számú levelével) válaszolt, amelyben jelezte, hogy csak a biztosítékkal

⁽¹⁾ HL L 201., 2012.7.27., 1. o.

⁽²⁾ A Bizottság 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2012. december 19.) a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a központi szerződő felekre vonatkozó követelményekről szóló szabályozási technikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 52., 2013.2.23., 41. o.).

2022. november 24., csütörtök

nem fedezett kereskedelmi banki garanciák esetében van szükség – bizonyos feltételek mellett – ideiglenes és korlátozott módosítások megfontolására; mivel végleges jelentésében (ESMA91-372-2466) az ESMA szabályozástechnikai standardtervezeteket, ezen belül módosításokat javasolt annak érdekében, hogy ideiglenesen kiterjesszék a figyelembe vehető biztosítékeszközök körét a klíringtagként eljáró nem pénzügyi szerződő felek biztosítékkal nem fedezett bankgaranciáira, valamint a szerződő felek valamennyi típusa esetében az állami garanciákra;

- D. mivel a Bizottság ezért elfogadta a felhatalmazáson alapuló rendeletet, amely 12 hónapos időtartamra ideiglenesen módosítja az uniós központi szerződő feleknél letétbe helyezhető figyelembe vehető biztosítékeszközök jegyzékét oly módon, hogy az a biztosíték nélküli bankgaranciákra és az állami garanciákra is kiterjedjen;
- E. mivel a felhatalmazáson alapuló rendeletnek sürgősséggel hatályba kell lépnie annak érdekében, hogy enyhítse a szabályozott gáz- és villamosenergia-piacokon kereskedő és az uniós székhelyű központi szerződő feleken keresztül elszámoló nem pénzügyi szerződő felekre nehezedő fokozott likviditási nyomást;
1. kijelenti, hogy a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szemben nem emel kifogást;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot a Tanácsnak és a Bizottságnak.
-

2022. november 24., csütörtök

P9_TA(2022)0416

Határozatra irányuló ajánlás felhatalmazáson alapuló jogi aktus elleni kifogás mellőzésére: a tőzsdén kívüli származtatott árupiaci ügyletekben és egyéb tőzsdén kívüli származtatott ügyletekben tartott pozíciók elszámolási értékhatára

Az Európai Parlament 2022. november 24-i határozata a 149/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott szabályozási technikai standardoknak a tőzsdén kívüli származtatott árupiaci ügyletekben és egyéb tőzsdén kívüli származtatott ügyletekben tartott pozíciók elszámolási értékhatára tekintetében történő módosításáról szóló, 2022. október 18-i, felhatalmazáson alapuló bizottság rendelettel szembeni kifogás mellőzésére (C(2022)7413 – 2022/2899(DEA))

(2023/C 167/38)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre (C(2022)7413),
- tekintettel a Bizottság 2022. október 25-i levelére, amelyben kéri az Európai Parlamenttől annak kinyilvánítását, hogy nem emel kifogást a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szemben,
- tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság által a Bizottsági Elnökök Értekezletének elnökéhez intézett, 2022. november 17-i levélre,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkére,
- tekintettel a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló, 2012. július 4-i 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽¹⁾ és különösen annak 10. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdésére,
- tekintettel az Európai Értékpapíripiaci Hatóság (ESMA) által a 648/2012/EU rendelet 10. cikke (4) bekezdésének második albekezdésével összhangban, 2022. június 3-án benyújtott szabályozástechnikai standardtervezetekre,
- tekintettel eljárási szabályzata 111. cikkének (6) bekezdésére,
- tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság határozatra irányuló ajánlására,

A. mivel a 149/2013/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet⁽²⁾ többek között meghatározza az elszámolási kötelezettség céljára szolgáló elszámolási értékhatárokat; mivel a 648/2012/EU rendelet 10. cikke (4) bekezdésének negyedik albekezdése értelmében az Európai Értékpapíripiaci Hatóság (ESMA) rendszeresen felülvizsgálja ezeket az elszámolási értékhatárokat, és szabályozástechnikai standardokat javasol azok módosítására; mivel egyes harmadik országok esetében még nem fogadtak el egyenértékűségi határozatot, ezért az e harmadik országok piacain végrehajtott ügyletek tőzsdén kívüli ügyleteknek minősülnek, és – bár azokat elismert központi szerződő felek számolják el – beszámítanak az elszámolási értékhatárokba;

B. mivel a nyersanyagárak a közelmúltban emelkedtek, amit jelentősen súlyosbított Oroszország Ukrajnával szembeni katonai agressziója; mivel a származékos energiapiacokon tapasztalható emelkedő árak és szélsőséges volatilitás a közelmúltban ahhoz vezetett, hogy a központi szerződő felek magasabb biztosítékot kértek a kapcsolódó kitétségek fedezésére az energiaipari vállalatoktól; mivel ez a helyzet likviditási nehézségeket okozott a nem pénzügyi szerződő felek, például az energiaipari vállalatok számára, mivel az uniós központi szerződő feleknek nyújtott biztosítékokat általában készpénzben nyújtják; mivel az energiaipari vállalatok, amelyek gyakran kevésbé likvid eszközökkel rendelkeznek a biztosítéki követelmények teljesítéséhez, arra kényszerülhetnek, hogy vagy csökkentsék pozícióikat, vagy ne megfelelően fedezzék azokat, ami további árváltozásoknak teszi ki őket; mivel az energiaipari vállalatoknak fenn kell

⁽¹⁾ HL L 201., 2012.7.27., 1. o.

⁽²⁾ A Bizottság 149/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2012. december 19.) a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közvetett elszámolási megállapodásokról, az elszámolási kötelezettségről, a nyilvános jegyzékről, a kereskedési helyszínhez való hozzáférésről, a nem pénzügyi szerződő felekről és a nem központi szerződő fél által elszámolt tőzsdén kívüli származtatott ügyletek tekintetében alkalmazott kockázatsökkentési technikákról szóló szabályozási technikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 52., 2013.2.23., 11. o.).

2022. november 24., csütörtök

tartaniuk az energiahordozók szállításának és beszerzésének középtávú biztosításához szükséges pénzügyi képességet és likviditást – a pénzügyi stabilitás megőrzése mellett –, hogy ki tudják szolgálni az uniós háztartásokat és vállalkozásokat;

- C. mivel a Bizottság 2022. szeptember 13-án (az Ares(2022)6980063 számú levelében) felkérte az ESMA-t, hogy vizsgálja meg, hogy e terhek egy részének enyhítése érdekében szükség van-e a 149/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet ideiglenes módosítására; mivel az ESMA 2022. szeptember 22-én válaszolt (az ESMA24-436-1414 számú levelében), jelezve, hogy 2022. június 3-án benyújtotta az áruelszámolási értékhatárokra vonatkozó szabályozástechnikai standardtervezetét (ESMA70-451-114) a Bizottságnak, amelyben az áruelszámolási értékhatár 1 milliárd EUR-val történő megemelését javasolta, 4 milliárd EUR-ra növelve azt; mivel az ESMA megerősítette a javasolt emelés megfelelőségét, és felkérte a Bizottságot, hogy a lehető leghamarabb fogadja el ezt az intézkedést;
- D. mivel a Bizottság ezért elfogadta a felhatalmazáson alapuló rendeletet, amely a 149/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendeletben a tőzsdén kívüli árualapú származtatott ügyletekben fennálló pozíciókra vonatkozóan meghatározott elszámolási értékhatárt 3 milliárd EUR-ról 4 milliárd EUR-ra növeli;
- E. mivel a felhatalmazáson alapuló rendeletnek sürgősen hatályba kell lépnie az energiaipari vállalatokra nehezedő megnövekedett likviditási nyomás enyhítése érdekében;
1. kijelenti, hogy a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szemben nem emel kifogást;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot a Tanácsnak és a Bizottságnak.
-

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU